MAREA AŞTEPTARE

JAMES E. GUNN

(fragmente)

Lui Walter Sullivan, Carl Sagan şi celorlalţi cercetători, ale căror cărţi, articole, conferinţe şi ipoteze mi-au inspirat această carte, procurîndu-mi evident, tot materialul informativ necesar. Le doresc să le fie aşteptarea răsplătită, iar mesajele lor să-şi afle răspuns.

Civilizaţia noastră este pe punctul de a îndeplini unul din paşii cei mai importanţi ai evoluţie sale: confirmarea existentei, naturii şi activităţilor altor civilizaţii independente din spaţiul cosmic. În această clipă, prin acest document chiar, s-ar putea să treacă undele care poartă mesajele unor fiinţe din afara sistemului nostru solar, mesaje pe care le-am putea chiar înregistra dacă am şti exact către care parte a spaţiului să ne îndreptăm radiotelescoapele şi care este frecvenţa pe care trebuie să ascultăm.

Într-adevăr, avem atît cunoştinţele teoretice, cît şi posibilităţile tehnice necesare pentru a căuta sistematic civilizaţii extraterestre şi cu trecerea fiecărui an găsim noi argumente în favoarea unei probabilităţi mai mari de existenţă a vieţii pe alte planete, pe măsură ce cresc şi propriile noastre posibilităţi de a detecta manifestările ei. Din ce în ce mai mulţi oameni de ştiinţă nu mai consideră contactul cu alte civilizaţii ca o speranţă iluzorie, ci drept un eveniment natural în istoria omenirii, care ar putea avea loc chiar în anii noştri. Nu ne mai putem permite nici

să ignorăm această ipoteză, nici să mai lăsăm să treacă timpul, fără a dedica toate eforturile şi resursele posibile unei cercetări organizate pentru descoperirea altor fiinţe inteligente. Pentru moment, acest eveniment ar putea avea loc accidental, întrucît multe din activităţile de observare a spaţiului cosmic includ metode care ar putea permite detectarea altor civilizaţii, ca, de exemplu, studierea pulsarilor sau a surselor de radiaţii infraroşii.

Este posibil ca într-un viitor foarte apropiat să trecem la construirea unor instalaţii complexe, a unor dispozitive gigantice de ascultare radio, un proiect de anvergură dedicat detectării vieţii inteligente în afara sistemului nostru solar.

Pînă la urmă, o asemenea cercetare s-ar putea dovedi a fi cea mai importantă contribuţie a ştiinţei la istoria dezvoltării omenirii şi a civilizaţiei noastre.

(Extras din Raportul Comitetului de Cercetare Astronomică,
prezentat Academiei Naţionale de Ştiinţe a S.U.A.
la 1 iulie 1972)

ROBERT MACDONALD – 2025

„E cineva acolo?" întrebă Călătorul
Bătînd la poarta poleită de razele lunii...

Vocile vorbeau brambura.

MacDonald le auzea şi, deşi era sigur că învălmăşeala babelică de sunete nu era lipsită de sens, că încercau să comunice între ele şi că numai de s-ar putea concentra o idee mai mult, le-ar putea înţelege şi chiar răspunde, nu reuşea totuşi să facă efortul necesar. Încercă din nou.

— În spatele oricărui lucru, pîndind ca o umbră tăcută în dosul unei uşi închise, se ascunde întrebarea esenţială, căreia nu îi putem răspunde decît afirmativ: se află cineva acolo?

Ca de obicei, Bob Adams punea degetul pe rană. Cu faţa îmbrobonată de transpiraţie, deşi în sala de consiliu era răcoare, îşi privea bătăios colegii aşezaţi în jurul mesei rotunde

Pipa lui Saunders fumega ceva mai tare.

— De acord, dar acesta e un truism comun tuturor ştiinţelor. Este ridicol şi numai să ne imaginam că un cercetător ar putea elimina *apriori* toate posibilităţile negative; aşa ceva nu se poate. Esenţa este credinţa în scopul propus, iar progresul este privit din perspectiva probabilităţilor.

MacDonald privea fumul care se ridica deasupra frunţii înalte a lui Saunders în norişori şi şuviţe pînă cînd – atras de curentul instalaţiei de condiţionare – se subţia şi dispărea. I se părea că parfumul aromat se distinge clar de mirosul oarecum banal al multelor ţigări fumate de Adams şi alţi cîţiva.

Era ca şi munca lor, îşi spuse MacDonald. În definitiv şi ei încearcă să perceapă firul subţire care poartă prin Univers mesajul Vieţii, pentru ca apoi să separe o urmă de alta, moleculă de moleculă, pentru a le obliga mai tîrziu să-şi inverseze entropiile în forma ordonată şi plină de sens dată de cel care le-a transmis în infinit.

„Toţi caii regelui şi-ai săi cavaleri...” Viaţa – în ordinea cosmică – este o imposibilitate, îşi continuă el gîndurile, şi totuşi Omul există. Entropie inversată.

De la capătul mesei încărcate cu scrumiere prea pline, cu ceşti de cafea şi blocnotesuri pline de mîzgăleli sau notiţe, Olsen spuse:

— Am ştiut de la bun început că această căutare va fi lungă. Şi nu vorbim de ani, ci de secole. De timpul necesar pentru a introduce suficiente date în calculator, adică aproape tot atîţia biţi cîte molecule în univers. Nu văd de ce ne dezumflăm aşa.

Gîndurile lui MacDonald îşi urmau salturile... „Cîtă căutare, cîtă răbdare şi perseverenţă...”

„Dacă şapte fete, cu şapte măturoaie.
Un an ar mătura.
Chiar crezi, îi spuse Morsa,
Că treab-ar termina?”

— ...Chiar ridicol, spunea cineva, dar fu întrerupt de Adams.

— Îţi vine uşor să vorbeşti de secole, cînd nu eşti aici decît de trei ani. Să vezi cum ar fi daca ai avea zece ani în spate, ca mine, sau dacă ai fi ca Mac – înainte de a fi numit director acum cincisprezece ani, lucra deja de peste cinci ani la Proiect – atunci să te văd!

— Ce sens are să ne ciondănim aşa? spuse Sonnenborn împăciuitor. Ştim doar cu toţii că povestea asta este bazată pe probabilităţi. Sagan şi Şklovski au apreciat că există peste o mie de milioane de planete locuibile numai în Galaxia noastră. După Von Hoerner doar una la trei milioane poate să fi avut tot ce îi trebuia pentru a permite dezvoltarea unei societăţi avansate. Sagan zice că una la o sută de mii. Mă rog, oricum am lua-o, tot sînt şanse să fie cineva – trei sute sau zece mii de civilizaţii planetare doar în partea noastră de Univers. Tot ce avem de făcut este să ascultăm în locul potrivit sau în modul potrivit şi să înţelegem ce auzim.

Adams se întoarse către MacDonald.

— Tu ce zici. Mac?

— Ce să zic, cred că sînt bune discuţiile astea, E bine să ne amintim din cînd în cînd de rostul muncii noastre, altfel riscăm să ne împotmolim într-un noian de date inutile. Dar mai spun şi că pentru astăzi ne ajunge. Deci – ce avem de făcut în noaptea asta şi care este programul de observaţii pentru perioada pînă la următoarea analiză?

Saunders începu:

— Eu aş propune să facem un baleiaj metodic, total, ascultînd pe toate lungimile de undă...

— Am mai făcut asta de o sută de ori, îl întrerupse Sonnenborn.

— Da. Dar nu cu filtrul meu cel nou...

— Tot Tau Ceti rămîne probabilitatea cea mai bună, interveni Olsen. Hai să mai sondăm o dată zona bine-bine...

MacDonald îl auzi pe Adams mormăind înfundat:

— Dacă este cineva care încearcă să comunice, parcă văd că pînă la urmă vreun amator o să prindă mesajul cu antena de bloc, o să-l descifreze folosind calculatorul său de buzunar, iar noi o să rămînem cu fundurile pe o instalaţie de o sută de milioane de dolari bătînd din buze şi fluierînd a pagubă...

— Nu uitaţi, spuse MacDonald, că mîine este sîmbătă seara şi Maria şi cu mine vă aşteptăm pe toţi, ca de obicei, la o bere şi-un grătar. Cine mai are ceva de zis o poate face şi atunci, ce ziceţi?

MacDonald nu era chiar atît de vesel pe cît dorea să pară. Nu ştia dacă va mai putea suporta încă o seară de băutură şi interminabile discuţii în contradictoriu despre Proiect. Era într-una din perioadele sale depresive, cînd totul părea că se adună numai deasupra sa, şi nu putea să scape de toate grijile, şi nici nu putea să povestească toate astea cuiva. Oricum s-ar fi simţit el – reuniunile astea de sîmbătă seara erau bune pentru moralul celorlalţi.

> *Pues no es posible que esté continue el arco armado ni la concidión y flaqueza humana se pueda sustenar sin arguna licita recreación.*[1]

În cadrul Proiectului, moralul rămînea o problemă spinoasă. Apoi, mai era şi Maria – Maria care aproape tot timpul stătea acasă. Era bine şi pentru moralul ei să mai vadă lumea. De altminteri...

De altminteri, Adams ar putea avea dreptate. Poate că nu era nimeni pe-acolo, poate că nimeni nu transmitea nimic pentru că nu avea cine să primească. Poate că omul era singur în Univers. Singur cu el însuşi, depinde cum

---

[1] Cum arcul nu poate mereu sta încordat, nici fragilul moral al omului nu rezistă fără vreo îngăduită recreere.
(CERVANTES, Don Quijote, în spaniolă în original)

vrei s-o iei. Poate că toţi banii ăştia erau cheltuiţi în zadar, eforturi şi inteligenţă şi educaţie şi idei şi muncă, multă muncă – toate aruncate într-un sac fără fund.

Habe nun, ach! Philosophie,
Juristerei und Medizin,
Und leider auch Theologie
Durchaus studiert, mit heissem Bemühn.
Da steh'ich nun, ich armer Tor!
Und bin so klug als wie zuvor;
Heisse Magister, heisse Doktor gar,
Und ziehe schonan die zehen. Jahr
Herauf, herab und quer und krumm
Meine Schüler an der Nase herum –
Und sehe, dass wir nichts wissen können.[1]

Sărman nebun, de ce tocmai eu? Poate altcineva i-ar conduce mai bine? se întreba MacDonald. Nu cu amăgiri zadarnice, ci cu adevărată ştiinţă? Poate că el nu era bun decît pentru petreceri de sîmbătă seara. Poate că venise vremea cînd unele schimbări ar fi fost mai de dorit decît...

Se scutură – nu, de vină era aşteptarea asta fără sfîrşit a ceva ce se încăpăţîna să nu se întîmple şi se apropia sorocul dărilor de seamă pentru Congres. Ce să le mai spună, ce să nu le fi spus pînă acum? Cum să justifice necesitatea unui Proiect care nu dăduse nici un rezultat aproape cincizeci de ani şi putea să meargă tot aşa timp de

---

[1] Dar ce n-am studiat: filozofia,
Şi medicina... dreptul..
Ba – din păcate – chiar şi teologia
Am dat în brînci de cît am învăţat
Şi-acuma, eu – tot eu, deşteptul,
La minte cu nimic mai luminat —
Mă aflu aici. Îmi spun cu toţi Maestre,
Prealuminate Doctor, chiar,
Iar eu, de zece ani îmi amăgesc studenţii,
Îi duc cu vorba aiurea, în zadar,
Să văd cum nu putem noi, înţelepţii,
Nici propria-ne ştiinţă să o ştim măcar.
(GOETHE, Faust, în germana în original)

secole?

— Domnilor, spuse el cu vioiciune, haidem la treabă!

Pînă cînd să se aşeze la biroul său plin cu tot felul de hîrţoage, Lily se şi înfiinţase pentru a-i prezenta lucrările curente.

— Aveţi aici imprimanta analitică pentru noaptea trecută, spuse ea, punîndu-i în faţă o mapă subţirică. Reynolds afirmă că nu este nimic interesant, dar aţi ţinut întotdeauna să le vedeţi înainte de a fi clasate. Şi v-am adus copiile dărilor de seamă de anul trecut.

Un dosar voluminos strivi mapa cu imprimanta.

— Corespondenţa şi bilanţul alocaţiilor sînt în alt dosar, dacă aveţi nevoie.

MacDonald scutură din cap.

— Mai este o circulara de la NASA privind metodologia fundamentării bugetului pe anul în curs şi o scrisoare de la Ted Wartinian în persoană. Ne anunţă că în ultima vreme condiţiile s-au înrăutăţit şi că vor fi inevitabile unele reduceri ale fondurilor de cercetări. Ceea ce vrea de fapt să ne lase să înţelegem că vor să termine cu Proiectul (Lily se opri, privindu-l întrebătoare.)

— Nici gînd de aşa ceva, spuse MacDonald cu mai multă încredere în voce decît în suflet.

— Am primit şi cîteva cereri de angajare. Mai puţine ca de obicei. Am răspuns eu scrisorilor de la elevi. Nu lipsesc nici scrisorile zărghiţilor, care susţin ca au primit mesaje din cosmos. Unul afirmă că a călătorit cu un OZN, chiar aşa-i spune, nu farfurie zburătoare, sau altcumva. Un autor de reportaje ar dori să vină să vorbească cu dumneavoastră şi cu ceilalţi pentru un articol despre Proiect. Cred că ne simpatizează, slavă domnului, pentru că mai este unul care parcă de-abia aşteaptă să descopere cine ştie ce dedesubturi murdare.

MacDonald asculta cu răbdare. Minunată fată, Lily. Le făcea pe toate exact aşa cum le-ar fi făcut el însuşi. Poate că treburile biroului ar fi mers chiar şi mai bine dacă nu ar fi întrerupt-o el din lucru cu propria-i prezenţă.

— Amîndoi v-au trimis nişte întrebări la care vă roagă să le răspundeţi. Ah! Mai este şi Joe. Ar vrea să vă vorbească.

— Joe?

— Da, unul dintre portari.

— Ce probleme are?

Nu îşi puteau permite să piardă un portar. Portarii buni erau mai greu de găsit decît astronomii, poate chiar mai greu decît electroniştii.

— Insistă să vă vorbească personal, dar am auzit de la cineva de la bufet că l-au înnebunit mesajele primite prin... cum să vă spun...

— Prin ce?

— Prin dinţi; are dinţi falşi.

MacDonald suspină.

— Potoleşte-l tu cumva, Lily, te rog. Dacă-l văd, s-ar putea să pierdem un portar.

— Am să mă descurc eu. Şi a sunat şi doamna MacDonald, dar a zis că nu este nimic important şi că nu e nevoie să o chemaţi.

— Eh, cheam-o tu, te rog, Lily. Şi... vii şi tu mîine seara, nu?

— Ce să facă una ca mine printre toţi savanţii aia?

— De unde atîta modestie? Noi vrem să vii. Maria a insistat în mod deosebit, doar nu vorbim tot timpul numai de stele şi frecvenţe. Oricum, niciodată nu sînt suficiente femei la petrecerile astea. Mai ştii, poate îţi alegi unul dintre burlacii mei.

— La vîrsta mea, domnule MacDonald? Sau vreţi să scăpaţi de mine?

— Nici gînd.

— Mă duc s-o sun pe doamna MacDonald.

La uşa, Lily se întoarse.

— Cît despre mîine, am să mă mai gîndesc.

MacDonald începu să răsfoiască hîrtiile din faţa sa.

Cea care îl interesa într-adevăr era tocmai la fund: imprimanta din noaptea precedentă, dar o lăsa acolo, să-i rămînă răsplată după ce le va fi parcurs pe toate celelalte.

Hm? Ted era îngrijorat de-a binelea. Dar mai era timp pentru asta. Reporterii – mda, o problemă imediată. Trebuia să-şi facă într-un fel timp şi pentru ei. La urma urmei nimeni nu era vinovat că Proiectul fusese amplasat tocmai în Puerto-Rico, unde nu puteai ajunge chiar cu primul autobuz. Şi întrebările… Două dintre ele îi reţinură atenţia.

„Cum aţi ajuns să fiţi numit Director al Proiectului?” Acesta era cel prietenos. „Ce pregătire trebuie să aibă Directorul Proiectului?” Acesta era celălalt. Cum să le răspundă? Dar putea oare răspunde la asemenea întrebări?!

În cele din urmă, ajunse şi la imprimanta analitică – era exact cum fuseseră cele din restul săptămînii, cum fuseseră şi cele din săptămînile precedente, şi cele din lunile trecute şi din ultimii ani şi din totdeauna. Nici o corelare semnificativa. Zgomot. Pe alocuri cîte un vîrf: în banda de douăzeci şi unu de centimetri, de exemplu, dar asta nu însemna nimic, era doar zgomot concentrat, radiaţiile unor nori de hidrogen, căci Urechiuşa, cum îi spuneau instalaţiei pentru a o deosebi de Marea Ureche, celălalt radiotelescop, mai mare, doar atîta putea face – să transmită la BIDA[1] informaţiile de ordin general. Slabă consolare pentru atîta efort!

Poate că echipamentul nu era îndeajuns de sensibil. Poate. Desigur că aveau posibilitatea să mărească puterea de amplificare. Tot ar fi ceva de prezentat în faţa Comitetului. Însemna, oricum, o realizare, chiar dacă nu era decît pe hardware. Însemna că s-a mişcat ceva. Fondurile alocate trebuie utilizate, altfel se reduc, sau, mai rău, se taie.

(*Notă: Saunders – un nou etaj de amplificare.*)

Poate că echipamentul nu avea suficientă selectivitate, deşi o întreagă generaţie îmbătrînise inventînd filtre de zgomot din ce în ce mai sofisticate. Verificate pe releele Marii Urechi îşi dovediseră eficacitatea, cel puţin pentru

---

[1] Banca Internaţională de Date pentru Astronomie.

sursele terestre.

(*Notă: Adams – îmbunătăţirea selectivităţii.*)

Poate computerul nu reuşea să identifice un semnal ca atare, poate că nu era destul de sofisticat pentru a percepe anumite relaţii. Subtilitatea unui computer? Dar au fost coduri descifrate în cîteva secunde, oricît de complicate erau. Proiectul nu cerea altceva decît să i se semnalizeze apariţia unui semnal, un element de ordine în dezordinea zgomotului din cosmos. La nivelul acesta nici măcar nu pretindeau computerului să sesizeze o influenţă conştientă.

(*Nota: de întrebat computerul: mai are nevoie de informaţii? Ridicol! De întrebat Olsen.*)

Poate că nu ar trebui să cerceteze spectrul radio. Poate că emisiunile radio sînt o caracteristică numai a civilizaţiei noastre. Poate că alţii nu folosesc aceste unde sau, dacă le-au folosit cîndva, acum au alt mijloc de comunicaţie. Lasere, de exemplu, sau telepatie, sau raze gamma, cum sugerase Morrison, cu ani înaintea Proiectului OZMA.

Desigur. Poate. Dar dacă ar fi aşa, atunci altcineva ar trebui să asculte în aceste domenii. El, unul, nu avea nici echipamentul, nici pregătirea necesare şi nici măcar tinereţea care i-ar fi trebuit ca să se apuce de ceva nou.

Şi poate că Adams avea dreptate.

Ridică receptorul

— Spune-mi, Lily, ai reuşit s-o prinzi pe doamna MacDonald?

— Nu, nu răspunde nimeni...

De ce panica asta iraţională?

— ...un moment! Acum a răspuns. Vă fac legătură imediat.

— Ce faci, draga mea? Mă alarmasem cînd am văzut că nu răspunzi. Îşi dădea seama bine că fusese o prostie să se sperie, şi una încă şi mai mare că i-o spusese.

— Probabil că aţipisem, îi răspunse ea cu vocea somnoroasă, la auzul căreia MacDonald simţi, ca întotdeauna, o uşoară, plăcută, ameţeală.

— Ce s-a întîmplat?

— M-ai căutat, spuse MacDonald

— Eu? Ah, da... nu mai ştiu ce vroiam să-ţi spun, am uitat...

— Lasă, mă bucur că te odihneşti. N-ai dormit prea bine noaptea trecută.

— Am luat nişte pastile.

— Cîte?

— Doar cele două pe care mi le-ai lăsat...

— Bine, vin şi eu peste vreo două ore. Hai, du-te înapoi şi dormi. Îmi pare rău că te-am trezit.

Vocea ei nu mai avea urmă de somn.

— Dar după aceea nu mai pleci, nu-i aşa? Rămînem împreună toată seara?

— Vedem noi, îi promise el, dar ştia că trebuia să se întoarcă.

MacDonald se opri afară lîngă clădirea lungă şi joasă din beton în care se aflau birourile, laboratoarele şi computerul. Se însera. Soarele coborîse dincolo de colinele verzi şi ultimele-i raze colorau în nuanţe calde de purpură şi aur sîngeriu nişte nori care pluteau sus, sus către Apus.

Între MacDonald şi cer se înălţa un disc uriaş, ridicat în aer pe nişte suporţi metalici svelţi, ca degetele unei mîini care ar închina o cupă pentru a prinde în ea pulberea de stele ce se scutura noaptea din Calea Lactee.

Să-mi prinzi o stea căzînd din cer
Şi grea să laşi cu prunc o mandragoră.
Să-mi spui toţi anii care pier
Sau cîţi dinţi are Dracul răi în gură.
Învaţă-mă s-aud sirenele cîntînd
Şi cum să fug de spinii pizmuirii
Şi-apoi să-mi afli care-i vîntul
Ce poartă-n infinit cuvîntul
Cînd vrea să dea de rosturile firii...[1]

Dintr-o dată discul începu să se mişte, răsturnîndu-se

[1] John Donne, 1571–1631, poet englez.

încet. Nu mai era un disc, ci o ureche, o ureche ascunsă printre coline, încercînd să înţeleagă ce-i şoptea Universul.

Poate că asta îi ajuta să reziste la truda la care se înhămaseră de bunăvoie. În ciuda tuturor dezamăgirilor, în ciuda tuturor eforturilor sterile, poate că maşinăria aceasta, sensibilă ca vîrfurile degetelor lor, îi sprijinea în lupta lor cu necuprinsul. Cînd simţeau că li se aşează pe umeri oboseala şi le plezneau tîmplele de încordarea cu care încercau să desluşească murmurul stelelor, cînd li se împăienjeneau ochii de atîta privit la ecranele pe care nu reuşeau să citească nimic, sau la graficele mereu aceleaşi, nu aveau decît să iasă afară din celulele lor din beton pentru a-şi reînnoi spiritele amorţite prin comuniunea cu mecanismul gigantic pe care îl stăpîneau, mecanismul acela silenţios, sensibil, capabil să detecteze cea mai măruntă sursă de energie, cea mai mică radiaţie care ar fi străbătut Universul. Era stetoscopul cu care ascultau pulsaţiile firii şi înregistrau naşterea şi moartea aştrilor îndepărtaţi, era sonda cu care de aici – de pe o planetă insignifiantă, de lîngă o stea măruntă de la periferia galaxiei sale – îndrăzneau să exploreze infinitul.

La urma urmei, poate că nu realitatea le mîngîia sufletele neîncrezătoare, ci imaginea poetica a cupei întinse pentru a primi steaua căzătoare a lui Donne, sau a urechii încordate să audă urma strigatului bănuit, care se topea pînă la umbra unei şoapte cînd ajungea aici. Şi la o mie cinci sute de kilometri deasupra lor se afla cel mai mare radiotelescop construit vreodată, o plasă gigantică cu un diametru de peste şapte kilometri, aruncată de oameni în înalturi pentru a prinde stelele.

Dacă s-ar putea folosi de Marea Ureche mai des, nu doar pentru testări ocazionale, gîndi MacDonald, atunci poate că ar obţine ceva rezultate mai curînd. Ştia însa prea bine că radioastronomii nu vor fi niciodată de acord să cedeze din timpul instalaţiei LOR pentru joaca aşteptării unor semnale care nu mai veneau. Şi aşa, Proiectul moştenise Urechiuşa numai după ce intrase în funcţiune Marea

Ureche. Se vorbea de la o vreme despre o reţea şi mai mare, cu un diametru de treizeci de kilometri. Poate atunci, dacă zvonurile erau întemeiate, proiectul ar putea utiliza măcar parţial Marea Ureche. Asta dacă vor rezista pînă atunci, dacă îşi vor putea conduce nava fragilă a credinţei şi speranţei printre Scilla îndoielilor şi Charibda cotelor bugetare... Cum să-i convingă pe cei din Comitet? Tabloul era destul de sumbru. Omul care ascultă, ascultă, ascultă stelele tăcînd, aşteaptă semnale care nu mai sosesc, pentru că – groaznic gînd – Omul este singur pe lume, un accident cosmic care are nevoie de căldura altei existenţe, căldură care nu va mai veni niciodată. Singur, singur de tot, ca şi cum cineva ar fi singur pe Pămînt, fără să aibă pe altcineva cu care să vorbească, ca într-o închisoare fără ieşire, fără posibilitatea de a comunica cu cei de afară şi fără posibilitatea de a şti dacă mai este cineva pe afară...

Oare nu-i împingea înainte doar teama de spaimele nopţii? Cîtă vreme ascultau, exista speranţa. A renunţa, ar însemna să admită înfrîngerea totală. Unii spuneau că nici nu ar fi trebuit să pornească Proiectul; nu s-ar mai pune problema renunţării. Asta o susţineau unele dintre noile secte, cum erau Solitarienii: nu mai este nimeni, noi sîntem Unicii, singura inteligenţă din Univers, să ne beatificăm deci, în gloria unicităţii noastre. Ceilalţi credincioşi încurajau continuarea Proiectului. De ce să fi creat Dumnezeu miliarde de alte stele şi planete dacă nu pentru a le da şi altor fiinţe plămădite după chipul şi asemănarea Lui? Trebuie să-i descoperim şi pe ceilalţi fii ai săi, să comunicăm cu ei, să aflăm ce revelaţii au avut, pe ei cine i-a mîntuit de păcate?

> *Şi iată că voi trimite peste voi făgăduinţa Tatălui meu;*
> *dar rămîneţi în cetate pînă veţi fi îmbrăcaţi cu puterea de sus.*[1]

---

[1] Evanghelia lui Luca, 24,49.

Iar noi, îşi continuă gîndurile MacDonald, noi cei care nu ne pierdem în speculaţii fanteziste despre cum şi-a aranjat cărţile prezumtivul creator al Universului, lăsîndu-l apoi uitării, noi rămînem cu credinţa în ceea ce am învăţat, în ceea ce ştim şi în ceea ce sperăm.

Înserarea se prefăcuse în noapte. Cerul era de mătase neagră. Stelele se născuseră din nou. Ascultarea reîncepuse. MacDonald se îndreptă spre parcaj, se urcă în maşină şi porni spre casă.

Nu îl aştepta nici o lumină aprinsă. Hacienda[1] avea aerul acela părăsit, pe care el îl cunoştea prea bine, arăta cum arăta ori de cîte ori Maria pleca să-şi vadă prietenii din Mexico City. Dar acum casa nu era goală, Maria era acasă.

Deschise uşa de la intrare şi aprinse lumina din hol, apoi se îndreptă spre living, cu paşi măsuraţi, nici prea grăbiţi, nici prea şovăielnici. Trecu astfel, aprinzînd luminile peste tot: în living, în sufragerie, camera de oaspeţi, bibliotecă, bucătărie. Ajunse la uşa din lemn greu, închis la culoare, a dormitorului.

— Querida?[2]

Înainte de a aprinde lumina se asigură că reostatul pentru reglarea intensităţii era dat la minimum.

— Maria Chevez?

Maria dormea, cu picioarele strînse sub cuvertură. Părul negru, bogat, împrăştiat pe pernă îi încadra faţa liniştită.

Men che dramma
Di sangue m'e rimaso, che non tremi;
Conosco i segni dell'antica fiamma.[3]

MacDonald o privi, mîngîindu-i cu privirea, pe rînd, fiecare trăsătură a feţei atît de bine cunoscute. Chiar şi aşa, cu ochii ei negri atît de expresivi ascunşi de pleoapele

---

[1] Fermă (în spaniolă în original n. tr.).

[2] Iubito (în spaniolă în original. n. tr.).

[3] În sînge nici o picătură
Nu mi-a rămas să nu se înfioare,
Îmi recunosc iubirea, năvalnica-i dogoare.
(DANTE, Divina Comedie, în italiană în original n. tr.).

cu genele ca doi bondari adormiţi pe o floare, era cea mai frumoasă dintre toate femeile pe care le văzuse. I se bucura sufletul de amintirea atîtor şi atîtor clipe fericite trăite lîngă ea.

C'est de quoy j'ay le plus de peur que la peur.[1]

Se aşeză pe marginea patului, aplecîndu-se pentru a-i săruta obrazul şi apoi umărul dezgolit de cămaşa care îi alunecase în somn, dar cum ea nu dădea semne că l-ar simţi, o scutură uşor.

— Maria...

Ea se întoarse cu faţa în sus, întinzîndu-se, suspină abia simţit şi numai apoi deschise ochii, încă fără a se fi trezit.

— Sînt eu, Robby, îi şopti MacDonald, cu urma aceea de accent irlandez pe care şi-o regăsea în momentele de emoţie.

Privirea ei prinse viaţă şi buzele i se destinseră într-un surîs leneş.

— Robby... ai venit...

— Yo te amo[2], spuse el sărutînd-o, şi după aceea, ridicîndu-se cu evident regret, continuă: Mă duc să pregătesc cina. Trezeşte-te, hai, şi aruncă ceva pe tine. O jumătate de oră e bine, sau mai devreme?

— Mai devreme, dragule!

În frigider găsi lăptuci fragede şi friptură de viţel în sînge, tăiată în felii subţiri. Cu mişcările precise ale bărbatului căruia îi plac bucatele bune, dar şi pregătirea lor, întocmi o salată César, în timp ce feliile de carne se rumeneau la foc potrivit.

Cînd Maria apăru în cadrul uşii, salata era gata, sucul de lămîie stors, tarhonul îmbrobonat de cîţiva stropi de maioneză, sticla de vin alb, demisec, aburea proaspăt scoasă de la rece, iar bulionul gros de carne, dres cu smîntînă şi parfumat cu seminţe strivite de mărar, tocmai

---

[1] De nimic nu mă tem mai mult decît de teamă. (MONTAIGNE, Eseuri).

[2] Te iubesc (în spaniolă în original. n. tr.).

acoperise escalopul.

— Mmmm... miroase a ceva bun, îi zîmbi Maria.

Era o glumă a lor. De cîte ori gătea Maria, făcea mîncăruri mexicane, pipărate de ardeau ca focul şi se aşezau în stomac ca o căptuşeală încinsă, în aşteptarea vinului răcoritor. Dacă îşi făcea MacDonald de lucru prin bucătărie, ieşea întotdeauna o surpriză – specialităţi din bucătăria franceză, italiană sau chinezească. Dar indiferent care din ei ar fi gătit, celălalt trebuia să-şi manifeste într-un fel aprecierea pentru a nu fi pedepsit cu obligaţia de a găti el toată săptămîna următoare.

MacDonald umplu paharele.

— À la très-bonne, à la très-belle, spuse el, qui fait ma joie et ma santé![1]

— În cinstea Proiectului, răspunse ea. Să vie în noaptea asta mesajul mult dorit!

MacDonald scutură din cap. Dorinţele prea mari nu trebuie amintite.

— În seara asta sîntem numai noi doi.

Într-adevăr, după aceea au fost doar ei doi, o insulă de bucurie, aşa cum fusese întotdeauna în cei douăzeci de ani de cînd erau împreună, iar ea era plină de viaţă ca şi atunci cînd se cunoscuseră.

În cele din urmă, nerăbdarea din ei se potoli; stăteau întinşi alături, bucurîndu-se de liniştea din ei şi din jur. Pentru MacDonald Proiectul devenise doar ceva care urma a fi terminat cîndva.

— Maria, spuse el în şoaptă.

— Da, Robby.

— Te iubesc, dragostea mea.

— Şi eu, Robby.

Însă în timp ce îi asculta respiraţia potolindu-se treptat gîndurile despre Proiect puseră din nou stăpînire pe mintea lui. Cînd o crezu adormită, se ridică şi începu să se

---

[1] Prea bunei şi preafrumoasei
Ce îmi dă bucuria şi sănătatea mea!
(BAUDELAIRE. Epavele, în franeză în original. n. tr.).

îmbrace pe întuneric.

— Robby? (Vocea ei era limpede, fără urmă de somn, dar înspăimîntată.)

— Si, querida?[1]

— Pleci iarăşi?

— Nu vroiam să te trezesc.

— Chiar trebuie să pleci?

— Asta mi-e slujba, iubito.

— Numai astăzi, te rog, rămîi cu mine noaptea asta...

MacDonald aprinse lumina. Figura ei exprima îngrijorare, nici un dram de isterie.

— Rast ich, so rost ich.[2] Şi-apoi mi-ar fi ruşine de ceilalţi, care sînt deja acolo.

— Înţeleg, aşa-i... Du-te, dar să te întorci degrabă.

Înainte de a pleca, MacDonald trecu prin baie, lăsa alte două pastile pe policioara de sub oglindă şi ascunse flaconul aproape plin în locul ştiut numai de el.

Noaptea, cînd recepţia undelor cosmice era mai bună, lipsind interferenţele emisiunilor terestre şi ale vîntului solar, clădirea Proiectului renăştea, parcă, la o nouă viaţă. Fetele treceau grăbite, cu ceşti de cafea fierbinte, sau cu diagramele pline de şerpuirile neregulate ale imprimantelor în mînă, pe cîtă vreme bărbaţii, cei care nu erau la posturile de ascultare, discutau aprinşi pe lîngă distribuitoarele de coca-cola.

MacDonald se duse direct la punctul central. Adams era la panoul de comandă, secundat de Montaleone, tehnicianul de serviciu. MacDonald îi salută pe fiecare în parte şi se apropie de consola de înregistrare. Acele care vibrau pe fiecare lungime de undă nu păreau să asculte de vreun impuls ordonat.

Adams îşi scoase căştile şi îi arătă cîteva vîrfuri.

— S-ar putea să fie ceva...

— Întîmplătoare, replică MacDonald.

---

[1] Ce-i dragoste ? (în spaniolă în original. n. tr.).

[2] Dacă mă odihnesc, ruginesc (proverb german, în limba germană în original).

— Ai dreptate. Computerul nu a reacţionat în nici un fel.

— Sînt cîţiva ani buni de cînd lucrez cu chestiile astea. Cred că am început să „simt” şi cînd le scade tensiunea. În asemenea condiţii începi să gîndeşti ca un computer.

— Sau începi să simţi povara eşecului.

— Cam aşa ceva.

Încăperea era curată şi eficientă: sticlă şi metal şi plastic, totul fără pete şi sterilă. Mirosea a electricitate. MacDonald ştia foarte bine că electricitatea nu are miros, şi totuşi aşa gîndea. Poate că era doar ozonul, sau izolaţia încălzită, sau uleiul încins, sau toate la un loc. Orice ar fi fost, nu era momentul de a cerceta cauza unui miros, defecţiunile se autosemnalizau pe un panou general de control – iar MacDonald nu dorea cu tot dinadinsul să ştie. Prefera să-l considere mirosul electricităţii. Poate că din cauza asta nu se realizase ca savant. Toţi profesorii îl învăţaseră că „savant este cel care nu osteneşte întrebînd DE CE?”

Se întinse şi dădu peste cap un comutator. Încăperea se umplu de un zgomot subtil, ca aerul care scapă dintr-o cameră de bicicletă, susurul unor sibilante sîsîite scornite de sesiunea subterană a şerpilor superşerpuitori.

Întoarse butonul unui potenţiometru de volum, iar şoapta deveni, – vorba lui Tennyson – „zumzetul nenumăratelor albine”. Încă o răsucire, doar cîteva grade, şi parcă îl auzea pe Matthew Arnold:

...tristul, îndelungatul vuiet al unui aspru vînt
Ce-ncet se pierde în noapte.
Un leu lovit de moarte.
Topindu-şi răsuflarea-n cioburile goale,
Ţăndări mici de lumină, pierdute pe Pămînt...

Mai răsuci puţin butonul şi sunetul redeveni babelul unor voci îndepărtate, unele strigînd, altele urlînd, unele

calme, altele abia şoptind – dar toate încercînd – sfîşiate de disperare – să COMUNICE.

Dar totul era doar o fracţiune de grad sub limita iluzorie a inteligibilităţii. Doar să fi închis ochii şi MacDonald era convins că ar fi putut să le vadă feţele, lipite de un ecran îndepărtat, deformate de efortul zadarnic de a se face auzite şi, mai cu seamă, înţelese. Culmea era că se încăpăţînau să vorbească toţi deodată. Ar fi vrut să le poată striga „Dar mai tăceţi odată! Tăceţi odată, toţi! Dumneata, cel cu antena roşie, dă-i drumul, vorbeşte! Ceilalţi să-şi aştepte rîndul, unul cîte unul, şi vă vom asculta chiar de-ar fi să dureze o sută de ani, sau o sută de vieţi!”

Adams îi rupse şirul gîndurilor.

— Uneori mă gîndesc că am greşit, montînd difuzoarele. E o chestie... cum să spun... prea antropomorfică. Trec zile, luni şi, dintr-o dată, începi să auzi voci. Cîte ai putea jura că au coerenţă? Cîte sînt mesaje clare? Prostii... Eu, unul, nu le mai dau atenţie. Ajunsesem să mă trezesc în miezul nopţii, crezînd că aud pe cineva şoptindu-mi cuvinte care ar fi fost să fie mesajul-cheie care ar fi lămurit totul, piatra cosmică de la Rosetta, mesajul care va răspunde la toate întrebările noastre. Sigur că după aceea, dracu’ mai putea adormi din nou...

Apăsă pe întrerupător şi se făcu linişte.

— Poate că se va găsi şi cineva care să înţeleagă mesajul, spuse MacDonald. Din cauza asta am instalat sistemul audio. Ca să ne reţină atenţia. De acord, ne chinuie şi ne obsedează, dar din chin şi din obsesii poate ţîşni scînteia inspiraţiei...

— Sau incendiul nebuniei... Dar ai dreptate, trebuie să mergem înainte, nu?

— Mda...

MacDonald luă căştile pe care le folosise Adams şi apropie una de ureche. Cînta!

— Tico-tico, tico-tico! Ei ascultă-n Puerto Rico, stau şi-ascultă-n infinit. Ce-au stelele? S-au tîmpit? Tico-tico,

tico-tico, nu dormiţi în Puerto Rico.

MacDonald lăsă căştile pe tăblia consolei.

— Şi asta tot inspiraţie se cheamă.

— Cel puţin îmi scoate din cap inutilităţile…

— Şi treaba, nu? Spune-mi Adams, dumneata chiar vrei să dai peste cineva pe acolo, pe-afară?

— Altfel de ce-aş mai sta aici?! Numai că mă întreb cîteodată dacă nu ar fi mai bine să nu aflăm nimic…

— Lasă, avem cu toţii momente dintr-astea, îl consolă MacDonald.

După ce termina cu toate hîrtiile din tăviţa roşie „de rezolvat”, MacDonald răsuflă uşurat şi îşi întinse spinarea amorţită. Se întrebă dacă s-ar fi simţit mai puţin frustrat, mai puţin nesigur, dacă ar fi lucrat undeva, în cadrul Proiectului, în loc să aibă grijă de toţi ceilalţi care lucrau efectiv. Ei, da, cineva trebuia să facă şi treaba asta, să aibă grijă de bunul mers al Proiectului, de problemele cu personalul, de contul curent, de plata facturilor, de plata salariilor, de potolirea nervilor..

Pentru asta fusese numit el, cu cincisprezece ani în urmă – pentru ca să aibă grijă de rufele murdare, să rezolve toată babilonia de hîrtii, depeşe, circulare, somaţii, cereri, reclamaţii… Bineînţeles că după atîţia ani devenise, totul, aproape doar rutină, corespondenţă de paisprezece culori pe care Lily ar fi descurcat-o la fel de bine, dar era esenţial să se ştie că o făcea el, să se ştie că de toate răspundea cineva care credea în proiect, sau cineva care nu lăsa pe alţii să-i ghicească îndoielile. Ca şi Urechiuşa, el devenise un simbol; oamenii au nevoie de simboluri, pentru a trăi, sau pentru a găsi tăria de a respinge disperarea atunci cînd ea îi cuprinde.

Portarul îl aştepta în secretariat.

— Pot să vă vorbesc, domnule Director?

— Bineînţeles, răspunse MacDonald, închizînd grijuliu uşa biroului său. Ce s-a întîmplat, Joe?

— Păi, să vedeţi… e dinţii mei. Dom’le…

Bătrînul se ridică în picioare şi cu o mişcare abilă îşi

scoase proteza, care rămase odihnindu-se, ca un zîmbet alb-sîngeriu, în palma sa zbîrcită. Reprimîndu-şi un fior involuntar de dezgust, MacDonald privi cu un interes prefăcut. Era o proteză ca toate protezele, bine făcută, poate chiar prea bine făcută, prea era reală..

— Ce-i cu ea, Joe?

— Îmi vorbeşte, zău, dom'le MacDonald, mormăi încurcat portarul, privindu-şi dinţii cu o urmă de suspiciune. Noaptea, înţelegeţi, după ce-i pun în pahar, pe noptieră, îmi tot şopocăie... Chestii, tot felul de chestii, nişte chestii de departe. Ca nişte mesaje, înţelegeţi?

MacDonald îl privi mirat. Ciudat, să folosească tocmai acest cuvînt destul de greu de pronunţat fără proteză. „Mesaje"! Dar de ce ciudat? În definitiv, putea să fi tras cu urechea la discuţiile specialiştilor pe culoare, în laboratoare, la bufet, toţi aveau acelaşi subiect de discuţie. Ciudat ar fi fost dacă nu ar fi prins nimic. „Mesaje, zău aşa!"

— Am auzit, s-au mai întîmplat şi prin alte părţi lucruri asemănătoare. Uneori, protezele acţionează ca un receptor radio cu cristal în miniatură şi recepţionează chiar transmisiile posturilor de radio, dacă sînt destul de puternice şi destul de apropiate. Iar noi, Joe, ai văzut ce multe antene avem, chiar aşa, trebuie să fie o puzderie de frecvenţe parazite, inducţii şi aşa mai departe. Nu e nici o problemă. Uite ce... Am să vorbesc eu cu dentistul nostru să-ţi aranjeze dinţii în aşa fel încît să nu te mai supere deloc. E un fleac, să nu ai nici o grijă!

— Vă mulţumesc, dom'le MacDonald, spuse bătrînul portar, punîndu-şi la loc proteza. Să fiţi sănătos că tare sînteţi bun, dom'le Director!

Pe tot drumul pînă acasă – erau şaisprezece kilometri – MacDonald conduse dominat de acel sentiment de nelinişte pe care îl ai atunci cînd crezi că nu ai făcut ceva ce trebuia făcut, sau că ai făcut ceva greşit şi nu ştii ce. Dar cînd ajunse acasă, hacienda îi păru doar întunecată,

nu tristă şi părăsită, aşa cum îi făcuse impresia cu cîteva ore mai înainte. Maria dormea, respirînd liniştită.

Seara următoare, casa arăta altfel. Sunetul discuţiilor aprinse stîrnea ecouri vesele, dînd viaţă împrejurimilor, de la ferestre degete lungi de lumină pipăiau întunericul de parcă ar fi vrut să mîngîie colinele din jur, iar intrarea era strălucitoare ca un far.

— Intră, intră, Lily, spuse MacDonald, amintindu-şi de o noapte cînd o Lily întîmpina musafirii la uşă, ajutîndu-i să-şi scoată paltoanele... dar aceea fusese o altă Lily şi se întîmpla în altă parte, în altă casă, cu altă ocazie, şi mai cu seamă, în amintirea altcuiva...

— Îmi pare tare bine că te-ai decis să vii, totuşi.

Avea în mînă o cutie de bere şi o îndreptă în direcţia de unde se auzea gălăgia cea mai mare.

— În living găseşti bere cîtă vrei, iar în bibliotecă ceva mai tare, de la 45° în sus, aşa că fii atentă să nu ţi se suie la cap! Şi acum, „nunc est bibendum!”[1]

— Unde este doamna MacDonald? întrebă Lily privindu-se în oglindă.

— Pe acolo pe undeva, repetă MacDonald gestul cu mîna în care ţinea cutia de bere. Am pierdut-o în înghesuială. Bărbaţii şi cîteva doamne mai curajoase sînt în bibliotecă, în timp ce femeile şi cei mai curajoşi dintre domni sînt în living. Bucătăria este teren neutru, aşa că... Poţi alege după pofta inimii...

— N-ar fi trebuit să vin, îl întrerupse Lily. M-am oferit să-l înlocuiesc pe domnul Saunders la pupitru, dar m-a refuzat. Cică nu mi-am dat încă testul. De parcă n-ar fi computerul cel care are grijă de toate, că în rest, parcă n-aş şti şi eu pe cine să chem dacă s-ar întîmpla ceva deosebit...

— Ştii ceva, Lily? MacDonald îşi pierdu zîmbetul, care tot nu-i stătea prea bine pe faţă. Computerul poate face totul singur, iar tu... voi doi v-aţi descurca în orice situaţie

---

[1] E vremea acum să bem! (HORAŢIU, Ode, în latină în original).

mai bine decît oricine, mai bine chiar decît mine. Dar dacă unul din echipă ar simţi vreodată cît de cît că nu este absolut indispensabil, va crede că nu are rost printre noi şi va renunţa. Or, asta nu trebuie să se întîmple niciodată!...

— Oh, Mac, de ce pui tu atîta suflet?...

— Nu trebuie să se întîmple, mă auzi tu, pentru că printre ei este unul care într-o zi va găsi răspunsul. Nu eu. Unul dintre ei... Trebuie să găsesc pe cineva să-i ţină locul lui Charlie, să se mai destindă şi el măcar o oră-două.

Wer immer strebens sich bemüht
Der konnert wir erlösen.[1]

— O.K., boss!

— Hai, distrează-te şi tu, doar n-ai venit să stai aici!

— O.K., boss, O.K., exclamă Lily, îndreptîndu-se spre bibliotecă.

— Găseşte-ţi, fată, un bărbat, şopti neauzit MacDonald, cu nasul în cutia de bere, apoi, pentru că Lily fusese ultima persoană care mai putea veni, părăsi şi el intrarea şi se opri în uşa livingului, încercînd să cuprindă frînturile de conversaţie.

— ...razele gamma ar trebui...

— ...înainte de a ne întreba unde vom găsi bani pentru un asemenea generator, ar trebui să ştim, măcar cu aproximaţie, cam cît ar costa...

— ...cine îl va construi şi cum va...

— ...sursele de raze gamma sînt de milioane de ori mai rare decît cele de unde radio pe douăzeci şi unu...

— Asta a afirmat-o Cocconi acum cincizeci de ani. Aceleaşi argumente. Mereu aceleaşi şi aceleaşi...

— ...dar dacă au dreptate, au şi basta!

— Iar lungimea de undă a hidrogenului este atît de unic logică... Aşa cum i-a spus Morrison lui Cocconi – şi Cocconi, dacă vă aduceţi aminte, a fost de acord

[1] Pe acel care din greu trudeşte,
Pe acela noi îl vom salva.
(GOETHE, Faust, în germană în original).

– lungimea de undă a hidrogenului reprezintă un punct fix de întîlnire, logic, prestabilit. „O frecvenţă unică, obiectivă care să poată fi sesizată de orice ascultător din Univers”. Cam aşa s-au exprimat!

— ...dar volumul de zgomot care se suprapune...

MacDonald surîse şi se îndreptă spre bucătărie să-şi ia o altă cutie rece de bere.

— ...de ce nu „mesagerii automaţi” ai lui Bracewell?

— Ce-i cu ei?

— De ce nu-i căutăm?

— Fii serios! Ideea lui Bracewell era că aceste automate îşi vor semnala singure prezenţa!

— Poate că nu sîntem îndeajuns de copţi! Poate că ne mai trebuie cîteva mii de ani pînă să ajungem să înţelegem ce şi unde...

— ...şi totuşi unele emisii laser...

— Care să se piardă în strălucirea miliardelor de aştri?

— Nu, nu, Schwartz şi Townes au arătat că nu avem decît să alegem o lungime de unda specifică. Cu o rază laser îngustă, plasată în centrul uneia dintre liniile de absorbţie ale calciului...

În bibliotecă se discuta pe alte coordonate.

— ...frecvenţele joase, considerînd...

— ...zgomotul de fond impune o limită coborîtă pentru...

— După calculele lui Drake, frecvenţele cele mai potrivite din acest punct de vedere se situează în plaja de 3,2 şi 8,1 centimetri.

— Drake! ce naiba ştia Drake?! Acum, după o jumătate de secol, încă mai vorbim de...

— ...şi nu e vorba numai de experienţa acumulată în aceşti cincizeci de ani, gîndiţi-vă şi la tehnica de astăzi! Pe atunci abia reuşeam să transmitem semnale radio pe distanţe de o mie ani-lumină, iar laserul nu bătea mai mult de zece ani-lumină, pe cîtă vreme astăzi am trecut de zece mii de ani-lumină la emisiunile radio, iar laserele au puteri de emisie de peste cinci sute de ani-lumină, cel puţin!

— Dar dacă nu-i nimeni pe acolo? spuse Adams pe un

ton sumbru.

Ich bin der Geist der stets vernient.[1]

— Aşa că ar trebui să facem cum propusese Oliver: pulsări de o sută de milioane de miliarde de waţi într-o zecime de miliardime de secundă, ar trebui să apară pe tot spectrul radio. Hei, Mac, vrei să-mi umpli paharul, te rog...

Şi MacDonald încerca să se strecoare spre bar.

— L-am spus eu lui Charley, de-am avea doar cîte un ban de zece pentru fiecare scutec pe care l-am spălat, n-aş mai sta aici în Puerto Rico, spuse o femeie către alte două într-un colţ.

— ...neutrinii, spuse cineva.

— Prostii, bubui o voce groasă în timp ce MacDonald amesteca atent sucul de portocale cu vodcă de 61°, vă spun eu, mediul ideal sînt tot razele Q...

— Cunoaştem, faimoasele raze care de cinci decenii urmează să fie descoperite în următorii cinci ani. Morrison ar fi teribil de dezamăgit, dacă s-ar mai găsi printre noi...

MacDonald începu să refacă traseul, avînd grijă să nu verse paharul prea plin.

— Pe mine mă înnebuneşte chestia cu schimbul de noapte, spunea soţia nu ştiu cui. Toată ziua cu ăia mici şi dumnealui mă vrea ca o floare cînd vine dimineaţa acasă! Doamne...

— ...sau să o luăm, şi pe partea cealaltă: dar dacă toţi, peste tot, stau şi ascultă? se întreba Adams, cu acelaşi pesimism. Poate că stau şi ei şi ascultă, ca şi noi, ascultatul costă infinit mai puţin.

— Paharul tău, încercă MacDonald să-l întrerupă, dar altă voce îl acoperi.

— Şi chiar nu crezi că idea asta le-a venit şi altora, care să fi început deja să transmită?

— N-ai decît să o suceşti cum vrei şi să te întrebi cum ar fi dacă ţi-ai închipui că ei îşi închipuie că tu îţi închipui...

---

[1] Sînt spiritul ce neagă mereu.
(GOETHE, Faust, în limba germană în original).

Ştii ce, mai bine taci şi ascultă. Gîndeşte-te numai: mii de lumi în ascultare sau o singură lume – a noastră, oricum ar fi, tot rău este, ce mai! Doar cît mă gîndesc şi mi se face pielea găină!

— Mă rog, mă rog, atunci *noi* ar trebui să emitem, să transmitem ceva...

— Şi cam ce-ai propune?

— Ştiu şi eu? Numere prime, sau cam aşa ceva...

— Ia mai gîndeşte-te! Dacă – este doar o ipoteză – civilizaţia „pe recepţie” ar putea să nu cunoască matematica...

— Ce prostie! Şi cum şi-au construit antena?

— Ce ştiu eu?! Pe băbeşte, pe ghicite, sau prin intuiţie, ca orice radioamator. Sau poate că au antene încorporate organic?!

MacDonald porni din nou în derivă spre bucătărie, sperînd să mai găsească o bere rece.

— ...insistăm pentru echivalarea timpului utilizat cu Marea Ureche chiar dacă nu ar exista o emisiune intenţionat amplificată pentru eventualii ascultători din alte lumi, tot am putea recepţiona traficul electronic normal pentru orice civilizaţie, cel puţin la nivelul nostru, fie ea şi la zeci de ani-lumină depărtare. Problema noastră – în momentul decisiv – va fi descifrarea mesajului şi nu recepţionarea lui.

— Eu, unul, sînt sigur că ei ne ascultă de cel puţin cîteva decenii. Sînt sigur că dacă am putea programa...

— Bine-bine, doar nu sînt cretin. Dă-mi doar datele pe care să-mi bazez...

Atenţia lui MacDonald fu întreruptă de Maria, care se îndrepta spre bucătărie cu o tavă goala.

— Ţi-e bine, iubito?

— Hmhm, răspunse ea, mai mult din ochi.

— Precis? (Se aplecă spre ea, să-i simtă aroma părului bogat, amestec de căldură, tutun de bună calitate, parfum şi... Maria).

— Aş fi preferat să fim doar noi.

— Şi eu, dragule.

— Totuşi, va trebui să plec...

— Neapărat?

— Trebuie să-l schimbe cineva pe Saunders. Chiar dacă este rîndul lui, e păcat să nu se distreze şi el puţin cu ceilalţi.

— Nu poţi trimite pe altcineva?

— Pe cine? (MacDonald ridică din umeri, privind în jur la invitaţii săi. Se distrează bine, continuă el, dacă plec nimeni nu va simţi lipsa).

— Eu, da...

— Ştiu, iubito...

— Parcă le-ai fi mamă, tată, duhovnic, spuse Maria. Te chinuieşti prea mult pentru ei.

— Cineva trebuie să-i lege. La ce altceva sînt bun?

— La multe alte, dragule.

MacDonald o îmbrăţişă. Îşi simţea inima ca de ceară.

— La uitaţi-vă la Mac şi Maria, spuse cineva cu prea multe pahare la activ. Ca doi porumbei.

MacDonald zîmbi, un zîmbet larg, de circumstanţă, şi lăsîndu-i pe cei din preajmă îl bătu amical pe umăr, făcîndu-i loc, în acelaşi timp, Mariei. Părea obosită, parcă puţin îmbătrînită. Ce naiba! Nici el nu se mai simţea de multă vreme tînăr, parcă anii i se aşezaseră în oase. Desigur, simţea, gîndea, trăia de parcă i s-ar fi oprit ceasul de pontaj la douăzeci şi şapte de ani, dar ştia prea bine că trecuse de patruzeci şi şapte, i-o spunea în fiecare zi oglinda din baie, prea bine, el putea să-şi plătească anii tinereţii cu fericirea şi dragostea şi liniştea şi împlinirea de acum, se putea chiar închipui nemuritor. Dar... Maria?

— Ţi-e bine?

— Mi-e pace.

Nel mezzo cammino di nostra vita
Mi ritrovai per una selva oscura
Che la diritta via era smarrita.[1]

[1] Doar jum'ate viaţa eu trecusem

Nu, Maria era aceeaşi dintotdeauna.

— Eşti sigură?

— Da, dragule.

O sărută pe obraji, ca întotdeauna, se surprinse respirînd adînc parfumul – nu, mirosul ei – minune repetată zilnic. Trecînd printre invitaţi mai auzi pe cineva:

— Eddie are dreptate. De ce nu analizăm şi moleculele carbonice? Oricît de mult ar fi plutit prin spaţiu, dacă au fost trimise de cineva – vreau să spun: dacă sînt artificiale – tot îşi păstrează ceva din…

Fără să mai asculte palavrele din jur, MacDonald ieşi afară. După ce închise uşa, toată gălăgia parcă se pierduse într-un murmur confuz, de i se părea că aude iarăşi difuzoarele din staţia de ascultare. Voci, vorbe, fraze din care nu înţelegea o iotă. Dar dacă s-ar concentra puţin… Unde mai auzise chestia asta? Poate că băuse o bere – două prea mult…

După cîteva ore de ascultare, MacDonald simţea întotdeauna un gol în creier, dar acum parcă era mai rău decît alte dăţi. Poate erau de vină discuţiile auzite acasă, poate cele cîteva beri în plus, poate altceva – vreun gînd ascuns în subconştient şi care nu voia să se lase recunoscut la suprafaţă.

Tico-tico, tico-tico…

Şi dacă ar reuşi să identifice un mesaj? Chiar cei mai tineri din echipă vor fi dat de mult în primire încă înainte de a fi fost descifrat. Pînă la steaua cea mai apropiată erau zeci de ani-lumină, iar dus-întors era dublu. Cine putea să fie chiar atît de dăruit unei idei?

Toţi ascultă-n Puerto Rico

Şi mă găseam pierdut într-o pădure
Pe unde drumul drept abia-l pierdusem.
(DANTE, Divina Comedie, în italiană în original. n. tr.).

Doar fanaticii religiilor, care dăruiau sute de ani zidirii unui turn de catedrală, sau cei care luptau în bătrîna Europă pentru dărîmarea unor concepţii milenare...

— Ce faci, bătrîne?

— Trăiesc de doi bani ziua.

— Şi ce faci?

— Muncesc.

Muncă... trudă pentru înălţarea unei catedrale, sau pentru dărîmarea unor legi clădite cu sute de ani înainte, sau pentru aşezarea temeliilor unor noi orînduiri – eforturi ale căror roade nu se pot coace nici în două sau trei generaţii.

Ascultă necontenit.

În eforturile generaţiilor nu contau cei care îşi cîntăreau fiecare vorbă, fiecare pas, fiecare cărămidă, fiecare ceas, ci numai visătorii care menţineau aprinsă flacăra idealurilor. Oricum, un dram de sănătoasă nebunie...

Ce au stelele? S-au tîmpit?!

Toată noaptea nu făcuse altceva decît să asculte „vocile”. Nu erau decît sunete, sunete şi zgomote, o încîlceală bramburită din care el se încăpăţîna să creadă că va putea în cele din urmă să aleagă cuvinte, vorbe adevărate, cu sens deplin. Dar... Nu era nimic altceva decît un talmeş-balmeş de sunete, de voci îndepărtate, de neînţeles şi totuşi, arzînd parcă de nerăbdarea de a se face pricepute.

Tico-tico, tico-tic...

Iar el dorise, desigur, de multă vreme, să poată porunci universului de zgomote: „Tăcere!”, „Vorbiţi pe rînd!”, „Dumneata ai cuvîntul.” Ce prostie, doar nu putea face aşa ceva. Sau o făcuse deja? Încercase? Strigase?

Ascultaţi-ne un pic!...

Nu cumva aţipise la pupitrul de comandă cu vocile stelare bîzîindu-i în creier, sau doar îşi imaginase că aţipise? Sau visase că se trezise? Sau visase că visase?

Nu gîndiţi cum gîndiţi voi...

Asta nu mai era concentrare, nici starea de veghe, ci curată autohipnoză. Creativă? Poate, dar şi cu un dram de nebunie ascunsă taman acolo unde se putea deghiza în savantă înţelepciune, acolo de unde putea cere unui univers haotic să-i dea partenerul întru ale vieţii vicisitudini.

Că sînteţi singuri pe lume.
Toate stelele i-ar spune
Că mai sînt şi-alţii pe-aici...

Tresari. Oare de cînd suna telefonul? Întinse mîna şi nu s-ar fi mirat ca, ridicînd receptorul, să audă o voce din adîncul universului, cu o urmă de accent oxfordian, poate, spunîndu-i: „Alo, bună ziua. Omule, Alo... alo? Am impresia că nu avem o audiţie prea bună, nu-i aşa? Voiam doar să ştiţi că noi sîntem aici. Voi sînteţi acolo? Staţi şi ascultaţi? Bun, bine, v-am trimis un mesaj. Cred că îl veţi primi în cîteva secole. Să fiţi pe recepţie, da? Excelent. Salutări...”

Numai că visele nu se potrivesc cu realitatea, iar realitatea era vocea atît de cunoscută a lui Saunders, cu accentul lui tărăgănat din Sud, care spunea, ce spunea?

— Mac, mă auzi, Mac? – S-a întîmplat ceva, un accident. Olsen este deja în drum spre tine, dar cred că ar fi mai bine să vii imediat. Maria nu e bine.

Să plece. Imediat. Să lase totul baltă. Ce importanţa mai are? Oricum, să pună comenzile pe automat. Computerul va avea grijă de toate. Oh, doamne, Maria... Uşa... lasă,

Olsen are cheile. Maşina. Starterul – uşor, să nu îneci motorul, aşa... Vine o maşină, o fi Olsen, dar în viteza asta...

Accident? Ce accident? de ce n-am întrebat? Ce importanţa are ce fel de accident a fost? Maria, Maria nu e bine. Poate că nu e nimic grav. Cu atîta lume acolo... *Nil disperandum*[1]. Şi totuşi... de ce să-i fi telefonat Charlie dacă nu era nimic grav? Atunci e grav? Cît de grav? Trebuie să fiu pregătit sufleteşte pentru orice, chiar pentru ceva ce ar cutremura lumea, şi mi-ar sfîşia inima. Să mă stăpînesc în faţa lor. De ce? De ce să par infailibil, de ce trebuie mereu să fiu vesel, optimist, cu un crez de nezdruncinat? De ce eu, tocmai eu din atîţia... Dar dacă s-a întîmplat ceva rău, ceva imposibil de rău, cu Maria, atunci ce voi... Doamne, de ce nu am întrebat ce este, de ce? Ştirile rele pot aştepta. Neştiinţa temporară nu le poate schimba în mai rău. Ce are Universul cu agonia din mine? Ce sînt eu în Univers? Ce simt eu nu interesează pe nimeni, decît pe mine. Singurul lucru care mă leagă de Univers este Proiectul şi este singurul lucru care mă interesează şi care mă leagă de eternitate. Dragostea şi agonia sînt înăuntrul meu, dar semnificaţia vieţii sau morţii mele este Proiectul.

Pînă să ajungă acasă, MacDonald reuşise să-şi controleze fluxul emoţional. Departe, dincolo de orizont, se năştea o nouă zi. Era ora la care proiectul îşi termina activitatea nocturnă.

Saunders îl întîmpină în prag.

— A venit doctorul, Lessenden. E cu Maria.

Înăuntru mirosea încă a multe ţigări fumate, dar nu era nici o urmă din dezordinea lăsată de obicei după o petrecere. Farfuriile, scrumierele şi paharele probabil că erau în bucătărie, spălate deja. Cineva se gîndise la asta. Poate că toţi. Erau oameni de treabă.

— Betty a găsit-o în baia de lîngă dormitor. Nici n-ar fi intrat acolo de n-ar fi fost ocupate celelalte. Este vina mea,

---

[1] Să nu disperăm (HORAŢIU, Ode, Cartea I, în latină în original).

n-ar fi trebuit să te las să mă înlocuieşti. Poate că dacă n-ai fi plecat..

— Nu este vina nimănui. Rămînea prea mult singură, îl întrerupse MacDonald. Ce s-a întîmplat?

— Nu ţi-am spus? Venele, şi-a tăiat cu un brici vinele de la amîndouă mîinile. Cînd a găsit-o Betty era în cadă, apa era roşie de atîta sînge...

Pînă la urma urmei trebuia să se întîmple, degeaba încerca să se mintă. Şi atunci, mai demult, povestea cu somniferele nu fusese doar un accident, oricît voise ea să-l convingă. Sau voise el singur să se convingă? Îşi simţea inima ca de gheaţă şi totuşi cele petrecute nu îl surprindeau.

Se opri în uşa dormitorului. Maria zăcea cuminte, acoperită doar cu un cearşaf, era cald, desigur. Braţele îi rămăseseră afară întinse de-a lungul trupului, cu palmele în sus. Pansamentul alb părea o dungă de vopsea albă trasă de-a curmezişul, peste pielea măslinie, atît de perfectă. Nu mai era perfectă acum, îşi spuse MacDonald. Era plesnită, două tăieturi – două găuri însîngerate care trebuiau să vorbească despre necazuri nemărturisite, despre o singurătate în doi şi o viaţă care nu era decît minciună...

Dr. Lessenden îşi ridică spre el privirile, ştergîndu-şi fruntea umedă de sudoare.

— Hemoragia s-a oprit, dar a pierdut foarte mult sînge. O vom duce la spital pentru transfuzie. Am chemat o ambulanţă. Ar fi trebuit să fi sosit pînă acum.

Maria era palidă, cum nu o văzuse MacDonald niciodată. Părea modelată în ceară, fără viaţă, o efigie topindu-se pe un catafalc alb.

— Cu puţin noroc s-ar putea să scape, răspunse medicul întrebării nerostite, în timp ce în încăpere intrau, cu gesturi precise, măsurate, sanitarii cu targa şi aparatura de transfuzie.

Nu înţelegea ce voia Saunders de la el.

— Asta a găsit-o Betty pe jos.

MacDonald despături încet, cu teama parcă, foaia de hîrtie împăturită cu exactitate în patru: „Plec în căutarea răspunsului la o mare întrebare.”

Cînd intră în clădirea Proiectului, nimeni nu-şi arătă surpriza, nimeni nu-i spuse nimic. Nici el nu ar fi putut să le spună că nu putea îndura să stea singur, într-o casă plină de amintiri, aşteptînd în neştire o veste. L-au întrebat însă de Maria. Le-a răspuns ce ştia. Doctorul avea speranţe. Nu, nu, era tot în stare de inconştienţă, probabil că va mai dura pînă să-şi revină. Mă vor anunţa dacă este ceva... da... sînt speranţe, dar ea nu şi-a revenit...

Ajunse în cele din urmă în biroul său. Înconjurat de obiectele atît de familiare ar fi trebuit să se liniştească. Dar nu-şi putea alunga din minte cuvintele Mariei, scrise ordonat, fără grabă. Se simţea damnat ca un nou doctor Faust care – ascultînd cum Noaptea îşi mînă încet telegarii – vede aievea cum fuge timpul şi aşteaptă ceasul cînd Demonul se arată ca să-şi primească plata. Se scutură de ameţeala ce începuse să-l cuprindă şi-şi trase în faţă raportul pe care îl începuse noaptea trecută.

Umpluse cîteva pagini, argumente ordonate, bine şi logic înlănţuite, cînd se opri dintr-o dată. Încet, fără grabă, adună foile, le aşeză una peste alta, ascultîndu-şi parcă gîndurile, apoi le strînse în pumn şi cu un gest precis le aruncă la coş. Scrise două rînduri pe altă coală, semnă, şi apoi o chemă pe Lily.

— Expediază-mi asta. Te rog.

Ea citi şi se încruntă.

— Nu, Mac.

— Ţi-am spus clar: expediaz-o imediat.

— Dar...

— Nu-i o greşeală. Ar fi trebuit s-o fac demult. M-am gîndit bine. Fă aşa cum ţi-am spus.

Rămas singur, MacDonald începu să-şi ordoneze hîrtiile de pe birou, aşteptînd să sune telefonul, dar uşa se deschise. Saunders intra fără să se fi anunţat.

— Nu poţi face aşa ceva. Mac.

MacDonald oftă adînc.

— Lily ţi-a spus, nu-i aşa? Ar trebui s-o dau afară, dar poţi concedia pe cineva pentru prea multă loialitate?

— Sigur că mi-a spus! Dar nu se poate ca tocmai tu... S-ar duce naibii Proiectul.

— Se va duce dacă rămîn.

— Mac, ştiu prin ce treci... Nu, bineînţeles că nu ştiu. Nu am cum, dar îmi pot închipui. Trebuie să fie un iad, dar nu ne poţi lăsa. Mac, gîndeşte-te la Proiect.

— Ţi-am mai spus: m-am gîndit. Înţelege, Charley, nu sînt bun de nimic.

— Eşti cel mai bun dintre noi.

— Eu? Un lingvist neafirmat? Un inginer întîrziat? Nu văd de ce-aş mai încălzi locul asta de pomană... Aveţi nevoie de cineva cu idei noi. Cineva care să poată conduce într-adevăr Proiectul, un om dinamic, cu forţă de convingere, nu un visător ca mine.

După cîteva minute discuţia se repetă, de data aceasta cu Olsen ca partener.

— Îţi vom simţi lipsa, Mac...

Mai veniră şi alţii: Adams, scepticul, îl ului.

— Mac, nu cred în Dumnezeu, dar cred în tine.

Sonnenborn îi declară, împiedicîndu-se în cuvinte:

— Tu eşti Proiectul. Pleacă, dar totul se va prăbuşi. E păcat...

Nici unul dintre ei nu aminti de Maria. Alt eşec. Probabil că încercase să-l trezească din visări cu cîteva săptămîni în urmă, atunci cînd luase somniferele, dar el nu înţelesese. Cum putea spera să înţeleagă stelele, cînd nu era în stare să-i priceapă pe cei apropiaţi? Acum plătea toată orbirea din trecut.

Ce şi-ar fi dorit Maria? Ştia el ce, dar dacă ar fi fost să scape, nu putea să continue aşa. Prea multă vreme trăise doar pentru el, ca o păpuşă care aşteaptă cuminte pe raftul pe care ai lăsat-o, numai pentru ca el să aibă puterea de a-şi continua munca, iar în tot acest timp, în sufletul ei se

strîngea amarul anilor care treceau, unul după altul, adunînd tristeţile unei femei frumoase îmbătrînind singură, mult prea singură. Trebuia să recunoască – fusese egoist, o dorise numai pentru el, nu dorise copii numai pentru a nu strica perfecţiunea echilibrului pe care îl gîndea creat între ei.

Perfecţiunea pentru el, dar mai puţin pentru ea.

Poate că totuşi nu era prea tîrziu. Numai de-ar scăpa... Iar dacă nu, cu ce inimă ar fi putut continua un efort la care să contribuie doar eu prezenţa?

Tresări, speriat, de apelul strident al telefonului.

— Mac, totul e bine, nu mai este nici un pericol. Mac, mă auzi? (Doctorul Lessenden striga de-a binelea în receptor...)

— Da, da, te-am auzit, e bine...

— Vrea să te vadă...

— Vin imediat.

— Stai, nu închide. Ştii ce mi-a spus? „Cînd vorbeşti cu Robby, vreau să ştie că mi-era capul plin de fluturi. De aici, din spital, răspunsul se vede limpede. Să nu-şi facă griji. De-acum totul va fi bine”.

MacDonald închise telefonul. Cu inima plină, clocotind de viaţă, trecu prin încăperea alăturată, abia aducîndu-şi aminte să-i strige peste umăr lui Lily:

— Scapă, m-au sunat acuma, o să se facă bine...

Pe coridor îl opri bătrînul Joe, paznicul.

— Dom’ MacDonald...

— Ai fost la dentist, Joe?

— Nu, dom’le, nu încă, da’ nu-i...

— Să nu te duci. Aş vrea să pun un magnetofon lîngă patul tău, măcar cîteva nopţi, Joe. Cine ştie...

— Vă mulţumesc, dom’le, da’ zice că plecaţi, dom’ MacDonald.

— Nu e nimic, va veni altcineva şi totul va...

Joe nu-l lăsă să termine:

— Vedeţi că nu înţelegeţi? Nu aveţi voie să plecaţi, dom’ Director...

— De ce, Joe?

— Pentru că sufletul dumneavoastră e acilea, de-aia!

MacDonald făcuse deja cîţiva paşi spre ieşire, dar se opri.

Preaînţelept e cel care pre sine de-adînc se vede.

Clătină uimit din cap şi se întoarse spre birou.

— Lily, mai ai hîrtia aceea?

— Da, domnule.

— N-ai expediat-o?

— Nu, domnule.

— Rău ai făcut. Vrei să mi-o dai puţin?

O reciti: „Avînd toată încrederea în reuşita acestui Proiect, din motive strict personale, mă văd nevoit să îmi prezint pe această cale, demisia.”

Rămase pe gînduri. *Un pitic aşezat pe umerii unui uriaş poate vedea mai departe decît însuşi uriaşul*. Rupse coala de hîrtie şi o aruncă la coş.

Lily zîmbea.

COMPUTER RUN I

La început a fost cuvîntul,

iar cuvîntul era Hidrogen...

HARLOW SHAPLEY, 1958

În ultimii ani ai secolului al nouăsprezecelea, nimeni nu ar fi putut crede că această lume era observată îndeaproape şi cu atenţie de fiinţe mult mai inteligente decît omul, deşi muritoare ca şi el... Dar cu toate acestea, de la o mare depărtare, minţi, pe lîngă care ale noastre sînt ceea ce sînt pentru noi cele ale animalelor inferioare, inteligenţe vaste, reci şi nesimţitoare, priveau spre acest Pămînt cu lăcomie, clădindu-şi, încet şi sigur, planurile de

cotropire...

H.G. WELLS, 1898...

Indivizii mor. Cu toate acestea, totalitatea materiei vii propăşeşte, mărindu-se chiar, cantitativ. Ne-am putea imagina un organism sferic, cu procesele fiziologice înlănţuite într-un circuit închis. Nutrindu-se prin fotosinteză, un astfel de organism ar fi nemuritor şi şi-ar putea chiar dezvolta un grad elevat de conştienţă... Activitatea principală a celor mai înalt dezvoltate organisme din Univers ar putea fi foarte bine colonizarea altor lumi. Este puţin probabil ca asemenea fiinţe să fie sferice şi nu pot fi nemuritoare.

Undeva, pe cel puţin o planetă, trebuie să existe fiinţe care să fi atins un nivel tehnologic care să le permită să învingă forţa gravităţii pentru a putea coloniza Universul... Colonizarea este modalitatea cea mai potrivită pentru răspîndirea vieţii. Evoluţia, cu toate neajunsurile sale, este un proces lung şi rar...

În viitorul apropiat, undele radio, mai exact undele scurte, vor pătrunde în atmosfera noastră şi vor constitui principala cale de comunicaţii interstelare...

CONSTANTIN EDUARDOVICI ŢIOLKOVSKI, 1934...

Am observat că aceste modificări aveau loc periodic, într-o succesiune numerică ordonată, care totuşi nu putea fi corelată cu nici una dintre posibilele cauze cunoscute la acea vreme. Îmi erau familiare, desigur, perturbaţiile electrice provocate de Soare, de aurorele boreale şi de cîmpul electromagnetic al planetei noastre, dar eram cît se poate de sigur că variaţiunile observate nu-şi puteau avea originea în aceste fenomene... Numai după cîtva timp, am întrezărit posibilitatea că ar putea fi vorba de emisiuni inteligent controlate... Sînt din ce în ce mai convins că am fost primul om care a recepţionat mesajul transmis de la o planetă la alta...

Oricît de slabe şi nesigure sînt aceste semnale, mă fac

să am deplina convingere că, nu peste multă vreme, întreaga omenire, ca o singură făptură, va privi spre firmament cu dragoste şi veneraţie, ascultînd cu emoţie vestea minunată: „Fraţilor de pretutindeni! Am primit un mesaj dintr-o altă lume. Ascultaţi-l: unu... doi... trei...”

... NIKOLA TESLA, 1900...

Cine poate şti, cine oare poate fi sigur
Cînd s-a născut şi de unde a venit minunea
Vieţii? Zeii sînt doar mai tineri decît lumea...
Atunci de unde a apărut tot ce vedem în jur?
. . . . .
... Rig-Veda, circa 1000 î.e.n....

ÎNTR-O ZI, ÎN TIMP CE STUDIA RAZELE GAMMA EMISE DE NEBULOASA CRABULUI (DESPRE CARE SE CREDE CĂ AR FI REZULTATUL RADIAŢIILOR SINCROTRONICE PROVOCATE DE EXPLOZIA UNEI SUPERNOVE ÎN ANUL 1054). GIUSEPPE COCCONI SE ÎNTREBA DACĂ NU EXISTA POSIBILITATEA TRIMITERII UNOR MESAJE INTERSTELARE PRIN INTERMEDIUL RAZELOR GAMMA. ACESTEA SÎNT RAR ÎNTÎLNITE ÎN SPECTRUL RADIAŢIILOR COSMICE ŞI, CA ATARE, UŞOR DE EVIDENŢIAT, ASTFEL CĂ ALTE CIVILIZAŢII LE-AR PUTEA UTILIZA CA MIJLOC DE COMUNICARE. COLEGUL ŞI PRIETENUL SĂU, PHILIP MORRISON, A OBIECTAT ÎNSĂ, ARĂTÎND CĂ EMISIILE DE RAZE GAMMA SÎNT TOT ATÎT DE GREU DE PROVOCAT PE CÎT SÎNT DE DIFICIL DE RECEPŢIONAT. PE DE ALTĂ PARTE, FRECVENŢELE RADIO AU UN SPECTRU LARG ŞI SÎNT UŞOR DE RECEPŢIONAT.

POATE CĂ UNUL DINTRE MARILE RADIOTELESCOAPE AR PUTEA CERCETA SURSELE CELE MAI PLAUZIBILE...

Într-un univers ale cărui dimensiuni depăşesc puterea noastră de imaginaţie, în care lumea noastră pluteşte ca

un fir de praf în noapte, Omul a început să se simtă neînchipuit de singur. Cercetăm timpul în curgerea sa multimilenară şi originile vieţii, în căutarea unor semnificaţii necunoscute. Sîntem singurele mamifere gînditoare de pe planetă – poate unicele din întregul univers sideral – şi această idee devine din ce în ce mai apăsătoare. Scrutăm stelele, dar nu le înţelegem pe deplin. Dezgropăm relicvele trecutului şi nu ne găsim originile. Este o urmă, o cărare ale cărei meandre ar trebui să aibă un înţeles. Şi astfel ne chinuim...

LOREN EISELEY, 1946...

CRESCĂTORIILE DE RASE ÎMBUNĂTĂŢITE DE PEŞTI DIN ATLANTIC ANUNŢĂ OBŢINEREA UNEI PRODUCŢII RECORD DE COD. AŞA-NUMITUL SUPER-COD ARE O GREUTATE MEDIE DE CIRCA 12,5 KG, IAR CA GUST ESTE NET SUPERIOR ORICĂRUI PRODUS OBŢINUT PÎNĂ ACUM DE LABORATOARELE GENETICE. CONSUMAŢI CU ÎNCREDERE NOUL PRODUS: SUPER-COD.

Oare civilizaţiile cu nivel tehnologic superior pot nutri intenţii dăunătoare faţă de altele care de-abia pătrund în comunitatea inteligenţelor superioare? Mă îndoiesc. Dacă, privind printr-un microscop, aş vedea nişte bacterii înlănţuindu-se frumos într-o frază „Vă rugăm nu turnaţi iod. Dorim să vă vorbim”. Prima reacţie a mea nu va fi aceea de a arunca lamela în sterilizator. Nu pot să cred că societăţile avansate obişnuiesc să distrugă orice altă formă de inteligenţă competitivă, în special atunci cînd lipsa vreunui pericol este evidentă...

– ... PHILIP MORRISON, 1961...

DUPĂ DEZBATERI CARE AU DURAT APROAPE TREI SĂPTĂMÎNI, SE PARE CĂ ÎN CAMERA REPREZENTANŢILOR SE VA LUA ASTĂZI HOTĂRÎREA FINALĂ PRIVIND DOUĂ IMPORTANTE PROGRAME DE

CERCETARE: COLONIZAREA LUNII ŞI PROIECTUL DE RADIO-RECEPŢIE INTERSTELARĂ DIN PUERTO RICO. NU ESTE IMPOSIBIL CA, ÎN ULTIMUL MOMENT, SĂ SE DECIDĂ RENUNŢAREA LA UNUL DIN CELE DOUA PROGRAME, PENTRU O MAI BUNĂ FOCALIZARE A EFORTULUI FINANCIAR. ÎN ACEASTĂ SITUAŢIE, CEL MAI PERICLITAT AR FI PROIECTUL DIN PUERTO RICO, CARE – ÎN CEI CINCIZECI DE ANI DE ACTIVITATE – NU A DAT DECÎT REZULTATE NEGATIVE.

PREŞEDINTELE WHITE AR FI DECLARAT CĂ VA SANCŢIONA HOTĂRÎREA CORPULUI LEGISLATIV, CARE S-A LĂSAT CAM MULT AŞTEPTATĂ.

Stimate domnule Doctor Lovell,

Acum cîteva zile, discutînd cu colegii de la Universitatea Cornell emisiunile de radiaţii sincrotronice de către corpurile astronomice, am realizat că radiotelescopul de la Jodrell Bank ar putea fi utilizat în vederea unui program care, deşi la prima vedere pare de domeniul literaturii science-fiction, poate fi suficient de important pentru a putea fi luat, cu toată seriozitatea, în consideraţie.

Iată argumentele mele:

1) Viaţa pe alte planete nu pare să fie un fenomen extrem de rar. Dintre planetele sistemului solar, a noastră este plină de viaţă şi încă nu a fost exclusă existenta vieţii pe Marte. Sistemul solar nu este unic. Există şi alte stele cu caracteristici asemănătoare care ar putea avea un număr echivalent de planete. Este foarte probabil ca printre cele – să spunem – o sută de stele mai apropiate de Soare, să fie cîteva care să aibă planete pe care viaţa să fi ajuns la forme evoluate.

2) În această situaţie este uşor de presupus că pe unele din aceste planete ar putea există vieţuitoare mult mai evoluate decît omul. O civilizaţie care ar fi cu numai cîteva sute de ani mai avansată decît a noastră, ar putea beneficia de posibilităţi tehnologice mult mai înaintate

decît cele care ne stau la dispoziţie în prezent.

3) Să presupunem că pe una dintre planetele aflate pe o rază de circa zece ani-lumină există o civilizaţie avansată. Se ridică problema: cum să comunicăm cu ei?

La nivelul cunoştinţelor noastre actuale, unica posibilitate pare a fi utilizarea undelor electromagnetice, care nu pot fi perturbate de plasma magnetizată din spatiile interstelare.

Cele expuse mă fac să presupun că fiinţe de pe asemenea planele transmit încă de pe acum către stelele cele mai apropiate fascicule dirijate de unde electromagnetice raţional modulate, de exemplu, în succesiuni de numere prime, sperînd să contacteze o alta gîndire raţională care să dea un semn de viaţă... semnat GIUSEPPE COCCONI...

Acest proiect nu poate fi finanţat anual, ci în baza unui program extins pe cel puţin un secol, fără a pierde din vedere posibilitatea unui eşec total. Desigur, ar putea să pară absurdă ideea alocării unor fonduri considerabile pentru ca la bilanţurile decenale, congresmenilor să li se spună „deocamdată nu am recepţionat nimic”, dar nu cred că este o idee mai puţin îndrăzneaţă, sau mai copilărească, decît cea a călătoriilor în spaţiul cosmic... EDWARD M. PURCELL, 1960...

FREDERICK PLAYER, DISTINSUL DIRIJOR ŞI COMPOZITOR AFRICAN, ABIA IEŞIT DINTR-O HIBERNARE ARTIFICIALĂ DE DOUĂ LUNI, IMPUSĂ DE MEDICI DUPĂ COLAPSUL SUFERIT ÎN TIMPUL ULTIMULUI SAU CONCERT, NE-A DECLARAT: „NICIODATĂ NU M-AM SIMŢIT ATÎT DE BINE”. ÎN TIMPUL ACESTUI LUNG SOMN. RENUMITUL MUZICIAN A FINALIZAT MULT AŞTEPTATUL „ADAGIO” AL NOII SALE SIMFONII „NOILE FRONTIERE”.

O stea din o sută de mii poate avea planete pe care viaţa

să fi ajuns la nivelul unei societăţi dezvoltate...

CARL SAGAN, 1961...

Una la trei milioane...

SEBASTIAN VON HOERNER, 1961..

Astăzi se pare că numărul civilizaţiilor din Galaxie, substanţial mai avansate decît cea terestră, ar putea fi între cincizeci de mii şi un milion. Distanţa medie dintre civilizaţiile tehnologic avansate poate fi de la cîteva sute pînă la o mie de ani-lumină... Vîrsta medie la care o civilizaţie trebuie să ajungă pentru a comunica efectiv cu altele ar fi de circa zece mii de ani... CARL SAGAN, 1966...

Ar trebui să presupunem că, de multă vreme, ei au deschis o linie de comunicare cu noi şi că aşteaptă, cu răbdare, să o descoperim. Abia atunci cînd vor primi răspunsul nostru, vor putea avea certitudinea că o nouă societate îşi reclamă dreptul de a fi inclusă în comunitatea lumilor inteligente...

PHILIP MORRISON ŞI GIUSEPPE COCCONI, 1959...

COPERNIC, BRAHE, TESLA, MARCONI,
MORRISON, DRAKE, STRUVE, DYSON, COCCONI,
GALILEO, BURKE, BROWN, ŢIOLKOVSKI,
PURCELL, MASCALL, SAGAN, FROYLE, ŞKLOVSKI,
HOERNER, STORMER, SPITZER, UREY,
BLACKETT, BUSSARD, BERKNER, LILLY,
LOWELL, LOVEL, WHIPPLE, FRANKLIN,
GREENSTEIN, HASKINS, LEDERBERG, EWEN,
FREUDENTHAL, MICHAEL, RAIBLE, PEARMAN,
GOLAY, BOEHM, MEAD, SMITH, HANDLESMAN,
SCHACHTER, VAN DEN HULST, TOWNES, KILLIAN.
OPPENHEIMER, OLIVER, SCHWARTZ, CAMERON.
FROMAN, SIMPSON, CALVIN, SACCHI,
JANSKY, ATCHLEY, WEBB, HUANG, MACQUARRIE...

Cele expuse mai sus demonstrează că prezenţa

semnalelor interstelare nu contrazice nimic din ceea ce cunoaştem, iar dacă aceste semnale există, avem acum capacitatea tehnică de a le detecta. Nu se poate contesta profunda importanţă practică şi filozofică pe care ar avea-o confirmarea acestei ipoteze asupra omenirii.

În consecinţă, considerăm, pe deplin justificată, iniţierea unei cercetări sistematice pentru detectarea unor astfel de semnale. Sînt greu de aproximat şansele de reuşită ale programului propus, dar dacă nu vom începe o cercetare serioasă, aceste şanse rămîn egale cu zero...

MORRISON şi COCCONI, 1959...

O.N.U. ANALIZEAZĂ MOŢIUNEA PREZENTATĂ DE MAI MULTE ŢĂRI MICI PRIN CARE SE SOLICITĂ CENTRALIZAREA CONTROLULUI FACTORILOR METEOROLOGICI ŞI CREAREA UNUI ORGANISM EFICIENT LA SCARA MONDIALĂ. COMENTÎND ACEASTĂ PROPUNERE, PREŞEDINTELE BIROULUI FEDERAL PENTRU CONTROLUL MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR A SPUS: „LA NOI, ÎN STATELE UNITE, AM OBŢINUT REZULTATE REMARCABILE ÎN MODIFICAREA CLIMATULUI, DAR FACTORII METEOROLOGICI SE CONSTITUIE ÎNTR-O ÎNLĂNŢUIRE DE FENOMENE INTERDEPENDENTE AL CĂROR CONTROL POATE FI REALMENTE EFICIENT ŞI FOLOSITOR ÎNTREGII OMENIRI NUMAI PRINTR-O COORDONARE CENTRALIZATĂ, CARE SĂ ŢINĂ SEAMA DE INTERESELE TUTUROR NAŢIUNILOR...”

În următorii cincizeci de ani, tehnologia radio va atinge nivelul care ne va permite să nu mai avem nici o dificultate în realizarea comunicaţiilor interstelare, rămînînd ca problemă majoră doar eliminarea paraziţilor cauzaţi de factori naturali. Întrucît în prezent această tehnologie are deja o vechime de cincizeci de ani, putem conchide că – în ceea ce priveşte comunicaţiile interstelare – orice civilizaţie poate trece de la stadiul posibilităţilor nule la cel

al deplinelor posibilităţi într-o perioadă de numai o sută de ani. La scară astronomică acest salt echivalează cu trecerea bruscă de la o treaptă a dezvoltării tehnicii radio la cea superioară.

Dacă am avea posibilitatea de a examina un număr mai mare de planete purtătoare de viaţă, ne-am putea aştepta să constatăm – practic de fiecare dată – fie lipsa totală a tehnicilor radio, fie maxima lor dezvoltare.

... FRANK D. DRAKE, 1960...

Oare trebuie neapărat să ne aşteptăm la existenţa unei civilizaţii superioare în sistemele stelare cele mai apropiate de noi şi pe care nu le putem elimina fără dovezi concrete din calculele noastre? Nu este mai verosimil (în afara unei improbabile abundenţe de supercivilizaţii) ca asemenea sisteme să fie mult mai departe de noi, la distanţe de – să spunem – peste o sută de ani-lumină?

Chiar eliminînd candidatele cu cele mai puţine şanse, tot ar trebui să studiem o mie de stele pentru a găsi o altă civilizaţie care, şi ea, să-şi îndrepte semnalele spre alte o mie de sori, în speranţa de a descoperi, la rîndul ei, altă civilizaţie. Să nu uităm că de-a lungul miilor de milioane de ani de existenţă ai săi, Pămîntul a tăcut.

...RONALD N. BRACEWELL, 1960...

Este normal să credem că majoritatea lumilor care au depăşit pragul civilizaţiei sînt mult mai avansate decît noi...

FRANK D. DRAKE, 1960...

UN NOU HIBRID DE PORUMB A FOST OBŢINUT DE GENETICIENI. NOUA SPECIE DE SUPERPORUMB CU ÎNALT CONŢINUT DE PROTEINE VA CONTRIBUI LA ELIMINAREA ULTIMELOR ZONE ÎNFOMETATE DE PE GLOB DE ÎNDATĂ CE VA FI POSIBILĂ DISTRIBUIREA MASIVĂ ŞI DUPĂ CE POPULAŢIILE RESPECTIVE SE VOR FI ADAPTAT LA DIFERENŢELE MINORE ÎN GUST ŞI TEX-

TURĂ ALE NOULUI ALIMENT...

Mai logic ar fi să presupunem că societăţile civilizate vor trimite staţii automate care să orbiteze în sistemele stelare apte să suporte viaţa inteligentă şi să aştepte posibila trezire a vreuneia dintre planetele sale...
RONALD N. BRACEWELL, 1960...

Nu este departe momentul în care vom dispune de lasere care să permită comunicarea, pe lungimile de undă ale luminii vizibile, sau pe zonele adiacente ale spectrului, între planete ale unor stele separate de distanţe de ani-lumină. Însuşi progresul rapid al ştiinţei implică ideea că lumi civilizate şi aflate la numai cîteva mii de ani-lumină înaintea noastră ar putea poseda tehnologii pe care noi acum le considerăm imposibilităţi. Poate că aceste lumi au trimis deja spre noi sonde de cercetare automată. Întrucît noi nu am constatat pînă acum existenţa vreuneia, poate că ar fi indicată examinarea mult mai amănunţită a spectrului unor stele în căutarea unor linii neobişnuit de înguste, cu frecvenţe ciudate, sau de intensitate variabilă...
CHARLES H. TOWNES şi ROBERT N. SCHWARTZ, 1961...

În ultima vreme s-au descoperit lanţuri macromoleculare pe diverşi meteoriţi. Nu este imposibil ca vreo civilizaţie îndepărtată să fi imprimat astfel mesaje codificate pe care să le fi lansat masiv în spaţiu. De ce să nu interceptăm cometele şi să le cercetăm? Şi ele ar putea purta mesaje de la depărtări inimaginabile... LESLIE C. EDIE, 1962...

Soarele ar putea fi utilizat ca sursă de semnale prin amplasarea unui nor de particule pe o orbită circumsolară, împiedicînd trecerea luminii; acest nor ar putea face ca soarele, observat de la mari distanţe să pară a funcţiona ca un far...
PHILIP MORRISON, 1963...

Poţi să înnozi tu legăturile Pleiadelor, sau să dezlegi frînghiile Orionului?...

CARTEA LUI IOV, 38, 31, aproximativ înaintea sec. III î.e.n.

AUTORITĂŢILE ARABE ŞI ISRAELIENE AU SĂRBĂTORIT ASTĂZI ÎMPLINIREA A ZECE ANI DE LA INAUGURAREA MARELUI BARAJ DE PE RÎUL IORDAN, EVENIMENT ÎN URMA CĂRUIA DEŞERTUL NEGEV A DEVENIT GRÎNARUL ORIENTULUI MIJLOCIU.

Lumini se aprind şi dispar de pe firmament. Oamenii, neliniştiţi în fine, de lucrurile de ei inventate, se zbuciumă în somn în prada unor vise urîte, sau stau treji în timp ce şoaptele meteorilor se pierd deasupra creştetelor lor. Dar nicăieri în tot spaţiul imens care ne înconjoară, sau în alte o mie de lumi nu vor mai fi alţi oameni care să ne împărtăşească singurătatea. Poate că mai există înţelepciune, poate că mai există energie şi în altă parte dincolo de spaţii, poate că instrumente puternice, mînuite de membre ciudate, cercetează în zadar bietul nostru nor de pulbere stelară, iar cei care le-au creat poate că sînt mistuiţi de un dor asemănător dorurilor noastre. Cu toate acestea, principiile evoluţiei şi natura vieţii ne-au dat de multă vreme răspunsul: oameni – în altă parte decît pe Pămînt – nu vor exista vreodată...

LOREN EISELEY, 1946...

— SÎNTEŢI PRIMUL ASTRONAUT CARE A COBORÎT PE PLANETA MARTE. ACUM, DUPĂ CE V-AŢI ÎNTORS PE PĂMÎNT, SPUNEŢI-NE, EXISTĂ VIAŢĂ PE MARTE?

— MDE, ESTE CEVA MIŞCARE SÎMBĂTA SEARA, DAR ÎN RESTUL SĂPTĂMÎNII, E O PLICTISEALĂ...

Priviţi! Priviţi spre stele! Acolo sus, pe cer

Făpturi de foc dansează...
Ce lumi strălucitoare, palate fermecate...
Ca diamante-ascunse în păduri întunecate
Priviri de iele scînteiază.
Pe cîmpul negru aurul viu se pierde în mister.
... GERARD MANLEY HOPKINS. 1877...

— Ani în şir această posibilitate a fost discutată şi analizată în nenumărate variante... Matematic, existau serioase posibilităţi ca undeva, în Galaxia noastră, să mai existe o rasă cu o civilizaţie cel puţin la fel de avansată ca a noastră, dar nimeni nu a putut să presupună măcar, unde şi cînd o vom întîlni. Se pare că noi am avut această şansă!

— Credeţi că sînt paşnici, domnule?

— Ştiu eu? Dar... se mişcă... se îndreaptă către noi. Noi ce am face dacă ne-am trezi cu o astronavă străină în zonele noastre de patrulare?

Paşnici? Poate, dar mă tem că expediţia noastră a ajuns la punctul terminus. Bine că tunul laser e pe poziţie...

MURRAY LEINSTER, 1945...

Cei care sînt convinşi că scopul propus justifică imensa cantitate de efort implicată vor continua acest program, însufleţiţi de speranţa că, poate, cîndva, în viitor, poate peste o sută de ani, sau poate săptămîna viitoare, căutarea va lua sfîrşit, încununată de succes...

FRANK D. DRAKE, 1960...

GEORGE THOMAS – 2027

...Atunci, mulţimea celor care ascultaseră
Ascunşi în casa pierdută în singurătăţi,
Tăcu. În liniştea nopţii, printre razele lunii
Răsuna vocea sosită din lumea oamenilor...

Înainte de a ajunge la parcajul de lîngă clădirea

Proiectului, trecuse pe lîngă discul uriaş de metal care aţintea cu încăpăţînare cerul, iar înainte de asta, pe lîngă valea plină de panouri metalice, scobită ca o farfurie zburătoare.

Un crater modelat pentru a cuprinde tăcerea stelelor; o cupă goală aşteptînd cu răbdare să fie umplută.

Deîndată ce păşi dincolo de uşile de sticlă, scăpat de razele aproape verticale ale soarelui, fu cuprins de atmosfera tăcută, de aşteptare, care domnea de ani, în clădirea Proiectului. Cu paşi măsuraţi, trecu pe coridoarele răcoroase, ajunse la uşa pe care scria: „Director”, trecu pe lîngă secretara între două vîrste care parcă păzea încăperea de dincolo, unde, din spatele unui birou încărcat de hîrtii, se ridică în întîmpinarea lui, un bărbat înalt.

Ieşiseră în coridor să-l vadă pe nepoftit.
Savanţii palizi şi funcţionarii oacheşi,
Feţe chinuite de trudă,
Priviri goale ca nişte ecrane oarbe...

— Mă numesc George Thomas, spuse nou-venitul.

— Robert MacDonald, spuse cel care îl întîmpinase.

Îşi strînseră mîinile. MacDonald avea gesturi ferme, se gîndi Thomas, strîngea mîna aproape cu blîndeţe, dar fără moliciune, ca un om care nu are nevoie să-şi dovedească puterea.

— Sînteţi directorul acestui Proiect.

Un om sensibil ar fi putut resimţi tonul exprimării, dar lui Thomas prea puţin îi păsa.

Încăperea era răcoroasă şi plăcută prin modestia ei, ca şi cel ce lucra în ea. Afară, pe coridoare, mirosea a ulei de maşini şi ozon, dar aici era un miros care îi era mai bine cunoscut lui Thomas, hîrtie şi cărţi vechi. Pereţii fuseseră acoperiţi de rafturi încăpătoare, pe care se înşirau cărţi legate frumos, cu coperţi, în culori cum numai pielea

adevărată are – cafeniu închis şi roşu întunecat şi verde. Titlurile nu se distingeau de unde era aşezat Thomas, doar cîte un cuvînt-două, suficient pentru a-şi putea da seama că, în cea mai mare parte, erau în limbi străine.

Simţi cum îl mănîncă palmele de dorinţa de a lua una din ele, oricare, în mînă, să-i simtă textura pielii, să-i răsfoiască paginile foşnitoare...

— Am fost însărcinat de revista ERA să fac un reportaj despre Proiect, cît mai detaliat, spuse Thomas.

— Şi să-l îngropi, nu-i aşa?

Thomas se gîndi că nu mai era în stare să mai manifeste surpriza în nici o situaţie, aproape că nici nu mai putea fi surprins de ceva.

— Să-l pregătesc pentru înmormîntare. E mort demult.

— Aveţi motive s-o afirmaţi sau este doar o prejudecată?

— În mai mult de cincizeci de ani, Proiectul nu a dat nici un rezultat pozitiv. Pînă şi speranţele mor într-o jumătate de veac.

— Dar nu atîta vreme cît mai trăiesc cei care cred... Intrînd aici, noi am păstrat toate speranţele, nu le-am lăsat la uşă.

— Truda dumneavoastră este departe de Infernul lui Dante, replică Thomas, recunoscînd prea uşor parafraza.

Privi spre MacDonald.

Directorul Proiectului este în vîrstă de patruzeci şi nouă de ani, pe care nu şi-i ascunde, dar privirea îi este limpede, trăsăturile feţei sînt ferme, trădînd voinţă şi caracter.

— Ce vă face să credeţi că intenţionăm să condamnăm Proiectul? MacDonald zîmbi. Avea un zîmbet care îi lumina toată faţa. Oare cum poate zîmbi aşa? se întrebă Thomas.

— ERA este revista celor din clasele superioare, conducători din aparatul administrativ sau tehnocraţi, iar mulţi dintre aceştia sînt Solitarieni. Revista dumneavoastră le confirmă prejudecăţile, îi face să crească în propriii lor

ochi şi le sprijină interesele. Proiectul ameninţă crezul Solitarian şi în general tot efortul inutilei noastre societăţi tehnologice.

— Cred că îi supraapreciaţi. Nu ni se pare că gîndesc ei chiar atît de mult...

— Gîndeşte ERA pentru ei. Şi chiar dacă nu ar fi aşa. Proiectul tot reprezintă o ţintă prea tentantă pentru atacurile sale satirice. Se pare că sportul la modă este să ucizi prin ridiculizare.

— Ne cam nedreptăţiţi, pe mine şi revista pe care o reprezint, remarcă Thomas fără patos. Moto-ul nostru este „Adevăr şi spirit”, adevărul în primul rînd.

„Fiat justitia et pereat mundus”, murmură MacDonald.

— Legea se aplică de-ar fi să piară lumea, traduse prompt Thomas. Cine a spus asta?

— Împăratul Ferdinand I.

— Unul dintre ei, nu-i aşa? În enciclopedie cred că sînt întinşi pe vreo două pagini.

— Acuma ştiu, George Thomas, desigur! Dumneavoastră aţi făcut traducerea aceea splendidă a Divinei Comedii, acum zece-cincisprezece ani?

— Şaptesprezece ani, îl corectă Thomas pe alt ton decît cel pe care l-ar fi vrut, dar nu mai avea cum să-şi retragă duritatea, aşa că se prefăcu a încerca să citească titlurile lucrărilor de pe biroul lui MacDonald.

— Dar dumneata eşti poet, nu reporter. Ai scris după aceea şi un roman, se numea „Infernul”, nu? Despre damnaţii lumii noastre, cu o viziune şi o sensibilitate care aproape că o egala pe aceea a imortalului predecesor... Eram sigur că se anunţa o trilogie, dar nu am mai prins celelalte volume.

— N-au mai fost alte volume. (Ce stil avea MacDonald: lovea cu amabilitate. Thomas continuă, reuşind să găsească de aceasta dată tonul potrivit).

— Trebuie să ştim cînd să recunoaştem eşecurile drept ceea ce sînt şi să ne apucăm de treburi pe care le putem duce mai bine la capăt.

— Şi să ştim că credem în noi înşine, sau în ceea ce reprezintă viaţa noastră, şi să perseverăm în ciuda dezamăgirilor şi a trecerii inexorabile a anilor.

Se priviră unul pe celălalt. Aveau să se înţeleagă, se gîndi Thomas: Un om mai în vîrstă care nu îmbătrînise încă, şi unul mai tînăr care nu mai era de mult aşa.

La început lingvist de talent, calificat mai apoi ca inginer electronist, de parcă s-ar fi pregătit în mod special pentru activitatea la care urma să se angajeze mai tîrziu, MacDonald lucrează la proiect de douăzeci de ani, fiind numit director acum douăzeci şi cinci de ani. Se spune că are o soţie foarte frumoasă, a fost şi un scandal, parcă... Îmbătrîneşte ascultînd nişte voci pe care încă nu le-a auzit. Cît despre George Thomas, ce s-ar putea spune? Poet şi romancier care a descoperit prea timpuriu faima şi succesul, pentru a constata nu după prea multă vreme că succesul poate fi uneori doar o mască a ratării, iar faima, un soi de moarte care atrage hienele de ambe sexe să se ospăteze din timpul şi talentul altora...

— Ştiţi că înregistrez pe bandă tot ce vorbim...

— Îmi imaginasem, răspunse MacDonald. O faceţi pentru mai mult realism?

— Nu tocmai. De fapt, eu am o memorie foarte bună, iar realitatea nu sună chiar atît de real cum s-ar crede. Nu, înregistrările le fac mai mult la insistenţele juriştilor noştri. Au mereu cîte un proces de calomnie.

— V-aţi ales bine meseria.

— De reporter?

— Nu, de cioclu.

— Văd multă moarte în jur.

— Eu văd viaţa.

— Disperarea?

— Cîtuşi de puţin. Cum spune Dante? Despre speranţă? „Dragostea care mişcă soarele şi celelalte stele.”

Cred că mai sînt în iad, îşi spuse Thomas, că nu am terminat-o cu propriul meu infern, pe cîtă vreme el este în paradis. Este plin de subtilităţi şi m-a citit mai bine decît lasă să se vadă.

— Cred că ne înţelegem bine, domnule MacDonald. Spuneaţi că nu v-aţi lăsat speranţele la poarta Proiectului. Este de la sine înţeles – doar speranţa şi credinţa în reuşită îl mai ţin…

MacDonald îl întrerupse cu blîndeţe:

— Şi probabilitatea ştiinţifică.

— Este şi aceasta o credinţă. După cincizeci de ani pînă şi probabilităţile ştiinţifice devin ceva mai mult decît improbabile. Poate că asta urmează să arate reportajul meu.

— Ce înseamnă cincizeci de ani în existenţa Universului?

— Cincizeci de ani sînt cîţi ani munceşte un om într-o viaţă. Sînt aproape viaţa dumneavoastră întreagă. Nu mă aştept să renunţaţi fără luptă, deşi nu văd la ce vă mai ajută. Vreau însă să vă întreb: vom colabora sau trebuie neapărat să ne simţim duşmani?

— Ce-aş putea să vă spun, sau să vă arăt, ca să vă schimbaţi părerea?

— Domnule MacDonald, am să fiu pe atît de cinstit cu dumneavoastră, pe cît îmi doresc să fiţi cu mine: mă îndoiesc că-mi puteţi arăta ceva convingător. Ca orice bun reporter, pornesc de la început cu maximum de scepticism: Proiectul nu este altceva decît cea mai mare balivernă din toate timpurile. Poate că singurul lucru care mi-ar schimba această părere, preconcepută, de acord, ar putea fi un mesaj.

— De la editorul dumneavoastră sau de la Dumnezeu?

— Nu, domnule, din alta lume. Doar acesta este scopul Proiectului, sau greşesc?

MacDonald oftă.

— Da, despre asta e vorba. Ce-ar fi să încheiem un pact?

— Ştiţi ce se întîmplă cu cei care semnează pacte cu dracul?

— Da, da... eu merg pe ideea că nu sînteţi diavolul în persoană, ci doar mesagerul său, cel care aruncă sămînţa de scandal – fără supărare, nu? Un om ca noi toţi, pierdut în iadul propriu, cu temerile, speranţele şi dorinţele sale omeneşti – inclusiv dorinţa de a căuta adevărul, şi – găsindu-l – de a-l face cunoscut celorlalte fiinţe gînditoare de oriunde ar fi ele.

— Se zice despre Pilat că în timp ce-l dădea pe Cristos pe mîna fariseilor, l-ar fi întrebat ce este adevărul...

— Dar a intrat în palat fără să aştepte vreun răspuns. Noi vom aştepta. Ăsta este singurul lucru pe care-l cer. Vă vom arăta totul şi vă vor şi ajuta în realizarea reportajului, dacă veţi asculta tot ce vom avea a vă spune, dacă veţi asculta şi veţi privi împreună cu noi.

— Bineînţeles. Doar asta am venit să fac aici.

— Ar trebui să vă mărturisesc că am fi colaborat deschis chiar şi fără promisiunea asta.

Thomas zîmbi. Era, poate, îşi spuse, primul zîmbet sincer şi liniştit, de cînd intrase în încăperea asta.

— Eu trebuie să vă mărturisesc că aveam de gînd să ascult şi să privesc chiar şi fără colaborarea dumneavoastră.

Prima repriză luase sfîrşit, dar Thomas nu vedea cîştigul vreuneia dintre părţi. Nu era obişnuit să se simtă nesigur şi asta îl enerva puţin. MacDonald era un oponent formidabil – cu atît mai mult cu cît acesta nici nu-l considera ca adversar, ci ca pe un coleg, ca pe un partener în căutarea adevărului. Thomas ştia că nu va avea momente de răgaz: era sigur că îl putea distruge pe MacDonald cu Proiect cu tot, dar jocul era mult mai complex şi trebuia condus de aşa manieră încît distrugerea să nu implice revista ERA, sau pe el însuşi. Nu că îi păsa prea mult de ERA, sau de George Thomas, dar nu-şi putea permite să piardă. Îl rugă pe MacDonald să-l lase să se uite prin lucrările de pe birou şi să facă unele fotografii. Acesta ridică din umeri, cu indiferenţă.

Pe masa de lucru, MacDonald are şi cărţi şi hîrtii, toate amestecate. Cărţile sînt „Viaţa inteligentă în Univers” şi „Vocile anilor treizeci”. Hîrtiile sînt de trei feluri: scrisori de tot felul din toate părţile lumii, ştiinţifice, sau de la admiratori, sau solicitări de informaţii, sau de la scrîntiţii care-şi închipuie tot felul de prostii. Apoi mai sînt notele privind activitatea internă a Proiectului, aspecte administrative, tehnice, formulare diverse. Şi rapoartele, dările de seama oficiale şi graficele destinate autorităţilor tutelare, de control, financiare. Acestea din urma sînt într-un teanc ordonat, aşteptînd parcă să fie descoperite la sfîrşitul unei zile de muncă.

După ce Thomas îşi termină inspecţia, MacDonald îl conduse prin toată clădirea. Era eficientă, dar spartană: pereţi din beton, curat zugrăviţi, pardoselile din dale de ceramică, lumina indirectă, dar suficientă şi odihnitoare Birourile erau toate pe un calapod, fiecare cu o tablă plină de ecuaţii şi simboluri, sau diagrame de circuite, şi nu erau individualizate decît de selecţia de cărţi de pe rafturile dulapurilor fără uşi şi de unele obiecte personale: ceasuri, aparate de radio sau TV, casetofoane, pipe, fotografii sau tablouri.

Membrii echipei de cercetare: Olsen, expert în computere, părea tînăr, în ciuda părului cărunt. Sonnenborn, matematician de excepţie, pasionat de istoria comunicaţiilor interstelare aflată la primul capitol, „Începuturi”, vorbăreţ, curios, incisiv. Saunders, înalt, uscăţiv, fumează pipă, vorba domoală, filozof de formaţie, probabil cel care fundamentează şi planifică propunerile şi atacurile. Adams, inginer electronist, obrajii roşii, bucălaţi, ros de prea multe îndoieli...

Thomas îl rugă pe Adams să-l ghideze prin labirintul aspectelor tehnice ale Proiectului. Alegerea era de aşteptat şi MacDonald nu putea protesta chiar dacă ar fi avut de ce. Despărţindu-se de ei spuse, zîmbind:

— Astă-seară sînteţi invitatul meu. Vreau s-o cunoaşteţi pe Maria, domnule Thomas, şi sînt sigur că şi ea doreşte să vă cunoască. Bob, ai grijă să-i araţi musafirului nostru tot ceea ce va dori să vadă.

Cu, sau fără aprobarea lui MacDonald, se gîndi Thomas, Adams tot îi va da toate informaţiile de care avea nevoie, nu atît despre tehnica ascultării spaţiale, cît despre oamenii care lucrau la Proiect. În orice grup exista un Adams.

Trebuia însă să recunoască faţă de sine însuşi că activitatea din jur pulsa cu respiraţia liniştită a unui efort coordonat, fără a da semne de oboseală acumulată în cei cincizeci de ani de eşecuri neîntrerupte. Cu toţii lucrau de parcă Proiectul era în primul său an de activitate şi nu în al cincizeci şi unulea.

În spaţiile tehnice era altceva. Lipsea viaţa. Computerele şi consolele încărcate de aparatură electronică stăteau tăcute, lămpile semnalizatoare erau stinse. Pe alocuri, tehnicieni în salopete albe scormoneau fără zgomote inutile printre cabluri şi circuite integrate ca preoţii din antica Romă, care încercau să ghicească viitorul din măruntaiele păsărilor jertfite. Aparatele păreau moarte, iar pereţii aseptici ai încăperilor dădeau senzaţia sălilor de operaţie în care îşi dăduseră duhul din lipsa de însemnătate.

Pentru Adams însă, totul avea alt aspect

— Acuma e linişte şi totul pare normal. Aşa este ziua. Dar seara, cînd începe ascultarea... Credeţi în spirite, domnule Thomas?

— Orice civilizaţie îşi are spiritele sale. De obicei sînt zeii celei precedente.

— Spiritele acestei civilizaţii sînt maşinăriile sale, spuse Adams. An după an, maşinile fac ceea ce li se cere,

mecanic, fără să se plîngă, pînă cînd dintr-o dată parcă intră toţi demonii în ele, fac lucruri pentru care nu au fost create, dau răspunsuri la întrebări care nu le-au fost puse vreodată, sau pun întrebări la care nu există răspunsuri. Noaptea, maşinile pe care le vedeţi prind viaţa, îşi fac semne, îşi şoptesc şi rîd împreună.

Thomas îşi plimbă mîna pe suprafaţa rece a unei console. Era neteda şi lipsita de viaţă.

— Rîd împreuna, dar nu vă spun nimic

Adams îl privi serios.

— Dimpotrivă, ne spun foarte multe. Numai că nu ne răspund la întrebările pe care le punem noi. Poate nici noi nu punem bine întrebările, sau poate că nu ştim ce întrebări să le punem. Oricum, maşinile ştiu. Eu, unul, sînt sigur de asta. Ele ştiu, şi ne-o repetă mereu, mereu, unul şi acelaşi lucru. Doar că nu le înţelegem, sau nu vrem să le înţelegem.

— Cum adică?!

— Poate că ele încearcă să ne explice, să ne facă să înţelegem că nu este nimeni acolo. Gîndiţi-vă numai! Nimeni, nimeni în afara noastră în tot Universul ăsta de necuprins, care ni se întinde în faţă, o panoramă la care privim, fără s-o putem atinge, a cărei existenţă nu are alt rost decît să impresioneze singura fiinţă capabilă să înţeleagă acest rost şi s-o facă să simtă cît de singură este.

— Deci Proiectul este lipsit de sens, cam asta ar fi concluzia.

Adams protestă, clătinînd violent din cap.

— Nu, nu este aşa. Este mai degrabă tentativa omului de a-şi păstra luciditatea, pentru că niciodată nu vom putea fi siguri, nu vom putea niciodată elimina toate posibilităţile. Aşa că vom continua să cercetăm, pentru simplul motiv că ar fi îngrozitor să renunţăm şi să admitem că sîntem singuri.

— Nu ar putea fi şi mai îngrozitor dacă am şti că nu sîntem singuri?!

— Credeţi aşa ceva? întrebă Adams politicos. Fiecare îşi

are propria sa mare teamă. Eu mă tem că nu este nimeni acolo, deşi mintea încearcă să mă convingă că da. Am vorbit cu unii care se tem că vor auzi ceva, dar nu-i pot înţelege, deşi îmi pot imagina cam ce cred ei despre temerile mele.

— Explicaţi-mi cum funcţionează de fapt Proiectul! întrebă Thomas cu politeţe. (Avea tot timpul să exploateze mai tîrziu temerile lui Adams.)

Ascultarea continuă, aşa cum a început cu mai bine de cincizeci de ani în urmă, prin captarea undelor radio cu ajutorul radiotelescoapelor, şiruri lungi de antene aliniate prin văi modelate de mîna omului, discuri reflectoare orientabile, reţele de metal ancorate în spaţiul circumterestru. Se urmăreşte cu precădere banda de douăzeci şi unu de centimetri – frecvenţa hidrogenului. Se testează şi alte frecvenţe, dar se revine mereu la frecvenţa natural calibrată a hidrogenului, sau la multiplii săi. Generaţii întregi şi-au dedicat eforturile măririi sensibilităţii receptorilor şi eliminării zgomotelor naturale, parazite, originare din Cosmos şi de pe Pămînt. Şi după ce se elimină tot ce poate fi străin din banda cercetată, acum, ca şi cu cincizeci de ani în urmă, ceea ce rămîne este zero. Nimic, şi totuşi stăm şi ascultăm.

— De ce n-o lăsaţi baltă? întreba Thomas.

— Nu au trecut decît cincizeci de ani. O clipă din timpul galactic.

— Dacă cineva sau ceva, de undeva, ar emite semnale, le-aţi fi auzit pînă acum, cel puţin aşa consider eu. Şi încă mulţi alţii, completa Thomas în gînd.

— Poate că nu este nimeni acolo, mormăi ca pentru sine Adams. Dar prinse privirea lui Thomas şi continuă: sau stau cu toţii doar pe recepţie.

Thomas îşi înalţă sprîncenele întrebător.

— Este mult mai ieftin să asculţi. Mult, mult mai ieftin. Şi atunci, stau cu toţii şi ascultă, cu urechile lipite de receptoare şi nimeni nu emite. Nimeni, în afara de noi.

Thomas tresari.

— Noi? Dar cu a cui autorizaţie?

Adams îl privi scurt.

— Locul ăsta este prea puţin confortabil dacă nu lucrezi. Hai să bem o cafea şi am să mă explic mai bine.

Bufetul nu era cu nimic mai mare decît oricare dintre birouri: două măsuţe cu cîte patru scaune şi trei pereţi acoperiţi cu automate pentru mîncăruri şi băuturi calde şi reci. În timp ce-şi sorbea, cu înghiţituri mici, cafeaua, Adams îi făcu un rezumat al istoriei Proiectului, începînd cu proiectul OZMA[1] şi speculaţiile inspirate ale lui Cocconi, Morrison şi Drake, continuînd cu contribuţiile ulterioare ale lui Bracewell, Townes şi Schwartz, Oliver, Golay, Dyson, von Hoerner, Şklovski, Sagan, Struve, Atchley, Calvin, Huang şi în cele din urmă, Lily, ale cărui eforturi de a comunica cu delfinii făcuseră senzaţie prin anii şaizeci.

De la început era clar că *trebuiau* să mai existe şi alte creaturi inteligente în Univers. Procesul formării unei planete, considerat odinioară a fi şansa puţin probabilă a apropierii extreme a două stele, s-a acceptat a fi un fapt natural atunci cînd stele întregi se formau din nori gazoşi şi fragmente de metal şi rocă. Probabil că unu sau doi la sută din stelele Galaxiei noastre erau înconjurate de cel puţin o planetă pe care putea să existe viaţă. Considerînd circa 150 de miliarde de stele în Galaxia noastră, minimum un miliard, dacă nu chiar două sau trei, puteau avea planete locuite.

— Un miliard de sisteme solare pline de viaţă! exclamă

[1] Proiectul OZMA – proiect american de detectare a semnalelor de la posibile civilizaţii extraterestre. Cercetarea se va face cu un radiotelescop de 27m şi un receptor superheterodină cu bandă pasantă îngustă, de mare stabilitate. Au fost cercetate stelele Tau Ceti şi Epsilon Eridani, presupuse sisteme planetare (cf. DICŢIONAR DE ASTRONAUTICĂ, Ed. Albatros, 1982).

Adams. Şi este rezonabil să presupunem că viaţa se dezvoltă oriunde are o şansa de a se dezvolta.

— Viaţa, da, dar omul este unic, replică Thomas.

— Sînteţi Solitarian? întreba Adams.

— Nu, dar aceasta nu înseamnă că nu consider unele din credinţele lor bine argumentate.

— Poate că omul este unic, răspunse Adams, dar sînt totuşi prea multe galaxii. Dar inteligenţa este, şi ea, unică? Are un mare potenţial de supravieţuire. Odată născută, fie şi accidental, inteligenţa nu mai dispare.

— Nu contest, dar tehnologia este cu totul altceva.

— Asta aşa este, răspunse Adams, privindu-l cum se întindea spre automatul din spate pentru o altă cafea, neagră şi fierbinte. Tehnologia noastră s-a dezvoltat cam pe la jumătatea fazei solare care permite existenţa vieţii pe această planetă. Hominizii au trăit pe Pămînt numai o zecime dintr-o sutime a existenţei planetei, civilizaţia există de o milionime din acest timp, iar civilizaţiei noastre tehnologice îi corespunde numai o miliardime. Considerînd cît de tîrziu s-au manifestat aceste trei stadii pe Pămînt, în raport cu faptul de necontestat că în Galaxia noastră nu mai trebuie să existe planete mai bătrîne, nu putem să nu ne gîndim că dacă există viaţă inteligentă pe unele dintre ele, această viaţă trebuie să fie mai avansată, mai civilizată decît a noastră, dar nu chiar mult mai avansată. Dar…

— Dar?

— De ce nu-i auzim? exclamă Adams, aproape cu disperare.

— Aţi încercat totul?

— Nu numai frecvenţele radio. Am explorat razele gamma, laserele, emisiunile de particule ciudate-neutrino şi altele, lanţurile de molecule din meteoriţii carbonici, liniile de absorbţie din spectrul stelar. Singurele pe care nu le-am încercat sînt undele Q.

— Astea ce mai sînt?

Adams schiţă, furat de conversaţie, diagrame fanteziste pe suprafaţa mesei. Thomas nu putu să nu observe că pe

masa se distingeau destul de clar urmele bine spălate ale altor diagrame, născute probabil în timpul altor discuţii, purtate de alţi protagonişti.

— Sînt undele pe care Morrison spunea că nu le-am descoperit încă, dar le vom descoperi în următorii zece ani. Partea proastă este că tot nu au fost descoperite. Altă chestie pe care nu am încercat-o este să trimitem noi, de aici, de pe Terra, mesaje în Univers. Dar asta costă. Şi nu putem spera să obţinem fondurile necesare, oricum – nu acum, nu fără nici o speranţă de reuşită. Dar chiar şi aşa, presupunînd că am avea tot ce ne-ar trebui, şi tot ar mai rămîne să ne hotărîm dacă vom emite pentru tot Universul, sau doar către un sistem solar anume semnalul care să spună că aici există viaţă inteligentă, o societate civilizată.

— Dar parcă spuneaţi că emiteţi.

— Toată planeta emite, de la Marconi încoace. De acord, emisiuni de joasă intensitate, nefocalizate, încărcate de paraziţi, static, şi transmisii care se interferează, dar toate la un loc au făcut din Terra a doua sursă de semnale radio din acest sistem solar, după Soare, bineînţeles, dar peste cîteva zeci de ani vom depăşi capacitatea de emisie radio a Soarelui. Dacă pe acolo trage cineva cu urechea, nu se poate să nu ne audă.

— Dar voi, aici, chiar n-aţi auzit nimic?

— Cam ce să auzim cu jucăria asta? spuse cu amărăciune Adams, făcînd un semn vag cu mîna spre valea din apropiere. Ah, dacă am avea noi Urechea cea Mare, cea de acolo de sus, cu diametrul său de cinci mile. Sau, de ce nu, pe cealaltă, cea nouă, pe care nu au terminat-o încă... Dar ce, parcă ne lasă şi pe noi astronomii, măcar o zi pe săptămînă, una singură dacă ne-ar lăsa...

— Nu înţeleg însă de ce nu lăsaţi totul balta...

— Nu ne lasă...

— Cine?

— Mac. Nu, nu-i aşa. Ba da, dar în alt fel. El ne păstrează uniţi, el şi Maria. Şi cînd mă gîndesc că nu cu multă vreme în urmă, era să se ducă totul dracului...

Thomas privi spre ceaşca cu cafea. Se răcise de-al binelea, aşa că o dădu gata dintr-o singură înghiţitură.

Era plăcut drumul care îl purta către casa lui MacDonald, şerpuind printre colinele portoricane. Umbrele purpurii ale înserării acopereau grăbite împrejurimile, iar briza care se ridicase aducea cu sine mirosul sărat al oceanului. Motorul cu aburi al maşinii puternice îşi mărturisea totuşi vîrsta, întrerupînd cu o tuse seacă torsul liniştit. Pare să fie locul cel mai curat şi liniştit de pe lumea asta murdară şi plină de gălăgie, îşi spuse Thomas, un loc plin de inocenţă, ca paradisul înainte de fructul cunoaşterii... Simţi, contrariat, o sclipire de mulţumire la gîndul că-i stă în putere să distrugă totul, dar nu-i convenea rolul de agent purtător de boli, murdărie şi tristeţe.

— Aţi aflat tot ce doreaţi de la Adams, domnule Thomas?

— Poftim? A, da, chiar şi mai mult decît îmi doream.

— Eram sigur că veţi fi mulţumit. Bob este un băiat de treabă, genul de om pe care poţi conta cînd ai nevoie de un prieten. Îl poţi chema şi-n mijlocul nopţii să te ajute să schimbi un cauciuc cînd ai rămas în pană şi afară plouă şi suflă un vînt de să rupă lumea, şi poţi să fii sigur că va veni. Vorbeşte mult şi se plînge şi mai mult, dar nu poţi să nu vezi ce fel de om se ascunde după faţada asta.

— Cam ce nu trebuie să cred din ceea ce mi-ar fi putut spune? întrebă Thomas, cu prefăcută nepăsare.

— Să crezi totul, răspunse MacDonald. Bob nu spune decît adevărul. Partea proastă este că prea mult adevăr poate duce la concluzii greşite, ca şi prea puţin, de altfel.

— Aşa ca povestea cu sinuciderea soţiei dumneavoastră?

— Aşa.

— Sau ca treaba cu cererea de demisie pe care aţi rupt-o?

— Şi asta.

Thomas n-ar fi putut să spună dacă în vocea lui MacDonald era o urmă de tristeţe, sau teama de a se da de

gol, sau pur şi simplu recunoaşterea existenţei relelor de care lumea nu are cum să scape.

În timp ce mă conducea în maşina sa către locuinţa situată printre colinele de lîngă Arecibo, coline la fel de tăcute ca şi vocile pe care le ascultă în buncărul de beton din care abia am plecat, MacDonald nu a negat faptul că soţia sa a încercat, cu un an în urmă, să se sinucidă şi nici că a intenţionat să-şi dea demisia, dar a renunţat, rupînd scrisoarea pe care o şi pregătise pentru a fi expediată.

Casa era construită în stilul haciendelor, în stil spaniol colonial, părea prietenoasă şi caldă în întunericul care se lăsase. Intrînd, Thomas simţi ca şi în alte dăţi în alte locuri, dar nu prea multe, sentimentul acela bun, de casă locuită cu dragoste. În asemenea locuinţe revenea cu drag, dornic să-şi încălzească sufletul în ambianţa lor, pînă cînd îşi dădea seama ce se petrecea cu el. Atunci nu mai lucra, simţea nevoia să-şi găsească pe cineva, se încurca de obicei într-o afacere care se termina destul de repede şi-l lăsa cu un gust neplăcut, pentru a reveni la viaţa sa solitară, la maşina de scris, din care ieşeau pagini pline de tulburările şi mînia pe care o simţea. Infernul său personal. De ce oare nu-şi scrisese şi purgatoriul măcar? O ştia prea bine: de cîte ori încerca, revenea mereu în infern.

Maria MacDonald era o femeie matură, cu pielea măslinie, de o profundă frumuseţe, îmbrăcată în costumul simplu, ţărănesc – bluză albă şi o fustă de un roşu închis, aproape negru. Îi luase mîna între ale sale, în timp ce-i ura bun venit în casa sa. Thomas se simţi cucerit de zîmbetul cald şi de politeţea ei simplă, latin-americană şi trebui să lupte cu sine însuşi pentru a nu se apleca să-i sărute mîinile, să le întoarcă pentru a privi cicatricile de la încheieturi, pentru a nu o cuprinde în braţe ca s-o protejeze împotriva tuturor terorilor nopţii. Aşa că nu făcu nimic din toate acestea, ci spuse:

— Presupun că ştiţi că am venit ca să scriu un reportaj despre Proiect şi că mă tem că nu va fi tocmai favorabil.

Ea înclină puţin capul într-o parte, privindu-l mai bine.

— Nu cred să fii rău intenţionat. Personal, poate că eşti dezamăgit, poate amar pe dinăuntru, dar te simt cinstit. Te întrebi de unde ştiu? Am eu un simţ al meu. Robby de multe ori îmi prezintă pe cei care vor să lucreze cu el, înainte de a-i angaja, şi eu îmi spun părerea şi pînă acuma nu cred să fi dat greş vreodată. Nu-i aşa, Robby?

— Ai greşit o dată, totuşi, răspunse MacDonald cu un zîmbet.

— Glumeşte, domnule Thomas. Vrea să spună că am greşit cînd l-am ales pe el, dar asta este o altă poveste, pe care ţi-o voi povesti mai tîrziu, după ce am să te cunosc mai bine, sper. Da, am acest simţ, ciudat, domnule Thomas, dar nu numai atît – ţi-am citit romanul. Păcat că nu l-ai continuat, mi-a spus Robby. Trebuie să încerci, nu este deloc bine să trăieşti mereu în infern. Omul este dator să încerce să ajungă în paradis, atîta timp cît poate lupta pentru asta.

— Mi-a fost uşor să scriu despre iad, răspunse Thomas, dar nu mi-am putut imagina nimic altceva.

— Nu te-ai lepădat de toate păcatele, glumi Maria. Nu ai găsit nimic în care să crezi, nimic vrednic de iubit? Sînt unii care nu reuşesc niciodată, mi-e tare milă de ei. Te rog să nu fii printre aceştia. Dar cred că îmi depăşesc limitele...

— Nu, nu...

— Ai venit aici ca să te bucuri de ospitalitatea noastră, nu ca să-mi înduri predicile pline de zel misionar dedicat iubirii şi fericirii în căsătorie. Dar odată pornită mi-e greu să mă opresc, după cum prea bine vezi...

În timp ce se lipea cu un braţ de MacDonald, îl oferi pe celălalt lui Thomas şi astfel pătrunseră împreună în living. Un covor mexican, viu colorat, acoperea o bună parte din podeaua din scînduri de stejar, bine lustruite. Aşezaţi în fotolii mari din piele, în timp ce sorbeau cu plăcere din

cocteilurile pregătite de Maria, discutară despre New York şi San Francisco şi despre improbabile cunoştinţe comune, şi despre viaţa literară şi scena politică, şi cum se intercala revista ERA în ambele domenii, şi cum de ajunsese Thomas să scrie pentru revistă.

Apoi trecură în sufragerie, unde Maria pregătise o tradiţională „comida”[1] mexicană: primul fel, o supă de pui cu găluşte din mălai, zarzavaturi şi tăiţei, apoi „sopa seca” cu orez şi paste aromate de un sos bine condimentat, după aceea un fel de peşte, apoi piesa de rezistenţă – „cabrito”, friptură de ied, fragedă de se topea în gură, şi salată, şi fasole fragedă gratinată, totul însoţit de turtele mexicane din mălai, „tortillas” uşoare ca fulgul, pentru a termina cu o cremă caramel, cafea şi fructe.

Protestînd tot timpul, Thomas se văzu nevoit să cedeze insistenţelor Mariei şi să guste din toate cîte puţin, pînă cînd MacDonald spuse, rîzînd:

— L-ai îndopat de-a binelea, Maria. N-o să mai fie bun de nimic toată seara, şi mai trebuie să şi lucrăm. Latino-americanii, domnule Thomas, mănîncă aşa numai în ocazii speciale, şi atunci o fac de fapt la prînz, după care se retrag pentru o binemeritată siestă.

Reveniră în living şi MacDonald umplu pahare pîntecoase cu un soi de coniac pe care îl numi „pisco”.

— Aş dori să toastez, spuse el, pentru frumuseţe şi bună înţelegere!

— Pentru o bună ascultare!

— Pentru adevăr, răspunse şi Thomas, dorind să arate că nu fusese nici fermecat, nici subjugat prin saţietate, dar privirea îi rămăsese aţintită pe cicatricile albe, subţiri, de la încheieturile mîinilor Mariei.

— Mi-ai văzut cicatricile, nu-i aşa? Voi purta totdeauna cu mine această amintire a unui moment de nebunie.

— Nu a fost nebunia ta, dragoste, spuse MacDonald, ci propria mea orbire.

— S-a petrecut acum mai bine de un an, spuse Maria.

---

[1] Comida – prînz, masă (în limba spaniolă în original. n.tr.).

Parcă nu mai eram întreagă la minte. Îmi dădeam seama că treburile nu mergeau prea bine la Proiect şi Robby era prea împovărat de grijile sale cu Proiectul şi cu capriciile mele. Acum îmi dau seama că era o prostie, dar am crezut că dacă mă scot pe mine din joc, îl scap măcar de o parte din necazuri. Am luat un brici şi era cît pe-aci să mor, dar am scăpat şi mi-am găsit echilibru, şi l-am regăsit şi pe Robby şi el m-a regăsit pe mine.

— Nu ne pierdusem niciodată, spuse MacDonald. Doar că, din omenească nepăsare, uitasem să ne mai ascultăm unul pe celălalt.

— Dar ştiai toată povestea, nu-i aşa, domnule Thomas? întrebă Maria. Dumneata nu eşti căsătorit?

— Am fost o dată, răspunse Thomas.

— Şi n-a ieşit bine… E trist. Ar trebui să vă căsătoriţi, să aveţi pe cineva. S-o iubiţi şi să vă iubească. Atunci aţi putea scrie Purgatoriul şi Paradisul.

De undeva, din casa, se auzi scîncetul unui copil.

— N-am mai apucat să vă spun, spuse în continuare Maria, cu un zîmbet de fericire care îi pornea din adîncurile fiinţei. Cînd l-am regăsit pe Robby, am mai găsit ceva.

Ieşi, plutind uşor, şi reveni, purtînd în braţe un copil de cîteva luni, cu buclişoare negre, cu pielea oacheşă a Mariei, şi cu nişte ochi scînteietori care păreau să-l vadă pe Thomas, aşezat la capătul celălalt al încăperii. Aşa cum stătea, oprită în cadrul uşii, învăluindu-şi pruncul cu priviri pline de dragoste, Maria părea arhetipul tuturor mamelor cu prunc pictate de maeştrii Renaşterii.

— Acesta este Bobby, fiul nostru.

— Am avut mult noroc, o completă MacDonald. Am aşteptat prea multă vreme pînă să ne hotărîm, dar s-a născut uşor şi este un copil normal, nu are nici o tară, aşa cum se întîmplă în unele cazuri cînd părinţii nu mai sînt tineri. Cred că va fi un băiat normal, încărcat doar de dragostea unor părinţi destul de vîrstnici pentru a-i fi bunici, şi-mi doresc să-l putem înţelege.

— Sper ca el să vă poată înţelege, spuse Thomas gînditor. Doamnă MacDonald, de ce nu-l convingeţi pe soţul dumneavoastră să renunţe la Proiectul acesta fără sens?

— Eu n-o să-l oblig niciodată pe soţul meu să facă altceva decît ce crede el că trebuie făcut. Proiectul este viaţa lui, aşa cum el şi cu Bobby sînt viaţa mea. Am înţeles că dumneata, domnule Thomas, crezi că Proiectul e o farsă, o înşelăciune, dar asta îmi spune că încă nu l-ai cunoscut pe Robby, sau pe cei care lucrează împreună cu el. Sînt oameni care cred în ceea ce fac.

— Atunci sînt doar fraieri?

— Nu, fraier sau nebun poate fi doar cel care nu crede, care nu poate crede în nimic. S-ar putea ca acolo să nu fie nimeni, cum se tot plînge Adams, sau poate că cei care sînt nu doresc să ne vorbească, sau nici măcar nu gîndesc că ne-ar putea auzi, dar această ascultare este un act de credinţă care ne justifică existenţa. Dacă am renunţa, am începe să murim şi, nu după mult, ne-am pierde fără urme în Universul infinit, lumea noastră şi popoarele sale, civilizaţia noastră cu tehnica sa, cu ţăranii şi bogaţii şi cu muritorii de foame, pentru că viaţa este credinţă şi dedicaţie. Renunţarea înseamnă moarte.

— N-aţi văzut lumea aşa cum am văzut-o eu. Este pe moarte, ascultaţi ce vă spun.

— Nu atîta vreme cît există oameni care luptă, aşa cum luptă ei.

— Ne lauzi prea mult, Maria, o întrerupse MacDonald.

— Ba nu. Domnule Thomas, soţul meu este un mare om. El ascultă cu inima. Înainte de a părăsi insula aceasta îţi vei da seama că am dreptate şi vei crede şi dumneata. Am mai văzut şi pe alţii care au venit plini de îndoieli, gata să distrugă, dar Robby i-a primit, a discutat cu ei şi i-a convins, i-a făcut să creadă.

— Nu intenţionez să mă las păcălit, îi răspunse Thomas.

— Ştii prea bine că nu despre asta e vorba...

— Eu ştiu că mi-aş dori să am şi eu pe cineva care să

poată crede în mine aşa cum credeţi în soţul dumneavoastră.

— Ar trebui să plecăm, spuse MacDonald. Trebuie să-ţi mai arăt cîte ceva, domnule Thomas.

Thomas îşi luă rămas bun de la Maria MacDonald, mulţumindu-i pentru ospitalitate şi cuvintele de bună încredere. Ajuns în întunericul de afară, se întoarse şi mai privi o dată către clădirea plină de căldură omenească. În dreptunghiul de lumina al uşii, femeia îşi ţinea copilul în braţe.

Diferenţa dintre zi şi noapte nu este aceeaşi cu diferenţa dintre lumină şi întuneric. După ce soarele apune, lucruri familiare iau aspecte diferite, alte proporţii: distanţele se lungesc şi obiectele îşi schimbă locurile.

Valea prin care trecea acum, însoţit de MacDonald, nu mai era farfuria sterilă din timpul zilei. Era un adînc de umbre misterioase în care se adunau ecourile ciudate ale cerului, pulberea de stele care plutea încet prin aerul nopţii. Discul orientabil părea să vibreze acum de o viaţă proprie.

> *Acestei gigantice învălmăşeli ordonate de aparatură de precizie, cel mai mare radiotelescop orientabil de pe Terra, ei îi spuneau „Urechiuşa”, pentru a o deosebi de „Marea Ureche“ – reţeaua orbitală de cinci mile diametru. Vizitatorii pot simţi aici fascinaţia pe care o exercită noaptea asupra celor care îşi închipuie că o pot domina prin voinţa lor. Pentru cei care lucrează aici, pasionaţi de cercetarea lor, instalaţia este într-adevăr o ureche, Urechea lor, îndreptată, atent, către tăcerea stelelor, dar prin filtrele ingenioase şi difuzoarele ultrasensibile nu trece decît pulsaţia lentă a eternităţii.*

— Am moştenit-o de la astronomi, îi explică MacDonald, atunci cînd au montat primele radiotelescoape pe faţa cealaltă a Lunii şi cînd au început montarea

radiotelescopului orbital. Pentru ei era la fel de învechită cum păreau aparatele de radio cu galenă pe lîngă „tranzistoarele” apărute cu numai patruzeci de ani după aceea. În loc să o dea la fiare vechi, ne-au cedat-o nouă, împreună cu o mică alocaţie bugetară pentru exploatarea ei.

— Cu anii însă, această sumă cred că totalizează cifre astronomice, nu? Thomas încerca să scape de efectele primirii călduroase din casa familiei MacDonald şi de vrăjile nopţii.

— S-a cam adunat ceva, este drept, în fiecare an trebuie să luptăm cu dinţii pentru fiecare bănuţ de care avem nevoie. Dar sînt totuşi şi beneficii. Proiectul ar putea fi comparat cu o seră pentru intelecturi, un mozaic uriaş de piese ale unui rebus pe care minţile celor care vin aici se străduiesc să-l dezlege, astfel întărindu-se şi crescînd în capacitate. La noi vin tineri savanţi şi ingineri în cadrul unor programe de perfecţionare şi cercetare. Munca de aici îi ajută să rezolve probleme de mare importanţă pentru dezvoltarea omenirii.

— Şi aşa credeţi că puteţi justifica existenţa Proiectului? Ca un fel de superuniversitate?!

— Oh, nu. Cei dinaintea noastră au pus bazele acestui proces, considerat doar un rezultat benefic, dar secundar. Scopul nostru final, ţinta noastră cea mai valoroasă a fost şi rămîne comunicarea cu alte civilizaţii din alte lumi. Eu vă ofer motive pe care să le puteţi utiliza pentru a ne justifica în cazul în care nu vă veţi decide să ne acceptaţi aşa cum sîntem.

— De ce aş putea să vreau să vă justific?

— Ei, asta urmează s-o decideţi singur.

Ajunseră în interiorul clădirii Şi aici totul era schimbat. Coridoarele liniştite şi răcoroase din timpul zilei erau acum încărcate de energie. Spaţiile tehnice fuseseră trezite, ca prin farmec, la viaţă: luminiţe multicolore se aprindeau şi se stingeau, pe ecranele osciloscoapelor se frîngeau înşiruiri de semnale verzui, releele consolelor se închideau

şi se deschideau cu pocnituri uşoare, computerele şuierau şi-şi spuneau în şoaptă poveşti, firele, cablurile tremurau de energie.

Adams era aşezat la panoul de comandă, cu căştile pe urechi, cu ochii aţintiţi pe indicatoarele şi ecranele din faţa sa. Le făcu un semn de bun venit cu mîna. MacDonald îl privi întrebător.

— Acelaşi nimic dintotdeauna, spuse Adams, scoţîndu-şi căştile şi aşezîndu-le în faţă.

MacDonald le luă şi i le întinse lui Thomas.

— Vrei să asculţi?

Thomas luă setul şi-şi lipi urechea de una dintre căşti.

> *La început o şopocăială de nedesluşit, un zgomot vag de multe voci auzite de la mare depărtare, ca un pîrîiaş ascuns într-o pădure, şerpuind aproape tăcut printre bolovani, sau picurînd în mici cascade cristaline. Apoi sunetele se întăresc, par voci spunînd lucruri pline de semnificaţii, dar vorbesc toate deodată, astfel că nu se poate înţelege nimic, totul este confuz, un singur zgomot, un singur fel de zgomot. Cel care ascultă încearcă să se concentreze şi vocile parcă prind accente mai presante, încearcă încă mai insistent să se facă înţelese. Ca Dante, ascultătorul „stă oprit la buza povîrnişului din străfundurile căruia se într-aude vuietul unei infinite disperări. Vocile îşi schimbă tonalitatea, nu mai roagă, ci devin strigăte de mînie, protestele sufletelor condamnate care cer să fie salvate din flăcările în care ard, înconjoară ascultătorul de parcă ar vrea să-l nimicească pentru temeritatea cu care se avîntă printre îngerii căzuţi, pînă cînd acesta începe să se creadă el însuşi unul din cei care strigă, condamnat la neputinţa de a se face înţeles, arzînd în singurătate, plin de frustrare şi de durere că nu este nimeni care să-l audă şi, în cele din urmă, simte că este gata să leşine, să ameţească cu mintea pierdută printre stele.”*

Vocile dispăruseră. Thomas îşi dădu seama că MacDonald îi luase căştile de pe urechi, dar nu-şi amintea cînd şi le aşezase acolo. Se simţea copleşit de influenţa acelor sunete, acelor voci, sumedeniei de voci care năvăleau, dornice de a fi ascultate, auzite, înţelese, amestecîndu-se într-un cor ciudat, în care fiecare participant cîntă o melodie diferita...

Înţelese, într-un moment de revelaţie, că era deja aproape pierdut, că se implicase fără voie, că trebuia să găsească o cale de scăpare, pentru a nu fi prins de o patimă mult prea mare pentru a putea încerca s-o înţeleagă în cîteva clipe.

— Ce-a fost asta? întrebă, cu glas pierdut.

— Sunetul infinitului, îi răspunse MacDonald. Semnalele radio sînt traduse în frecvenţele spectrului audio. Nu ne ajută să sesizăm ceva anume. Dacă ar fi ceva deosebit, ar apare pe benzi, pe ecrane, computerele ne-ar semnaliza imediat, nu ar fi auzibile ca o comunicare vocală. Dar a auzi ceva atunci cînd asculţi poate duce la inspiraţie, şi avem mare nevoie de inspiraţie în munca noastră...

— Asta este curată hipnoză, afirmă Thomas. Îi poate convinge pe cei care se îndoiesc, îi poate face să înceapă să creadă că acolo ar putea fi ceva, că într-o bună zi, vor fi în stare să audă ceea ce acum doar îşi închipuie că aud, să creadă că există făpturi străine care încearcă să comunice cu alţii, dar totul nu este decît o şmecherie isteaţă, care vă permite să vă autoconvingeţi şi să continuaţi să-i păcăliţi pe alţii.

— Există oameni mai susceptibili... Regret că aţi luat-o ca pe un atac personal. Noi nu încercăm să păcălim pe nimeni, şi cu atît mai puţin pe dumneavoastră. Ştiaţi doar că nu ne comunică nimeni nimic prin maşinăriile astea.

— Aşa este, răspunse cu sinceritate Thomas, enervat că nu-şi pierduse tremurul din glas.

— Doar nu credeţi că v-am adus aici, astă-seară, pentru asta. Ce aţi auzit este doar zgomotul de fond. Să mergem

în biroul meu. Vino şi tu, Bob. Lasă pe unul dintre tehnicieni la pupitru, pe oricare dintre ei.

Fotoliile din birou erau totuşi destul de comode. Pe masa de lucru a lui MacDonald nu mai era nici o hîrtie. Probabil se aştepta recolta zilei următoare. Thomas mîngîie uşor cu palma suprafaţa netedă a braţului fotoliului, apoi îi privi pe cei doi.

— Aşa nu mă puteţi convinge, domnilor. Puteţi folosi toate sunetele hipnotice din lume, mă puteţi înconjura cu tovărăşia cea mai plăcută şi cu cele mai atrăgătoare scene de tandreţe familială, mă puteţi invita la ospeţe chiar şi mai fastuoase, dar nu mă veţi putea face să nu mai văd faptul de necontestat că acest Proiect vechi de mai bine de cincizeci de ani nu a reuşit, cu toate eforturile, să aducă omenirii nici măcar umbra unui mesaj.

— De mult aşteptam să faceţi această afirmaţie, domnule Thomas. Dar am primit un mesaj.

— Nu se poate! (Adams sărise în sus.) Mie de ce nu mi-aţi spus?

— Nu eram încă siguri. Nu aveam nici o certitudine pînă seara trecută. Ştii doar că am mai avut alarme false, au fost cele mai grele momente din toată activitatea noastră. Saunders nu voia să ne mai pună în faţa unei noi deziluzii.

— Saunders? Sigur că da! Benzile, înregistrările; de la Marea Ureche! Trebuia să-mi imaginez...

— Nimeni nu putea bănui că de prima dată vom putea alege ceva. Saunders le-a prelucrat, a muncit mult pînă a eliminat toţi paraziţii, fondul lipsit de însemnătate, dar acum sîntem siguri. Mîine dimineaţă voi aduna toată echipa şi voi da vestea cea mare. Dar, domnule Thomas, ieri ştiam că veţi veni şi doream mai întîi să vă aud părerea.

— Doar nu credeţi că mă puteţi duce în felul acesta copilăresc, domnule MacDonald. Coincidenţa este prea izbitoare.

— Istoria este plină de astfel de coincidenţe. Au mai fost situaţii salvate în ultimul moment, cînd coincidenţa unor

fapte împiedică o iminentă catastrofă.

— Şi îmi mai cereţi şi ajutorul? Nu, chiar că-i culmea.

— Nu uitaţi, domnule Thomas, că noi sîntem cercetători, oameni de ştiinţă. De o jumătate de veac trudim în zadar, aşa că nici măcar nu ne-am întrebat, de foarte multă vreme, ce vom face atunci cînd vom atinge ţinta propusă. Din acest motiv, avem nevoie de ajutor. Dumneavoastră cunoaşteţi mai bine oamenii din lumea de afară, ştiţi mai bine ce şi cum îi poate convinge, ce idei pot accepta şi ce nu, cum pot reacţiona în faţa necunoscutului. Este logic şi natural să apelăm la dumneavoastră.

— Prea se potriveşte totul pentru ca să vă pot crede...

— Ar trebui să-l crezi, George, spuse Adams. Mac nu minte niciodată.

— Toţi minţim, răspunse Thomas vehement.

— Are dreptate, Bob. Dar mă veţi crede, domnule Thomas, continuă MacDonald, mă veţi crede pentru că este adevărat şi este verificabil şi poate fi reprodus, şi pentru că, atunci cînd îl vom aduce la cunoştinţa celorlalţi, toţi oamenii de ştiinţă vor spune „Sigur, este clar. Aşa şi era normal să fie”. Mă credeţi atît de naiv încît să născocesc ceva ce-ar putea fi prea uşor descoperit ca fraudă, şi astfel să distrug Proiectul mult mai definitiv decît aţi putea-o face dumneavoastră vreodată?

— Am auzit de unii care cînd vor să fie pensionaţi înainte de vreme se plîng de dureri în şira spinării, sau de voci care le răsună în cap – lucruri pe care nimeni nu le poate dovedi ca inventate.

— Legile fizicii nu sînt subiective. În afară de asta, un asemenea eveniment va fi verificat şi răsverificat de fiecare astronom, indiferent că este sau nu de acord cu noi. Chiar credeţi că vreau să vă înşel, domnule Thomas?

Thomas se gîndi la vocile pe care le auzise.

— Nu, de fapt mai bine aş spune că nu ştiu, nu sînt sigur. De ce s-a întîmplat tocmai acum, tocmai acum cînd am venit aici pentru reportajul meu?

— Nu intenţionez să vă minimalizez importanţa, sau cea

a sarcinii pe care v-aţi asumat-o, dar nu sînteţi primul care a venit la noi în asemenea scop. Aproape în fiecare săptămînă primim vizita cel puţin a unui reporter, şi asta încă de cînd există Proiectul. Ar fi fost straniu dacă nu ar fi fost nici un reporter prin preajmă, asta vreau să spun. A fost doar o întîmplare că acel reporter aţi fost dumneavoastră, dar putea, la fel de bine, să fie oricare altul.

După un moment de gîndire, Thomas ridică din umeri.

— Mă rog. Dar despre ce este vorba, de fapt? Cum s-a întîmplat?

— Acum cîtăva vreme am primit un lot de înregistrări făcute la Marea Ureche, înregistrări de rutină care nu le mai foloseau celor de acolo. Saunders le-a trecut prin computerele noastre, le-a analizat, le-a ascultat pînă cînd, într-o bună zi, a avut impresia că aude muzică şi voci. În primul moment a crezut că este o iluzie, surmenaj şi aşa mai departe, dar computerul îl contrazicea. Saunders m-a anunţat, mi-a declarat că vrea să limpezească, să filtreze semnalele, să amplifice porţiunile interesante, să elimine zgomotul de fond şi paraziţii, interferenţele – avem aparatură foarte sofisticată, vă rog să mă credeţi. Şi pentru prima oară după cincizeci de ani am auzit în mod limpede muzică, voci, conversaţie exprimată clar, în engleză.

Thomas făcu un gest de neîncredere.

— Ascultaţi-mă pînă la capăt, vă rog. Atunci Saunders a crezut că poate Marea Ureche captase emisiuni reflectate de pe Terra şi a verificat originea înregistrărilor. Trebuie să vă spun că este vorba de înregistrări efectuate pe parcursul mai multor ani. Ei bine, aceste fragmente apăreau numai în anumite poziţii ale reţelei orbitale, poziţii în care orice posibilitate de reflectare a emisiunilor noastre radio, chiar şi de cele mai îndepărtate planete, este categoric exclusă. Într-o anumită poziţie, bine determinată, deci, Marea Ureche captează de ani de zile semnale identice.

— Ce fel de semnale? întrebă Thomas.

— Nu ne mai fierbe Mac, pentru numele lui Dumnezeu! (Adams nu mai avea răbdare.)

MacDonald apăsă pe un buton.

— Mai trebuie să vă spun că pe înregistrările originale era mult mai mult zgomot parazit, dar Saunders a eliminat toate porţiunile lipsite de semnificaţie. Proporţia de zgomot faţă de sunet era de cincizeci la unu, astfel încît ceea ce veţi auzi este doar a cincizecea parte din semnalele primite.

Deşi provenea de la două difuzoare, amplasate pentru efecte stereo, sunetul era monofonic şi nu crea acelaşi impact ca ascultarea la căşti, dar reuşea să transmită o stare de fascinaţie, ca în primele zile ale radiofoniei, cînd lumea se strîngea în jurul unui cristal de galenă ca să asculte emisiunile de la Schenectady sau Pittsburgh sau Fort Worth. Sunetele radiau, cel puţin aceasta era impresia lui Thomas, sunetele radiau de posibilitatea provenienţei de pe altă lume, sau – invers – de improbabilitatea de a avea altă origine decît cea pămîntească.

Sunetele sînt pămînteşti, fără îndoială. Este muzică, muzică cromatică, se aud clar fragmente familiare, ca uvertura la Wilhelm Tell, iar vocile vorbesc, se recunosc cuvinte, cea mai mare parte în engleză, dar şi în rusă, franceză, germană, italiană, spaniolă. Muzică. Din alte lumi? Nu are nici un sens. Şi totuşi stăm şi ascultăm. Transmisia este proastă. Paraziţi, static şi alte interferenţe fac să dispară din cînd în cînd transmisia, astfel că auzim doar fragmente, uneori inteligibile, alteori criptice, incomplete, voci diferite. Este un Babel ciudat, în care ascultătorii simt că ceea ce aud ar trebui să aibă semnificaţie.

Şi intensitatea variază, de parcă s-ar juca cineva cu volumul. Stăm şi ascultăm şi nu reuşim să ne decidem dacă ceea ce auzim sînt voci ocazional întrerupte de

interferenţe, sau o transmisie de fond întreruptă de voci pămînteşti.

Parcă ar fi corul antic din tragediile greceşti. Fraze impregnate de mistere delfice. Mă uit în jur şi îi văd pe Adams şi pe MacDonald marcaţi de efortul de a înţelege ceva din toată povestea asta.

POCPRRR îs sătul PRRRPOC muzică: flecara aia mică. Cea drăguţă, cu POCPOCPRRR vreau să cumpăr o raţă POCPRRRPOC eroul mascat al dreptăţii PRRRPOCPOC muzică POCPOCPOCPRRR trr capitolul unsprezece una sută şi POCPRRRPOC iată-i că vin jack POCPOC muzică PRRR hei heeei. E cineva pe-aici POCPRRP. E raymond al tău POCPRRRPOCPOC muzica POCPOCPRRR muzică: fluturaţi steaguri pentru hudson PRRRPOC hmm, ce băiat rău POCPOCPOC lux prezintă sfînta PRRRPRRR muzică POCPOCPRRR familia rogers în anii douăzeci POCPRRRPOC muzică: cola s-a ridicat la doisprezece PRRR spune noapte bună, grace POCPOC muzica PRRRPOC nu mă miră deloc POCPRRRPRRR ăsta o fi rochest.

PRRRPOC muzică PRRRPOCPOCPOC larry idolul matineului POCPOC muzică: au revoir plăcute PRRRPRRR teatrul acela de la POCPOCPRRR îi mîna lu chioru PRRRPOC muzică POCPOCPOC cine ştie ce rău POCPRRRPOC vîrlll îndrăzniţi să împ PRRRPOC aveţi un prieten şi sfătuitor în PRRRPRRR muzică POCPRRRPOC încă o călătorie spre alarr POCPOCPRRR ascultaţi, începe POCPRRR muzică: sol pauză sol pauză POC voi termitele azilul de noapte PRRRPOCPOC la semnalul următor va fi o PRRRPRRRPOC poporul apărătorul a POCPOC muzică POCPRRR singurul lucru de care ne putem teme PRRR şi acum vie şi POCPOC duffy nu e aici PRRRPOC muzică POCPRRRPOC cerere de informaţii PRRRPRRRPOC muzică: uăăă, uăăă uăăă POCPRRRPOCPOC oare o femeie de peste treizeci şi cinci de ani poate să... PRRRPOCPOCPOC aventuri în şarr POCPRRRPRRR

muzică POCPOC e o pasăre PRRR doar marca wrigley POCPRRR born editează ştirile PRRRPRRRPOC salut tuturor POCPRRRPOC muzică POCPOCPRRR aşa, băiete PRRR verifică, apoi verifică din nou POC.

Vocile şi staticul tăcură.

Thomas privi către MacDonald. Înregistrase desigur totul şi pe propriul său aparat, dar nu prea ştia ce să facă şi nici nu era sigur că înţelesese ceva.

— Ce înseamnă asta?

— Sînt emisiuni de pe pămînt, spuse MacDonald, care se răsuci în scaun şi luă o carte de pe etajera din spatele lui. Răsfoiţi asta, poate veţi înţelege mai bine.

Thomas luă cartea şi o răsfoi. O mai văzuse şi cu cîteva ore mai înainte. Se numea „Vocile anilor treizeci".

— Este vorba despre primii ani ai transmisiilor radiofonice, cu mai bine de nouăzeci de ani în urmă.

— Dacă dumneavoastră şi alţii veţi studia această carte şi altele ca ea, veţi constata că în acea vreme se transmitea mult: muzică, ştiri, piese de teatru – drame şi comedii – scenarii de aventuri, comedii muzicale, lumea era dornică să asculte de toate... în înregistrările analizate erau şi fragmente în alte limbi, dar le-am eliminat.

— Doar nu vreţi să cred că aţi recepţionat toată babilonia asta din alte stele?

— Exact. Semnalele acestea au fost înregistrate în ultimii ani ori de cîte ori Marea Ureche cerceta spaţiul radio în zona constelaţiei Capella.

— Cum poate Capella emite nişte transmisiuni făcute de pe Pămînt?

— Nu am spus că este vorba de Capella, ci doar am indicat direcţia de unde ne parvin semnalele.

— Bineînţeles, îl sprijini Adams.

— Dar e ridicol. (Thomas nu mai ştia ce să creadă).

— De acord, spuse MacDonald, este atît de ridicol încît nu poate fi decît adevărat. De ce am încerca oare să vă păcălim cu semnale atît de absurde, cînd pînă şi un licean

ar putea inventa nişte semnale logic coerente, uşor de amestecat printre diferite zgomote. Ar trece mulţi ani pînă cînd oameni serioşi ar admite că şi semnalele coerente pot fi lipsite de semnificaţie. Între timp, ne-am putea vedea liniştiţi de treabă, nu credeţi? Dar aşa ceva?! Repet – un lucru atît de ridicol nu poate fi decît adevărat...

— Dar... explicaţi-mi, cum poate Capella sau cineva din zona aceea, să ne retransmită...

— Ţi-am spus eu, George, ai uitat? De ascultat ascultam doar de cincizeci de ani, dar transmisiile noastre radio au început de peste nouăzeci de ani, de aproape un secol. De la prima emisiune radio, undele acestea, aparent lipsite de forţă, s-au răspîndit în spaţiul cosmic cu o viteză de 299.500 de kilometri pe secundă...

— Iar Capella se află la circa patruzeci şi cinci de ani-lumină depărtare, îl întrerupse MacDonald.

— Patruzeci şi cinci de ani le-au trebuit undelor să ajungă acolo, spuse Adams.

— Şi alţi patruzeci şi cinci pentru ca să se întoarcă de unde au plecat, îl completă MacDonald.

— Vreţi să spuneţi că sînt reflectate de Capella?

— Nu. Semnalele sînt categoric retransmise. Au fost recepţionate undeva, în apropiere de Capella, şi apoi retransmise cu focalizare direcţională.

— Este posibil aşa ceva, domnule MacDonald?

— Posibil, da, dar nu pentru tehnologia noastră actuală. Dacă am avea undeva, departe de Soare, o antenă foarte mare şi sensibilă, am putea să captăm emisiunile radio slabe, cum erau ale noastre în anii treizeci ai secolului trecut, chiar de la distanţe de peste o sută de ani-lumină. Poate că, în viitor, vom constata că Galaxia este plină de emisiuni radiofonice. Oricum, ceea ce pare într-adevăr ciudat, este faptul că noi am recepţionat atît de clar nişte semnale care acolo trebuie să fi ajuns extrem de slabe, aproape de nedeosebit din noianul de zgomote parazite. Nu putem şti însă ce fel de aparatură se utilizează acolo, poate că au receptoare amplasate relativ aproape de

planeta noastră, poate în centura de asteroizi. Asemenea receptoare ar putea prelua emisiunile noastre pentru a le retransmite pe fascicule direcţionale către Capella. Dar asta ar însemna, desigur, că sistemul nostru solar a fost vizitat de extratereştri, sau cel puţin de aparatele lor automate de cercetare, sonde cosmice sau aşa ceva. Faptul de necontestat este că am recepţionat o retransmisie întîrziată a unor emisiuni de acum aproximativ nouăzeci de ani.

— Bine, admiţînd că au avut posibilitatea tehnică, de ce au făcut-o?

— Ce alt mijloc mai eficient de a ne atrage atenţia ar fi avut? îl întrebă MacDonald. Pentru a ne spune că ei ştiu că noi sîntem aici şi că ei sînt acolo, nici că putea exista o idee mai bună…

— Doar un „hei, voi!”, aruncat peste spaţii?

— Nu poate fi vorba numai de atît, spuse Adams gînditor.

MacDonald încuviinţă.

— Ne-am gîndit că o parte din static nu este ceea ce pare. Avem impresia că este o ordine în totul, serii determinate de semnale care apar şi dispar, serii de numere, mesaje lineare, orice – dar ceva care să aibă o semnificaţie în sine, cu condiţia să pricepem despre ce e vorba. Poate că totuşi nu-i nimic, doar telegrafie într-un cod prea simplu. Nu ştiu, dar ceva este. Saunders lucrează înnebunind computerele cu tot felul de programe.

— Asta-i doar începutul, spune Thomas şi nu-i venea să creadă că era el cel care vorbea (Îi transpiraseră palmele. Nu se simţise aşa de cînd lucra la „Infernul”.)

— Nu sîntem singuri, spuse Adams.

— Oare ce ne-or fi comunicînd? întrebă Thomas.

— Vom înţelege pînă la urmă.

— Şi atunci?

— „Aceasta este întrebarea!” (MacDonald nu-şi dezminţea pasiunea pentru citate.) Se va pune şi se pune şi acum întrebarea: cum să anunţăm ce am descoperit – şi

dacă trebuie sau nu să anunţăm lumea întreagă. Cum vor reacţiona oamenii în faţa faptului de necontestat că în Galaxie mai există fiinţe inteligente? Vor fi îngroziţi, curioşi, supăraţi, bucuroşi, se vor simţi mîndri sau inferiori?

— Ştirea trebuie anunţată, domnule MacDonald, exclamă Thomas. (Avea convingerea adîncă, fermă, că avea dreptate. Iarăşi ceva ce nu i se întîmplase de multă vreme.)

— Dar vor înţelege?

— Îi vom face să înţeleagă. Acolo, în depărtările cosmice se află o altă rasă de făpturi inteligente, pe o lume asemănătoare lumii noastre, şi poate că are multe să ne spună. Ce veste pentru omenire! Spaimă? Nu, domnilor, sărbătoare! Şi este datoria noastră să-i facem pe oameni să simtă ca noi...

— Dar nu ştiu cum s-o fac, domnule Thomas.

— Glumiţi, domnule MacDonald. V-aţi comportat ca un maestru în îndoctrinare, ducîndu-mă pas cu pas exact pe poziţia pe care m-aţi anunţat că mi-o pregătiţi. Aţi făcut bine. Pot şi trebuie să vă ajut. Voi apela şi la alţii. Vom folosi toate mijloacele la care ne putem gîndi: presă, televiziune, literatură – documentare şi fantezie, interviuri, sondaje, jocuri şi jucării... Vom face din Proiect uşa deschisă spre o lume nouă, este exact doctoria ce-i trebuia acestui glob amorţit, plictisit de ce a realizat pînă acum, iar plictiseala este primejdioasă pentru gîndirea omenească...

— Să nu uităm, îl întrerupse Adams, că acolo, pe lîngă Capella, o altă lume, poate milioane de creaturi inteligente aşteaptă un răspuns la mesajul trimis. Acesta este principalul.

— Nu pot fi ca noi, asta este cert, spuse MacDonald. S-au dezvoltat într-un mediu total diferit. Capella este o gigantă roşie, mai exact o gigantă roşie dublă, ceva mai rece decît Soarele nostru, dar mult mai mare şi mai strălucitoare.

— Şi mai bătrînă, dacă teoriile noastre despre evoluţia stelelor sînt corecte, completă Adams.

— Aşa e. Sorii Capellei sînt cam cum va fi Soarele nostru peste una sau două decade galactice. Imaginaţi-vă viaţa evoluînd sub un cer pe care strălucesc doi uriaşi sori roşii, cu ce variaţii în alternările luminii cu întunericul, în orbita planetei – şi ce condiţii! Ce maxime şi minime de temperatură! Ce fel de creaturi ar suporta aşa ceva? Şi încă să mai şi evolueze...

— Poate au şi un alt fel de a raţiona, interveni Thomas. Dante a coborît în Infern pentru a descoperi cum trăiesc şi cum gîndesc alte fiinţe. Creaturile noastre sînt mult diferite de oameni, şi tot ce putem face deocamdată este să le ascultăm...

— Avem şi noi parte de coborîrile noastre în infern, fiecare din noi.

— Ştiu, nu este nevoie să mi-o mai spuneţi. Vă veţi anunţa colegii mîine.

— Dacă aşa credeţi dumneavoastră că este bine...

— Este necesar, indiferent dacă este bine sau rău. Insistaţi ca fiecare să trateze problema în modul cel mai confidenţial. Îmi voi scrie reportajul pentru ERA, cu permisiunea dumneavoastră însă... Cred că va ieşi cu totul altceva decît se aşteaptă.

— O revistă ca ERA este ideală, dar vor tipări ceea ce veţi scrie?

— Pentru un reportaj în exclusivitate ca acesta cred că vor fi gata să semneze contract pe termen lung şi cu diavolul în persoană. Se vor dezice imediat de Solitarieni şi vor arăta tehnocraţilor şi tuturor bonzilor pămîntul făgăduinţei. Între timp, voi recruta cîţiva colegi şi imediat ce apare numărul respectiv din ERA, vom da drumul unei avalanşe de articole şi interviuri.

— Sună prea frumos, spuse MacDonald.

— Pînă atunci, vă rog să vă gîndiţi la altceva. Oare Capellanii înţeleg ceva din transmisiunile recepţionate de la noi, sau ne judecă doar după textele comediilor

muzicale?

Thomas se ridică şi închise magnetofonul său portabil.

— A fost o zi bună, domnilor. Ne revedem mîine dimineaţa.

Se îndreptă către uşă. Mult, mult mai tîrziu, avea să-şi dea seama că erau primii paşi către propriul purgatoriu.

COMPUTER RUN II

Dincolo de frontierele spaţiului interstelar, prin tărîmurile preafericite şi pline de taină de-acolo, nu există vreun domeniu de cercetare mai pasionant decît cercetarea umanităţii şi nici ceva mai fascinant decît umanitatea însăşi... HAROW SHAPLEY, 1958...

Semnalele întîmplătoare, care ne pot sosi de la o societate avansată situată la zece ani-lumină depărtare, vor fi prea slabe pentru a fi detectate de antenele actuale, dar e posibil să realizăm o ascultare superioară a semnalelor prin plasarea unor antene pe o orbită circumterestră, sau pe Lună. Antene de pînă la 10.000 de picioare în diametru pot fi făcute în spaţiu şi ele ar putea, eventual, detecta emisiile generate de activitatea normală a civilizaţiilor aflate la zeci de ani-lumină distanţă. Analiza înregistrărilor efectuate cu asemenea antene ar fi obositoare, dar sarcina ar putea fi preluată de computere... J.A. WEBB, 1961...

Metoda impulsurilor codificate, care aglomerează semnalele pentru a le diferenţia de zgomotul de fond, sugerează că civilizaţia noastră însăşi poate fi uşor detectabilă, în ciuda faptului că noi nu reuşim să trimitem semnale pentru acest scop. ... FRANK D. DRAKE, 1964...

Îmbătrînit-am, rătăcind pe cale,
Bătînd ţinut de şes sau de coline
Şi tot afla-voi unde ea s-a dus:
Gura să i-o sărut, mîna să-i pot ţine
Cutreierînd prin roua ierbii,
Alegînd pîn'l-al timpilor apus
Merişoarele-argintii din Lună
Şi merişoare aurii din Soare...

WILLIAM BUTLER YEATS, 1899...

A SOSIT ŞI CLIPA ÎN CARE VACILE DE LAPTE S-AU DEMODAT. SAVANŢII AU CREAT PRIMA MAŞINĂ DE FĂCUT LAPTE. EA REPRODUCE, PRINTR-UN PROCES SPECIFIC, REACŢIILE BIOCHIMICE DIN ORGANISMUL ANIMAL, REDUCÎND, ÎNSĂ, GRAŢIE UNOR ÎMBUNĂTĂŢIRI TEHNICE, PRODUSELE INUTILE. SAVANŢII AU INTRODUS IARBĂ ÎN VACA MECANICĂ ŞI AU OBŢINUT LAPTE PROASPĂT. ACEST PROCEDEU ARE O EFICACITATE DE 90% ŞI POATE UTILIZA CHIAR ŞI PULPA LEMNOASĂ, PAIE SAU CHIAR ZIARE VECHI ŞI CUTII DE CARTON, ASIGURÎNDU-SE ASTFEL ÎNCĂ O METODĂ DE ELIMINARE SAU RECICLARE A DEŞEURILOR CIVILIZAŢIEI NOASTRE...

Deodată, el se opri. Nervii i se tensionară sălbatic. Muşchii îi încremeniră brusc de parcă îngheţaseră pe oase. Măreţele lui picioare anterioare – de două ori mai lungi decît cele posterioare – zvîcniră înfiorate, iar ghearele ascuţite i se arcuiră. Tentaculele groase care-i încolţeau din umeri îşi opriră ondularea vălurită şi se strînseră cu o tulburare vie.

Îngrozit, îşi întoarse uriaşul cap de pisică de la stînga la dreapta, în vreme ce mini-lujerele, subţiri ca firul de păr, ce-i ţineau loc de urechi, vibrau înnebunite, palpînd orice briză rătăcitoare, fiecare pulsaţie a eterului.

Dar nu exista vreun răspuns, nici vreun stimul rapid

de-a lungul complicatului său sistem nervos şi nicăieri nu simţea măcar o vagă părere a existenţei vreunui id a-toate-necesar. Disperat, Coeurl se ghemui: o siluetă enormă, aducînd a pisică, de-a lungul orizontului roşu, amurgit, un tigru negru stilizat, odihnindu-se pe o stîncă neagră, într-o lume a umbrelor... A.E. VAN VOGT, 1939...

BELLATRIX, POLLUX, MIZAR, SPICA,
ANTARES, CASTOR, ALGOL, MIRA,
ACHERNAR,
STEAUA LUI BARNARD,
PROCYON, REGULUS, RIGEL, SIRIUS,
ALDEBARAN, DENEBOLA, ARCTURUS,
BOLID
CEFEIDA
ALGIEBA, GEMMA, CANOPUS,
ALFA CENTAURI, TAU CETI, POLARIS,
QUASAR
STEAUA WOLF-RAYET,
BETELGEUSE, ALTAIR, MIRACH, VEGA,
FORMALHAUT, DENEB ŞI CAPELLA,
PULSAR,
STEA NEUTRONICA...
(. . . . .)

Ştiu perfect de bine că în acest moment sîntem ascultaţi de întregul Univers – că fiecare cuvînt pe care-l rostim îşi poartă ecoul pînă la cea mai îndepărtată stea... JEAN GIRAUDOUX, 1945...

CAPELLA ÎNSEAMNĂ ÎN LIMBA LATINĂ „CĂPRIŢA”. SE AFLĂ ÎN CONSTELAŢIA AURIGA, A VIZITIULUI, CARE ÎN MITOLOGIA GREACĂ A FOST INVENTATORUL CARULUI. MITUL NE POVESTEŞTE CĂ PRIMUL LUI CAR A FOST TRAS DE CAPRE...

Stea Tip Magnitudine R/A Deci. Dist. Lum. Masa aparentă

Capella a GO 0,2 0514 +4558 45 120 4,2
Capella b GO 3,3

DUPĂ APROAPE CINCIZECI DE ANI, PROIECTUL RECEPŢIONEAZĂ SEMNALE... SPECIALIŞTII AFIRMĂ CĂ EXISTĂ, INCONTESTABIL, UN MESAJ, DAR CĂ EL NU POATE FI ÎNCĂ TRADUS. EXTRATEREŞTRII, AFLAŢI, PROBABIL, PE O LUME CE SE ROTEŞTE ÎN JURUL UNEIA DINTRE COMPONENTELE DUBLEI GIGANTE-ROŞII, DENUMITĂ CAPELLA ŞI SITUATĂ LA PATRUZECI ŞI CINCI ANI-LUMINĂ DE TERRA, AU PRIMIT ŞI RETRANSMIS EMISIILE VECHI DE RADIO PĂMÎNTENE... ACESTE „VOCI”, A SPUS DIRECTORUL PROIECTULUI, ROBERT MACDONALD, „REPREZINTĂ UN SEMNAL ŞI ANUME CĂ NU SÎNTEM UNICELE FIINŢE INTELIGENTE DIN UNIVERS. SPER CĂ TOATĂ LUMEA SE BUCURĂ ÎMPREUNĂ CU NOI DE ACEASTĂ ŞTIRE ŞI CĂ VOM FI AJUTAŢI SĂ GĂSIM UN RĂSPUNS LA MESAJUL ASCUNS UNDEVA ÎN ADÎNCUL ACESTEI COMUNICAŢII...” URMEAZĂ TRANSCRIEREA ÎNREGISTRĂRII PRIMITE DE LA PROIECTUL DE RADIORECEPŢIE DIN ARECIBO, PUERTO RICO.

UN NOU PUNCT DE ATRACŢIE: ÎN MANHATTAN A FOST INAUGURAT UN NOU LOCAL DE STIMULARE AMBIENTALĂ DESPRE CARE SE AFIRMĂ CĂ AR FI CEL MAI DEPLIN STIMULATIV DINTRE CELE OFERITE PÎNĂ ACUM PUBLICULUI, CE A ÎNTÎMPINAT EVENIMENTUL FORMÎND UN RÎND CARE SE ÎNTINDEA DE-A LUNGUL A DOUĂ CVARTALE. NOUL LOCSTIMAMB PARE A OFERI CEL MAI RIDICAT INDICE DE RELAXARE CONSTATAT DE LA REALIZAREA HIBERNĂRII PRELUNGITE...

— MĂ IERTAŢI CĂ APAR PE ECRANUL DUMNEAVOASTRĂ, DOMNIŞOARĂ, SÎNT DE LA BIROUL DE SONDARE A OPINIEI PUBLICE (BSOP). DORIM SĂ AMPLIFICĂM SONDAJUL AUTOMAT DEJA EFECTUAT, UTILIZÎND ŞI INTERVIURI INDIVIDUALE...

— VREI SĂ PIEI DE PE ECRANUL MEU? TOCMAI MĂ PREGĂTEAM SĂ URMĂRESC EMISIUNEA PREFERATĂ.

— NU UITAŢI CĂ SÎNTEŢI OBLIGATĂ LEGAL SĂ RĂSPUNDEŢI ÎNTREBĂRILOR FORMULATE DE BSOP. CUM ALTFEL AR PUTEA GUVERNUL SĂ DEA O ORIENTARE CORECTĂ OPINIEI PUBLICE?

— OK, OK, DĂ-I DRUMUL!

— CE PĂRERE AVEŢI DESPRE MESAJUL DINTR-O ALTĂ LUME RECEPŢIONAT LA PROIECTUL DIN PUERTO RICO?

— CE MESAJ?

— MESAJUL DIN CAPELLA. VOCILE RADIO... DOAR A FOST ÎN TOATE BULETINELE DE ŞTIRI...

— NU ASCULT NICIODATĂ PROSTIILE ALEA... POT ACUM SĂ VĂD ŞI EU EMISIUNEA MEA?!

— CE EMISIUNE URMĂRIŢI, VA ROG?

— STAŢIA SPAŢIALĂ!...

„Şi lumi nenumărate am creat... Dar nu-ţi voi înfăţişa decît acest pămînt şi locuitorii săi. Iată: multe sînt lumile de au pierit în cuvîntul puterii mele. Şi multe fiinţează încă şi nenumărate ar pare omului, dar eu le număr pe toate căci ale mele sînt şi doar eu le ştiu... şi va mai pieri un pămînt şi cerurile deasupră-i şi altul se va naşte în loc. Căci nu se săvîrşeşte nicicînd lucrarea mea şi nici cuvintele mele nu au capăt...” ...VIZIUNILE LUI MOISE, REVELATE LUI JOSEPH SMITH PROFETUL, Iunie 1830...

EXPOZIŢIA DE OBIECTE DE ARTĂ UNICAT CONCEPUTE ŞI FABRICATE ÎN ÎNTREGIME DE O FABRICĂ COMPUTERIZATĂ INAUGURATĂ ASTĂZI A

FOST LĂUDATĂ DE CRITICI APARŢINÎND APROAPE TUTUROR DOMENIILOR INTERESATE. EA VA PUTEA FI VIZITATĂ TIMP DE O LUNĂ ÎN CADRUL MUZEULUI DE ARTĂ MODERNĂ ÎNAINTE DE A-ŞI ÎNCEPE TURNEUL PRIN MUZEELE NAŢIONALE

CÎND PROGRAMATOAREA PHYLISS MC CLANAHAN A FOST ÎNTREBATĂ DACĂ NU CONSIDERĂ NECESAR SĂ SE DEBARASEZE DE O MULŢIME DE ARTICOLE PROST CONCEPUTE, SAU PREZENTÎND DEFECTE DE FABRICAŢIE, ACEASTA A RĂSPUNS: „NU MAI MULT DECÎT DE ORICARE ARTIST."

ATRACŢIA EXPOZIŢIEI A FOST REPREZENTATĂ DE O STATUETĂ DIN LUCIT DE OPT PICIOARE ÎNĂLŢIME, INTITULATĂ – DE COMPUTER, SAU POATE DE ÎNSĂŞI D-RA MC CLANAHAN, NU S-A PUTUT AFLA – „AUTOPORTRET AL UNUI EX-TERESTRU"...

Credem cu atîta convingere în existenta vieţii acolo, în spaţiul întunecat, încît ne-o imaginăm superioară vieţii pămîntene şi o aşteptăm să traverseze distanţa dintre noi în orice clipă, poate chiar în timpul generaţiei noastre. Pe de altă parte, dacă ne gîndim la infinitatea temporală, ne întrebăm dacă nu cumva mesajele lor ne-au parvenit cu mult timp în urmă, explodînd în noroiul mlăştinos al pădurilor din Carbonifer... Poate că strălucitorul lor proiectil a fost strivit de labele greoaie ale unei reptile uriaşe, iar instrumentele lui delicate au ticăit inconştient fără a mai transmite ceva.... Loren Eiseley, 1957.

(. . . . .)

Dar dacă le atribuim acestor Locuitori planetari vreun fel de raţiune, trebuie ea oare să fie asemănătoare raţiunii noastre? Desigur, aşa trebuie să fie; fie că ne gîndim la principiile lor justiţiare şi morale, fie că ne gîndim la teoriile şi fundamentele lor ştiinţifice. Pentru că la noi

raţiunea înseamnă adevăratul simţ al Dreptăţii, Cinstei, Preţuirii, Blîndeţii şi Recunoştinţei; acestea ne învaţă cum să facem distincţia între Bine şi Rău şi ne pune la îndemînă cunoaşterea şi experienţa. Şi oare mai poate exista pe undeva în Univers un alt fel de raţiune? Sau poate ceea ce noi socotim drept şi generos, pe Marte, sau Jupiter ar putea fi considerat o ticăloşie fară seamăn?... CHRISTIANUS HUYGENS, Aprox. 1670...

Ceea ce ne trebuie acum este o nouă specializare, anticriptografie, sau crearea unor coduri ce pot fi descifrate cît mai uşor cu putinţă.... PHILIP MORRISON, 1963...

Distanţele imense dintre sistemele solare pot reprezenta o formă de carantină divină: ele previn răspîndirea infecţiei spirituale a unei specii decăzute: ele o blochează şi nu-i îngăduie să joace rolul şarpelui în Grădina Edenului... C.S. LEWIS, mijlocul sec. XX...

Dacă Dumnezeu a putut să creeze miliardele de galaxii, El a putut crea şi miliarde de rase umane unice fiecare în felul său. Pentru mîntuirea acestor rase, Dumnezeu poate lua orice înfăţişare. Nu ne apare ca străină concepţia unei aceleiaşi Persoane Divine care-şi asumă destinul a mai multor rase umane. Este de conceput că am putea învăţa, ajungînd în ceruri, că a existat nu doar o singură întruchipare a Fiului lui Dumnezeu, ci mai multe... PĂRINTELE DANIEL C. RAIBLE, 1960...

Nu poate să fi existat decît o singură încarnare, o singură Maică a Domnului, o singură rasă în care Dumnezeu şi-a turnat chipul şi înfăţişarea sa.... JOSEPH A. BREIG. 1960...

SEDIUL CENTRAL AL SOLITARIENILOR DIN HOUSTON A ANUNŢAT O SERIE DE MITINGURI DE

RESUSCITARE CE URMEAZĂ A AVEA LOC ÎN URIAŞUL TEMPLU ÎN FORMĂ DE DOM DIN HOUSTON. ŞTIREA A SOSIT DUPĂ CE, TIMP DE O SĂPTĂMÎNĂ, AU FOST PUBLICATE ARTICOLE, INTERVIURI ŞI COMENTARII ASUPRA RECENTEI DESCOPERIRI SURPRINZĂTOARE FĂCUTĂ LA PROIECTUL DE RADIORECEPŢIE DE LA ARECIBO, PUERTO RICO. „SINGURUL MESAJ CARE NE PRIVEŞTE” A AFIRMAT JEREMIAH, CONDUCĂTORUL EVANGHELIST ŞI PRIMUL-ÎNTRE-FRAŢI ÎN CADRUL ORGANIZAŢIEI RELIGIOASE SOLITARIENE, „ESTE MESAJUL DIVIN”....

WILLIAM MITCHELL – 2028

... ascultau cum vibra şi tremura în jurul lor aerul
răscolit de chemarea Călătorului Singuratic...

Niciodată nu fuseseră atît de mulţi. Aşteptau.

În uriaşul stadion acoperit fiecare loc era ocupat. Pe bănci, pe scaune, pe trepte, aşezaţi sau stînd în picioare, oameni de tot felul – maturi, tineri, bătrîni, adolescenţi, bărbaţi sau femei, bogaţi sau săraci, albi, negri, galbeni, metişi – îmbracaţi în haine de toată ziua, în haine de lucru, în haine de sărbătoare, un public din care lipseau indiferenţii, scandalagiii, dezechilibraţii – o mulţime de nedescris, care aştepta, liniştită, tăcută, zgomotul şoaptelor ocazionale, al paşilor, foşnetul hainelor, scîrţîitul scaunelor fiind acoperit de huruitul omniprezent al aparatelor de condiţionat aerul care încercau cu greu să compenseze căldura atîtor trupuri, respiraţia atîtor făpturi şi căldura obişnuită a unei zile de vară în Texas.

Înghesuiala era mare. Umăr lîngă umăr, cot la cot. Dar senzaţia nu era neplăcută, era un neobişnuit contact senzorial care făcea pe fiecare dintre cei aflaţi în sală să se simtă în legătură cu ceilalţi, ca elementele legate în serie ale unui uriaş acumulator, aşteptarea unuia era aşteptarea

tuturora. Cu toţii aşteptau clipa în care urma să se realizeze contactul, dezlănţuind energia condensată şi îndreptînd-o să adîncească albia rîurilor, să mute munţii din locul lor. Să distrugă răutatea din lume..

Şi totuşi exista o persoană care nu reuşea să se contopească în dispoziţia generală. Mitchell se îndreptă puţin, doar atît cît să nu mai simtă umărul lipit de omoplatul stîng, şi întrebă:

— Sînteţi siguri că este bine ce facem?

Thomas îl privi pe MacDonald. MacDonald ridică din umeri.

Erau aşezaţi în rîndul cel mai de sus, ca pe marginea unui cazan uriaş. Acolo, jos, departe, unde trebuia să se afle fundul cazanului, unde de obicei era terenul de joc, scaunele erau îngrămădite unul într-altul, nemailăsînd liber decît un patrulater care, privit de la înălţimea la care se aflau, peste mii de capete, nu părea a fi mai mare decît o batistă.

Mitchell se cutremură, străbătut de un fior involuntar şi insistă:

— Am mai văzut asemenea situaţii: par liniştiţi şi, din senin, se transformă într-o hoardă dezlănţuită.

Cei aşezaţi în faţa lor îi ţistuiră, privindu-i dezaprobator peste umăr.

MacDonald scutură din nou, încăpăţînat, din cap.

— Mai avem timp să ajungem în cabină, stărui Mitchell. Am putea urmări mai bine totul pe monitoare. Spune-i şi tu, George.

Thomas îşi îndepărtă mîinile, cu palmele întoarse în sus, a neputinţă.

MacDonald îşi ridică un deget la buze.

— Sst! Aşa e mai bine, Bill, spuse el în şoaptă. Nu este suficient să vezi şi să auzi, trebuie să şi simţi atmosfera.

— Prea o simt, asta e! mormăi Mitchell.

De aceasta dată se întoarseră mai multe capete. Impulsiv, Mitchell le adresă un gest ca o înjurătura.

Thomas îşi apropie buzele de urechea lui.

— Diferenţa dintre tine şi Mac este că tu urăşti situaţiile pe care nu le poţi controla, şi – ca toţi reporterii – nu-ţi iubeşti prea mult semenii.

— Semenii mei, ăştia?! se strîmbă cu dezgust Mitchell.

Luminile stadionului se stinseră toate dintr-o dată, de parcă însuşi Dumnezeu l-ar fi cuprins în pumn. În întuneric aveai senzaţia că acoperişul stă să ţi se prăbuşească în creştet, iar sentimentul de a fi doar o părticică din mulţimea pe care o ştiai că este în jur, în loc să liniştească, dădea naştere unei tensiuni apăsătoare. Masa de corpuri părea să dobîndească o nouă dimensiune, ameninţa să crească pînă cînd va da pe dinafara giganticului cazan.

Mitchell încercă să se domine. Respiră adînc de cîteva ori.

— Ce-i nebun?! Nu poate face aşa ceva!

Dar mulţimea rămînea mută şi liniştită, într-o tăcere fremătătoare, de parcă aştepta să se întîmple o minune.

O unică, puternică rază de lumină coborî din creştetul cupolei, despicînd întunericul. În locul liber de mai înainte, viu luminat, se vedea acum o siluetă, aşezată acolo – parcă – de raza strălucitoare. Întunericul din sală se făcuse însă şi mai intens şi singurul lucru care putea fi văzut era acea siluetă către care toată lumea, constrînsă de tenebrele înconjurătoare, îşi îndrepta privirea.

Probabil că doar cei din imediata apropiere a zonei iluminate puteau fi siguri de ceea ce vedeau, se gîndi Mitchell. De la înălţimea locului său, mai mult avea impresia, decît vedea o siluetă schematică, un desen copilăresc, alb şi negru, ceva lung – un bărbat? Înalt? Braţe ridicate? Da, braţe ridicate, larg desfăcute ca să cuprindă pe toată lumea din jur, pe toţi cei care nu puteau fi văzuţi sau auziţi, ci doar simţiţi, intuiţi, ca o entitate unică, vie, un singur trup din mii de celule unite între ele,

stînd în întuneric şi aşteptînd Cuvîntul.

Silueta rămăsese aşa, cu braţele ridicate. Atît. Fără piedestal, fără platformă, fără masă, fără microfon – o siluetă cu braţele ridicate, inundată de o lumină orbitoare. Dominînd mulţimea de zeci de mii de suflete ascunsă în întuneric.

— Vorbeşte o dată, luate-ar dracii, mîrîi Mitchell, cu toate că ştia foarte bine că omul către care privea toată lumea va aştepta, va aştepta pînă cînd tensiunea pe care o simţea crescînd în fiinţa celor din jur va ajunge aproape de limită... Ce şcoală avea spurcăciunea bătrînă...

Mulţimea părea că-şi ţine răsuflarea.

Dintr-o dată vocea răsună, umplînd tenebrele, ca vocea lui Dumnezeu, venind de nicăieri, sau de peste tot. Cutremurînd zecile de mii de făpturi, unindu-le şi mai mult cu vibraţiile sale. O astfel de voce nu putea decît să grăiască adevăruri pline de înţelepciune.

— Noi... sîntem... singuri.

Asistenţa gemu, într-un unic răspuns antifonic.

— Acesta este Mesajul, continuă vocea, iar Mesajul ne este trimis de către Domnul Dumnezeul nostru. Mulţi vor veni şi vă vor spune că Mesajul este trimis de pe o lume ca a noastră, de către oameni ca şi noi. Iertaţi să fie – căci nu ştiu ce grăiesc. Ei se străduiesc să citească mesajul cu minţile lor neajutorate, dar în zadar. Cu inimile ar putea să-l citească, dar le lipseşte credinţa. Mesajul ne este trimis de Domnul purtat nouă de îngeri, căci ei sînt mesagerii Atoatefăcătorului. Întrebaţi-vă sufletele şi veţi şti răspunsul, căci al său este Cuvîntul!

Mulţimea asculta, sorbind cuvintele cum bea nisipul însetat al deşertului ploaia binefăcătoare.

— Atotputernicul ne-a creat după chipul şi înfăţişarea sa. El este Unul şi noi sîntem unici. Noi sîntem singuri în Univers. Noi şi Dumnezeirea. Aceasta este rînduiala cea dreaptă şi nu poate fi altă învăţătură.

Cuvintele mîngîiau mulţimea cum mîngîie vîntul dimineţii lanul cu spicele coapte.

— Pentru ce să ne temem? continuă Vocea. De ce ar trebui să refuzăm să recunoaştem adevărul atunci cînd ni se aşterne limpede în faţa ochilor? Dumnezeu a creat Universul întru preamărirea Sa şi pe om l-a creat pentru a se minuna de măreţia Universului şi pentru a-l preamări pe Domnul.

Mulţimea respira adînc.

— Adevăr grăiesc vouă şi acesta este adevăratul mesaj, mesajul cuvintelor omului întoarse către om pentru a-şi privi în oglinda infinitului propria nimicnicie şi uşurinţă: nu mai sînt alte făpturi în Creaţie, iar noi – noi sîntem singuri...

Cuvintele se înşiruiau într-una, curgător, neforţate, ca un mare fenomen al naturii, ca o revelaţie, pătrunzînd mulţimea cu magnetismul lor, făcîndu-i pe cei din gigantica sală – mii, zeci de mii de suflete venite să asculte glasul Profetului – să se simtă particule ale unuia şi aceluiaşi întreg, o entitate care depăşea limitele clădirii, se revărsa puternică, o maree de credinţă care avea să

cuprindă întregul oraş, întreaga ţară, întreaga lume, ridicîndu-se chiar pentru a cuprinde şi stelele...

Mergeau de-a lungul coridorului pustiu unde nu pătrundea murmurul de furtună al mulţimii care nu se îndura să părăsească stadionul. Paşii lor trezeau ecouri înăbuşite din pereţii de beton, răscolind pulberea pe care probabil că de ani de zile nimeni nu se gîndise s-o măture. Slab iluminat de cîteva becuri chioare, coridorul părea a se prelungi spre infinit.

— Ce părere aveţi? îi întrebă Thomas, continuînd apoi cu glas ceva mai scăzut, speriat de puternicul ecou reverberat de pereţii întunecaţi şi goi. E tare tipul, nu? „Cuvintele

omului întoarse către om...”

— Lepră! Excroc, asta e, mormăi printre dinţi Mitchell.

— *On doit se regarder soi-méme un fort long temps avant que de songer à condamner les gens*, spuse MacDonald.

— Ce-a zis? îl întrebă Mitchell pe Thomas.

— Este un citat din „Mizantropul” lui Molière – să nu judecăm pe alţii înainte de a ne privi îndelung pe noi înşine.

— Las’ că m-am uitat bine şi îndelung la el şi-mi ajunge, răspunse Mitchell cu amărăciune.

— Sînteţi siguri că pe aici trebuia s-o luăm? întrebă MacDonald.

— Aşa mi-a spus Judith, răspunse Mitchell.

Coridorul se termina într-o încăpere destul de mare, al cărei centru era ocupat de o cuşcă ciudată, metalică, prin uşa căreia se vedea un tablou de comandă înţesat de comutatoare, verniere şi cîteva butoane mari colorate, roşu şi verde. Plafonul era suportat de mai multe pistoane telescopice, dînd impresia părţii inferioare a unui gigantic ascensor hidraulic. Dar nu era nimeni prin preajmă.

— Deci, Dumnezeu nu se poate lipsi de tehnica modernă, zîmbi MacDonald.

— Cînd v-am spus că este o şarlatanie la mijloc... (Mitchell se îndreptă către o uşă aproape invizibilă, pierdută în cenuşiul monoton al peretelui opus). Cred că am ajuns.

Uşa se întredeschise puţin.

— Judith?

Închizînd repede, dar cu grijă, uşa în urma sa, apăru o tînără, puţintică de statură, cu părul negru, bogat şi nişte ochi mari, care păreau a fi numai pupilă. Îi întinse mîinile lui Mitchell cu un zîmbet. Pentru a nu mai ştia cîta oară, Mitchell nu-şi putu domina o tresărire de plăcere. Fata nu era excepţional de frumoasă, abia dacă se putea spune că este drăguţă, şi totuşi asupra lui exercita o atracţie atît de puternică, încît o făcea unică şi minunată. Poate că de vină

erau tocmai ochii aceia imenşi. În loc s-o cuprindă în braţe şi s-o sărute, se mărgini a-i strînge mîinile. Fusese educată într-un spirit mult prea puritan pentru a putea aprecia efuziunile sentimentale în prezenţa unor necunoscuţi.

— Mai este aici bătrînul şarlatan?

— Bill! protestă tînăra, fără prea multă convingere. Cum poţi vorbi aşa de tata? Da, este. Se odihneşte. Predicile astea îl consumă cum nici nu-ţi poţi imagina.

— Mie-mi spui?! Judith ţi-l prezint pe domnul MacDonald, şeful Proiectului.

— Oh, într-adevăr? Mă simt nespus de onorată (Părea efectiv impresionată).

— Iar acesta este domnul Thomas, şeful meu.

— Să zicem un colaborator ceva mai ridicat în funcţie, zîmbi Thomas.

— Ea este Judith Jones, logodnica mea.

— Să nu exagerăm, Bill, spuse tînăra cu un surîs care arăta cît de multă plăcere îi făcuse prezentarea.

Vorbiseră cu toţii în şoaptă, trezind ciudate, vagi ecouri, care îl făceau pe Mitchell să se simtă ca un actor într-o piesă în care protagoniştii se străduiesc în zadar să comunice ascunşi fiecare în străfundurile unor caverne.

— Tatăl dumneavoastră ştie că venim? întrebă MacDonald.

Judith scutură buclele întunecate.

— N-ar mai fi aici dac-ar şti-o. Nu-i place să stea de vorbă cu lumea, toţi vor cîte ceva, ori să încerce să-l convingă să facă cine ştie ce, ori să discute ceva. Refuză aproape orice contact. El zice că nu are timp, dar de fapt, pur şi simplu, nu-i face plăcere apropierea altora.

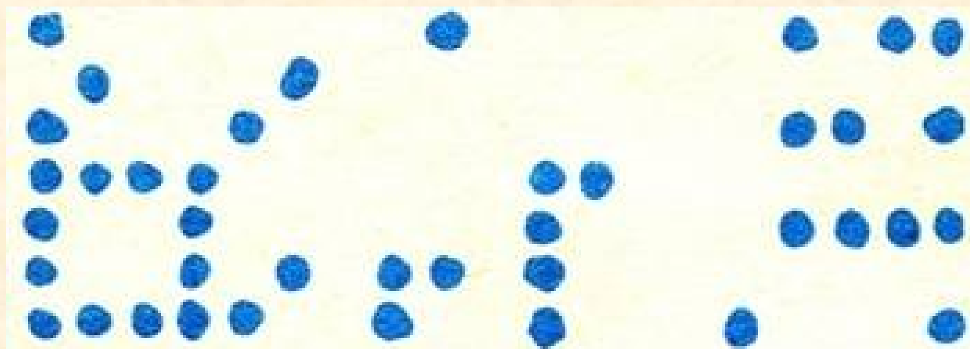
— Şi atunci, noi ce facem? Dăm buzna peste el? insistă MacDonald.

Judith se încruntă, pregătindu-se pentru un efort neplăcut.

— Nu, vă voi prezenta eu, dar, vă rog, încercaţi să nu-l supăraţi. De multe ori pare bădăran, dar nu este decît o mască, este felul său de-a se apăra de cei din jur.

Se întoarse, hotărîtă, şi deschise uşa.

— Tată, nişte domni doresc să-ţi vorbească.

Cei trei trecuseră de-acum pragul uşii. Judith continuă, fără a-i da răgaz tatălui său, să răspundă.

— Acesta este domnul MacDonald, directorul Proiectului. Şi domnul Thomas. Lucrează împreună cu Bill Mitchell, îl ştii pe Bill...

Aşezat pe un scaun uzat din metal cu lustrul pierdut, în faţa unei măsuţe de machiaj la fel de veche, aşa cum poate fi întîlnită în culisele mai tuturor sălilor de spectacol de pretutindeni, se afla un bărbat în vîrstă, mai în vîrstă decît ei, îndeajuns de bătrîn încît să-i fi fost tată nu Judithei, ci chiar lui MacDonald, cu părul alb coliliu şi faţa brăzdată de riduri. Ochii de cărbune, ca şi ai fiicei sale, părură să scapere scîntei cînd îi ridică spre intruşi, dar deveniră imediat indiferenţi, aproape inexpresivi. Bătrînul privi în jos.

— Îl ştiu pe Bill, spuse vocea stinsă, obosită, bătrînicioasă, umbra abia bănuită a vocii care, cu puţin înainte, cutremurase stadionul de deasupra lor. Îl ştiu şi-l cunosc, aşa cum îi cunosc minciunile duhnind a pucioasa iadului. E un ateu care-şi bate joc de crezurile altora, un oportunist cu tot atîtea scrupule cîte poate avea o maimuţă murdară. Şi mai ştiu că ţi-am spus de nenumărate ori că nu vreau să mai ai de-a face cu el. Iar pe ceilalţi nu-i cunosc şi nici...

— Domnule Jones...

Dar MacDonald nu reuşi să-şi continue vorba.

— Afară! spuse bătrînul.

— Sîntem amîndoi oameni în vîrstă, domnule Jones, nu se lăsă intimidat MacDonald.

— Jeremiah este numele meu.

— Domnule Jeremiah...

— Jeremiah, fără nici un domn, şi Jeremiah nu stă de vorbă cu ateii.

— Sînt un om de ştiinţă...

— Ateu.

— Vreau să vorbim despre Mesaj.

— Eu am auzit Mesajul.

— Direct?

Jeremiah îşi aşează cu grijă palmele cu oase prelungi, subţiri, pe genunchii osoşi şi se apleca puţin înainte, privind în sus spre MacDonald.

— De la Domnul Dumnezeul nostru. Cum ar putea fi mai direct decît atîta?

— L-aţi auzit înainte, sau după ce a fost recepţionat de noi?

Jeremiah se lăsă pe speteaza scaunului, oftînd uşor.

— La revedere, domnule. Crezi că mă voi lăsa prins într-o controversă banală?

— Putem să ne spunem fiecare părerea.

— Vorbim despre lucruri diferite. Eu nu mă gîndesc la ghicitorile scornite din nişte presupuse unde eterice. Mesajul – Mesajul meu – este trimis de Atotputernicul şi el îmi spune ce să cred despre ceea ce numiţi voi mesaj din altă lume. Sau şi mesajul vostru este trimis tot de Domnul?

— S-ar putea, spuse cu vocea-i calmă, MacDonald.

Jeremiah fusese cît pe-aci să le întoarcă spatele, dar se opri şi-l privi ţintă pe MacDonald. Şi Mitchell îl privea fascinat.

— Nu ştiu cine l-a trimis, continuă MacDonald, aşa că ar putea foarte bine să ne fie trimis chiar de Dumnezeu.

— Dar nu crezi asta. (Jeremiah rostea mai mult o afirmaţie).

— Nu, nu cred, dar pentru că nu ştiu, nu am dreptul să exclud nici o posibilitate. Eu nu am avut nici un fel de revelaţie, dar mintea mea nu este mărginită. A dumneavoastră cum este?

— O gîndire nemărginita este deschisă adevărului şi nu poate accepta falsităţile de nici un fel, spuse Jeremiah. Trebuie să înţeleg că n-aţi descifrat mesajul?

— Nu, admise MacDonald. Dar o vom face pînă la urmă.

— Dacă veţi reuşi, dacă veţi simţi să aveţi nevoie – atunci să veniţi să stăm de vorbă.

Era clar că Jeremiah considera discuţia încheiată.

— Dacă vom reuşi, cînd vom reuşi – bine, dacă atunci vă voi ruga să veniţi la Puerto Rico, veţi veni?

Privirea întunecată a lui Jeremiah părea că vrea să pătrundă în adîncul fiinţei lui MacDonald.

— Înainte de a anunţa pe altcineva?

— Da.

— Atunci voi veni.

O mînă palidă se ridică pentru a primi fruntea zbîrcită care se apleca spre odihnă, dar simţind că ceilalţi nu se mişcaseră din loc, Jeremiah îşi ridică din nou privirea:

— Ce mai vreţi de la mine? întrebă cu nesfîrşită osteneală în glas.

MacDonald făcu un gest vag, arătînd cu mîna în sus, acolo unde trebuia să se afle stadionul.

— Aceste adunări incită lumea împotriva Proiectului.

Pentru o fracţiune de secundă, cărbunii din ochii profetului scăpărară scîntei.

— Eu propovăduiesc adevărul.

— Acest fel de adevăr crează o psihoză, atmosfera tocmai potrivită pentru cei care ar dori să vadă Proiectul desfiinţat, să ne împiedice să descifrăm mesajul, să nu mai putem primi şi alte mesaje.

— Eu trebuie să arăt calea cea dreaptă, să arăt care este adevărul.

Jeremiah nu ceda cîtuşi de puţin.

— Adevărul este că sîntem singuri şi nimic nu poate

schimba orînduirea firii. Ce va face lumea atunci cînd va primi adevărul – asta doar Cel de sus o poate şti.

— Dar dacă Mesajul este într-adevăr de la Dumnezeu – un mesaj adresat nouă, tuturora, nu numai dumneavoastră, nu trebuie să încercăm să-l înţelegem? Şi să încercăm să vedem dacă nu mai primim şi alte asemenea mesaje?

Figura prelungă a profetului păru a se lungi din cale afară.

— Şi Satana ne-ar putea trimite mesaje.

— Dar în predica de mai înainte spuneaţi că este trimis de Dumnezeu?

— Da, replică gînditor Jeremiah, dar Necuratul îi poate înşela chiar şi pe cei care ascultă cuvintele Domnului.

O mînă transparentă acoperi faţa brăzdată de o reală suferinţă.

— Poate că am greşit...

MacDonald făcu o jumătate de pas, schiţînd începutul unui gest de înţelegere, oprit înainte de a se fi conturat.

— Nu, dacă v-aţi schimba părerea acuma, nu aţi face altceva decît să semănaţi confuzie şi neîncredere. Daţi-ne o şansă să descifrăm Mesajul. Nu pot şi nu vreau să vă opresc să spuneţi tuturor ceea ce credeţi că este adevărat, vă rog doar să nu-i aţîţaţi pe cei care vă ascultă, să nu-i stîrniţi împotriva noastră.

Jeremiah privi către mîna pe care MacDonald voise să i-o întindă.

— Şi ce speraţi de fapt să descifraţi? Ce spun vocile?

MacDonald scutură din cap a negare.

— Vocile? Nu sînt altceva decît fragmente din emisiunile radiofonice de acum peste nouăzeci de ani. Dar faptul că ne-au fost retransmise, de acolo, de undeva din apropierea stelei Capella, are însemnătatea sa, este un semnal, ca o salutare, vocile sînt menite doar a ne atrage atenţia.

— Şi atunci, Mesajul?

— Încă nu ştim. S-ar putea prea bine să fie conţinut în zgomotul static dintre fragmentele de emisiuni de pe Terra. Poate că dacă l-am reînregistra, la o viteză mai

mică, filtrat, eliminînd încă o dată tot ceea ce putem considera zgomot de fond, vom ajunge la mesajul adevărat, un fel de cod Morse – puncte – tăcere – puncte – tăcere...

Jeremiah nu-şi putu ascunde neîncrederea.

— Din puncte şi tăceri se pot construi tot felul de semnificaţii.

— Nu este aşa. Trebuie să existe o singură semnificaţie. Evidentă pentru toată lumea, cu acelaşi înţeles pentru toţi. În sensul acesta lucrează întreaga echipă, computerele sînt şi ele programate pentru o asemenea analiză logică. Este imposibil să nu apară o ordine inteligentă în aşezarea vocilor, a pauzelor, nu ştiu... Oricum, vocile în sine nu pot avea nici o însemnătate. Sînt însă convins că pînă la urmă vom reuşi, dar mai avem nevoie de timp. Asta este tot ce ne lipseşte – timpul.

— Nu vă pot promite nimic, spuse Jeremiah.

— Veţi fi primul anunţat.

— Nu pot să vă promit nimic, repetă Profetul, dar de aceasta dată pe un ton care nu mai excludea posibilitatea promisiunii. Şi acum, vă rog, lăsaţi-mă. Judith!

Ochii bătrînului scăpărau din nou.

— Ţi-am mai spus-o, dar de data aceasta este pentru ultima oară. Pe omul acesta, ridică o mînă decisă către Mitchell, pe omul acesta nu vreau să-l mai văd, nu vreau să-l mai vezi. Ai de ales, să-ţi fie clar: dacă-l mai întîlneşti, dacă preferi să nu-mi dai ascultare, să ştii că nu mai ai ce căuta în faţa mea, niciodată.

Mitchell făcu un pas înainte, strîngîndu-şi pumnii.

— Pe toţi...

Judith îl opri.

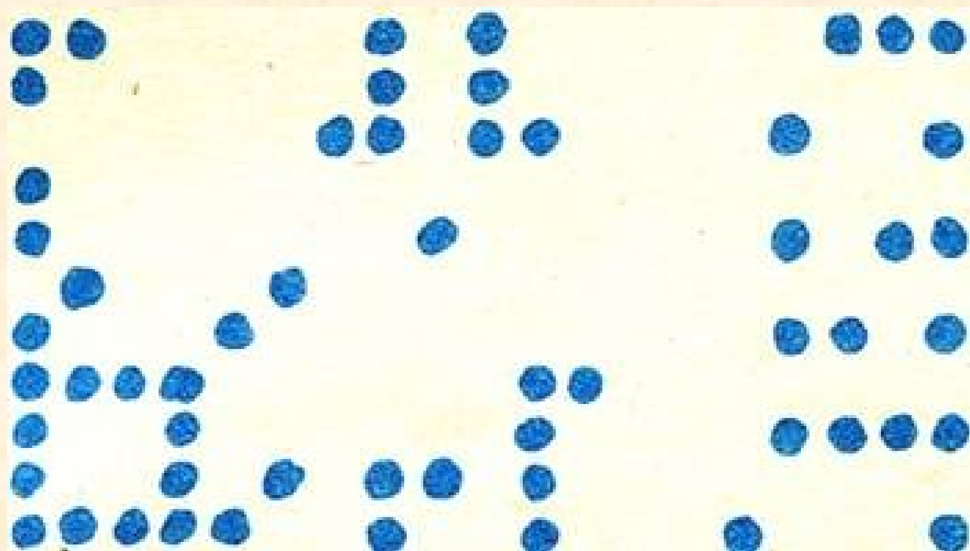
— Du-te, Bill, îi spuse cu blîndeţe, în timp ce-l invita cu un gest discret să părăsească încăperea. Nu ne vom mai revedea, Bill. Nu pot să-l părăsesc, nu-l pot lăsa singur, pradă răutăţii şi curiozităţii oamenilor. Iartă-mă, Bill, dar cred că mă-nţelegi.

În spatele lor uşa se închise fără zgomot, cu un oftat uşor.

— Ce om ciudat, spuse Thomas. Pe de o parte reuşeşte să facă un auditoriu de zeci de mii de oameni să creadă că le transmite direct cuvîntul Dumnezeului în care vor cu toţii să creadă, iar pe de altă parte, nu este capabil să stea de vorbă cu cineva fără să încerce să-l îndepărteze de el, respingînd orice posibilitate de contact.

— Ar trebui să încerci să-l înţelegi, Bill, spuse cu blîndeţe MacDonald. În felul său nu face altceva decît să se roage să fie înţeles. De fapt, mi se pare un neajutorat. Şi nu ştiu de ce am senzaţia că aveţi multe puncte comune.

— Lua-l-ar naiba, scrîşni din dinţi Mitchell, mi-e greaţă de toată rasa asta omenească, să-i ia dracu' pe toţi.

Privi către ceilalţi.

— Mă rog, cu unele excepţii.

În taxiul care-i ducea către aeroport. MacDonald rupse tăcerea.

— Ai făcut o treabă bună, George.

— Ei, aş!

— Nu-i cazul să fii modest. Tu şi Bill şi ceilalţi, cu articolele voastre, şi reportajele, şi interviurile, şi programele la radio şi televiziune aţi făcut foarte mult pentru Proiect. Şi nu este vorba doar de o acceptare a

ideii, ci de multe ori, în multe locuri, chiar de entuziasm. Ştirea că am primit un mesaj din partea unor fiinţe inteligente care trăiesc pe o planetă care gravitează în jurul unuia dintre sorii capellani a fost primită fără scepticism, cu destulă emoţie, dar fără panică. Nu cred că s-ar fi putut obţine rezultate mai bune...

— Nu-s chiar atît de sigur, spuse Mitchell.

— Prea vrei să obţii totul dintr-o lovitură, îl contrazise MacDonald. La urma urmei, mai bine de cincizeci de ani, nouă oameni din zece nu auziseră de Proiect, iar cei care ştiau ce este şi cu ce se ocupă erau convinşi că este vorba doar de un savantlîc costisitor. Mai mult decît atît: încă de cînd s-a pus pentru prima dată în mod mai serios problema existenţei altor fiinţe inteligente în Univers, foarte multă lume, şi mă refer în special la oameni de cultură, prevedeau dacă nu o catastrofă, cel puţin o isterie colectivă, o panică răspîndită, pe toată suprafaţa globului pămîntesc.

— Oameni de cultură?! Numai pentru că aveau o diplomă în buzunar şi dreptul de a se adresa unei sali pline de studenţi pe jumătate adormiţi?

MacDonald îşi spuse că nu avea sens să continue discuţia cu Mitchell care, în mod vădit, era încă sub influenţa întîlnirii cu bătrînul Jones, Jeremiah-profetul-solitarian.

— Bine, domnilor, să ne lăsăm minţile să se odihnească şi să vedem ce mai este nou pe lume.

Se întinse spre bordul maşinii şi dădu drumul aparatului de radio. Mai întîi se auzi muzică – înregistrări de la unul din ultimele festivaluri folk, apoi muzică de dans străveche, de prin anii treizeci, plăcută, armonioasă, dar care se pierdu încet, fadingul făcînd loc unui amalgam de static şi frînturi de transmisiuni haotic suprapuse...

— Ne-am lămurit cu noutăţile, spuse Mitchell, vrînd să oprească aparatul, dar Thomas îl opri.

— Stai!

Din difuzor se auzea: „POC”. Spune noapte bună, grace

PRRRPRRR muzică POCPRRR parcă m-a lovit în moalele capului PRRRPOCPOC muzică PRRRPOCPOCPOC larry, idolul matineului POCPOC muzică: au revoir plăcute PRRRPRRR teatrul acela de la POCPOCPRRR îi mîna lui chioru PRRRPOC muzică POCPOCPOC cine ştie ce rău...

— I-auzi? Nu-i Mesajul? întreba Mitchell.

Cu toată proasta calitate a emisiunii, i se păru că detectează un straniu potenţial de credibilitate în amalgamul de sunete.

— Doar o parte din el, îi confirmă Thomas.

Lui Mitchell i se păru că vocea prietenului său tremura uşor, de parcă ar fi retrăit momentul despre care îi povestise, cînd auzise pentru prima oară mesajul, în clădirea Proiectului din Puerto Rico, acolo unde venise pregătit să răscolească totul pentru a dovedi că Proiectul nu era decît o vastă păcăleală. De atunci se transformase într-un partizan înfocat, care nu mai avea alt ţel decît acela de a convinge o cît mai mare parte din omenire că mesajul era real şi că nu ascundea în sine nimic periculos. Niciunuia dintre cunoscuţii săi nu-i venea să creadă că Thomas se putuse converti într-un timp atît de scurt, dar după ce ascultaseră mesajul, şi explicaţiile lui George, care nu făcea decît să amplifice cele aflate de la MacDonald, se declaraseră cu toţii gata să-l ajute. Mitchell fusese printre primii.

„Aţi ascultat un program de emisiuni de astăzi şi de ieri”, se auzi vocea crainicului. „Ultima parte a fost un fragment din Mesajul primit din constelaţia Capella, aflată la patruzeci şi cinci de ani lumină distanţă de Pămînt. Dacă printre dumneavoastră, stimaţi radioascultători, se află cineva care are vreo propunere pentru descifrarea Mesajului, este rugat să scrie domnului Robert MacDonald, directorul Proiectului. Adresa este următoarea: Proiectul de Radiorecepţie – Arecibo – Puerto Rico. Şi acum, vă invităm să ascultaţi un alt episod dintr-o emisiune de mare succes de acum nouăzeci de ani...”

Vocea se pierdu în armoniile straniu modulate ale unei

orchestre de suflători, şi o voce de bas întrebă pe un ton teatral: „Cine va putea şti vreodată cîtă răutate se ascunde în profunzimile sufletului omenesc?” Melodia reveni şi apoi se stinse. Vocea reluă într-o şoaptă pătrunzătoare: „Doar Umbra care...”

Thomas opri aparatul.

— Nu este rea ideea, spuse MacDonald, dar mă tem că nu mai putem face faţă noianului de scrisori.

— Nu aveţi nici o propunere?

MacDonald îşi înclină fruntea.

— Nu, din păcate, nu încă. Dar... „Cine va putea şti vreodată ce sclipiri de inteligenţă se ascund în profunzimile minţii omeneşti?”

Izbucniră cu toţii într-un hohot de rîs la prompta parafrază a emisiunii radiodifuzate.

— Nici nu întrebasem foarte serios, spuse Thomas. Dar ştiţi ceva? De ce nu punem pe cineva să selecteze sugestiile care se aseamănă şi să le programeze pe computer?

— Nu mai este cazul... Şi ruşii şi chinezii o fac deja. Am fi auzit ceva.

Thomas oftă.

— Tare mă tem că pînă la urmă nu v-am dat decît un surplus de bătaie de cap.

MacDonald zîmbi.

— Nu mai ştii ce-a spus vulpea iepuraşului? „Cumetre, dacă zici că mori de frică, de ce-mi ieşi în cale?”

Taxiul se opri în faţa aeroportului. MacDonald apăsă pe tasta totalizatoare a kilometrajului şi, în timp ce aştepta ca aparatul să-i restituie cartea de credit, le spuse celor doi prieteni:

— Vreau să cumpăr ceva pentru Maria şi Bobby. Veniţi cu mine?

Paşii le răsunau sec sincronizaţi pe pardoseala din imitaţie de marmură.

— V-am schimbat puţin programul, băieţi. V-aş ruga să vă întoarceţi cu mine la Arecibo.

Simţiră cum vibra structura clădirii marcînd momentul în care catapulta electrică lansa un alt superjet. O clipă mai tîrziu se auzi vuietul reactoarelor pierzîndu-se în înălţimi ca un tunet îndepărtat.

— Mai aveam nişte treburi de terminat pe aici, ştiţi prea bine, protestă Mitchell.

— Pentru binele Proiectului, spuse MacDonald, cred că este de preferat să fii cît mai departe de Judith, cel puţin pentru cîtăva vreme.

— Ori dumneata, ori Jeremiah...

Thomas nu-şi ascunse îngrijorarea.

— Jeremiah este un profet şi constituie un pericol pentru noi.

— Ai dreptate. Din cauza asta vreau să veniţi cu mine, să vă integraţi din nou în atmosfera Proiectului, să-i simţiţi realităţile, să-i revedeţi pe cei care lucrează acolo. Mă gîndesc că, pe lîngă tot ce aţi făcut, ar mai trebui încă ceva; aş vrea să puteţi comunica tuturor tensiunea în care se desfăşoară cercetările, curiozitatea, entuziasmul – sînt lucruri care dacă ar putea fi transmise şi înţelese, ar putea contracara într-o bună măsură influenţa crescîndă a profetului Jeremiah şi a solitarienilor săi.

Thomas scutură din cap, muşcîndu-şi nervos buzele.

— Nu trebuie să încercăm să-l combatem. Este, cred, cinstit în felul său. Crede în ceva, într-un ideal poetic care pentru el este o realitate.

— Nu-i decît un şarlatan bătrîn.

— Prea eşti pornit împotriva lui, Bill, spuse MacDonald. George are dreptate. Jeremiah este un om care-şi apără convingerile cu toate mijloacele de care poate dispune. Crezul solitarian nu poate fi împăcat cu ideea existenţei altor lumi inteligente.

— Şi atunci de ce l-aţi mai invitat la Proiect? întreba nedumerit Mitchell.

— Pentru că Thomas are dreptate: înainte de a fi un fanatic, acest şarlatan bătrîn – cum îi spui tu – este un om cinstit. Cred că merită să încercăm să-l facem să înţeleagă.

Nu avem nimic de pierdut, dar ne acordăm o şansă în plus.

— Dar dacă va înţelege... Este o imposibilitate, ar însemna să-şi renege credinţa!

— Nu neapărat.

— Iar dacă va rămîne ferm pe poziţia sa va lupta şi mai înverşunat împotriva Proiectului, nu? Poate fi chiar atît de periculos? întrebă Mitchell.

— Cred că niciodată, de cînd există Proiectul, nu am fost atît de aproape de desfiinţarea totală, definitivă. Este într-adevăr o ironie a soartei, care se potriveşte de minune întregii istorii a Proiectului, să ne aflăm într-o situaţie atît de critică exact atunci cînd sîntem pe punctul de a ne atinge ţelul căruia atîţia dintre noi şi-au dedicat eforturile întregii lor vieţi. Cincizeci de ani am putut lucra nestingheriţi, dar, în momentul cînd existenţa Mesajului a devenit de necontestat, existenţa noastră este ameninţată mai mult decît a fost vreodată.

Thomas începu să rîdă.

— Istoria se repetă. Savanţii vin cu o idee trăznită. Societatea, statul, puterea administrativă şi opinia publică le pun la dispoziţie jucăriile cerute cu atîta insistenţă şi-i lasă să-şi facă de cap cu ele pînă joaca devine treabă serioasă. Abia atunci încep cu toţii să se întrebe ce poate ieşi dintr-o joacă...

— Dar ce ne pot face Solitarienii? întrebă Mitchell.

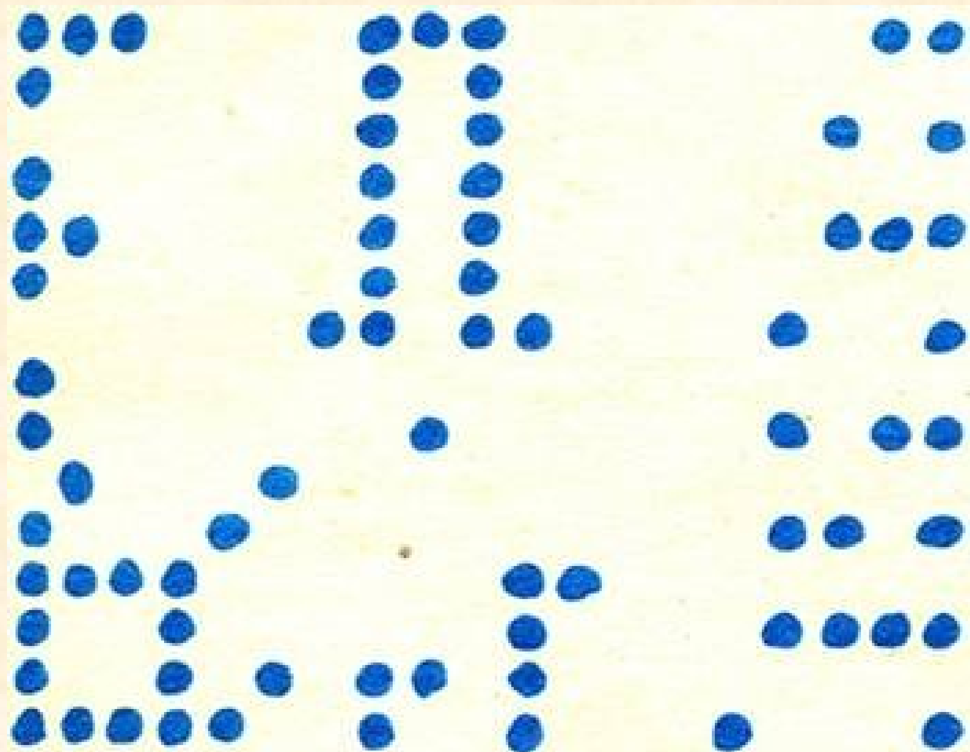
— Sînt mulţi, răspunse MacDonald. Sînt mulţi şi se înmulţesc mereu. Proiectul le contrazice credinţa şi, din acest motiv, vor să-l vadă la pămînt. Pentru asta se luptă toţi senatorii şi congresmenii lor. Voi aţi făcut o treabă foarte bună, dar, în ciuda faptului că lumea a acceptat realitatea Mesajului, solitarienii reuşesc încă să exploateze teama nemărturisită a speciei umane de a se trezi confruntată cu fiinţe superioare nouă. Şi este cît se poate de clar că necunoscuţii capellani ne sînt mult superiori.

— Cum aşa? întrebă Mitchell, constatînd – surprins – că vocea îi reflecta o neobişnuită tensiune.

Ajunseră în faţa standurilor pline de obişnuitele fleacuri

oferite călătorilor prin toate aeroporturile lumii. MacDonald căuta cu privirile ceva potrivit pentru cei de acasă.

— Este limpede că sînt o rasă mult mai veche şi mai avansată tehnologic decît a noastră, explică el. Nehotărîndu-se ce să cumpere: (Mariei, o carte, desigur, ceva cu dragoste şi aventuri în lumi fantastice, dar lui Bobby? Alese încîntat un minicosmium tridimensional, dar nefiind prea convins că micuţul putea aprecia ingeniozitatea jucăriei, scoase cu greutate, de pe un raft ticsit cu animale din pluş şi plastic, un enorm struţ portocaliu, pufos şi teribil de caraghios, cu gîtul şi

picioarele lungi, care se îndoiau în toate părţile, în timp ce continua să-i vorbească lui Mitchell). Cele două gemene roşii sînt mai vechi decît soarele nostru cu milioane, dacă nu chiar cu miliarde de ani. Astronomii încă nu sînt de acord asupra modului în care mărimea masei stelare

influenţează evoluţia stelei. Esenţial este însă că noi n-am reuşit pînă acum să interceptăm emisiunile radiofonice ale altor lumi, fără a mai vorbi de faptul că nivelul de dezvoltare al tehnologiilor noastre nu permite încă retransmiterea lor direcţională către sursă.

— Într-un fel avea dreptate Adams, spuse gînditor Thomas. Poate că totuşi sîntem singurii care facem gălăgie în micul nostru colţ de Univers.

— Mai ştii, îi răspunse MacDonald, nereuşind să ţină ca lumea în braţe păsăroiul care parcă se hotărîse să-şi asume o voinţă proprie în virtutea căreia se ciocnea de fiecare persoană pe lîngă care treceau în drumul lor către sala de aşteptare.

Maria îi aştepta în micul aeroport de lîngă Arecibo.

— Robby! exclamă ea, încruntîndu-se puţin la efortul de-a nu izbucni în hohote de rîs, văzîndu-l pe MacDonald cum se chinuia s-o îmbrăţişeze fără să scape din mînă pacostea portocalie.

— Taci cu mama, îi spuse copilului care începuse să plîngă, ascunzîndu-şi faţa la pieptul ei. Doamne, Robby, ai nişte idei cîteodată...

Rîsul îi izbucni în cascade cristaline, nestăpînite.

Mitchell se gîndea că era, fără îndoială, cea mai frumoasă femeie pe care o văzuse vreodată – dar cum va fi fost cu douăzeci şi ceva de ani în urmă... Înţelegea acum că MacDonald avea toate motivele din lume pentru a nu lipsi din Arecibo mai mult decît i se putea impune.

— Cred că ar trebui să mă simt puţin ridicol, nu? Oricum, teribil îmi mai înţeleg familia!

Thomas rîdea şi el.

— Culmea este că pe alţii poţi să-i înţelegi la perfecţie!

— Nu mai spune! protestă MacDonald. Chiar şi pe Jeremiah?!

— Cel puţin l-ai făcut să te asculte, îi răspunse Thomas, şi să-ţi promită că va veni aici.

— Robby! Şi nu-mi spui nimic?! Chiar l-ai convins? (Ochii Mariei străluceau de bucurie).

— Ei, nu chiar aşa. Dă-mi mie băiatul, spuse MacDonald întinzînd braţele către copilul care nu-şi potolise ţipetele. Acesta se lăsă luat cu vădită încredere, dar întorcîndu-şi în acelaşi timp faţa să nu mai vadă nefericita jucărie. (După cîteva momente, ţipetele deveniră scîncete, scîncetele suspine, iar suspinele, tăcută atenţie acordată vocii blînde care-l liniştea în chip miraculos),

— Se poate, Bobby?! Doar tata nu-ţi poate aduce nimic rău, chiar dacă ţi se pare cam ciudată jucăria. Ai să vezi că pînă la urmă ai să te obişnuieşti. Iar tu, urîtule, se adresă el păsăroiului, să nu-mi mai sperii băiatul!

Luă jucăria în cealaltă mînă şi se îndreptă către ieşire, dar se opri brusc, întorcîndu-se către ceilalţi.

— Doamne, unde mi-or fi minţile? o întrebă zîmbind pe Maria. Aceştia ne sînt musafirii, draga mea. Pe George îl cunoşti – el este Toma necredinciosul – se potriveşte, nu? Iar domnul acesta bine este Bill Mitchell, un cavaler cu inima rănită.

— Bună, George, spuse Maria, lăsîndu-l s-o sărute pe obraji. (Apoi îi întinse mîinile lui Mitchell). Mă bucur să te cunosc, Bill. Îţi doresc să ai ce-ţi lipseşte.

— Nu-i dracul chiar atît de negru, spuse Mitchell, încercînd să pară mai vesel decît era în realitate. Este aceeaşi poveste, veche de cînd lumea: un tată încăpăţînat, o fată care trebuie să aleagă între noi, timpul le va aranja pe toate.

— Sînt sigură că aşa va fi, îi răspunse Maria, iar Mitchell se simţi mişcat de convingerea profundă care se simţea în vocea ei.

— Haideţi, am să va pregătesc nişte bunătăţi mexicane cum n-aţi gustat vreodată.

Privirea lui Mitchell se opri o fracţiune de secundă pe cicatricea albă care marca încheietura fină a mîinii pe care Maria tocmai şi-o retrăgea.

— Am mîncat în avion, dragă, spuse MacDonald.

— Ei şi ce, aia numeşti tu mîncare?

— În afară de asta, trebuie neapărat să mergem mai întîi

la Proiect, unde avem cîteva chestiuni urgente de verificat. Dar mîine – înainte ca aceşti domni să se întoarcă la New York – ne poţi răsfăţa cum îţi doreşte sufletul, bine?

Maria cedă, schiţînd o jumătate de plecăciune, o comică supuşenie, răspunzînd pe aproape acelaşi ton:

— Biinee...

Îşi puseră cu toţii valizele în portbagajul maşinii lui MacDonald, înghesuind struţul deasupra lor. Copilul se liniştise, cuibărit comod în braţele tatălui său. Maria conducea cu îndemînare. Erau o pereche cum nu se putea mai potrivită, se gîndi Mitchell, în timp ce privea peisajul care se lăsa liniştit în îmbrăţişarea nopţii. Ar fi trebuit să se simtă obosit. Fusese o zi lungă. Porniseră în zori din New York, la prînz avuseseră întîlnirea cu profetul în Texas, iar acum erau în Puerto Rico, şi totuşi se simţea minunat. Poate că era din cauza trecerii de la aglomeraţia zgomotoasă a citadelelor americane la liniştea portoricană, poate torsul monoton, dar plăcut, al motorului vechi, cu aburi, sau frumuseţea blîndă a soţiei lui MacDonald şi conversaţia lor pe teme familiale, care nu implica prin nimic atenţia celor doi tineri aşezaţi pe bancheta din spate. De obicei, asemenea situaţii îl făceau să se simtă încurcat, de prisos, dar de data aceasta totul era altfel.

Poate că ar fi cazul să-şi revizuiască părerea despre oameni, în general. Mitchell privi către Thomas. În mod evident şi acesta se simţea în largul său, relaxat, de parcă şi-ar fi lăsat toate grijile undeva, departe, nu mai era obişnuitul pachet de nervi – permanent stresat de cariera ratată, de poet şi romancier, mereu în căutarea iţelor ascunse ale vreunui scandal. De cînd se dedicase cauzei Proiectului, Thomas se purta ca şi cum păstra în suflet o neştiută de alţii oază de împlinire.

Privind cum se desfăşura pe lîngă ei peisajul. Mitchell se surprinse, dorindu-şi ca această călătorie să nu se mai sfîrşească. I-ar fi plăcut să simtă mereu senzaţia asta de linişte, să-şi lase privirile să se odihnească pe colinele pline de verdeaţă, prin valea în care tocmai pătrundeau şi

care părea acoperită de pînza unui miraculos păianjen, fire şi pete strălucitoare, iar acolo – nu departe – o umbră imensă, ca o ureche ciulită spre şoaptele neştiute ale stelelor.

Aproape că nici nu-şi dăduse seama că ajunseseră la clădirea Proiectului.

MacDonald aşeză cu grijă copilul adormit pe bancheta din spate, o sărută pe Maria şi-i mai şopti ceva, apoi – văzîndu-i pe cei doi tineri că-şi luau valizele din portbagaj – luă şi el struţul.

— Am să-l păstrez la birou o vreme, pînă cînd Bobby se va obişnui cu el.

Thomas se oprise în faţa intrării, după ce urmăriseră cu toţii cîteva clipe maşina care se pierdea pe drumul printre coline.

— Tot mai căutaţi? întrebă el, arătînd discul radiotelescopului care se rotea abia simţit sub lumina palidă a stelelor.

MacDonald ridică din umeri.

— Dacă am înregistrat un mesaj nu înseamnă că nu mai pot fi şi altele, căutarea nu se poate opri niciodată. În afară de asta, nu putem fi siguri că ştim cum să căutăm, nimeni din echipă nu consideră că ne-am terminat treaba.

Mitchell era surprins de forfota de stup din interiorul clădirii. Este drept că văzuse mulţimea de automobile parcate afară, dar nu se aştepta să vadă atîţia oameni în jur – unii treceau abia salutîndu-l pe MacDonald, de parcă nici nu fusese plecat dintre ei, alţii erau atît de prinşi de discuţiile pe care le purtau încît nici nu-i băgau în seamă, iar puţini alţii – femeile, mai cu seamă – se opreau şi-l întrebau cîte ceva despre Maria, sau despre micul Robert, lăsînd să le fie prezentaţi cei doi însoţitori.

Ca şi cum ar fi simţit întrebările pe care şi le punea Mitchell, MacDonald îi spuse, în timp ce-i conducea de-a lungul coridoarelor:

— Treaba merge foarte bine şi fără mine. Eu sînt doar un element catalizator, sau, cum spune Horaţiu, „Fungar

vice cotis...” (Se întrerupse, surprinzînd încurcătura, abia ascunsă de un zîmbet, din ochii lui Mitchell).

— „Ca gresia mă simt, ce-ascute fierul muşcător făr'a putea nimic să taie”, traduse el liber. Uite, aici este vizuina noastră.

Încăperea era înţesată de echipament electronic, terminalele unui computer, aparatură de înregistrare şi mirosea a ozon. Într-un colţ un bărbat meşterea ceva într-o încurcătură de fire, iar altul stătea pe-un scaun, cu urechile acoperite de un set de căşti, părînd să asculte atent o muzică necunoscută. Privi către cei care intraseră şi-i făcu semn lui MacDonald, invitîndu-l să asculte şi el, dar la gestul de refuz al acestuia, îşi scoase căştile şi întrebă:

— Cum a fost?

— Ei, e o poveste mai lungă, îţi spun eu mai tîrziu.

MacDonald se întoarse către Mitchell.

— Dacă am avea timp ţi-aş arăta tot ce facem noi, te-aş invita să asculţi muzica sferelor, sunetul infinitului, vocile damnate care nu reuşesc să se facă înţelese, dar pur şi simplu nu avem timp necesar.

— Mai bine pentru tine, Bill, interveni Thomas, mai în glumă, mai în serios. Dacă te laşi prins, eşti pierdut! Nu vezi că ăştia nu mai au alt gînd pe lume decît Mesajul, Mesajul şi iar Mesajul?

— Tot ce se poate, George, spuse MacDonald zîmbind, dar Bill vrea să asculte Mesajul, vrea să ştie de ce nu am reuşit încă să-l descifrăm, deşi sînt mai bine de şase luni de cînd ne batem capul cu el. Iar în aceste şase luni solitarienii îşi adună forţele, congresmenii devin din ce în ce mai nervoşi şi ne atacă din toate părţile, făcînd ca eforturile celor bine intenţionaţi, aşa cum sînteţi voi doi, să se irosească fără nici un folos.

— Nu cred că totul e în zadar, protestă Mitchell.

— Ai dreptate şi mă bucur c-o spui, încuviinţă MacDonald. Nu am descifrat Mesajul, deşi pînă acum ar fi trebuit s-o facem cu atîtea minţi luminate şi atîta amar de

aparatură cîtă avem aici. Haideţi, vreau să vă arăt ceva.

Îi conduse cu paşi repezi pe lîngă alte încăperi prin ale căror uşi, mai mult, sau mai puţin deschise, se vedeau bărbaţi, sau femei, singuri, sau în grupuri, ocupaţi în jurul pupitrelor de control sau meselor de lucru, pînă ajunseră la capătul unui coridor.

— Aici este camera computerului, spuse MacDonald, deschizînd uşa dublu izolată.

Privind în jurul său, Mitchell pricepu că denumirea era doar o reducere de la complex la simplu, pentru că încă nu se inventase exprimarea în limbajul specific al majusculelor. Era într-adevăr camera computerului, camera în care pereţii erau, pur şi simplu, acoperiţi de aparatura complexă, care se extindea şi în spaţiul încăperii, perifericele de tot felul, cu imprimante şi displayuri de diferite tipuri şi mărimi abia mai lăsînd loc unui enorm pupitru de control în faţa căruia era aşezat, ca un maestru vrăjitor, un bărbat cu părul cărunt, des, tuns perie.

— Bună, Oley, spuse MacDonald.

— Vad că mi-ai adus un cadou, îi răspunse celalalt.

MacDonald oftă şi, după ce aşeză cu grijă nefericitul struţ portocaliu într-un colţ mai ferit, făcu un gest către Mitchell.

— Nu, Oley, ţi-am adus nişte musafiri.

Îl prezentă pe Olsen lui Mitchell. Thomas era oarecum de-al casei.

— Vreun pas înainte?

— Nu Mac, dar nici înapoi, răspunse expertul în software.

— Vrei să ne arăţi poza cea mai clară?

Degetele lui Olsen jucară un arpegiu scurt pe claviatura pupitrului. Pe un ecran mare din faţa lor apărură şiruri fragmentate de cifre, albe pe fond gri-verzui. Mitchell le privi cîteva clipe, apoi atenţia îi fu prinsă de sunetele care-i învăluiau, provenind din difuzoare bine ascunse – un fîşîit uşor, apoi tăcere, puţin zgomot, paraziţi, apoi iar

tăcere, iar zgomot – tăcere – zgomot, cînd mai tare, cînd mai slab, mai scurt, mai prelungit, din cînd în cînd cîte un CLIC, cîte un BZZ, cîte un PLOC.

Mitchell privi spre Thomas. Amîndoi spre MacDonald.

— Cred că mi-ar fi mai clar mesajul transmis de o furtună obişnuită, încercă Mitchell să glumească.

— Mda, asta-i problema. O parte din ceea ce se aude, printre frînturile de programe de acum nouăzeci de ani, este static. La static se adaugă efectele combinate ale distanţei, fadingul, întreruperi – într-un cuvînt zgomot. Dar acum sîntem convinşi că o parte din ceea ce auzim este mesajul propriu-zis. Problema este cum să separăm grîul de neghină. Explică-le dumneata mai bine, Olsen.

— Mai întîi, începu Olsen, încercăm să „curăţăm” înregistrarea, să eliminăm prin filtre electronice brumul şi zgomotul de fond natural. Am elaborat programe care lasă de o parte tot ce pare a fi întîmplător, accidental, după care reiau înregistrarea de la capăt, în diverse variante, cît se poate de complexe, amplificînd semnele care, par ordonate, ori de cîte ori este nevoie...

— Arată-le ce obţinem după filtraj, îl întrerupse MacDonald.

Olsen apasă alte taste. Acum difuzoarele lasă să se audă o serie clară de sunete şi tăceri, ca un mesaj telegrafic din care lipsesc liniile: punct – punct – tăcere – punct – punct – punct – punct – punct – punct – tăcere – alte şapte puncte – tăcere punct – tăcere...

Mitchell şi Thomas ascultau, străduindu-se să desluşească vreun sens, dar, în cele din urmă, clătinară din cap, privindu-se descurajaţi.

— Nu se poate înţelege nimic, spuse Mitchell, şi totuşi... este ceva, trebuie să fie ceva...

— Diferenţa dintre ce am ascultat acum şi înregistrarea de mai înainte este că păcănitul acesta nu-i real, îl completă Thomas. Pur şi simplu nu sună bine.

Olsen ridică din umeri

— De fapt, nici cealaltă înregistrare nu suna mult mai

bine. Aşa interpretează aparatura noastră ceea ce ne-a parvenit, amestecat cu fragmente din emisiunile secolului trecut N-am făcut altceva decît să lăsăm computerul să interpreteze „umplutura”, traducînd-o în sunete care să ni se pară mai familiare, sau care să fie mai pe înţelesul nostru.

— Dar nu aveţi nici un rezultat, spuse Thomas.

— Nu încă. Mai avem probleme, încercam să găsim repetări, grupuri recurente, dar nu ştim dacă este vorba de un singur mesaj repetat de nenumărate ori, sau de o serie de mesaje. Uneori am crezut că am prins ceva, dar pînă acum n-au fost decît alarme false.

— Ce-aţi prins? Fraze întregi sau doar frînturi? întrebă Mitchell

— În ce limbă? replică Olsen, uşor amuzat.

— M-am exprimat eu greşit. Mă gîndeam la formule matematice, ceva de genul „unu şi cu unu fac doi”, sau formula lui Pitagora, cam aşa ceva..

MacDonald surîse cu amărăciune abia ascunsă.

— O asemenea schemă n-ar fi fost bună decît pentru a ne atrage atenţia, pentru a ne demonstra că este un mesaj transmis de nişte făpturi inteligente, dar treaba asta au realizat-o deja prin returnarea propriilor noastre radio-emisiuni. Nu?

— Dar ce fel de mesaje ar putea trimite, aşa, în necunoscut, fără să ne cunoască limba? Ce fel de mesaj ar putea fi înţeles de orice altă fiinţă dotată cu o gîndire logică? insistă Mitchell.

Thomas îl privi gînditor.

— Zgomot şi tăcere... sunet şi tăcere... Nu se poate, trebuie să aibă un înţeles!

— Puncte şi tăcere, spuse Mitchell. Puncte şi tăcere, aşa i-a spus Mac lui Jeremiah. Puncte şi tăcere. Mie chiar aşa mi s-a părut că aud: puncte, fără linii puncte şi blancuri

MacDonald îi aruncă o privire cercetătoare.

— Stai puţin! Vrei să repeţi?

— Puncte şi tăcere, aşa i-aţi spus lui Jeremiah. Chiar

dumneavoastră...

— Nu, nu. Ai mai spus ceva.

— Puncte, fără linii, repetă Mitchell. Puncte şi blancuri. Ştiţi, ca la tipografie..

— Puncte şi blancuri... e ceva... Olsen, ţie nu-ţi spune nimic?

— Ceva cam ca la cuvinte încrucişate, un mesaj cifrat, o grilă? Experienţa lui Drake? Olsen, dă-i drumul, asta este... Pornim de la toate combinaţiile numerelor prime.

Privirea lui MacDonald se aprinsese.

— Bill, te rog, transmite-i lui Jeremiah, cu semnătura mea, doar atît: Veniţi. Mesajul descifrat.

— Eşti sigur, Mac? întrebă Thomas. Nu vrei să aşteptăm să vedem ce iese?

— Nu ţi s-a întîmplat niciodată să fii sigur de ceva, atît de sigur încît să ţi se pară că ştii răspunsul înainte chiar de a ţi se fi pus întrebarea, ceva ca o străfulgerare?

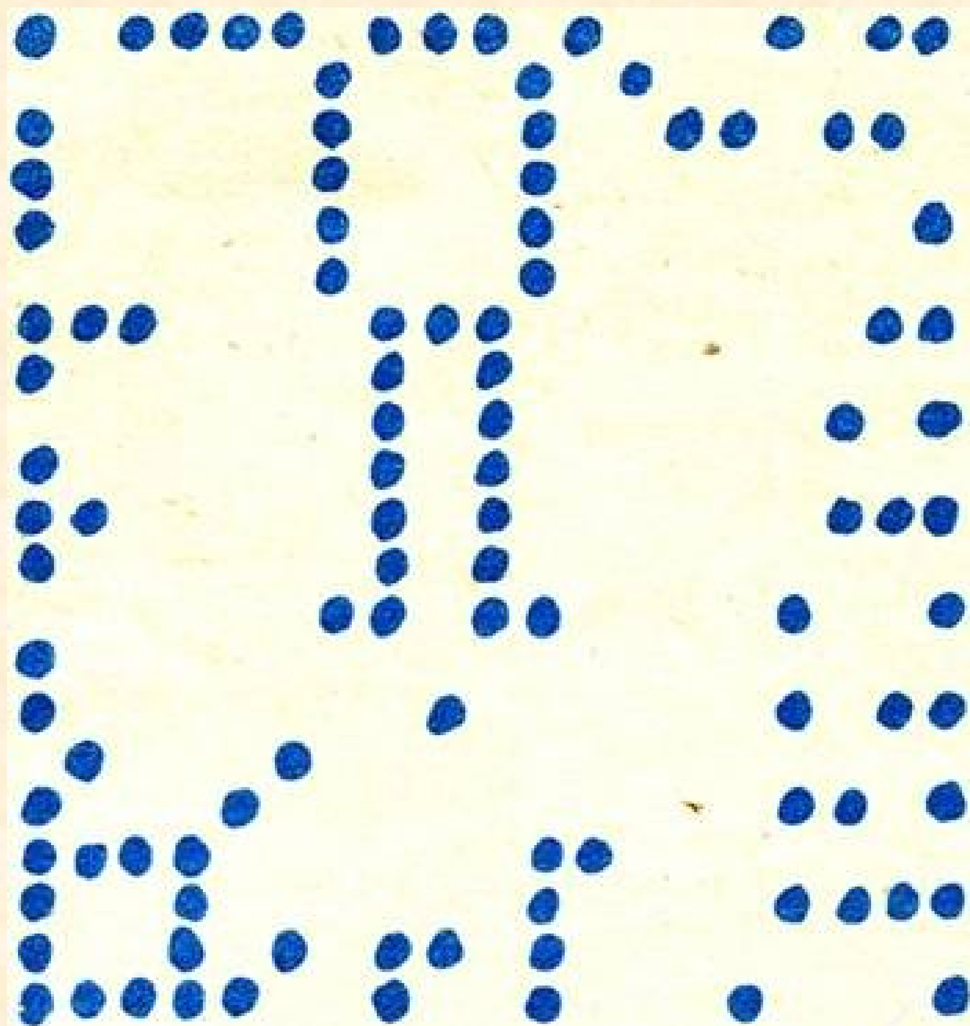
— Ba da, răspunse Thomas. Şi cred că şi Jeremiah poate cunoaşte acest sentiment.

— Aşa-i, şi tocmai de aceea vreau să fie aici cînd vom derula prima imprimantă, spuse MacDonald. Sînt convins că este un lucru de o importanţă capitală.

Mitchell se opri înainte de a deschide uşa.

— Chiar nu veţi încerca nimic înainte?

Privi uimit la MacDonald care îşi clătină încet, abia simţit, capul. Poate că Thomas îl înţelegea, dar pentru el MacDonald rămînea o enigmă.

Cînd sosi Jeremiah, însoţit de Judith şi MacDonald, încăperea era de acum plină. În afară de Olsen, Thomas şi Mitchell, mai erau aproape o duzină de bărbaţi şi femei – principalii colaboratori ai lui MacDonald.

Mitchell fusese surprins cînd primise aproape imediat răspunsul lui Jeremiah, care îl surclasase în laconism pe MacDonald cu un simplu „Sosesc”, dar fusese şi mai surprins, primind după cîteva minute un nou mesaj, de data aceasta trimis de Judith şi anunţîndu-i cu ce zbor vor

sosi. După cîte ştia el, profetul refuzase întotdeauna să călătorească cu avionul şi, în orice caz, nu se aşteptase cîtuşi de puţin ca acesta să accepte invitaţia lui MacDonald.

Îi fusese greu să suporte aşteptarea încordată în care rămăsese după ce MacDonald plecase la aeroport să-l întîmpine pe profet. Fusese uimit, văzîndu-i pe cei din jurul său că nu dau nici un semn de nerăbdare, că aşteptau în linişte, fără să părăsească încăperea, fără să se plîngă, fără să-i ceară explicaţii lui Olsen. Probabil că fuseseră selecţionaţi după probe speciale de testare a răbdării, sau se obişnuiseră cu aşteptările îndelungi, sau poate că nu erau decît membrii unui colectiv neobişnuit, cu moralul modelat după cel al neobişnuitului lor conducător. Mitchell constatase însă că, în mod inexplicabil, nu se simţea deloc stînjenit printre ei, ba – în ciuda propriei sale nervozităţi – chiar îi plăcea atmosfera, liniştea celor din jur.

Jeremiah pătrunse în încăpere înconjurat ca de o aură de demnitate care-l deosebea de cei din jur mai mult decît ar fi putut-o face orice veşmînt sacerdotal.

MacDonald încercă să-i prezinte colegii, dar Jeremiah îl refuză cu un gest tăios şi se apropie, cercetător, de aparatura înşirată de-a lungul pereţilor şi prin încăpere.

Judith îl urmă, salutîndu-i pe membrii Proiectului într-o tentativă patetică de a compensa grosolănia tatălui ei. Mitchell simţi cum îl trec fiori reci pe şira spinării. Ce avea fata asta de-l făcea să se cutremure de simpla bucurie de a o revedea?

Jeremiah se întoarse către MacDonald de parcă nu ar fi fost decît ei doi în camera computerului.

— Aveţi nevoie de toate astea pentru a citi un simplu mesaj? Celui care crede îi este de ajuns inima.

MacDonald surîse.

— Recunosc că între noi există o diferenţă, şi această diferenţă face să avem nevoie de toate astea. Felul nostru de credinţă ne cere ca oricine să fie în măsură să obţină aceleaşi rezultate ca şi noi, dacă foloseşte aceleaşi date şi

acelaşi gen de aparatură. În ceea ce priveşte inimile credincioase, sînt convins că, deşi există milioane pe Pămînt, nu sînt două care să fi primit mesaje identice vreodată.

— Nu-i nevoie să fie identice, răspunse Jeremiah.

— Înţeleg că revelaţiile dumneavoastră vă sînt personal rezervate, dar nu credeţi că ar fi minunat dacă unele din ele, cele mai importante, ar putea fi împărtăşite în aceeaşi măsură de toţi drept-credincioşii?

Jeremiah îi privi scrutător pe MacDonald. Mitchell avea senzaţia că priveşte doi luptători, singuri într-o imensă arenă, luptîndu-se într-o încleştare decisivă.

Se apropie de Judith şi-i luă mîna într-a sa. Tînăra îl privi scurt, îşi lăsă apoi ochii în jos, către mîinile lor, apoi se uită din nou către tatăl său, dar nu-şi retrase mîna. Mitchell simţi, cu un tremur de plăcere, apăsarea uşoară a degetelor fetei.

— Nu m-ai făcut să vin pînă aici numai ca să-mi iei credinţa în derîdere, spuse Jeremiah.

— Nu, ci pentru a vă arăta în ce cred eu. Şi eu am avut o revelaţie. Departe de mine gîndul de a o compara cu ale dumitale.

Cei doi începuseră să se tutuiască ca doi buni prieteni, sau ca doi vechi adversari.

— Revelaţia mea, continuă MacDonald, nu provine de la o sursă bine determinată, identificabilă. Este o convingere intimă, care a crescut, transformîndu-se dintr-un simplu gînd într-o certitudine de nezdruncinat că mai există şi în altă parte viaţă în Univers, că nu poate exista o împlinire mai profundă umană pentru un om, decît aceea că poate confirma această certitudine. Şi cred, din adîncul fiinţei mele, că realizarea unei comunicaţii între lumea noastră şi altă lume, din alt colţ al Universului va face din acest loc vast, necuprins şi de neînţeles, în care trăieşte omenirea noastră, ca un trib pierdut într-o pădure întunecată, un loc mai plin de bucurii, de pace şi de curăţenie sufletească.

Mitchell îşi roti privirea prin încăperea în care răsunau

cuvintele lui MacDonald. Îl priveau toţi pe cel care le fusese alături atîţia ani într-un fel care-i spunea lui Mitchell că şi ei auzeau pentru întîia oară crezul lui MacDonald, că acesta îşi trăise pînă în acel moment convingerile fără a le desluşi, aşa cum o făcea acuma în faţa străinului care era pentru ei Jeremiah, de parcă n-ar fi existat pe lume lucru mai însemnat decît a-l face pe acesta să înţeleagă în ce credea el. Mîna sa cuprinse mai bine palma micuţă a Judithei.

Jeremiah se încruntă.

— N-am făcut atîta drum numai ca să ne pierdem în dezbateri teologice.

— Nu cred nici eu că ne-am putea pierde vremea cu aşa ceva. De altfel ceea ce v-am spus – pe cît cred eu – nu este teologie, deşi s-ar putea să atingă aspecte ale gîndirii umane al căror conţinut să fie pentru dumneavoastră sacru, dar nu este în intenţia mea nimic care să vrea să vă atace propriile convingeri, şi cu atît mai puţin să vă jignească. Eu nu doresc decît să mă fac înţeles.

— De ce? îl întrerupse Jeremiah.

— Pentru că pentru mine este extrem de important ca dumneata să mă înţelegi, să-ţi dai seama că sînt un om de bună credinţă.

— Oamenii de bună credinţă sînt periculoşi, spuse Jeremiah, care, în costumul său negru, demodat, avea totuşi aerul unui adevărat profet.

— Oamenii de bună credinţă sînt uşor de înşelat.

— Eu nu sînt uşor de înşelat, îi răspunse MacDonald.

— Vrei să crezi în ceea ce spui, deci este uşor să te înşeli, pentru a-ţi fi mai uşor să găseşti ceea ce-ţi doreşti să găseşti.

— Nu, nu-i aşa. Eu vreau să găsesc ceea ce poate găsi oricine, indiferent de dorinţele sau de credinţele sale, ceea ce chiar dumneata poţi găsi dacă vrei să priveşti şi să asculţi. Ceea ce vreau să spun este că, indiferent de convingerile mele, indiferent de speranţele sau de temerile mele, mesajul meu nu este la fel cu al tău. Al meu poate fi

verificat, trebuie să poată fi repetat oricînd, cu acelaşi rezultat. Dacă nu-i aşa, atunci este greşit şi, ca atare, nu va fi acceptat.

Jeremiah îşi strînse buzele neîncrezător.

— Vrei să spui că nu-i dai nici o interpretare, că poate fi citit aşa cum l-ai primit?

MacDonald ridică din umeri, îndepărtîndu-şi uşor mîinile într-un gest de acceptare.

— Trebuie să-l curăţim de impurităţile sonore acumulate pe distanţele imense pe care le-a străbătut. Universul natural nu este mut, ci plin de zgomote, ca un mare oraş, zgomote pe care trebuie să le eliminăm.

Jeremiah începu să zîmbească, dar MacDonald nu-i dădu timp să intervină.

— Cînd vorbesc de eliminare, mă refer la procedee tehnice, uşor de verificat. Rămîne oricînd înregistrarea iniţială, ca punct de plecare nemodificat. Procedeele tehnice pot fi repetate de oricine, nu constituie nici un secret. Apoi mai este şi mesajul în sine, care trebuie identificat şi analizat.

Jeremiah dădu din cap.

— Înţeleg. Dar pe urmă?

— Pe urmă, desigur că trebuie să dăm o interpretare mesajului. Nu este deloc simplu, pentru că acest mesaj vine de la o distanţă enorm de mare, atît de mare încît îi trebuie patruzeci şi cinci de ani pentru a ajunge la noi, şi nu este simplu pentru că mesajul vine de la o minte care gîndeşte altfel decît noi.

— Atunci mesajul tău nu va putea fi niciodată înţeles, sau va putea fi interpretat într-o infinitate de variante, pentru că nu există posibilitatea de comunicare între minţi diferite ca natură.

— Dar cum poate comunica Dumnezeu cu oamenii?

— Omul este aidoma Creatorului său, răspunse Jeremiah.

MacDonald îşi continuă explicaţiile, dar vocea parcă începu să-i trădeze o uşoară oboseală.

— Oricît de deosebite ar fi ca natură, minţile noastre şi cele care ne-au trimis mesajul au în comun inteligenţa şi Universul în care trăiesc. Pretutindeni în acest Univers materia reacţionează în acelaşi fel, formînd aceleaşi elemente, care se combină în acelaşi fel, pentru a da naştere moleculelor, pretutindeni există aceleaşi forme de energie, care, toate, ascultă de aceleaşi legi fizice. Oriunde în Univers, creaturile trebuie să lupte şi să se adapteze mediului înconjurător, pentru a-şi asigura aceleaşi funcţiuni vitale de bază. Iar dacă ajung să comunice între ele în diferite feluri, vor găsi cam aceleaşi mijloace de comunicare. Ajungînd să-şi pună întrebarea dacă mai sînt şi alţii ca ei, în mod obligatoriu vor trebui să recurgă la aceleaşi puncte pe care le vor considera ca posibil comune şi altor fiinţe inteligent organizate, elemente de măsură, matematice, impresii senzoriale, imagini, abstracţiuni.

— Gîndire religioasă? întrebă Jeremiah.

— Poate că da... începu MacDonald, dar profetul încercă să-l întrerupă.

— Ascultă, mă crezi...

MacDonald continuă, de parcă nici nu l-ar fi auzit.

— ...numai că noi n-am şti să reprezentăm Credinţa.

Jeremiah nu-şi putu stăpîni un gest de nerăbdare.

— Ajunge, cred că eşti sincer. S-ar putea să te înşeli, dar eşti sincer. Arată-mi ce crezi că ai de arătat şi lasă-mă să mă întorc la cei care mă aşteaptă.

— Da... bine, spuse MacDonald (Părea copleşit. Lui Mitchell îi părea rău pentru el, dar îl avertizase că orice încercare de a-l face pe profet să raţioneze era sortită de la bun început eşecului. Jeremiah era ca o stîncă. Cum poţi face pe un fanatic să-ţi accepte măcar punctul de vedere?).

— Voiam doar să vă fac să-nţelegeţi ce am făcut noi pînă acum, continuă MacDonald, care renunţase la tutuiala de pînă atunci de parcă renunţase şi la confruntarea dintre ei, numai pentru ca să puteţi accepta rezultatul pe care îl aştept... Olsen, vrei să continui tu?

— Am tot căutat o eventuală modulare, un şablon în care

să se... dar Olsen nu putu continua.

— Am venit să te ascult pe tine. Cu alţii nu am ce discuta!

MacDonald ridică din umeri.

— Puncte şi tăcere. Aşa ţi-am spus ieri, nu-i aşa? Puncte şi tăcere. Dar Bill – Bill Mitchell, îl ştii, nu? – a spus altceva: puncte şi blancuri. Şi atunci am înţeles. A fost momentul revelaţiei mele. Neavînd la îndemînă un limbaj pe care să aibă certitudinea că-l putem înţelege, capellanii s-ar putea să ne fi transmis un mesaj pe care să trebuiască să-l vedem, nu să-l auzim, cu sunete care să reprezinte puncte negre şi tăceri, care să reprezinte spaţiile albe. Cu cincizeci de ani în urmă, Frank Drake a făcut o experienţă de acest fel. A trimis altor oameni de ştiinţă un mesaj compus dintr-o serie de unuri şi zerouri, iar mesajul a fost înţeles în acelaşi fel de toţi cei cărora le fusese adresat. Poate că ar fi trebuit să ne gîndim mai devreme la asta, dar noi nu aveam în faţă un şirag drăguţ de simboluri binare, ci doar puncte şi tăceri mai lungi sau mai scurte. Pe lîngă asta nu ştiam cînd începe şi cînd se termină mesajul. Dar acum cred că i-am dat de capăt. Am programat computerul să caute o eventuală grilă pe care să apară marginal numerele prime, descompunînd perioadele de tăcere în multipli ai duratelor punctelor, ca un comutator care se închide şi se deschide în acelaşi interval de timp...

— Sau ca un computer, interveni Olsen, care foloseşte doar două cifre: unu şi zero.

MacDonald continuă:

— Dacă interpretăm semnalele ca spaţii întunecate şi spaţii luminoase, ar trebui să obţinem o imagine comprehensibilă.

— Ar trebui? întrebă Jeremiah. Vrei să spui că n-aţi încercat încă?

— Nu încă, răspunse MacDonald. Sînt momente în care un om poate avea dintr-o dată convingerea – o poţi numi revelaţie – că a găsit răspunsul. Eu aşa cred. Şi am dorit să

fii cu noi atunci cînd vom privi Mesajul – pentru prima oară.

— Asta ţi-a fost revelaţia?

— Poate... aşa cred. Vom vedea.

— Nu cred, nu pot să cred, exclamă Jeremiah, făcînd un pas spre uşă. Vrei să mă amăgeşti. Nu se poate să mă fi chemat aici fără să fi încercat să vezi dacă ai dreptate sau nu...

MacDonald ridică mîna de parcă ar fi vrut să-l atingă pe Jeremiah, dar se opri la jumătatea gestului.

— Aşteaptă încă puţin. Dacă ai venit, aşteaptă măcar să vezi rezultatele.

Jeremiah se oprise.

— Nu mai vreau să aud nici o vorbă. Arată-mi ce înşelătorie iese din maşinăria asta a voastră şi lasă-mă să plec.

— Pentru numele lui Dumnezeu, dă-i drumul o dată, Mac! se auzi o voce încărcată de emoţie, vorbind parcă pentru toţi cei prezenţi.

Mitchell privi spre colţul din care struţul portocaliu părea să-i observe cu ochii săi negri de mărgea. El, cel puţin, avea avantajul că prea puţin îi păsa dacă înţelege sau dacă este înţeles.

MacDonald lăsă să-i scape un oftat adînc şi-i făcu un semn lui Olsen, care-şi plimbă degetele agile pe tastele pupitrului de control. Pe o consolă începu să se învîrtească o rolă, apoi alta. Pe ecranul displayului şiruri de unu şi zerouri începură să apară şi să dispară. Ruloul de hîrtie albăstrie al imprimantei porni să se desfăşoare încet.

Apărură o serie de semne fără nici un sens.

— Prostii, exclamă Jeremiah, dînd să se îndrepte către ieşire, dar MacDonald îi bară trecerea.

— Aşteaptă! Deocamdată, computerul baleiază în toate sensurile întregul mesaj, în căutarea unui şablon logic de numere prime, explorînd toate posibilităţile unor aranjamente coerente.

Pe măsură ce semnele binare treceau pe ecran, pe hîrtia

imprimantei apăreau tot felul de modele bizare, fără sens. Atmosfera era încărcată de aşteptare şi dezamăgirea începea să se zugrăvească pe unele feţe. Computerul continua să zumzăie nestingherit. Hîrtia se desfăşura cuminte.

Apoi începură să apară, rînd după rînd, şiruri de semne.

— Uite, uite, e ceva!

Chiar şi vocea lui MacDonald tremura de emoţie. Jeremiah aruncă pe hîrtie o privire piezişă, neîncrezătoare, dar rămase cu ochii ţintă, aşteptînd să vadă ce va ieşi pînă la urma. Nu putea fi nimic, doar o înşelătorie.

— Pătratul acela din colţ, spuse MacDonald, ar putea fi un soare, iar punctele din dreapta... parcă sînt... parc-ar fi...

— Numere binare, spuse Olsen.

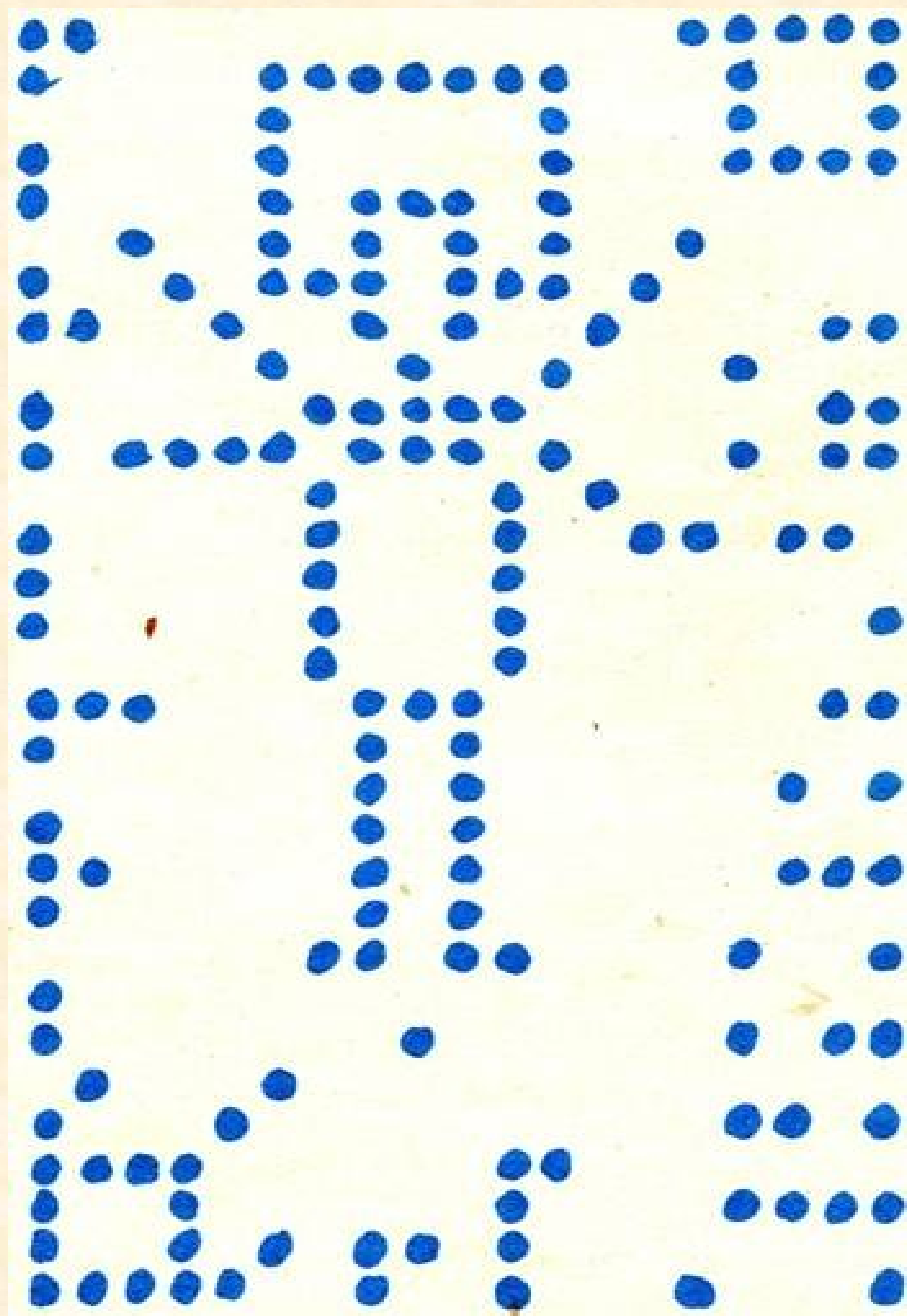
— Nu tocmai, replică MacDonald.

— Dar citeşte-le de la dreapta spre stînga. Uite, unu – trei – cinci...

— Asta e! (Acum MacDonald exalta de-a binelea). De ce trebuia neapărat să le citim de la stînga spre dreapta?! Se poate scrie şi de la dreapta spre stînga, ca în japoneză, sau chiar de jos în sus, nu?

— Dar este de-a dreptul ridi... începu Jeremiah, dar se opri, căci nimeni nu-i mai acorda nici o atenţie.

— Ce-ar putea fi simbolurile din stînga? întrebă MacDonald. Dar cele din dreapta soarelui?

— Unităţi de măsură? propuse o voce.

— O formulă? întrebă alta voce.

— Cuvinte?

— Ar putea fi cuvinte sau simboluri, spuse MacDonald. Pe partea dreaptă, numere reprezentate prin puncte aşezate orizontal, iar în stînga, cuvinte-simbol pe o componentă verticală. Poate că ne dau un vocabular de numere şi cuvinte.

— Picioare, murmură Jeremiah. Sînt două picioare...

— Ai dreptate, încuviinţă MacDonald. Două picioare lungi şi un trup, braţe, mai mult de o pereche de braţe, iar acolo, la dreapta, ce poate fi?

— Dacă semnele din stînga sînt cuvinte, atunci unul dintre ele se repetă de trei ori, se auzi vocea unei femei.

— Trebuie să fie ceva important, pentru că două dintre ele sînt indicate de cîte un braţ, adăugă altcineva.

Figura părea a fi completă. Olsen apăsă un întrerupător. Imprimanta se opri. Computerul se opri. Cu toţii priveau în tăcere.

— Dacă jos, în stînga, pătratul este un soare, atunci mai este un soare în colţul din dreapta sus, exclamă cineva.

— Desigur, doi sori! Capella...

— Iar punctele de dedesubt, adăugă MacDonald, reprezintă, probabil o planetă mare, poate superjoviană, cu patru sateliţi, doi dintre ei mai mari, posibil cît Terra, iar fiinţa arată spre unul dintre ei, cu unul din cele patru braţe.

— Nu sînt patru braţe, murmură Jeremiah. Sînt două aripi şi două braţe.

— Dar ce poate fi chestia aceea din jurul capului? întreba Olsen.

Jeremiah îşi împreună mîinile, plecîndu-şi fruntea şi închizînd ochii.

— Iertare! Iertat să fiu. Doamne, că m-am îndoit de atotputernicia ta. Acum îţi înţeleg Mesajul...

Mitchell tresări.

— Ce tot...

Thomas îl întrerupse, şoptindu-i:

— Tăcere!

Simţind că se petrece ceva neobişnuit, toţi cei prezenţi se potoliră, comentariile încetară pînă cînd în încăpere domni o linişte desăvîrşită.

În cele din urma, Jeremiah îşi îndreptă fruntea, privindu-l pe MacDonald drept în faţă.

— Nu-ţi voi mai sta în cale. Voi spune celor care mă aşteaptă că am văzut cu ochii mei Mesajul şi că Mesajul ne este trimis de Domnul Dumnezeul nostru. Nu ştiu ce adevăr cuprinde, dar nu mă îndoiesc de ceea ce am văzut. Am convingerea că voi veţi reuşi să-l înţelegeţi.

— Să ştii că sînt la fel de surprins ca şi tine, îi spuse MacDonald.

— Te cred. Nu puteai să mă înşeli, aşa cum ai procedat. Figura din centrul mesajului este un înger cu aripi şi nimb în jurul creştetului.

— Un nimb?! exclamă Mitchell uluit.

— Ar putea fi o cască, o pasăre cu capul acoperit de o cască... spuse MacDonald cu blîndeţe.

— Poţi crede ce vrei, dar eu sînt sigur că este un nimb. Dacă nu mă contrazici, te poţi hazarda în orice speculaţii vrei. Mesajul este de la Domnul şi Domnul a creat lumea noastră aşa cum a creat şi o lume a îngerilor, de unde ne vine Mesajul.

— Îi poţi numi îngeri, spuse MacDonald, de parcă ar fi încheiat un acord formal. Eu nu voi spune că greşeşti. Între cer şi pămînt există multe lucruri asupra cărora putem cugeta, dar prea puţine sînt cele de care putem fi siguri.

— Să mergem, Judith, spuse Jeremiah.

— Tată, îl opri tînăra, Bill vrea să-ţi spună ceva.

— V-am judecat greşit, domnule, spuse Mitchell.

— Credeam că nu-ţi iubeşti semenii, şi din cauza asta nu puteam să te accept în preajma fiicei mele

— Încep să-mi placă din ce în ce mai mult aceşti semeni ai mei, domnule.

— Bine, spuse Jeremiah, îndreptîndu-se, pentru a cîta oară în seara aceea, către uşă. Rămîne de văzut...

— Daţi-mi voie să vă însoţesc...

Judith interveni, strîngîndu-i mîna lui Mitchell.

— Nu acum, Bill. Altădată, dacă vrei vrea...

După plecarea profetului, se lăsase din nou tăcerea.

— Ce noroc, ce şansă de neimaginat! exclamă Mitchell, privind către MacDonald, sau nu a fost doar o şansă?

Thomas se uită cercetător la Mitchell, apoi la MacDonald, care rămăsese cu ochii fixaţi pe desenul realizat de computer. Nici nu auzise întrebarea.

— Bill, ceea ce trebuie să-ţi intre în cap, este că nu există pe lume doi oameni la fel. Pentru a-l înţelege pe Mac trebuie să pricepi că el nu-i în stare să trişeze.

— Nici pentru a salva Proiectul? întrebă Mitchell cu scepticism. Nici pentru a realiza ceva de o imensă importanţă pentru lumea noastră şi pentru cea a capellanilor? Nici pentru a combate misticismul cel mai încrîncenat şi ignoranţa cea mai crasă?

— Zău că seamănă cu o pasăre, spunea cineva.

— Dacă este pasăre, atunci punctul acela de sub tălpi poate fi un ou, răspunse altă voce.

— Unul dintre cele trei simboluri identice din stînga, este opus oului, dacă este un ou, completa Olsen.

Thomas îşi privi lung prietenul.

— Nici măcar în asemenea situaţii Mac n-ar înşela pe nimeni. Dar nu pentru ca n-ar fi tentat s-o facă, nici de teama de a fi descoperit, ci pentru că aşa este el. Pentru el adevărul rămîne adevăr.

— Hei! exclamă cineva. Sorii nu sînt la fel!

MacDonald nu se mişcase de la locul său. De acolo putea privi nestingherit la hîrtia imprimantei, şi nu dădea semne că auzise discuţiile din jurul său. Părea să fi văzut şi el un înger.

Mitchell îi observa pe ceilalţi. Fiecare reacţionase în felul său. Fiecare, ca şi Jeremiah, privise mesajul dar îl interpretase în mod diferit. Se scutură ca pentru a se

desprinde dintr-o stare de transă şi se îndreptă spre păsăroiul ascuns lîngă o consolă, tăcută acum.

— Cred că eşti singurul pe care-l înţeleg.

Se întoarse şi-i văzu din nou pe toţi, adunaţi în jurul bucăţii de hîrtie şi se gîndi la cît echipament, cîţi oameni, cîte eforturi şi cîte ore de nesomn fuseseră necesare pentru atingerea acestui ţel.

— Dar pe mine. Pe mine cine mă va înţelege, se întrebă el, cu profundă disperare.

COMPUTER RUN III

Viaţa are un statut aparte în universul fizic. Ea face parte din ordinea naturală. Are un loc de frunte în cadrul acestei ordini, deoarece reprezintă, poate, cea mai complexă stare de organizare pe care materia a atins-o în Universul nostru. Noi, aflaţi pe această planetă, avem un loc cît se poate de privilegiat pentru că prin noi, ca oameni, materia a început să se contemple pe sine. …GEORGE WALD, 1960–61…

Apariţia vieţii inteligente este fenomen unic pentru lumea în care se manifestă, dar nu atît de unic încît să excludă fenomene la fel de singulare pentru alte lumi tot atît de unice. Omul nu poate pretinde că ocupă singurul loc posibil propriei sale apariţii... Declanşarea procesului vieţii într-un loc specific implică faptul că ea se poate manifesta în orice loc posibil. ... PAUL TILLICH, 1957...

Se poate foarte bine ca Universul să fi produs şi să continue să producă nenumărate milioane de... istorii analoge istoriei umane... Încercarea de a trage concluzii definitive despre dumnezeire şi univers din cîteva episoade de istorie desfăşurată pe această planetă ar fi o metodă mult prea îndrăzneaţă, dacă nu cumva imposibilă. ...JOHN MACQUARRIE, 1957...

Ignoranţa şi prejudecăţile noastre n-ar trebui să ne oprească să mergem cu gîndul dincolo de Pămîntul nostru, istoria noastră şi chiar gîndirea noastră religioasă. ...PAUL TILLICH, 1962...

NUMĂRUL DE CETĂŢENI CE AU SUPORTAT ORICE FORMĂ DE DETENŢIE ÎN STATELE UNITE A SCĂZUT ÎN GENERAL CU MAI MULT DE NOUĂZECI LA SUTĂ ÎN ULTIMII CINCIZECI DE ANI, A ANUNŢAT AZI BIROUL EDUCAŢIEI (BIED). CU CINCIZECI DE ANI ÎN URMĂ, BIROUL ÎNCHISORILOR A FOST DESFIINŢAT ŞI BIED A PRELUAT COORDONAREA PROGRAMULUI DE REABILITARE A CONDAMNAŢILOR. BIED A SUBLINIAT FAPTUL CĂ DESCREŞTEREA A SURVENIT ÎN CIUDA UNEI RATE SIMŢITOR CRESCUTE DE ARESTĂRI ŞI CONDAMNĂRI DATORATE, ÎN MARE PARTE, NOILOR METODE COMPUTERIZATE DE PREVENIRE, SUPRAVEGHERE ŞI URMĂRIRE...

BIROUL ATRIBUIE DESCREŞTEREA POPULAŢIEI DEŢINUTE NOILOR DESCOPERIRI ÎN DOMENIILE CHIMIEI ŞI AL STUDIULUI COMPORTAMENTAL ŞI

PREVEDE CHIAR ŞI APROPIATA DESFIINŢARE A CENTRELOR DE DETENŢIE CE VOR FI ÎNLOCUITE CU CENTRELE DE ANALIZARE ŞI TRATARE DE CARTIER, AŞA CUM A FOST REZOLVATĂ, ACUM TREIZECI DE ANI, CU AJUTORUL REEDUCĂRII LOCALE ŞI AL RECUPERĂRII, PROBLEMA DROGURILOR.

— AI VĂZUT IMAGINEA PE CARE AU PRIMIT-O ZILELE TRECUTE DINTR-O STEA?

— IMAGINE? CE IMAGINE?!

— EI, NU ŞTII... ARĂTA CA UN REBUS... ARE SPAŢII GOALE ŞI SPAŢII PLINE...

— AH, DA, ACUM PARCĂ MI-ADUC AMINTE...

— CE PĂRERE AI? CHIAR OR FI OAMENI PE-ACOLO?

— OAMENI? UNDE?!

— PE STEAUA AIA.

— ŞTII CE CRED EU? NU-S DECÎT BALIVERNE. CUM SĂ TRĂIASCĂ OAMENII PE-O STEA?! ŞI DAC-AR FI, DE CE SĂ NE TRIMITĂ UN REBUS?

— DA, CAM AŞA E...

CONCEPTUL RESPEN APLICAT LA CAZUL ÎN STUDIUL PREZENT A FOST LĂUDAT ŞI PROCLAMAT DREPT O REALIZARE EXCEPŢIONALĂ DE CĂTRE PEDAGOGII CARE AU STUDIAT REZULTATELE EXPERIMENTALE LA INSTALAŢIILE UNOR ŞCOLI DIN BROOKLYN, TOPEKA, KANSAS, MONTGOMERY, ALABAMA ŞI OAKLAND...

(. . . . .
. . . .)

NEBULOASA...
NEBULOZITATE...
NEBULOZITĂŢI...
NEBULOASA DIN CEFEUS...
NEBULOASA INELARĂ DIN LIRA...
ŞI NEBULOASA NGC 3242 DIN HIDRA.
NEBULOASA TRIFIDA DIN SĂGETĂTOR...
NEBULOASA BUFNIŢEI DIN CARUL MARE...
NEBULOASA CRABULUI DIN CONSTELAŢIA TAURULUI
ŞI AGLOMERAREA DE NEBULOASE M 16.
PLANETAR...
DIFUZ...

ÎNTUNECAT...
ŞI NEBULOZITĂŢI CIUDATE ÎN
ORION...
SĂGETĂTOR...
NORUL LUI MAGELLAN...
ŞI VĂRSĂTOR...
GAZE...
PULBERE...
BANG...

HOLOVIZIUNEA A DEVENIT REALITATE! GENERAL ELECTRIC A PREZENTAT ASTĂZI PRIMUL MODEL COMERCIAL ÎN CADRUL EXPOZIŢIEI DE PRODUSE NOI DE LA MADISON SQUARE GARDEN. PREŢUL NU ESTE ÎNCĂ STABILIT, DAR SE AŞTEAPTĂ SĂ FIE DE CÎTEVA ZECI DE MII DE DOLARI ŞI, ÎN PRIMUL AN, DOAR INSTITUŢIILE GUVERNAMENTALE ŞI ÎNTREPRINDERILE INDUSTRIALE ÎŞI VOR PUTEA PERMITE ACHIZIŢIONAREA DE APARATE! DUPĂ ACEST RĂSTIMP, DACĂ NE PUTEM GHIDA DUPĂ EXPERIENŢA TRECUTĂ, PREŢUL VA SCĂDEA SIMŢITOR ŞI TELEVIZOARELE SE VOR DEMODA COMPLET. DESIGUR, EXPUNEREA DE AZI A HOLOVIZORULUI A FOST UIMITOARE ŞI NATURA LUI TRIDIMENSIONALĂ, CÎT ŞI ABSENŢA COMPLICATELOR ELEMENTE COMPONENTE (SE PĂSTREAZĂ ÎNCĂ SECRETUL DE FABRICAŢIE) DEMONSTREAZĂ SUPERIORITATEA ASUPRA ORICĂRUI APARAT DE PROIECŢIE FABRICAT PÎNĂ ACUM

Istoria rasei umane reprezintă o luptă continua de ieşire la lumină din întuneric... Drept urmare, este absolut inutilă discutarea scopului cunoaşterii: omul doreşte să cunoască şi atunci cînd încetează de-a mai face acest lucru, încetează de-a mai fi om. ...FRIDTJOF NANSEN, PE LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI XX...

Odată cu stabilirea contactului cu o altă lume, civilizaţia contactantă îşi sporeşte cu mult propria speranţă de

vieţuire, deoarece, prin cunoştinţele privitoare la depăşirea crizelor primite de la ceilalţi şi, desigur, graţie unei ghidări în legătură cu efectuarea practică a acestui proces, noul membru al comunităţii galactice va fi capabil să-şi rezolve mai uşor propriile probleme. ...SEBASTIAN VON HOERNER, 1961...

Chiar pînă şi contactul radio cu o civilizaţie superioară ar putea da naştere unor transformări profunde. ...COMITETUL PENTRU STUDII PE TERMEN LUNG DE LA NASA, 1960...

Dosarele antropologice conţin multe exemple de societăţi sigure de locul lor în Univers, care s-au dezintegrat atunci cînd au fost nevoite să se asocieze cu alte societăţi necunoscute lor, societăţi îmbrăţişînd idei şi moduri de viaţă diferite. Altele, supravieţuind unei asemenea experienţe, au făcut-o, de obicei, plătind greul tribut al schimbării valorilor, atitudinilor şi comportamentului.

De vreme ce existenţa unor fiinţe inteligente într-o altă lume poate fi descoperită în orice moment cu ajutorul cercetării prin radiotelescop care se desfăşoară în prezent, şi deoarece consecinţele unei astfel de descoperiri sînt deocamdată imprevizibile, din cauza limitelor cunoştinţelor noastre în legătură cu posibilul lor comportament fie şi într-o situaţie dramatică dată, detaliată aproximativ, se recomandă două orientări în cercetare:

1. Studierea continuă a înţelegerii şi atitudinilor psiho-intelectuale (cît şi schimbările lor succesive, după cum e cazul) referitoare la posibilitatea şi consecinţele descoperirii vieţii inteligente extraterestre.

2. Studiile istorice şi empirice în legătură cu comportamentul naţiunilor şi conducătorilor lor în situaţii-limită, în faţa unor evenimente neobişnuite, sau confruntaţi cu diverse presiuni sociale. ...COMITETUL

PENTRU STUDII PE TERMEN LUNG DE LA NASA, 1960...

Dacă două sau mai multe societăţi au stabilit un contact undeva în Univers, acest lucru poate să fi declanşat o reacţie în lanţ, permiţînd localizarea unor noi civilizaţii şi salvarea acestora de la autodistrugere. Cei ce au gustat tulburarea creată de comunicarea cu o altă lume vor depune eforturi îndelungate şi răbdătoare pentru lărgirea sistemului de înţelepciune cosmică. ...SEBASTIAN VON HOERNER, 1961...

Asemenea studii ar trebui să ia în consideraţie şi reacţiile publice la şarlataniile trecute, la relatările despre „farfurii zburătoare” şi la incidente, cum ar fi cel produs de emisiunea radiofonică ce anunţa o invazie marţiană. Ele ar trebui să exploreze modul de prezentare în faţa publicului a ştirilor privitoare la o întîlnire de gradul trei – sau cenzurare a lor, dacă aşa se consideră recomandabil. Influenţa lor asupra relaţiilor internaţionale ar putea fi revoluţionară, deoarece descoperirea unor fiinţe extra-terestre ar putea duce la o mai strînsă frăţie între oamenii de pe Pămînt, datorită unicităţii omului, sau imemorialei concepţii în virtutea căreia orice străin este periculos. ...COMITETUL PENTRU STUDII PE TERMEN LUNG DE LA NASA, 1960...

PITTSBURGH – UN BĂRBAT S-A ÎNTORS ACASĂ ÎN TIMPUL TRANSMITERII EMISIUNII ŞI ŞI-A GĂSIT SOŢIA CU O STICLUŢĂ CU OTRAVĂ ÎN MÎNĂ, URLÎND: „MAI BINE MOR AŞA!”

SAN FRANCISCO – UN OM TULBURAT A TELEFONAT POLIŢIEI DIN OAKLAND ŞI A STRIGAT: DOAMNE, UNDE MĂ POT ÎNROLA CA VOLUNTAR? TREBUIE SĂ SFÎRŞIM CU PORCĂRIA ASTA!”

BREVARD, CAROLINA DE NORD – CINCI ABSOLVENŢI AI COLEGIULUI DIN BREVARD AU LEŞINAT ŞI PANICA A CUPRINS ÎNTREGUL CAMPUS UNIVERSITAR VREME DE

O JUMĂTATE DE ORĂ. STUDENŢII SE LUPTAU UNII CU ALŢII, ÎNCERCÎND SĂ TELEFONEZE CÎT MAI REPEDE PĂRINŢILOR CA SĂ-I CHEME SĂ-I IA ACASĂ

INDIANAPOLIS – O FEMEIE A INTRAT ÎNTR-O BISERICĂ ŢIPÎND: „NEW YORK-UL E DISTRUS. A VENIT SFÎRŞITUL LUMII. PUTEŢI MERGE SĂ MURIŢI ACASĂ. AM AUZIT LA RADIO.” SLUJBA ÎNTRERUPTĂ IMEDIAT.

ATLANTA – ASCULTĂTORII PROGRAMULUI DE RADIO DIN SUD-VEST AU ANUNŢAT ZIARELE CĂ O PLANETĂ S-A CIOCNIT DE NEW JERSEY ŞI CĂ AU APĂRUT MONŞTRI CARE AU DISTRUS APROAPE TOTUL, OMORÎND ÎNTRE PATRUZECI PÎNĂ LA ŞAPTE MII DE OAMENI.

BOSTON – O FEMEIE A ANUNŢAT ZIARUL „BOSTON GLOBE” CĂ „A VĂZUT FOCUL” ŞI CĂ ATÎT EA, CÎT ŞI MULŢI ALŢI VECINI „ÎŞI IAU TĂLPĂŞIŢA.”

KANSAS CITY – UN CETĂŢEAN A AFIRMAT TELEFONIC CĂ ŞI-A BĂGAT COPIII ÎN MAŞINĂ, ŞI-A FĂCUT PLINUL CU BENZINĂ ŞI PLEACĂ. „UNDE E MAI BINE?” A DORIT EL SĂ AFLE.

Doamnelor şi domnilor, vă vorbeşte Orson Welles, ieşit acum din rol, pentru a vă asigura că „Războiul Lumilor” nu are vreo altă însemnătate în afară aceleia de spectacol, aşa cum ne-am şi propus să fie. A fost vorba de o farsă uşor exagerată a Teatrului Mercury, care a realizat o versiune radiofonică a lucrării, devenind astfel un adevărat Bau-Bau! ...KIRBY CONGDON, 1970...

CEL MAI BUN FILM AL ANULUI, AFIRMA ZIARUL DAILY VARIETY, INTITULAT „SUB DOI SORI” VA ÎNCASA O SUTĂ DE MILIOANE DACĂ VA FI TRANSMIS LA TELEVIZIUNE, ŞI ÎNCĂ ŞI MAI MULT, DACĂ EL VA FI AMÎNAT PÎNĂ LA PUNEREA ÎN FUNCŢIUNE A HOLOVIZIUNII. JUCĂRIILE CAPELLANE (MĂŞTI, CĂŞTI, MAIOURI ŞI APARATE DE COMUNICARE INTERSTELARĂ) VOR FI PUSE ÎN CURÎND ÎN VÎNZARE.

Fiinţele care ne interesează trebuie să aibă, în afara unui creier, capacitatea de mişcare şi cea de a construi. Cu alte cuvinte, ele trebuie să aibă ceva asemănător mîinilor şi picioarelor. Trebuie să mai aibă simţuri, cum ar fi vederea, pipăitul şi auzul, deşi simţurile dezvoltate pe o planetă dată depind de mediul înconjurător... S-ar putea ca fiinţele ce ar îndeplini asemenea cerinţe să semene prea puţin cu oamenii. ...WALTER SULLIVAN, 1964...

Ei ar putea să fie sfere albastre cu douăsprezece tentacule. ...PHILIP MORRISON, 1960...

Semanticienii au prevăzut, desigur, psihologia extraterestră de vreme ce aparatul nu a fost ameninţat de nici un gest ostil. Băştinaşii stăteau acolo şi-l studiau, adresîndu-şi, din cînd în cînd, unele gesturi prudente. Încremeniră însă la vederea următoarei imagini. Ea reprezenta o familie terestră cu doi copii. Stuart ţinea fotografia asta lîngă patul lui pliant şi credea că este cel mai frumos lucru ce poate fi înfăţişat imaginaţiei unei rase paşnice. ...ROBERTSON OSBORNE, 1949...

ANDREW WHITE – 2028

„Spune-le că am venit,
că nu a răspuns nimeni şi că
mi-am ţinut cuvîntul dat", spuse el

Era un birou mare. Prea mare, se gîndi Andrew White. Paşi de-a lungul covorului adînc, albastru, fastuos, cu sigiliul ţesut în mijloc, către uşa albă încrustată prin care soseau vizitatorii, şi care era cu zeci de metri mai întins decît tot apartamentul în care se născuse, de aceea şi oamenii care intrau pe uşa aceea păreau mici, asemenea Alisei, în Ţara Minunilor.

De-asta l-au şi făcut aşa, fără îndoială. Spaţiul subliniază importanţa. Şi cine era mai important aici decît Preşedintele Statelor Unite?

Toată lumea, gîndi White.

Preşedintele Statelor Unite este singur, mergeau mai departe gîndurile lui White. El îşi ia asupra-şi întreaga singurătate a oamenilor pe care îi slujeşte. Şi este un om umil. Fiecare cetăţean îi e superior. El există doar pentru a-şi pune numele pe deciziile celorlalţi oameni, pentru a-şi asuma vinovăţia atunci cînd lucrurile merg rău. El este figura sculptată de la prova şi, în acelaşi timp, ţapul ispăşitor.

Nu mai era nimic din ce fusese odată, pe cînd era băiat şi-apoi bărbat tînăr. Mirosi iarba proaspăt tăiată şi întoarse spatele uşii, căutînd cu ochii dincolo de ferestrele largi din spatele biroului, către pajiştea verde şi copacii frunzoşi, către gard şi dincolo de el spre căile largi şi semeţele turnuri ale Washingtonului, care au înlocuit ghetoul familiar din care a izbutit să scape şi se trezi că-şi aduce aminte de el cu plăcere, ca şi cum acela ar fi fost un cămin fericit... Se gîndi ce extraordinar s-ar simţi dacă şi-ar putea scoate pantofii ca să se plimbe desculţ prin iarbă, aşa cum obişnuia să facă pe vremea cînd era puşti şi hoinărea prin parc. Ce imagine formidabilă! Preşedintele se plimbă

desculţ pe pajiştea Casei Albe... Şi ştia că imediat ce-ar face-o, fotografia ar fi reprodusă într-o sută de milioane de case de-a lungul ţării şi a lumii întregi şi asta i-ar aduce multe voturi. Oamenilor le plăcea să-l creadă puţin impulsiv cînd venea vorba de chestiuni afective, oarecum comic în chestiunile domestice, uşor inferior fiecăruia dintre ei într-un anume fel... Dar ştia că n-o s-o facă. N-ar fi avut timp. Ar fi vrut să fie iar în ghetou. Acolo aveai timp berechet pentru orice, timp pentru mîncat, pentru dormit, pentru joacă şi dragoste, timp destul ca să poţi fi tată şi fiu, timp pentru bucurie şi indignare...

Auzi cum se deschide uşa şi se întoarse. John stătea în pragul uşii. Era un bărbat arătos, se gîndi White. Moştenea frumuseţea maică-si şi proporţiile tatălui. Poate ceva cam prea conservator în privinţa hainelor şi a tunsorii, dar un băiat arătos, ce mai...

— A sunat dr. MacDonald de la Proiect, spuse John. Tonul lui era băţos.

Îşi mai amintea de discuţia din seara trecută, se gîndi White şi ştiu acum de ce se simţea neliniştit, de ce ar fi vrut să demisioneze, să renunţe la tot. Din cauza lui John.

— Cine e dr. MacDonald? întrebă White.

— Directorul Proiectului din Puerto Rico, domnule Preşedinte, spuse John. Cel care ascultă comunicaţiile radio din stele şi face asta de peste cincizeci de ani. Acum cîteva luni au prins ceva care părea un fel de mesaj de pe o stea, nu-mi aduc aminte care... Din ce spune MacDonald, înţeleg că au o traducere.

— Dumnezeule, spuse White, îl cunosc?

— Cred că l-aţi întîlnit cel puţin o dată sau de două ori... la recepţie.

White oftă:

— Fă-mi legătura. Avea sentimentul dezastrului iminent. Poate că spre asta tindeau lucrurile astăzi.

În timp ce simţea un gol rece în stomac, se deschise o fereastră între biroul său şi cămin, nefolosit de cînd

apăruseră legi stricte privitoare la poluare, şi apăru faţa unui om trecut puţin de maturitate care-l privea de la un birou. Părul bărbatului era nisipiu, cu cîteva fire albe, nu ca al lui. Avea un chip liniştit şi uzat. White îl mai văzuse, îl recunoştea, şi-i plăcu spontan omul. Îi împărtăşi aproape imediat sentimentele, oricare ar fi fost ele şi se abţinu apoi, înainte de a fi prea tîrziu.

— Doctore MacDonald, spuse, e plăcut să putem vorbi din nou. Cum merge treaba în Puerto Rico?

— Domnule Preşedinte, spuse cu entuziasm MacDonald, după care deveni rezervat, şi continuă, mai distant. Domnule Preşedinte, trăim un moment istoric asemănător primei experienţe atomice. Mi-aş fi dorit să pot găsi o frază răsunătoare ca să vi-l anunţ, dar tot ce vă pot spune este că sîntem în posesia unui mesaj de la fiinţe inteligente de pe lumea care se roteşte în jurul unuia dintre sorii gemeni din Capella şi avem şi traducerea. Nu sîntem singuri.

— Felicitări, doctore MacDonald, spuse White, mecanic. Cîţi oameni sînt la curent?

— Voiam tocmai să vă spun, începu MacDonald şi se întrerupse. Cincisprezece, spuse el. Douăzeci, poate.

— Sînt toţi acolo? întrebă White.

— S-au împrăştiat..

— Îi poţi chema înapoi? Pe toţi? Imediat?

— Pe toţi, cu excepţia lui Jeremiah şi a fiicei lui. Au plecat acum cîteva minute.

— Jeremiah, evanghelistul solitarian? întrebă White. Ce făcea acolo?

MacDonald clipi.

— Opoziţia lui faţă de Proiect reprezenta o ameninţare. A văzut traducerea mesajului cînd ieşea din computer. Acum nu se mai opune. Domnule Preşedinte, mesajul…

— Adu-l înapoi în biroul dumitale! spuse White. Nu trebuie cu nici un chip să împrăştie ştirea din mesaj, oricare ar fi ea. Şi nici dumneata, sau alt angajat de acolo.

— Ce facem cu răspunsul? întrebă MacDonald.

— Nici vorbă de aşa ceva, spuse White brusc. Nu se va

anunţa nimic, absolut nici o ştire, nici un răspuns. Efectele ar fi incalculabile. De asta am să mă ocup eu şi oamenii mei. Aş fi de părere să faci şi dumneata acelaşi lucru.

— Domnule Preşedinte, spuse MacDonald, cred că faceţi o greşeală, o foarte mare greşeală. Vă rog să chibzuiţi. Aş dori să vă prezint o descriere a Proiectului, ţelurilor şi semnificaţiei, raţiunii lui de funcţionare.

White se opri, gîndindu-se. Nu prea se găseau mulţi să-l contrazică... Doar John şi acest MacDonald, şi amîndoi îi puteau da de furcă. Ştia că ar trebui să-i admire pe cei care-i spun „nu”, dar îi considera greu de ascultat: nu-i plăcea să i se spună că a greşit.

Cineva spusese (Lincoln Steffens, parcă) că Teddy Roosevelt lua deciziile în mod instinctiv şi cam aşa stăteau lucrurile şi cu Andrew White, gîndi. Nu ştia de unde-i veneau hotărîrile, dar erau aproape întotdeauna drepte. Trebuia să continue să creadă în instinctele sale.

— Bine, încearcă să mă convingi, te aştept.

Asta era: toţi savanţii doreau cu adevărat şansa de a fi auziţi.

— Din motive de securitate, nu pot specifica data, sau ora, dar întîlnirea se va petrece în cîteva zile, şi tăie legătura.

Încă o problemă, se gîndi. Încă un sac greu de cărat.

— John! strigă el.

John apăru în prag:

— Încep să aranjez chiar acum întocmirea unui scurt istoric al Proiectului. Special pentru dumneavoastră.

— Mulţumesc, spuse White. (Era un băiat priceput şi un colaborator de care nu te puteai lipsi). Vii cu mine, nu-i aşa? întrebă el, umil.

John dădu din cap:

— Dacă vreţi, spuse el. (Dar era încă rezervat). După ce s-a închis iar uşa, White se gîndi că poate aşa se vor apropia din nou, vor avea şansa să-şi vorbească, să comunice cu adevărat, nu să se folosească de vorbe ca de pietre.

Atunci John apăru iar în prag:

— Doctorul MacDonald a sunat din nou, îi spuse el. Avionul particular cu care a venit Jeremiah şi fiica lui a decolat spre Texas.

White se gîndi rapid la posibilitatea interceptării avionului, la izolarea lui Jeremiah imediat după aterizare, sau doborîrea avionului în mare, sub un pretext oarecare. Dar nu era bine aşa.

— Lasă un mesaj urgent pentru el oriunde ajunge şi anume că vreau să-i vorbesc înainte de a trece la vreo acţiune şi să nu facă absolut nimic în legătură cu Mesajul înainte de a vorbi cu mine. Şi schimbă-mi ruta spre Texas.

John ezită, în prag:

— Tată, spuse el, se opri, apoi continuă: Domnule Preşedinte, doctorul MacDonald are dreptate. Greşiţi, este vorba de o hotărîre ştiinţifică şi nu una politică.

White dădu din cap încet, mîhnit.

— Totul e politic. Şi tocmai de-asta mă duc la Proiect, să-i dau doctorului MacDonald posibilitatea să mă convingă, dacă greşesc.

Era doar o jumătate de adevăr. Se ducea la Puerto Rico doar ca să se convingă de dreptatea lui. Şi pentru alte motive pe care nu le explorase încă îndeajuns. O ştia bine. O ştia şi John.

> *„S-au dus timpurile acelea, tată”, îi spusese John. „Au fost minunate. Au fost măreţe. Au fost timpurile coloniştilor. Dar s-au dus. E bine să-ţi dai seama cînd te apropii de hotar cînd lupta a luat sfîrşit. Ai reuşit să ieşi victorios, dar nimic nu e mai inutil ca un soldat, după ce s-a terminat războiul. Acum a sosit clipa să facem cu totul altceva”.*
>
> *„Am auzit o viaţă întreagă lucruri de-astea. De la oameni ca tine. De la dezertori”, îi răspunsese White, urlînd. „Bătălia nu s-a încheiat, nu s-au înlăturat toate inegalităţile. Au fost doar mai bine camuflate. Trebuie să luptăm cu orice preţ pînă la victoria finală, pînă*

cînd ea nu ne mai poate scăpa. Iar tu trebuie să participi, băiete! Nu te-am crescut ca să te eschivezi de la...”

Dar aici o luase razna. Ceea ce ar fi trebuit să-i spună era: „Am nevoie de tine, fiule. Tu eşti legătura mea cu viitorul, raţiunea mea ultimă”.

Iar John i-ar fi răspuns: „Niciodată n-am gîndit în felul acesta, tată...”

De ce nu-i spunea niciodată „tată”?

Călătoria de la Washington la Texas (de la catapultare pînă la contactul cu solul) a fost scurtă şi monotonă, durînd atît cît i-a trebuit lui John ca să-i citească un raport scurt asupra proiectului. White şedea pe locul lui, cu capul dat pe spate, cu ochii închişi, ascultînd geamătul înăbuşit al aerului.

Primele trei decenii din viaţa Proiectului au fost zbuciumate. Entuziasmul s-a subţiat peste ani, în vreme ce eforturile, risipa de imaginaţie nu produceau nimic pentru cei care ascultau, în afară de tăcere. Directorii veneau şi plecau. Moralul constituia o problemă constantă. Acordarea fondurilor devenea o formalitate. Apoi venise la Proiect MacDonald şi, cîţiva ani mai tîrziu, era director. Totuşi, mesajele nu apăreau, sau apăruseră şi nu erau descifrate, recunoscute ca atare. Proiectul însă fusese repus pe picioare, natura lui de cercetare pe termen lung recunoscută, şi munca continua.

Apoi, la cincizeci de ani de la începerea Proiectului, unui savant de la proiect care verifica benzile radiotelescopice de rutină de la un radiotelescop uriaş aflat pe orbita Pămîntului şi denumit Urechea-cea-Mare i se păru că aude voci. Le-a filtrat, a înlăturat zgomotele şi interferenţele, a amplificat informaţia şi a auzit fragmente muzicale şi voci în limba engleză.

Avionul ateriză la Houston. Prima întrebare a lui White către oficialităţile care l-au întîmpinat a fost:

— Unde e Jeremiah?

Aceştia fură jenaţi. Unul dintre ei îi transmise în cele din urmă mesajul lui Jeremiah: „Dacă Preşedintele doreşte să mă vadă. Ştie unde mă poate găsi”.

White oftă. Şi el ura aeroporturile, cu venirile şi plecările avioanelor, cu zgomotele, mirosurile lor şi abia aştepta să plece.

— Duceţi-mă la Jeremiah! spuse el.

Ei se împotriviră, dar îl conduseră prin străzile largi şi curate ale Houstonului pînă la domul incredibil care se numea templul Solitarienilor şi apoi de-a lungul unor pasaje subterane, prăfuite şi întunecoase, pînă cînd au ajuns la o cămăruţă ce părea şi mai mică sub greutatea oprimantă a stadionului de deasupra-i.

Bătrînul privi în sus dinspre măsuţa veche de machiaj. Părul lui era alb, faţa ridată şi ochii întunecaţi şi White ştiu imediat ce-l văzu că nu va putea să-l înduplece pe evanghelist. Dar trebuia să încerce.

— Jeremiah? spuse.

— Domnule Preşedinte! spuse Jeremiah pe tonul „să-i dăm Cezarului...”

— V-aţi întors de la Arecibo, spuse White, cu o copie a Mesajului.

— N-am adus nimic, spuse Jeremiah, şi orice Mesaj aş fi primit îmi era adresat doar mie. Nu pot vorbi în numele altora.

— Eu vorbesc în numele a multor oameni, spuse White, cu amărăciune, şi în numele lor vă cer ca dumneavoastră să nu transmiteţi nimănui Mesajul.

— Cam aşa i-o fi spus şi Faraonul lui Moise cînd acesta s-a coborît de pe Muntele Horeb.

— Dar eu nu sînt Faraonul şi dumneavoastră nu sînteţi Moise, iar mesajul nu conţine Cele Zece Porunci.

Ochii lui Jeremiah ardeau. Vocea lui, însă, era ciudat de blîndă.

— Dumneavoastră vorbiţi cu o mult mai mare siguranţă, decît îmi pot permite eu. Aveţi batalioane... (privirea lui străluci scurt peste capetele gărzilor şi asistenţilor care

umpleau holul din spatele pragului). Iar mie nu-mi rămîne decît misiunea pe care o îndeplinesc de unul singur şi dacă nu voi fi împiedicat cu forţa, o voi îndeplini chiar în seara aceasta. (Către sfîrşit, glasul său nu păruse schimbat, dar acum era neted, oţel curat).

White mai încercă o data:

— Dacă faceţi asta, spuse el, veţi împrăştia sămînţa zîzaniei şi vor fi lupte ce-ar putea distruge ţara întreagă.

Pe faţa lui Jeremiah apăru un zîmbet strîmb.

— Nu sînt Cadmus şi nu trăim la Teba, şi-apoi cine cunoaşte căile Domnului?

White se ridică să plece şi Jeremiah spuse:

— Staţi!

Se întoarse către măsuţă şi ridică o foaie de hîrtie.

— Iată, veţi fi primul care primeşte mesajul din mîinile lui Jeremiah!

White îl luă, se întoarse şi o luă de-a lungul coridoarelor lungi, întunecoase, pline de ecou, înapoi la maşini şi le mai spuse celor care-l însoţeau:

— Doresc un raport complet.

Apoi se urcă în avion şi-şi continuă călătoria spre Puerto Rico.

John avea o înregistrare a vocilor. Întîi erau doar şoapte. Şoaptele erau slabe, dar complexe, de parcă erau şoaptele a o mie de buze şi limbi amestecate. Dar poate erau produse fără ajutorul buzelor şi limbilor, de fiinţe care nu aveau organe familiare nouă şi comunicau murmurînd din torace, sau frecîndu-şi antenele.

White se gîndi la anii îndelungaţi în care omul a ascultat şoaptele şi se întrebă cum a putut să îndure…

Apoi şoaptele se înteţiră şi deveniră un sunet amestecat, static, zgomot şi, pe urma, ceva mai mult. Ceva care se clarifica, ceva aproape inteligibil, începînd să apară, ca atunci cînd eşti foarte mic, stai în pat, dar n-ai adormit încă şi alţi oameni vorbesc în camera de alături şi tu nu-ţi dai seama ce spun şi nici nu poţi să te trezeşti pe deplin ca să-i asculţi, dar ştii sigur că spun ceva..

Apoi, White auzi fragmente muzicale şi bucăţele de voci, intonînd propoziţii neterminate întrerupte de static şi vocile spuneau lucruri lipsite de sens, dar spuneau ceva.

„POCPRRRPOC spuneau. Vîrlll îndrăzniţi să împ PRRRPOC aveţi un prieten şi sfătuitor în PRRRPRRR muzică POCPRRRPOC încă o călătorie spre... alarr POCPOCPRRR ascultaţi, începe POCPRRR muzică: sol fa pauză sol pauză POC voi termitele azilul de noapte PRRRPOCPOC la semnalul următor va fi o PRRRPRRRPOC poporul apărătorul a POCPOC muzică POCPRRR singurul lucru de care ne putem teme PRRR şi acum vie şi POCPOC duffy nu e aici PRRRPOC muzică POCPRRRPOC cerere de informaţii PRRRPRRRPOC muzică: uăăă, uăăă, uăăă POCPRRRPOCPOC oare o femeie de peste treizeci şi cinci de ani poate să... PRRRPOCPOCPOC aventuri în şarr POCPRRRPRRR muzică POCPOC e o pasăre PRRR doar marca wrigley POCPRRR born editează ştirile PRRRPRRRPOC salut tuturor POCPRRRPOC muzică POCPOCPRRR aşa, băiete PRRR verifică, apoi verifică din nou POC...”

— Vocile, spuse White după ce se lăsă iar tăcerea.

— Vocile, aprobă John.

White observă că spuseseră fiecare cuvintele în mod diferit şi că tonul lui John fusese entuziasmat şi mulţumit. White nu era mulţumit. Îl tulbura gîndul că, undeva, fiinţe cu aparate – la patruzeci şi cinci de ani-lumină distanţă – ascultau vocile Pămîntului şi le reflectau transformate, impurificate. Apăruse deseori la televiziune şi recent, la radio, de cînd acesta renăscuse, şi nu-i plăcea ideea că vocea şi imaginea lui călătoreau pe unde grăbite, departe, în spaţiu, unde oricine şi orice le puteau intercepta şi astfel pune stăpînire pe o bucată din el. Nu voia să creadă acest lucru.

— Poate că e doar o reflectare, spuse.

— De la patruzeci şi cinci de ani-lumină depărtare? spuse John. N-am fi în stare să recepţionăm.

White încercă să-şi imagineze distanţele incredibile

dintre stele pe care vocile ar fi trebuit să le parcurgă pînă în acel punct îndepărtat şi de la care să se fi întors, şi nu-şi putu închipui drumul nesfîrşit şi golul dintre aştri.

— Poate că vine mai de aproape, spuse.

— Atunci n-am auzi programe de acum nouăzeci de ani. Spuse John.

— Poate că au plutit prin aer toţi anii ăştia, spuse White, fluturîndu-şi mîna prin aer, curăţindu-l de asemenea idei ca de nişte pînze de păianjen. Oh, ştiu, şi asta e imposibil, doar că nu e mai puţin posibil decît să-ţi imaginezi nişte extratereştri care ne trimit mesaje de departe…

Sau la asta, se gîndi, şi se uită la foaia de hîrtie pe care i-o dăduse Jeremiah. Pe ea era un desen negru pe hîrtie albă. Părea încercarea unui amator talentat. Poate că-l făcuse chiar Jeremiah. Înfăţişa un înger stilizat cu aripile întinse în spate, cu nimb în jurul capului, cu braţele desfăcute într-un fel de acceptare şi urare de bun-venit, cu faţa paşnică… Era un înger al milei, purtînd cuvîntul iubirii divine şi era înconjurat de un cadru format de un lanţ de flori.

Prin ce vrajă imposibilă, se gîndi White, s-au schimbat vocile în imaginea asta?

— Întreaga imagine cosmologică, spunea John, a făcut asta verosimil. Trebuia să existe viaţă inteligentă undeva. Ar fi fost imposibil să nu existe în Galaxie alte fiinţe, suficient de inteligente, suficient de curioase şi capabile de a comunica cu noi de-a lungul anilor-lumină, doritoare şi simţind nevoia să întîlnească alte fiinţe ca şi ele, care să se poată privi pe sine, să se uite la stele şi să se întrebe…

White fu prins de viziunea lui John pentru o clipa, apoi privi chipul fiului său şi-i văzu entuziasmul şi extazul, gîndindu-se: „Tu eşti un străin şi nu pot să-ţi vorbesc”.

Îl iubea pe băiat, ăsta era necazul. Nu voia să-l vadă rănit, aşa cum fusese şi el. Voia să-l cruţe de suferinţe, să-l cruţe de lecţia dură a vieţii. Asta era esenţa umanităţii: să poţi învăţa din greşelile şi succesele altora, nu să repeţi totul de la început, generaţie de generaţie. Ştia ce-o să-i spună John. „Asta e pur şi simplu instinct. Să fii uman înseamnă să faci ceva deosebit”.

Puerto Rico era cufundat în linişte. În vreme ce mergeau pe serpentinele drumurilor întunecate în automobilul puternic şi negru care-i aşteptase la aeroport, White a tot ascultat murmurul calm al motorului. Ceruse ca ferestrele să fie deschise şi putea mirosi copacii şi iarba şi simţea şi sarea şi peştii mării îndepărtate.

Era mai plăcut decît la Washington, se gîndi, şi chiar mai bine decît la Houston. Sau decît în oricare alt loc recent vizitat. Grija care i se încolăcise strîns în stomac, asemenea arcului unei jucării cu cheie, începuse să se destindă...

Ce se întîmplase cu toate jucăriile cu cheie pe care le avusese în copilărie? se întrebă. Au fost înlocuite, se gîndi, cu jucăriile acţionate de baterii. Poate că era ultimul om care-şi mai amintea de celelalte jucării, cele cu cheie. Un preşedinte cu cheie, se gîndi. Cu arcul întors. Şi care acum încerca să înţeleagă toate frustrările şi violenţele care-l împinseseră pînă la Casa Albă. Întoarceţi cheia şi-i veţi zări toate relele străvechi. Dar faceţi asta încet, încet, aşa ca să nu tulburaţi liniştea domestică, aşa ca pacea internaţională să nu fie ameninţată...

John se uita la el, şi-şi dădu atunci seama că fiul său nu-l mai auzise rîzînd de mult. Se întinse şi-i atinse mîna lui John.

— E-n ordine, spuse. A fost doar un gînd trecător. (Şi-şi zise: poate că voi fi un om mai bun aici. Nu un Preşedinte mai bun, doar un om mai bun!).

— Aproape c-am ajuns, spuse John.

White îşi retrase mîna:

— De unde ştii?

— Am mai fost pe-aici…

White se lăsă din nou pe spătarul scaunului. Nu ştiusem asta. Se întreba cum de nu ştia de vizita lui John la Proiect. Oare ce altceva mai era misterios şi secret în viaţă lui John?

Buna dispoziţie trecuse şi, cînd din noapte apăru, Proiectul, strălucitor, vast, straniu în lumina lunii, White întoarse capul şi nu voi să-l privească… maşina opri lîngă o clădire lungă, joasă, de beton.

Cînd ajunseră în clădire, MacDonald îi aştepta deja. Lui White nu i se părea că s-a grăbit prea tare fiindcă nu răsufla din greu, nervos, ci avea aerul că s-ar afla dintotdeauna acolo unde era nevoie de el. White avu din nou, dar mult mai puternic, acel sentiment covîrşitor de simpatie pentru acest bărbat. Nu e de mirare, se gîndi, că MacDonald a ţinut în viaţă Proiectul aşa de mult timp.

Lui White îi păru rău că trebuie să ucidă ceea ce omul acesta însufleţise.

MacDonald însoţea grupul Preşedintelui prin coridorul proaspăt vopsit.

— Domnule Preşedinte, spusese el, ne onoraţi…

Coridoarele erau pline de bărbaţi şi femei care se duceau încolo şi încoace cu treburi, ca şi cum ar fi fost în plină zi, nu miezul nopţii, şi atunci White îşi dădu seama că aceasta era perioada cea mai activă a proiectului în cadrul celor douăzeci şi patru de ore ale zilei. Noaptea, cînd se putea asculta cel mai bine.

Oamenii treceau. MacDonald nu-i prezenta pe nici unul dintre ei, simţind, fără să i se spună, că era vorba de o vizită neoficială – sau, poate, nedorind să provoace diverse speculaţii în legătură cu această vizită. Dar unii dintre ei îşi întoarseră capul după el cu şocul recunoaşterii în priviri. White era obişnuit. Alţii se uitau şi apoi îşi continuau conversaţia, fără să se întrerupă. Cu asta White nu era obişnuit şi constată că-i displace. Crezuse că nu-i

displace anonimatul, iar acum descoperea cît de mult îi displace să nu fie recunoscut.

Îi displăcea şi coridorul steril, purtînd ecoul paşilor şi vocilor şi camera plină de echipamente electronice în care era condus. Recunoscu osciloscoape şi aparate de înregistrare, dar celelalte îi erau străine şi se bucura că-i sînt aşa. Un bărbat stătea în faţa unui panou de comandă cu o cască pe cap. MacDonald îi făcu semn cu mîna în timp ce trecea, şi omul îi răspunse, dar ochii lui erau înceţoşaţi, de parcă se concentrau asupra a ceva aflat la sute de kilometri depărtare.

Miliarde de kilometri ani-lumină, se corectă White.

Trecură printr-o altă încăpere care era de fapt un mare computer. În locul peretelui se afla acolo un computer, cabluri şerpuiau spre alte încăperi, probabil ducînd spre alte aparate asemănătoare, iar podeaua era plină de dispozitive de înregistrare şi imprimante. Acesta era cel mai mare complex de computere pe care-l văzuse vreodată White. Era chiar mai mare decît simulatoarele Pentagonului, sau ale Departamentului de Stat, şi decît Băncile de date ale Departamentului de Informaţii.

În încăperea asta era ca şi cum te aflai în interiorul unui computer, un Iona modern înăuntrul unui peşte nenăscut încă, şi se simţi uşurat cînd peştele îşi deschise gura şi-i scuipă pe toţi într-un birou.

Biroul nu se potrivea personalităţii unui om care închinase douăzeci de ani din viaţa lui datoriei, eforturilor. Asemenea restului clădirii, era banal, un simplu birou aşezat în faţa unor rafturi înalte construite în perete, iar pe rafturi se aflau cărţi adevărate, legate în piele. Cîteva cărţi aveau titluri în limbi străine şi White îşi aminti, din raportul lui John, că MacDonald fusese lingvist înainte de a deveni inginer.

— Pregăteşte legătura cu centrul meu de informaţii, îi spuse lui John.

— Puteţi să-l conectaţi direct la computer, spuse MacDonald. Asistentul meu vă va arăta unde.

Acum erau singuri. Stăteau faţă în faţă, şi White îşi înăspri inima împotriva acestui om.

Dacă MacDonald recunoscu starea de lucruri, nu păru s-o arate. În schimb, spuse liniştit:

— Jeremiah?

White dădu din cap.

— A refuzat să cedeze. Va revela mesajul credincioşilor. Mesajul lui, aşa îi spune.

MacDonald îi arătă un scaun.

— Aşa şi e, spuse el. Mesajul lui, mesajul meu, mesajul dumneavoastră.

White dădu iar din cap.

— Nu şi al meu. Iată o copie a mesajului său. Îi dădu lui MacDonald bucata de hîrtie pe care i-o dăduse Jeremiah.

MacDonald se uită la desenul cu îngerul lui Jeremiah, strînse buzele şi înclină capul:

— Da, asta a văzut Jeremiah. Nu l-aţi oprit?

— Sînt lucruri pe care un Preşedinte le poate face şi trebuie să le facă. Sînt alte lucruri pe care le poate face, dar nu trebuie să le facă şi mai sînt lucruri pe care nu poate să le facă. Dacă l-aş opri pe Jeremiah, m-aş situa undeva între a doua şi a treia posibilitate. Dar asta (şi indică foaia de hîrtie) nu poate fi Mesajul.

— Ce ştiţi despre Proiect? îl întrebă MacDonald.

— Destul, spuse White, sperînd să evite o repetare a raportului lui John.

— Ştiţi despre îndelungata ascultare fără rezultat? întrebă MacDonald.

— Ştiu totul, spuse White.

— Şi apoi vocile? continuă MacDonald şi apăsă un buton pe birou.

— Le-am auzit, spuse White, dar era prea tîrziu. Vocile începuseră să se audă.

POCPRRR îs sătul PRRRPOC muzică: flecara aia mică, cea drăguţă, cu POCPOCPRRR vreau să cumpăr o raţă POCPRRRPOC eroul mascat al dreptăţii PRRRPOCPOC

muzică POCPOCPOCPRRR trr capitolul unsprezece una sută şi POCPRRRPOC iată-i că vin jack POCPOC muzică PRRR hei heeei, e cineva pe-aici POCPRRR e raymond al tău POCPRRRPOCPOC muzică POCPOCPRRR muzică: fluturaţi steaguri pentru hudson PRRRPOC hmm, ce băiat rîu POCPOCPOC lux prezintă sfînta PRRRPRRR muzică POCPOCPRRR familia rogers în anii douăzeci POCPRRRPOC muzică: cola s-a ridicat la doisprezece PRRR...

White se mişcă, pentru a se scutura de vrajă.

— Nu ăsta e Mesajul, spuse.

MacDonald reglă un buton de pe birou. Vocile continuară atenuate, ca un cor grecesc îndepărtat ce le comenta soarta.

— Asta a fost ceva care să ne atragă atenţia.

PRRRPRRRPOC salut tuturor POCPRRRPOC

— Mesajul era în static printre voci, continuă MacDonald. Cînd l-am încetinit, l-am despărţit, staticul s-a transformat într-un sunet şi un tipar al liniştii pe care am încercat să-l descifrăm luni de zile.

POCPRRR îs sătul PRRRPOC

— Îs sătul, repetă White pe un ton grav şi rîse.

— Chiar aşa?! întrebă MacDonald.

— Da, îmi aduce aminte de un erou popular, de-al nostru, spuse White, uşor complexat. Vă deranjează că aveţi un Preşedinte negru?

— Tot atît de mult cît vă deranjează pe dumneavoastră că aveţi la Proiect un director alb.

MacDonald nu era numai înţelept. Era şi iute la minte. Ştia că există diferenţe între oameni şi că diferenţele afectau inevitabil modul cum gîndeau unii despre alţii şi despre sine. White îl îndrăgise pe MacDonald de la

început. Acum, însă, începea să-l admire, şi asta era o întorsătură periculoasă.

Ceea ce John dorea să facă era şi mai periculos El credea că nu mai există diferenţe, că poate uita culoarea pielii lui şi a poporului sau, că poate trăi ca un alb, preocupat doar de sine. Cum putea fi atît de orb, cum de nu vedea realităţile rasismului? Trebuia încă să te păzeşti. Să te încrezi în lumea lor, fără protecţia puterii sau a unei mînii drepte însemna să-ţi expui sufletul. Fiul lui, al lui Andrew White, nu putea depăşi această treaptă.

— În cele din urmă am înţeles, spuse MacDonald. Toate punctele şi tăcerile dintre voci puteau fi traduse ca spaţii umplute şi spaţii goale, ca la cuvinte încrucişate. Computerul a rezolvat pînă la urmă enigma, a imaginat lungimea mesajului, unde a început, unde s-a oprit şi tot ce era mesaj fals, adică static, zgomot, umplutură şi ceea ce era adevăratul mesaj repetat la nesfîrşit, şi apoi l-a tipărit pentru noi.

MacDonald întinse mîna şi ridică un cadru care fusese aşezat pînă acum cu faţa în jos pe birou şi i-l arătă lui White. White nu-l observase pînă atunci. Oare mai erau şi alte lucruri pe care nu le văzuse? se întrebă. Cît de mult pierduse din mesaj?!

— Iată-l, spuse MacDonald. Îl întoarse şi-l dădu lui White. Acesta este mesajul original, primul transferat de semnalele electronice din computer pe hîrtie. L-am pus în ramă pentru dumneavoastră Ne-am gîndit că poate v-ar place să-l păstraţi pentru o vreme, să-l priviţi din cînd în cînd, poate, să vă gîndiţi la el puţin, şi, cînd aţi terminat cu toate astea, cînd vă veţi fi plictisit, să-l arătaţi vizitatorilor, să-l puteţi trimite la Institutul Smithsonian.

White lua cadrul în silă, de parcă nu după mesaj venise aici. Ca pe o amendă, o citaţie, sau o condamnare. Nu voia să-l privească. Nu voia să se gîndească la el. Nu voia să-i

fie tradus. Dorea să-l distrugă. Să-l uite. Aducea veşti proaste şi înţelese abia acum de ce egiptenii îi ucideau pe mesagerii ştirilor rele.

Se uită la mesaj. Consta din semne mici împrăştiate alandala de-a lungul unei foi de hîrtie. White se uită spre el:

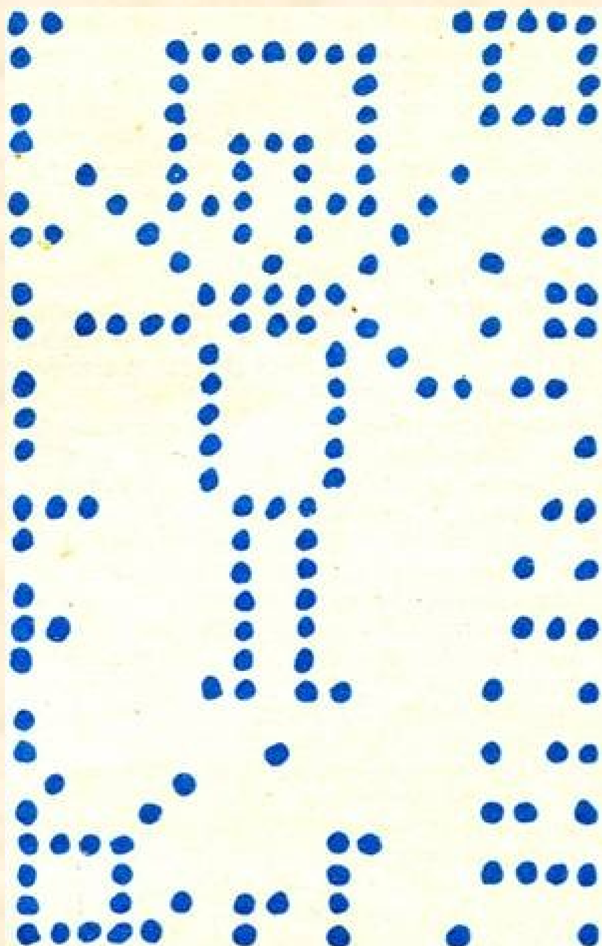
— Ăsta-i Mesajul?

MacDonald făcu semn cu capul:

— Da. Ştiu că nu e impresionant la o primă vedere. Ceea ce impresionează este originea lui, care e în minţile unor fiinţe extraterestre născute sub doi sori extratereştri – stele roşii gigantice aflate la patruzeci şi cinci de ani-lumină de noi. Atît i-a trebuit ca s-ajungă pînă aici, să se transforme în imaginea pe care o aveţi în mînă.

— Tot nu-i prea mult, spuse White, întorcînd cadrul şi uitîndu-se la spatele negru de parcă acolo s-ar fi aflat ceva mult mai important, mai revelator.

— Poate că nu pare mult, spuse MacDonald răbdător, dar informaţia conţinută în desen este surprinzătoare. O pictură ar spune chinezii valorează o mie de cuvinte şi noi putem învăţa din puţinul ei mai mult decît din cuvinte – simboluri arbitrare – chiar dacă am putea descifra simbolurile. Ceea ce avem sînt cinci sute optzeci şi nouă de puncte şi linii, puncte şi blancuri, o grilă de nouăsprezece pe treizeci şi unu în spaţiile căreia capellanii au desenat un autoportret.

White se uită din nou. Începea să vadă forme şi înfăţişări, realizînd că prima lui reacţie a fost condiţionată de dorinţa de a crede că semnele computerului erau aiurite, că mesajul era, de fapt, lipsit de sens.

— La naiba cu portretul ăsta amărît! bombăni. Seamănă cu figurile pe care le desenează copiii.

— Sau cu figurile pe care le desenează adulţii pentru copii, genul de imagini pe care copiii le pot identifica fiindcă le pot desena.

White privi către el amuzat.

— Ca mine?

— Ca dumneavoastră. Dar spre deosebire de figurile desenate de copii, imaginea aceasta este coerentă. Deşi multe elemente par ambigue, ceva din ea apare destul de clar. În partea inferioară, colţul din stînga, se află un pătrat cu latura de patru puncte; un altul în colţul din dreapta sus. Probabil că aceia sînt sorii.

— Doi sori? spuse White şi se simţi profan. A, desigur, Capella are doi sori. Şi John şi dumneata mi-aţi spus, dar nu reuşesc să ţin minte lucruri de felul ăsta!

— „Cuvintele mele zboară, gîndurile mele rămîn în adînc”, cită MacDonald.

— Cuvinte fără gînduri nu se înalţă spre cer, continuă White, şi-i plăcu privirea plină de admiraţie şi de un alt gen de respect din ochii lui MacDonald.

— Sub simbolul din dreapta sus este un pătrat mai mic cu semne unice şi semne duble care par grupate în jurul lui. Dacă pătratul mai mare e un soare, pătratul mic este..

— O planetă, interveni White.

— Exact, spuse MacDonald.

White se simţi de parcă era din nou la şcoală şi primise o notă bună din partea profesorului.

— Şi semnele acelea unice şi duble, continuă MacDonald, sînt, probabil, sateliţii planetei mari. Teoria sugerează că doar planetele superjupiteriene se pot menţine în orbita unui sistem dublusolar. Viaţa este teoretic imposibilă pe o planetă superjupiteriană. Dar o astfel de planetă poate avea sateliţi de mărimea Pămîntului, pe care s-ar putea dezvolta fiinţe inteligente. Şi capellanul – dacă asta este el – pare să indice cu două dintre braţele lui, sau ale ei – sau cu un braţ şi o aripă – către unul dintre sori, cel din colţul dreapta sus şi spre unul din sateliţi, dacă asta or fi. Sensul este: acesta e soarele lor, nu celălalt, care se poate afla la mare distanţă, şi aceasta este lumea lor.

White aprobă. În ciuda propriilor sentimente, se simţea implicat.

— Ingenios. Aproape ca un roman poliţist. Simţi privirea

lui MacDonald şi-şi dădu seama că acesta se juca cu el, dar îi plăcu.

— Am lucrat mult, am încercat să aşez piesele lipsă şi să rezolvăm misterul, spuse MacDonald. Am un colectiv nemaipomenit, domnule Preşedinte, oameni conştiincioşi, inteligenţi şi mult mai capabili decît mine. Treaba mea este să le asigur creioane, gume şi agrafe de birou.

— Da, cunosc sentimentul ăsta, spuse White sec. Oare cît ştia MacDonald despre el?! Cît a ghicit? Cît de mult ştiau toţi ceilalţi despre alţii din Administraţie?

— Sub sateliţi sînt reprezentate cifre de la 1 pînă la 9. În sistem binar, stabilind astfel un sistem de numărare care e, de fapt, începutul oricărei matematici, indicînd că procesele intelectuale ale capellanilor sînt similare alor noastre. Jos, în partea stîngă, se află ceva care pare exprimat în cuvinte: cifre în dreapta, cuvinte în stînga; cifrele fiind notate pe orizontală, cuvintele cu un element vertical!

— De ce tocmai cuvinte?

MacDonald dădu din umeri:

— Mai bîjbîim încă... şi nu numai aici... probabil că încearcă să construiască un vocabular pentru mai tîrziu, cînd un cuvînt va valora cel puţin cît o imagine; poate că sînt necesare pentru o afirmaţie pe care n-am descifrat-o încă, sau poate doar ajută la explicarea imaginii.

— Care sînt cuvintele?..

MacDonald arăta înspre desenul din mîinile lui White.

— Par să se refere la ceva ce se află pe aceeaşi linie, sau pe aceleaşi linii cu ele, de obicei către dreapta lor. Dar să lăsăm partea de sus pentru o clipă. Următorul element este repetat de trei ori. Spre două dintre ele capellanul arată cu membrele sale superioare din dreapta. Poate că ele reprezintă cuvîntul capellan pentru „capellan”. Observaţi că a treia oară cuvîntul apare vizavi de punctul de sub capellan care – dacă nu este un punct accidental, sau un zgomot fară sens – poate însemna că şi acesta e un capellan, sau un capellan în embrion.

Se uită la White. Aşteptîndu-l să continue.

— Un ou? lansă White.

— Foarte probabil. Poate că încearcă să ne spună că sînt ovipari.

— E o pasăre!

— Sau o reptilă!? sau o insectă!? Dar cel mai probabil o pasăre, deoarece s-ar explica prezenţa celei de-a doua perechi de membre superioare.

— Oare sînt într-adevăr aripi? întrebă White.

— Aripi-active sau rudimentare.

White se uită la desenul lui Jeremiah, aflat pe biroul lui MacDonald, apoi la imaginea afişată pe terminalul computerului. Începea acum să înţeleagă cum o imagine ar fi putut deveni cealaltă şi cum Jeremiah şi-a putut închipui că vede un înger în desenul stilizat, pătratul de deasupra capului devenind astfel, un nimb.

— Şi celelalte cuvinte? spuse el.

— Acestea sînt şi mai greu de explicat, spuse MacDonald. Al treilea cuvînt ar putea însemna „aripă”, al cincilea „corp”, sau „piept”, al şaselea „şold”, sau „picioare”, al şaptelea „picioare”, sau „membre”. Pot avea semnificaţii diferite, dar se referă mai degrabă la funcţia lor decît la organele în sine. Pe unele dintre ele le îndosariem pînă cînd se repetă.

White fu uimit.

— Se primesc mesaje în continuare?

MacDonald dădu din cap.

— Acelaşi mesaj din nou şi din nou. Ca şi cînd, de vreme ce ne-au atras atenţia, capellanii doresc să ne spună acum doar lucrurile cele mai importante despre ei, lucruri de care trebuie să fie siguri că le înţelegem, înainte de a ne spune şi altceva.

— Ce lucruri importante încearcă să ne spună?

— Cine sînt, unde trăiesc... cum îşi spun... cum se înmulţesc... cum gîndesc...

— Cum gîndesc? întreabă White.

— În cuvinte, cifre şi imagini, replică MacDonald. La fel

ca noi.

— Şi ei gîndesc ca noi, în termeni de avantaj şi dezavantaj, în termeni de profit şi pierdere, în termeni de victorie şi înfrîngere, în termeni de genul „Dar mie îmi iese ceva?”.

— Mie îmi par destul de paşnici. Nu gîndim cu toţii în termeni de avantaj, de conflict. Cred că, mai degrabă, devenim din ce în ce mai necompetitivi. Şi apoi păsările au fost întotdeauna un simbol al păcii.

— Doar porumbelul, spuse White întunecat. N-ai văzut niciodată o gaiţă atacînd alte păsări, sau pisici, sau chiar oameni? Şi cum rămîne cu şoimii, vulturii şi ulii? Orice fiinţă care devine specia dominantă a lumii ei trebuie să fie agresivă. Cum gîndeşte o pasăre?

White îşi ridică ochii de pe desenul din mîinile sale spre faţa lui MacDonald.

— Aveţi un fiu? întreba el: Auzindu-se, realiză că i-a scăpat ceva despre el însuşi. Nu trebuia să spună „Aveţi un fiu?” ci „Aveţi copii?”. Dar într-o epoca în care un singur copil devenise normă, probabil ca MacDonald n-o să observe.

Faţa lui MacDonald se îmblînzi.

— Da, spuse.

Asta îl impresionă.

— Semănăm mult, spuse White. Fiul meu a venit aici cu mine.

— Ştiu, spuse MacDonald.

— El este asistentul meu personal. E foarte interesat de Proiect, se auzi White spunînd.

— Ştiu, spuse MacDonald.

White se grăbi:

— N-aş şti ce să mă fac fară el, spuse, şi-i sună în urechi aproape ca o rugăminte. Poate că asta şi era.

— Fiul, meu are doar opt luni, spuse MacDonald.

White îşi ridică sprîncenele.

MacDonald rîse:

— Mi-am petrecut viaţa asta aşteptînd. Şi am aşteptat

prea mult timp.

White şi-l imagina pe MacDonald aşteptînd aici, la Proiect, printre maşinile acestea extraterestre, cu mirosurile lor străine, gata să capete un mesaj din stele care nu mai venea, aşteptînd vreme de cincizeci de ani. Ah, era din nou sentimental. Dar nu era el cel ce aştepta aici de atîta timp. Proiectul însuşi avea cincizeci de ani, dar MacDonald era aici doar de douăzeci şi el era inginer – îi plăceau desigur maşinile şi mirosurile lor, cît şi zgomotul lor fără sens. Totuşi... douăzeci de ani... şi acum mesajul venise şi nu va fi anunţat oficial niciodată. White simţi un nou val de simpatie pentru MacDonald şi pentru toţi oamenii care şi-au închinat viaţa cercetării.

— Nu păreţi a fi omul căruia i s-a spus că opera vieţii lui nu poate fi terminată, spuse White.

MacDonald zîmbi. Era genul de zîmbet răbdător pe care trebuie că l-a menţinut de-a lungul întregii aşteptări, se gîndi White.

— Am aşteptat mult timp, spuse MacDonald. Aşa au aşteptat şi capellanii. Putem aştepta ceva mai mult dacă e necesar. Dar sper că decizia dumneavoastră să poată fi schimbată. Sînteţi încă aici, încă mă ascultaţi.

— Cel puţin asta vă datorez, spuse White.

MacDonald aşteptă.

White se gîndi că ar fi putut spune: „Nu ne datoraţi nimic, domnule Preşedinte. Noi vă datorăm totul pentru sacrificiile dumneavoastră”.

White reflectă asupra acestui gînd, cu iritare trecătoare, apoi îl alungă ca pe o copilărie.

— Celelalte cuvinte, spuse el, cele peste care aţi trecut, ce-i cu ele?

— Dacă în josul imaginii sînt cuvinte, spuse MacDonald, arătînd spre cele două simboluri din partea inferioară a paginii, sub ou, cel din colţul de sus stînga este repetat mai jos. Ar putea însemna „soare”.

— Şi celălalt cuvînt de jos?

— Nu ştim, spuse MacDonald. Probabil „mai mulţi sori”.

Observaţi că soarele din stînga jos are raze la fiecare din colţurile sale. Cel de sus are doar un început de rază. Poate că soarele îndepărtat este mai fierbinte şi el încearcă să ne spună asta, în cazul în care am avea cunoştinţele astronomice necesare pentru a-i diferenţia.

White studie desenul din nou:

— Şi toate astea se văd aici?

— Aşa cum aţi spus, e ca un roman poliţist. Noi sîntem detectivii care aleargă după ponturi şi iată că acum avem destule. Plus o nemaipomenită unealtă de cercetare. (Arătă cu mîna spre perete, dincolo de care era camera computerului). Aproape toată istoria şi literatura scrisă a omenirii se află depozitată acolo. În toate idiomurile scrise. Tot ceea ce spunem sau facem aici la proiect se înregistrează.

— Şi conversaţia noastră anterioară, cînd aţi telefonat, spuse White. Şi asta s-a înregistrat... (Era doar pe jumătate o întrebare).

— Dacă dorim, putem reasculta informaţia prin cererea vocii, sau s-o eliminăm din stoc printr-o cerere scrisă.

White dădu din mînă neglijent:

— N-are importanţă. Ceea ce am făcut şi am spus este o chestiune de notorietate mondială şi cum mandatul mi se va termina în curînd, toate aceste lucruri vor fi cotrobăite şi disecate de către specialişti, apoi înmormîntate într-o bibliotecă oarecare... Ceea ce nu pot să înţeleg este de ce a venit Jeremiah aici?...

MacDonald era gînditor:

— Pînă acum, Proiectul nu era secret. Una dintre responsabilităţile mele era să fac Proiectul să meargă înainte, şi unul dintre modurile în care am îndeplinit această responsabilitate a fost să le spunem oamenilor cu ce ne ocupăm, să le arătăm ce înseamnă, ce important este Proiectul.

John deschise uşa aflată la distanţa:

— Domnule Preşedinte, spuse el. Avem un raport de la Houston.

— Să-l auzim, spuse White.

MacDonald apăsă un buton de pe birou.

White se uită la MacDonald cu surpriză blîndă şi apoi scena se însufleţi. Imaginile erau luate din aer, probabil dintr-un elicopter – în jurul templului Houston. Bărbaţi şi femei mărşăluiau în susul şi în josul străzii. Purtau pancarte. Pe ele scria ceva, dar nu se vedea prea bine. Apoi, în timp ce imaginea era focalizată, cuvintele deveniră clare:

MESAJUL E FALS.
JEREMIAH MINTE.
NU SÎNT ÎNGERI.
SÎNT ÎNCHIPUIRI.
ÎNCHIDEŢI PROIECTUL.
DISTRUGEŢI RADIOTELESCOAPELE.
NU VREM COMUNICAREA CU EXTRATEREŞTRII...

Printre pichete alţi bărbaţi şi femei treceau şi intrau în clădire într-un ritm neregulat, dar persistent. Dincolo de pichete, în timp ce camera oferea o vedere de perspectivă, se puteau zări figuri tăcute masate ca un nor în jurul clădirii şi aşteptînd ceva, un cuvînt, un eveniment, un semnal şi din înfăţişarea lor era greu de spus dacă figurile erau spectatori sau participanţi care-şi aşteptau clipa de glorie.

Scena se schimbă. Acum punctul de filmare era înăuntrul uriaşului dom. Imaginea cuprinse întîi îndepărtatul plafon şi coborî apoi încet spre scaune. Erau toate ocupate, şi oameni veneau mereu, se aşezau sau stăteau în picioare pe scări. Sub ei, într-un cerc de lumină, ca o figură stilizată în alb-negru se zărea Jeremiah. Nu era singur. În spatele lui se afla o fiinţă evanescentă, transparentă, dar în mod clar un înger, cu nimb şi aripile desfăcute, şi cu mîna sa dreaptă aşezată pe umărul lui Jeremiah. Figura stilizată îşi ridică mîna stînga spre mulţime şi mulţimea se ridică în picioare aproape

instantaneu. White nu izbutea să audă nimic. Presupunea că exista şi sunet la aceste transmisii, dar era probabil prea slab. Totuşi simţi unda de şoc ce explodă din cele mai mult de cincizeci de mii de gîtlejuri şi care făcu să se cutremure plafonul templului...

— Am dat de necaz, spuse White, în timp ce scena păli şi MacDonald închise fereastra.

— Entuziasm exagerat, spuse MacDonald.

— Tulburări, disensiune, adăugă White. Necazuri. Am rezolvat multe din problemele care ameninţau să scindeze naţiunea, cam pe cînd s-a înfiinţat Proiectul, dar necazuri ca acesta ne vor împiedica să ne ocupăm de celelalte probleme. Avem nevoie de calm seninătate şi îngerul ăsta al lui Jeremiah nu aduce pace. Poartă sabie. Nu văd cum a putut el citi asta în mesaj, spuse, uitînd că deja discutaseră subiectul.

MacDonald ridică o altă ilustraţie de pe biroul său. Nici pe aceasta n-o văzuse, se gîndi White. MacDonald i-o întinse:

— L-am rugat pe un coleg artist s-o pregătească pentru dumneavoastră. Cam ceea ce m-am gîndit că va descrie Jeremiah.

White o acceptă, o întoarse pe ambele părţi şi se uită la ea. Era tot un desen, dar reprezenta o fiinţă ca o pasăre înaltă, cu aripi – rudimente. Pe cap purta o cască transparentă. La colţurile opuse ale desenului se aflau reprezentări stilizate ale sorilor. Sub cel din colţul din dreapta sus se afla o planetă asemănătoare cu Jupiter, cu patru sateliţi, doi mai mici, ca Luna şi doi mai mari, unul ca Venus şi celălalt ca Pămîntul. Sub marginea dreaptă erau înscrise numere de la 1 pînă la 9. Pe partea stîngă erau cuvinte care spuneau: „Soare – Capellan – Aripă – Capellan – Piept –Şolduri – Picioare – Capellan. Şi dedesubtul figurii se afla un ou mare, clar. Sub el mai erau două cuvinte: „Soare” şi „Soare mai fierbinte”.

Prin casca transparentă se putea vedea faţa unui extraterestru, evident avian ca evoluţie, dar şi inteligent:

inteligenţa îi modelase trăsăturile, aşa încît părea să fie o rudă îndepărtată a omului. Pasărea părea inteligentă, amabilă, binevoitoare

— Presupun, spuse White, că e tot atît de verosimil ca celălalt.

— Acesta este unul dintre motivele pentru care n-am putut să-i spun lui Jeremiah că n-are dreptate, spuse MacDonald. Dar are dreptul la interpretarea lui, tot atît cît am şi eu la a mea.

— Un alt motiv, spuse White, este şi faptul că acceptarea mesajului de către Jeremiah reprezintă un avantaj pentru Proiect.

MacDonald dădu din umeri.

— Desigur. Totuşi, ceea ce am încercat să-i spun era că mesajul nu reprezenta o ameninţare pentru el şi credinţa lui. Ăsta-i adevărul…

— Ceea ce vreţi, de fapt, să spuneţi, este că i-aţi permis să se înşele!!

— Nu, spuse MacDonald ferm. Nu ştim ce spune mesajul. Îl interpretăm simplu, mecanicist, citîndu-l la nivelul copiilor care trasează bastonaşe. Jeremiah îl interpretează la un nivel mai adult, traducînd simbolurile în imagini. Cele două desene – al nostru şi al lui Jeremiah – sînt în linii mari

de aceeaşi valoare. Real nu este decît complexul de puncte al computerului.

White spuse, încet:

— Atît de puţin, şi atît de mult zgomot.

— Pentru moment, spuse MacDonald. Dacă ne permiteţi

să facem public ceea ce noi considerăm esenţa mesajului, lăsîndu-i pe savanţii lumii să-l completeze cu interpelările lor, am putea întocmi un răspuns şi l-am transmite capellanilor…

White se uită la desen. Nu-i răspunse direct.

— Aveţi un creion? întrebă. Sau un stilou?

MacDonald scotoci în birou şi găsi o carioca groasă. White lucră la faţa păsării o vreme, apoi îi înmînă tabloul lui MacDonald.

Acum pasărea nu mai era umanoidă. Pliscul era mai lung şi curbat la capăt. Un plisc care muşcă şi sfîşie. Ochii păsării erau ascunşi şi cruzi. Era o răpitoare în căutarea următorului festin.

— Şi dacă arată aşa? întrebă White.

„Întrebarea”, ar fi trebuit el să spună, „este: cum e lumea cu adevărat? Este aşa cum o vezi, sau aşa cum o ştiu eu? Dacă ai îndoieli n-ar fi mai bine să iei în considerare trecutul, să înveţi istoria poporului tău, să rămîi neutru pînă cînd eşti sigur că prezentul şi-a schimbat năravurile vechi, învechitele prejudecăţi?”

Timpul trecea, White simţea acut asta. În curînd va trebui să termine această conversaţie şi să hotărască ce-i de făcut în legătură cu problemele ce aveau să vină, şi pe care le simţea de pe acum. Dar îi era groază să-l lovească pe omul acesta – om bun, îşi zise – atît timp cît nu-l irita.

— Ce importanţa au patruzeci şi cinci de ani-lumină? spunea MacDonald. Ei vor să comunice. Ei caută alte minţi, alţi semeni inteligenţi în Univers.

— În ce scop? întrebă White. De ce se zbat atîta?

— Ca să nu fie singuri. Pentru acelaşi motiv pentru care noi i-am ascultat. E groaznic să fii singur.

Ce ştie el? gîndi White.

— Da, răspunse.

— Pe de altă parte, adaugă MacDonald, ei ştiu de mult că noi sîntem aici.

— Cum? întrebă White, surprins şi uşor alarmat.

— Vocile, spuse MacDonald.

Vocile, desigur. Extratereştrii au interceptat emisiunile radio de demult, aşa că ştiau că exista oameni la celălalt capăt al lumii.

— Ei nu ştiu însă cine sîntem, sau ce sîntem, spuse White. Nu ştiu dacă am primit mesajul lor, dacă l-am descifrat, şi dacă putem răspunde. Dacă putem face oricare dintre aceste lucruri...

MacDonald îşi puse mîinile una peste alta:

— Are vreo importanţă?

White ridică din umeri, nerăbdător:

— Dumneavoastră şi colegii dumneavoastră sînteţi experţi în probleme extraterestre, dar pînă şi un ateu îşi poate imagina cel puţin o situaţie în care asta ar putea avea importanţă.

MacDonald zîmbi.

— Monstrul venit din stele?

— Mai sînt monştri, spuse White. Tribul din Est, sau cel din Nord. Ticăloşii de pe coline. Bandele de linşaj de la sate.

— Da. Dar nu-i vorba de făpturi civilizate, spuse MacDonald. Aceştia nu încearcă să comunice.

— Pot găsi exemple şi pentru asta. Poate că au contactat mai multe lumi şi se vor hotărî s-o invadeze pe cea care răspunde la mesaj.

— Chiar dacă deplasarea interstelară este posibila – şi probabil că nu este chiar dacă războiul interstelar e posibil – şi e aproape imposibil să fie – spuse MacDonald, chiar şi atunci, de ce ar face-o?

White îşi desfăcu mîinile.

— De ce s-au chinuit atîta să ne transmită semnale, în fond!

MacDonald dădu să vorbească, dar White continua:

— Ca în rubricile pentru inimile sfărîmate: „Dragă cititoare, v-am aşteptat mesajul vreme de un milion de ani... Poate că trebuie să fie siguri că nu ne-am ruinat

radioactiv planeta, de cînd am descoperit bomba atomică. Poate că intenţionează să ne trimită instrucţiuni pentru construirea unui aparat de transferat la distanţă materia. Poate că au nevoie de un anume nivel de dezvoltare tehnologică ce ne-ar face demni de rangul unei lumi subordonate.

— Dacă toate acestea ar fi posibile, spuse MacDonald. Atunci trebuie să ne gîndim la faptul că ni s-au încredinţat, odată cu lumea lor, tot atît de mult cît am făcut-o noi înşine. Acest lucru demonstrează un anume grad de încredere.

— Sau siguranţă. Sau aroganţă.

— Nu pot să cred..., începu MacDonald.

— Dar puteţi să va imaginaţi? îl întrerupse White. V-aţi petrecut viaţa printre savanţi bine intenţionaţi. Pentru dumneavoastră Universul e un tărîm ospitalier; v-a tratat cu blîndeţe, sau măcar nu v-a făcut nici un rău. Eu am văzut patima, răutatea, lăcomia şi ştiu că inteligenţa nu este necesarmente binevoitoare. De fapt, din experienţa mea, ea este, mai degrabă, un instrument în neîntreruptă căutare a avantajului, în calcularea profitului şi a pierderii, în găsirea unui mijloc de mărire a profitului şi micşorare a pierderii.

MacDonald nu-i răspunse aşa cum se aştepta White:

— Logica este siguranţa noastră, spuse MacDonald calm. Singurul lucru demn de a fi trimis din stea în stea este informaţia: profitul sigur dintr-un asemenea schimb depăşeşte cu mult avantajul nesigur al oricărui alt comportament. Primul beneficiu este cunoaşterea altor fiinţe inteligenţe din Univers – şi numai asta ne dă putere şi curaj. Apoi mai sînt şi informaţiile despre o lume extraterestră.

White îşi schimbă strategia.

— Dar dacă ne schimbă pe noi? Avem experienţa şocului cultural generat de întîlnirea unei rase avansate cu una primitivă: unele dintre societăţile care au existat aici pe Pămînt s-au dezintegrat, devenind sclavele altora. Şi cele

care au supravieţuit, au făcut-o cu preţul schimbării valorilor, atitudinilor şi comportamentului lor tradiţional.

MacDonald îl studie pe White, cîntărindu-i, parcă, puterea de înţelegere.

— Cred că nu veţi găsi nicăieri condiţii atît de ideale, încît să nu apreciaţi schimbarea...

N-a înţeles. Nici o reacţie.

— Felul meu de a mă schimba, spuse White.

— Pe de altă parte, spuse MacDonald, exemplele antropologice pe care le-aţi citat se referă la societăţi nesofisticate, sau izolate, care nu-şi pot imagina nimic superior lor, nici măcar ceva diferit lor...

— Aşa cum i-a spus un vraci înlăcrimat lui Carl Jung, spuse White ca şi cum ar fi fost de faţă atunci, ne-am putea trezi că nu mai avem „vise”.

— Nu sîntem atît de naivi, spuse MacDonald. Noi ştim că există alte fiinţe inteligente în Univers. Noi ştim că ele pot să nu ne semene, dar ne e sete de schimbul de idei. Visele noastre se referă la zborul spaţial şi la contactul cu inteligenţe extraterestre.

John deschise din nou uşa:

— Avem noutăţi, domnule Preşedinte.

MacDonald se uită la White. White aprobă şi MacDonald apăsă un buton.

Prima scenă înfăţişa poliţia în luptă cu o mulţime aflată în jurul Templului Solitarian. Cînd imaginea se focaliză asupra izbucnirii incidentului, pe străzi se zăriră pete. Se puteau vedea şi corpuri pe jos, unele în uniformă. Bărbaţi şi femei ieşeau în şuvoi nesfîrşit din templu încercînd să se strecoare printre combatanţi sau să li se alăture.

MacDonald dădu drumul la sunet. Rumoarea se prăvăli ca un tunet îndepărtat.

A doua scenă arăta un grup pe stradă, în faţa unei clădiri în stil neoclasic. În jurul ei, ca un şanţ medieval, se afla o piscină limpede care ţinea oamenii la distanţă. Dar se iveau pumni ridicaţi şi ţipete răcnite într-o limbă străină. Scenele a treia, a patra şi a cincea erau similare:

singurele diferenţe erau reprezentate de stilul arhitectural al clădirilor, culoarea şi hainele oamenilor, limba în care se ţipa; unele ţipete erau în limba engleză.

A şasea scenă înfăţişa un grup de oameni, bărbaţi, femei şi copii adunaţi pe o colină întunecată în jurul unui bărbat îmbrăcat într-o robă de culoare închisă. Ei se uitau în tăcere la stele. A şaptea scenă prezenta ceva însîngerat, parcă viscere împrăştiate pe pavaj... ca într-o pictură abstractă. Imaginea se schimbă, urcînd spre latura clădirii pînă cînd atinse îndepărtatul ei vîrf de ciment.

A opta scenă înfăţişa ambulanţele care se grăbeau spre intrarea unui spital.

A noua scenă era la morgă.

A zecea scenă descria urletul impenetrabil al traficului în timp ce maşinile şi elicopterele încercau să părăsească un oraş...

— Pare să fie, spuse el încet, un început de – revolte religioase, chiar un posibil război religios, sau, poate, sfîrşitul a ceva.

— Oamenii reacţionează la lipsa de informaţii, spuse MacDonald. Să comunicăm cu ei. Un anunţ oficial şi o campanie de informare bine organizată despre Proiect, mesaj şi despre răspuns...

— Ar putea linişti temerile, spuse White, sau ar putea să le întărească.

— Teama nu e logică. Faptele o pot împrăştia. Capellanii nu pot veni aici. Transferul de materie la asemenea distanţe este pură fantezie şi nu ne putem imagina vreun sistem de propulsie care s-ar fi apropiat măcar de limita vitezei luminii.

— Ceea ce nu ne putem imagina, spuse White, a devenit un obicei în ultimele secole. Şi ceea ce a fost considerat imposibil de către o generaţie a devenit locul comun al următoarei. Spuneţi-mi: de ce ţineţi atît de mult să răspundeţi la mesaj? Nu e oare de ajuns că cercetarea dumneavoastră a fost încununată de succes, că aţi demonstrat existenţa vieţii inteligente în Univers?

— V-aş putea argumenta... spuse MacDonald. Am destule motive bune şi l-am spus pe cel mai important. Comunicarea cu raţiunile extraterestre poate produce beneficii reciproce incalculabile dar, dincolo de argumente, există, aşa cum bănuiţi, motivaţia personală. Înainte ca răspunsul nostru să ajungă în Capella, eu voi fi mort de mult. Doresc însă ca eforturile mele să-mi fie răsplătite, convingerile mele să se dovedească corecte, viaţa mea să fi avut un sens. Aşa, ca şi a dumneavoastră...

— Am ajuns la esenţă, în sfîrşit, spuse White.

— Întotdeauna. Doresc să las o moştenire fiului meu şi lumii. Nu sînt nici poet, nici profet, nici artist sau constructor, nu sînt om de stat sau filantrop. Tot ce pot să-i las este o fereastră deschisă; un drum deschis spre Univers... speranţa... perspectiva a ceva nou: un mesaj de la o lume străină aflată sub doi sori: îndepărtaţi şi stranii...

— Cu toţii dorim asta, spuse White. Întrebarea este: cum ajungem acolo?

— Nu toţi dintre noi, spuse MacDonald. Unii nu doresc să lase moştenire ceva nou, ci ura, luptele noastre... Dar viaţa se schimbă, timpul trece şi noi trebuie să le dăm copiilor noştri viitorul, nu trecutul. Dacă le dăm trecutul, atunci trecutul poate doar afecta viitorul. Trecutul nu este irelevant, dar noi nu putem trăi în el. Singurul loc în care putem trăi este viitorul şi acesta este singura perioadă pe care o putem schimba. Credeţi-mă: odată răspunsul trimis, în lume va domni pacea.

— Cum aşa?

— În primul rînd pentru că se va termina ceva pentru totdeauna. Cei care se ceartă acum îşi vor da seama că sînt fiinţe raţionale şi că acolo departe, trăiesc de asemenea fiinţe raţionale. Şi că, dacă noi putem vorbi cu ele, am putea şi comunica unii cu alţii, chiar dacă vorbim limbi diferite şi zeii noştri sînt diferiţi.

John spuse:

— La telefon ambasadorul japonez.

— Nu am cu mine interpretul, spuse.

— Nu vă faceţi griji, spuse MacDonald. De asta se va ocupa computerul nostru.

White şi MacDonald îşi schimbară locurile, White se trezi în spatele biroului lui MacDonald, cu un fel de fereastră în faţă. Obrazul cu ochi migdalaţi de deasupra tunicii colorate spuse, în limba engleză, cu o sincronizare a buzelor aproape perfectă:

— Domnule Preşedinte, ţara mea vă solicită respectuos să ţineţi sub control tulburările din cadrul hotarelor ţării dumneavoastră şi să încetaţi anunţul unor ştiri cu caracter provocator care ameninţă pacea altor naţiuni prietene…

— Puteţi informa pe Premierul dumneavoastră, răspunse White cu grijă, că regretăm din toată inima aceste tulburări, că sperăm să le aducem cît mai repede sub controlul nostru şi că nu avem nici un mecanism de control al anunţării ştirilor.

Chipul slab cu trăsături specifice aprobă politicos.

— Ţara mea vă cere de asemenea să nu răspundeţi mesajului primit din Capella, nici acum, nici în viitor.

— Mulţumesc, domnule Ambasador, spuse White politicos, dar înainte de a se putea întoarce spre MacDonald, chipul japonez fu înlocuit de unul rus.

— Ambasadorul sovietic, spuse John.

— Uniunea Sovietică este foarte neliniştită de suprimarea acestui mesaj, spuse rusul brusc. Noi dorim ca dumneavoastră să aflaţi că şi noi am primit mesajul şi că pregătim un răspuns. Îl vom face în curînd public.

Acum fereastra era goală şi luminoasă.

— Destul, spuse White.

— Nimic din ceea ce fiinţele umane pot exprima, continuă MacDonald, de parcă nu fusese întrerupt, nu este atît de străin ca limbajul capellanilor. Nimic din ceea ce ei cred nu este atît de straniu, precum ceea ce înşişi capellanii cred.

— Cred că ştiaţi despre preocupările ruşilor şi despre chinezi, spuse White.

— Fraternitatea savanţilor este mai puternică decît

fraternitatea celor născuţi pe acelaşi teritoriu sau a celor care vorbesc aceeaşi limbă.

— Cum au aflat despre mesaj?

MacDonald îşi desfăcu mîinile larg într-o atitudine de neputinţă:

— Prea mulţi ştiau despre el. Dac-aş fi bănuit că nu avem voie să facem cunoscute informaţiile ca atare, că nu putem transmite răspunsul nostru, atunci n-aş fi adunat grupul acela de oameni pentru a sărbători clipa noastră de glorie. Dar de vreme ce ei ştiau, informaţia n-a putut fi complet suprimată. Nu lucram la un proiect secret. Eram doar un laborator ştiinţific, deschis schimburilor de idei cu lumea înconjurătoare. Iată, avem chiar şi cîţiva ruşi şi chinezi, oameni de ştiinţă, veniţi în schimb de experienţă. Acum, cînd e prea tîrziu...

— Bine, dar nimănui nu i-a trecut prin cap c-o să reuşiţi, spuse White.

MacDonald se uită surprins la White. Era prima oară cînd White îl vedea pe MacDonald surprins.

— Atunci de ce ne-aţi mai acordat fonduri? întreba

— Nu ştiu de ce s-a pornit Proiectul, spuse White. Nu am cercetat originile sale istorice şi probabil că adevăratul motiv se află în alta parte. Dar presupun că răspunsul seamănă cu modul nostru de a gîndi, cel din ultimii ani. Oamenii de ştiinţă doreau să facă un anumit lucru şi nimeni nu vedea nimic rău în asta. În fond, trăim într-o epocă de bunăstare.

— Bunăstare publică, corectă MacDonald.

— Bunăstare de tot felul, îi replică White. Naţiunea noastră şi alte naţiuni, unele chiar înaintea noastră, altele urmîndu-ne, au pus la punct o politică conştientă de eliminare a sărăciei şi nedreptăţii.

— Funcţia guvernului este să „promoveze bunăstarea generală”, cită MacDonald.

— Este efectiv o politică deliberată. Sărăcia şi nedreptatea sînt tare sociale, dar nu pot fi înlăturate într-o lume în care problemele de primă importanţă sînt de altă

natură. Ele nu vor dura mult într-o societate complexă, tehnologică, în care cooperarea este esenţială, unde violenţa şi revoltele pot distruge un oraş, sau însăşi civilizaţia.

— Desigur.

— Aşa că am făcut o întoarcere de 180° şi am îndreptat naţiunea pe calea eliminării sărăciei şi nedreptăţii, atingînd acest ţel. Am pus la punct un sistem social stabil în care fiecare om are un venit anual garantat şi poate face cam tot ce-i place, cu excepţia înmulţirii fără limită şi rănirii aproapelui, într-un fel sau altul.

MacDonald aprobă.

— Aceasta a fost realizarea măreaţă a ultimelor decenii – mişcarea de instaurare a bunăstării.

— Doar că n-o s-o mai numim bunăstare, spuse White. Este democraţie, sistem, statu-quo, dreptul tuturor oamenilor. Ce anume vă face să credeţi că ştiinţa nu aparţine sistemului?

— Generează schimbări, spuse MacDonald.

— Atunci cînd e înfrîntă, nu, spuse White. Sau dacă e victorioasă în anume limite, anticipabile, cum ar fi programul spaţial. Doamne, ne-am gîndit că Proiectul e fără probleme. Sigur, face parte din programul instaurării bunăstării şi folosirea fondurilor publice pentru sprijinirea lui, de-a lungul anilor, a fost un ajutor dat savanţilor: li s-a oferit o ocupaţie şi un mod de a-i feri de cercetări periculoase. Cea mai importantă sarcină a guvernului este, sper că vă daţi seama, menţinerea stabilităţii, împiedicarea tulburărilor, a revoltelor, propria menţinere la putere.

— Nu, spuse MacDonald, apoi continuă, adică da, cred că da. Ştiam că dacă opunem ceva rezistenţă obţinem bani mai uşor. Cred că am gîndit asta fără să-mi dau seama. Şi acum vreţi să ne oprim... Pur şi simplu.

— Ei, nu chiar pur şi simplu, spuse White cu blîndeţe. Lăsaţi-o mai moale. Pretindeţi că aveţi în vedere răspunsul, continuaţi detectarea altor mesaje. Porniţi un alt proiect, în altă parte, ca să aveţi cu ce vă ocupa. Aveţi

doar experienţă... Puneţi-vă mintea la contribuţie veţi găsi ce-i de făcut.

Dar lupta împotriva nedreptăţii şi sărăciei nu fusese încă cîştigată. White ştia asta. John era convins că fusese. Credea că poate fi cruţat de luptă. Dar, era de fapt, o dezertare. Aşa îl numea White pe John: „dezertor”.

Bunăstarea nu era de-ajuns. Prea mulţi negri, mulţumiţi de veniturile anuale garantate, nu erau dispuşi – sau erau prea speriaţi – ca să se zbată pentru mai mult. Trebuiau educaţi. Trebuiau conduşi. Aveau nevoie de persoane ca el, după care să se modeleze. Sau era John, dacă ar fi putut rămîne în politică... O, sigur, mai erau modele... Savanţi negri, artişti negri, doctori negri, chiar şi unii dintre membrii Proiectului erau negri. Dar nu era destul: procentele spuneau că inegalitatea este o realitate.

Se îngrijise de statutul bunăstării, dar nu-şi imaginase că John nu poate fi impresionat de bunăstare...

MacDonald căzuse pe gînduri, ca şi cum ar fi cîntărit adînc ceva în sinea lui. Oare gîndeşte dinainte deciziile, ca Teddy şi mine? se gîndi White.

— Mi-am petrecut viaţa în căutarea adevărului, spuse MacDonald. Acum nu pot să mint.

White oftă:

— Atunci va trebui să găsim pe cineva care poate.

— Nu veţi putea. Comunitatea ştiinţifică va reacţiona atunci la presiune, la fel ca orice altă minoritate.

— Trebuie să avem linişte.

— Într-o lume tehnologică, spuse MacDonald, schimbarea este inevitabilă. Ca să putem avea linişte, avem nevoie de schimbări raţionale, de schimbări controlabile.

— Dar schimbarea pe care o aduce Mesajul este

necontrolabilă, incalculabilă.

— Pentru că nu ne-aţi permis s-o controlăm – nu-mi place cuvîntul – pentru că nu ne-aţi permis să comunicăm realitatea noastră oamenilor, să le-o explicăm într-un asemenea mod încît s-o poată vedea ca pe o aventură minunată, ca pe o promisiune, ca pe un dar de înţelegere şi conştiinţă, informaţie şi percepţie ce rămîne încă de studiat...? Pe de altă parte cum puteţi şti cum va reacţiona lumea, sau naţiunea noastră cînd vor afla că vor avea nevoie de nouăzeci de ani de-acum înainte pentru asta?

— Nouăzeci de ani? (White rîse nervos.) Eu nu gîndesc mai departe de următoarele alegeri. Ce legătură au cei nouăzeci de ani cu asta?

— Aceasta este măsura de timp necesară unui mesaj de răspuns pentru a ajunge la Capella şi pentru ca răspunsul lor să ne parvină, spuse MacDonald. Asta am vrut să spun cînd am spus că aş vrea să las o moştenire fiului meu şi fiului fiului meu. Ei, bine, pe vremea cînd răspunsul nostru va ajunge pe Capella, vom fi amîndoi morţi, domnule Preşedinte. Majoritatea celor vii de acum vor fi şi ei morţi atunci. Fiul dumneavoastră va fi un om în vîrstă, iar fiul meu va fi în plină maturitate. Şi cam cînd răspunsul din Capella se va întoarce, aproape toţi cei în viaţă acum vor fi morţi. Ceea ce facem nu este pentru noi înşine. Ci pentru generaţiile viitoare. Vom lăsa moştenire, şopti MacDonald, un Mesaj din stele.

— Nouăzeci de ani, repetă White. Ce fel de comunicare e asta?

— Imediat ce oamenii vor înţelege, spuse MacDonald încrezător, aceste tulburări vor dispare. Frica, mînia, ura, neîncrederea nu durează prea mult. Liniştea, liniştea durează şi liniştea se va întoarce, împreună cu un sentiment plăcut, o promisiune se va îndeplini într-un viitor nedefinit, întocmai ca Pămîntul Făgăduinţei: nu acum, nu mîine, odată... Şi cei care ameninţă liniştea, de la naţiune pînă la individ, ameninţă conştient un bun al viitorului definit – şi se vor abţine.

— Nu pot să-mi asum riscul, spuse. Nu veţi trimite răspunsul. Veţi începe imediat dezafectarea Proiectului Puteţi s-o faceţi? (Se ridică. Discuţia luase sfîrşit).

MacDonald se ridică şi el, gînditor

— Nimic nu v-ar mai putea schimba hotărîrea?

White dădu din cap a negare.

— Aţi spus tot ce era de spus. Credeţi-mă, aţi făcut tot ce ar fi făcut orice om.

— Ştiu ce fel de moştenire voi lăsa fiului meu, spuse MacDonald. Dumneavoastră ce fel de moştenire doriţi să-i lăsaţi fiului dumneavoastră?

White îl privi cu tristeţe.

— Nu e cinstit. Eu fac ceea ce sînt obligat să fac. Dumneavoastră veţi face ceea ce trebuie să faceţi?

MacDonald oftă şi White văzu cum viaţa se scurge parcă din el. Se întristă.

— Lăsaţi-mă să mă ocup cum ştiu eu de asta, spuse MacDonald. Vom continua să studiem Mesajul, vom continua să-i descifrăm înţelesul. Treptat, voi îndrepta activitatea de ascultare spre alte surse.

— Doriţi un răgaz, spuse White. Speraţi la o şansă în plus de la succesorul meu?

— Unităţile noastre de măsurare a timpului sînt diferite. Proiectul poate aştepta.

— Aveţi în mine, spuse White, pe cineva care crede în schimbare. Succesorul meu n-o să creadă în asta, iar cel ce-l va urma va dori să înlăture condiţiile predecesorului său. (Dădu din cap cu regret şi-i întinse mîna pentru a-i fi strînsă, protejînd-o inconştient, aşa cum fusese învăţat pe vremea campaniei electorale). Dar poate că drumul dumneavoastră este mai bun. Continuaţi să speraţi. Menţineţi Proiectul. Lăsaţi-i pe oameni să lucreze. Dar cu nici un chip – voi pune asta imediat în scris, deşi a fost înregistrat de pe acum de computerul dumneavoastră – nu trimiteţi vreun răspuns. Am şi eu oamenii mei la Proiect şi le voi da instrucţiuni.

MacDonald ezită, apoi strînse mîna lui White:

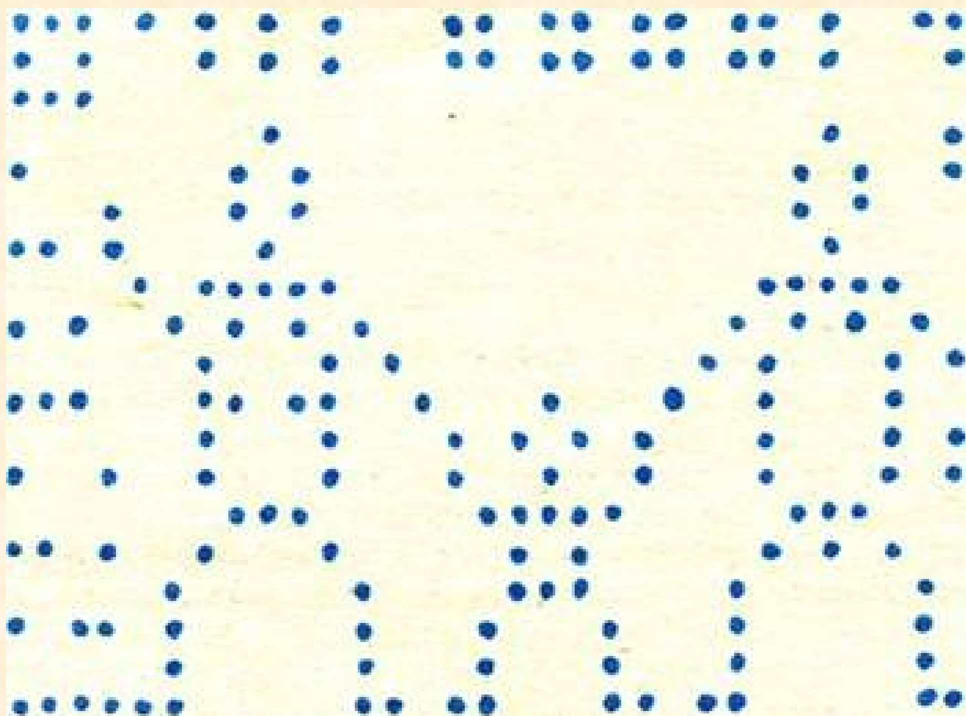
— Îmi pare rău, spuse.

White nu ştia de ce îi pare rău lui MacDonald. Poate pentru că-i părea rău să conducă un Proiect trădat. Poate că-i părea rău pentru Preşedinte, care trebuia să se compromită pe sine, să compromită idealurile ţării sale, poate că-i părea rău pentru rasa umană care nu va mai primi mesaje din stele, sau poate că-i părea rău pentru capellani, care nu vor mai primi nici un răspuns la mesajul lor plin de speranţe. Poate că-i părea rău pentru tot şi toate.

— Nu v-am întrebat, spuse White, ce-aţi fi răspuns dacă vi s-ar fi permis să trimiteţi un răspuns.

MacDonald trecu pe lîngă White şi ridică ultima foaie de hîrtie de pe birou. I-o înmînă lui White

— E foarte simplu. E cît se poate de clar, spuse, făcînd o pauză; apoi, adăugă: se numeşte anticriptografie. Nici măcar nu-i foarte original. Bernard Oliver a sugerat ceva asemănător cu mai bine de cincizeci de ani în urmă. Am fi încercat să le spunem capellanilor cam aceleaşi lucruri pe care ni le-au spus şi ei: cine sîntem, unde trăim, cum ne înmulţim, cum gîndim.

White se uită la foaia de hîrtie.

— Vă uitaţi la ea pe dos, spuse MacDonald. A trebuit s-o înfăţişăm în lăţime ca să ne încadrăm în aceleaşi dimensiuni.

White întoarse hîrtia şi se uită la ea cîteva clipe. Apoi începu să rîdă.

După cîteva momente, MacDonald spuse:

— Ce-i caraghios?

— Îmi pare rău, spuse. Nu rîdeam de răspuns Nu pot înţelege nici jumătate din ce-i aici. Dar, evident înfăţişează un tată, o mamă şi un fiu – un copil – şi rîdeam pentru că gîndeam că ei, capellanii nu vor putea şti dacă noi sîntem albi sau negri.

Cînd el şi John se vor fi întors la Washington, ce-o să-i spună lui John? Că i-a ordonat unui om mare să-şi ascundă măreţia şi să distrugă ceea ce a construit?

Ştia ce efect va avea asta asupra lui John, şi asupra relaţiei dintre ei. Pe de o parte predica conducerea luptei împotriva nedreptăţii şi sărăciei, pe de alta refuza altora să conducă.

„Nu vezi decît propria ta viziune", o să-i spună John. „Eşti orb în faţa viziunilor celorlalţi". Şi el ce-o să-i spună? Şi dacă John avea dreptate? Şi lupta era încheiată în ceea ce privea efortul depus de conducătorii ei, iar acum era rîndul individului? Şi nu cumva marea bătălie de acum consta în permisiunea dată măreţiei individuale de a se exprima pe sine şi în deschiderea socială?

Difuzoarele de pe fiecare latură a încăperii spuneau:

— Mac! Mac!

— Da, Oley, spuse MacDonald.

— Lui John White tocmai i-a venit o idee în legătură cu Mesajul, se auzi în difuzoare. Iertaţi-mă că vă întrerup, dar am considerat că nu e cazul să aşteptam.

— E-n ordine, spuse MacDonald, uitîndu-se întrebător spre White, tocmai terminam.

Aproape înainte ca vorbele să se stingă, în camera apăru un bărbat între două vîrste, solid, cu părul nisipiu. John îl urma.

— Olsen, spuse MacDonald, dumnealui e...

— Ştiu, spuse celălalt. Domnule Preşedinte, spuse el, controlîndu-şi cu greu entuziasmul, totul se potriveşte, ca într-un mozaic final.

White îşi privi fiul. Era clar entuziasmat şi el, bucuros, dar nu dorea să vorbească.

— E ideea ta? întrebă White, sceptic. Chiar a ta personală?

John dădu din cap:

— Da, spune-le, spuse Olsen, întorcîndu-se spre John.

— Spune-le tu.

Olsen se întoarse spre MacDonald.

— Simbolurile pentru cei doi sori sînt diferite, nu-i aşa?

spuse el, vorbind repede, neaşteptînd vreun răspuns. Soarele din colţul dreapta sus are un singur punct în afara lui. Cel din stînga jos are două puncte la fiecare colţ, ca nişte raze. Cuvintele din stînga sus şi cele din dreapta soarelui de jos par să fie simbolul pentru cuvîntul „soare”.

— Da, spuse MacDonald, uitîndu-se la White şi apoi, din nou, la Olsen.

— Şi următorul simbol de jos l-am interpretat ca „mai mulţi sori” sau „soare mai mare”, sau „soare mai fierbinte”. I-am arătat asta lui John şi el a spus: „Poate că nu este doar o descriere lipsită de sens. Poate că e răspunsul la o altă problemă a lor, pe care vor să ne-o dezvăluie. Ceva ce li se întîmplă. Poate că soarelui îndepărtat îi creşte energia, radiind mai multă căldură, devenind, poate, o novă”.

— Ce înseamnă asta? întrebă White.

— Creşterea temperaturii Soarelui îndepărtat, spuse MacDonald, poate să nu fie o problemă gravă. Dar acum şi soarele lor – soarele în jurul căruia orbitează planeta superjupiteriană – dă semne că devine o novă.

— Vor muri, spuse White.

— Da, spuse MacDonald.

White îşi dădu seama: MacDonald credea, Olsen credea, John credea, toţi erau convinşi că-i adevărul adevărat. Îi plîngeau pe capellani ca pe nişte prieteni. Poate că aşa şi erau: MacDonald trăise anticipînd momentul contactului vreme de douăzeci de ani şi acum, cînd îi găsise şi cînd ar fi putut comunica cu ei descoperea că sînt condamnaţi.

— Mesajul nu conţine nici o aluzie la vreo încercare de evadare. Casca, dacă este cască, implică o acceptare a condiţiilor, aşa cum sînt, spuse MacDonald. Navele spaţiale sînt o posibilitate pentru cei puţini, desigur, spuse MacDonald. Nu-i putem ajuta, dar îi putem anunţa că n-au trăit în van, că ultimul lor mare efort de comunicare a fost încununat de succes: există cineva care ştie, cineva care se teme pentru ei şi care le doreşte binele.

Ridică hîrtia de pe biroul unde o pusese White şi, cu

ajutorul cariocii, desenă peste capul copilului umerii şi capul unui capellan, mînă în mînă cu fiinţele umane.

White se uită la imagine şi se gîndi la răspuns, dar îl simţea de pe acum. Publicul va accepta acest mesaj. Oamenii vor fi mulţumiţi că se trimite un răspuns. Schimbul de mesaje, lărgind viziunea şi înţelegerea îl va apropia, le va da curaj şi încredere în ei înşişi.

— Da, spuse el. Trimite răspunsul.

Mai tîrziu, în timp ce stătea împreună la intrarea în clădire, îşi dădu seama că John se ţine deoparte.

— Ce e fiule? întrebă.

— Aş vrea să rămîn deoparte o vreme, spuse John. Aş vrea să aflu ce anume trebuie să fac pentru a lucra la Proiect, contribuind cu ceva (ezită, apoi adăugă). Dacă şi tu eşti de acord, tată.

Ceva îngheţă în pieptul lui White, apoi prinse a se topi...

— Sigur, fiule, dacă asta doreşti...

John dispăru într-o clipă şi White se uită afară, la spaţiul de parcare fosforescent dincolo de care se ridica, mişcîndu-se încet către cerul nopţii, radiotelescopul; susţinut de un braţ, precum o torţă gata de a fi aprinsă.

Cîndva, nu după mult timp, răspunsul la Mesajul din stele va izbucni, undă după undă, în lunga lui călătorie spre o lume îndepărtată. Dacă nu din antena asta, sigur din alta.

COMPUTER RUN IV

Pornind de la o ipoteză puţin verificată, m-am aventurat într-o călătorie periculoasă şi am şi întrezărit zona de coline submontane ale unor noi tărîmuri. Cei care au curajul să meargă mai înainte în căutarea lor vor pune piciorul acolo... IMMANUEL KANT, 1755...

Ştiinţa şi tehnologia au progresat, într-o mare

măsură, deşi nu în întregime, graţie luptei pentru supremaţie şi dorinţei pentru o viaţă uşoară. Amîndouă aceste forţe au o tendinţă de a distruge, dacă nu sînt controlate la timp. Prima duce la distrugerea totală şi a doua duce la degenerarea biologică sau mentală... SEBASTIAN VON HOERNER, 1961...

APROXIMATIV JUMĂTATE DIN FORŢA DE MUNCĂ NAŢIONALĂ EFECTUEAZĂ 7,5 ORE DE MUNCĂ PE ZI ÎNTR-O SĂPTĂMÎNĂ DE LUCRU DE 4 ZILE, CU OBIŞNUITELE 13 SĂPTĂMÎNI DE VACANŢĂ, A ANUNŢAT AZI BIROUL FORŢELOR DE MUNCĂ AL STATELOR UNITE. APROXIMATIV O CINCIME DIN FORŢA DE MUNCĂ EFECTUEAZĂ 10 ORE DE MUNCĂ PE ZI 5, 6 SAU CHIAR 7 ZILE PE SĂPTĂMÎNĂ, A ADĂUGAT BIROUL! ÎN ACEST PROCENT DE 20 LA SUTĂ SE GĂSESC PROFESIUNI VARIATE – FIZICIENI, SAVANŢI, SCRIITORI, PROFESORI, MINIŞTRI, AVOCAŢI, EDITORI, REGIZORI ŞI PRODUCĂTORI DE FILME, PSIHOLOGI ŞI O DIVERSITATE DE OAMENI DE AFACERI AFLAŢI ÎN POSTURI DE CONDUCERE...

Se poate închipui o civilizaţie cu o tehnologie dezvoltată care ar putea folosi stelele pitice binare din toată Galaxia ca un fel de staţii-releu pentru transportul de mărfuri grele pe distanţe mari... FREEMAN J. DYSON, 1963...

Temerile că perioada de timp a unei civilizaţii tehnologice pe Pămînt poate fi relativ scurtă, nu sînt lipsite de temei. Totuşi, există cel puţin posibilitatea ca o rezolvare a conflictelor naţionale să deschidă calea dezvoltării continue a civilizaţiei pentru perioade de timp comparabile doar cu viaţa stelelor... J.P.T. PEARMAN, 1961

Trebuie să se admită faptul că o societate hiperavansată ar putea fi stabilă un timp îndelungat, conservîndu-şi informaţiile unor expediţii anterioare şi aşteptînd, răbdătoare, întoarcerea celorlalţi. Conform acestei ipoteze, civilizaţiile din întreaga Galaxie îşi pun de acord rezultatele, evitînd astfel dublele rezultate. Ar putea exista un depozit central de informaţii galactice unde s-ar putea acumula cunoştinţele, asigurîndu-se mai uşor accesul la informaţie celor care ar putea astfel ghici mai uşor unde se pregăteşte în Galaxie apariţia unei noi forme de viaţă inteligentă – o problemă foarte dificilă pentru noi, care trebuie să ne mulţumim doar cu experienţa noastră planetară... CARL SAGAN. 1963...

IMAGINAŢI-VĂ TOATĂ MATERIA EXISTENTĂ
ADUNATA LA UN LOC
ÎN CENTRUL UNIVERSULUI —
TOŢI METEORIŢII
COMETELE
LUNILE
PLANETELE
STELELE
NEBULOASELE
MIILE DE GALAXII
TOATE CONCENTRATE ÎNTR-UN UNIC ATOM PRIMORDIAL GIGANT,
UN SINGUR MONOBLOC, CU O MASĂ DE NECONCEPUT,
UIMITOR DE DENSĂ...
GÎNDIŢI-VĂ LA PITICELE ALBE, GÎNDIŢI-VĂ LA STELELE NEUTRONICE,
APOI ÎNMULŢIŢI TOTUL CU INFINIT...

CENTRUL UNIVERSULUI? UNIVERSUL ÎNSUŞI.
NICI O LUMINĂ, NICI O ENERGIE NU-L POATE PĂRĂSI ŞI NICI INTRA ÎN EL
POATE DOUĂ UNIVERSURI, UNUL ÎNLĂUNTRUL

GIGANTULUI OU
CE CONŢINE TOTUL
ŞI ALTUL ÎN AFARĂ, NECONŢINÎND NIMIC...
DISTINCT, DE NEATINS...
IMAGINAŢI-VĂ!
VĂ IMAGINAŢI ÎNTR-ADEVĂR?
TOATĂ MATERIA ADUNATĂ LA UN LOC,
UNIVERSUL, UN UNIC, INCREDIBIL MONOBLOC,
CLOCOTIND DE ENERGII INCOMPREHENSIBILE
VREME DE NENUMĂRAŢI EONI, SAU DOAR PENTRU O CLIPĂ
(CINE POATE MĂSURA TIMPUL ÎNTR-UN ASEMENEA UNIVERS?).
ŞI APOI...
BANG!
EXPLOZIE!
O UIMITOARE EXPLOZIE!
SFÎŞIIND MONOBLOCUL – ATOMUL
PRIMORDIAL —
CREÎND
GALAXIILE
NEBULOASELE
SORII
PLANETELE
LUNILE
COMETELE
METEORIŢII
LANSÎNDU-I VIJELIOS ÎN TOATE DIRECŢIILE
SPAŢIULUI
CREÎND UNIVERSUL ÎN EXPANSIUNE
CREÎND TOTUL...
IMAGINAŢI-VĂ!
NU VĂ PUTEŢI IMAGINA?
EI BINE, ATUNCI IMAGINAŢI-VĂ UN UNIVERS POPULAT DE
STELE ŞI
GALAXII, UN UNIVERS ÎN CONTINUĂ EXPANSIUNE,

NELIMITAT,
UNDE GALAXIILE SE ÎNDEPĂRTEAZĂ UNELE DE ALTELE,
CELE ÎNDEPĂRTATE MAI RAPID,
ATINGÎND VITEZA LUMINII,
DISPĂRÎND DIN UNIVERSUL NOSTRU ŞI NOI DIN AL LOR...

IMAGINAŢI-VĂ MATERIA NĂSCÎNDU-SE LA INFINIT,
ATOM DE HIDROGEN ISCÎNDU-SE LA VIAŢĂ
ICI ŞI COLO
ICI
ŞI
COLO,
POATE DOAR UN ATOM DE HIDROGEN PE AN.
ÎNTR-UN SPAŢIU DE MĂRIMEA ASTRODOMULUI –
DE LA HOUSTON,
ŞI CUM DIN ACEŞTI ATOMI,
UNIŢI PRIN FORŢA UNIVERSALĂ A GRAVITAŢIEI,
SE NASC NOI SORI,
NOI GALAXII, CARE SĂ ÎNLOCUIASCĂ PE CELE CE AU IEŞIT DINCOLO
DE CAPACITATEA NOASTRĂ DE A ÎNŢELEGE,
UNIVERSUL ÎN EXPANSIUNE,
FĂRĂ DE SFÎRŞIT,
FĂRĂ DE-NCEPUT...

NU VĂ PUTEŢI IMAGINA?

El BINE, POATE CĂ TOTUL NU ESTE DECÎT O SIMPLĂ FANTEZIE...

Mulţi vor considera, cu siguranţă, călătoriile ce durează cîte o mie de ani neinteresante, dar nu avem dreptul să ne impunem propriile gusturi altora... FREEMAN J. DYSON, 1964...

Societăţile ce cunosc zborul spaţial pot trimite expediţii anuale şi, astfel, navele interstelare s-ar întoarce în acelaşi ritm, unele cu rapoarte negative asupra sistemelor solare vizitate, altele cu veşti proaspete de la civilizaţii necunoscute. Bunăstarea, varietatea şi strălucirea acestui gen de comerţ, schimbul de mărfuri şi informaţii, de opinii şi artefacte, de concepţii şi conflicte, trebuie să ascută, necesarmente, curiozitatea şi să mărească vitalitatea societăţilor participante... CARL SAGAN, 1963...

POPULAŢIA LUMII S-A STABILIZAT ACUM CINCISPREZECE ANI LA APROXIMATIV CINCI MILIARDE DE OAMENI ŞI DE ATUNCI A DESCRESCUT CU CÎTEVA MILIOANE, MAI ALES LA NAŢIUNILE MASIV URBANIZATE, A ANUNŢAT AZI BIROUL DE STATISTICĂ ŞI CONTROL AL NAŢIUNILOR UNITE ÎN RAPORTUL SĂU ANUAL

CEL MAI NOU PRODUS CARE A STÎRNIT SENZAŢIE ÎN RÎNDUL CUMPĂRĂTORILOR ESTE REPREZENTAT DE UN SISTEM COMPLEX CE OFERĂ O MIXTURĂ DE TRANSMISIE VIZUALĂ, OLFACTIVĂ, MUZICALĂ, TACTILĂ, FICTIVĂ CE SE ÎNLĂNŢUIE RECIPROC ÎNTR-UN FEL DE COMUNICARE MAJORĂ CE ARE CA SCOP (EI BINE, CE CREDEŢI?) COMUNICAREA. SPECTATORUL-ASCULTĂTOR-ADULMECĂTOR-PIPĂITOR ACHIZIŢIONEAZĂ O CUTIE NEAGRĂ CE ARE PREVĂZUTE ŞAPTE BUTOANE LATERAL, APASĂ BUTOANELE LA ÎNTÎMPLARE ŞI SAAP-ul ESTE ASALTAT DE CEEA CE LA ÎNCEPUT PARE DOAR O VARIETATE COVÎRŞITOARE DE IMPRESIUNI ALE SIMŢURILOR, DAR ÎN CELE DIN URMĂ, DACĂ E NOROCOS, DESCOPERĂ CĂ ELE NU SÎNT DOAR REZULTATUL UNEI SIMPLE PUNERI LAOLALTĂ A UNOR ELEMENTE DIFERITE, CI CĂ ESTE VORBA DE O COMUNICARE DESPRE COMUNICARE, ŞI CĂ ELEMENTELE DIFERITE NU COMUNICĂ NUMAI CU POSESORUL SISTEMULUI, CI ŞI

ÎNTRE ELE, IAR SENSIBILITATEA LUI MĂREŞTE ASTFEL POTENŢELE LUI DE ZI CU ZI ÎN CEEA CE PRIVEŞTE INFORMAREA ÎN LEGĂTURĂ CU NATURA CELOR CE SE PETREC ÎN JUR ŞI CU EFORTURILE CELORLALŢI DE A NE SPUNE CE DORESC, SAU CE NU DORESC, SĂ ŞTIE.

> *Dacă în Galaxie sînt măcar un milion de lumi capabile de asemenea înfăptuiri, ele se vor vizita unele pe altele o dată la fiecare o mie de ani şi asemenea expediţii de recunoaştere vor fi ajuns pe Pămînt din timp în timp în trecut – poate un total de 10.000 vizite de-a lungul istoriei pămîntene... CARL SAGAN, 1963...*

Reapariţia în societatea noastră a diletanţilor, a nobilului-savant-specialist, o persoană care este pasionată pentru arte, sau anumite specializări din cauza satisfacţiei astfel resimţite, reprezintă un fenomen care merită să fie aprofundat. Oare atunci cînd munca devine vocaţie, încetează de a mai fi muncă? Oare vocaţia conferă un potenţial crescut pentru cercetare şi punere în aplicare? Sau un potenţial mai scăzut?

> *Societăţile avansate din toată Galaxia sînt probabil în contact unele cu altele, un asemenea contact reprezentînd pentru ele unul din interesele lor majore. Ele au cercetat demult istoria existenţei stelelor şi alte taine naturale. Singura noutate pentru ele ar fi plonjarea în experienţa altora. Care sînt aceste noutăţi? Ce reprezintă istoriile artelor? Care sînt problemele antropologice de pe acele stele îndepărtate? Acesta este genul de material pe care acei filozofi de departe le rumegă de multă vreme... PHILIP MORRISON, 1961...*

> *Vom fi oare capabili să înţelegem ştiinţa unei alte civilizaţii?... Ştiinţa noastră s-a aplecat mai mult*

asupra punerii unor anumite întrebări în detrimentul altora, dar acest lucru este atît de integrat în ţesătura cunoaşterii noastre, încît ignorăm, în cea mai mare parte, acest lucru. Într-o altă lume, întrebările fundamentale pot fi puse într-un alt mod... J. ROBERT OPPENHEIMER, 1962...

COMPUTERUL – 2118

... simţi în inimă stranietatea,
şi nemişcarea lor răspunzînd ţipătului lui...

Observatorii începură să sosească miercuri.

Cîţiva fuseseră selectaţi de către guvernele lor, sau de instituţii specializate. Alţii prin vot popular şi, în sfîrşit, unii ca urmare a invitaţiilor speciale trimise de Comitetul Proiectului şi semnate de director.

Veneau din toată lumea şi cu toate mijloacele de transport. Mulţi veniră pe mare: unii cu nave de călători cu două catarge de oţel inoxidabil şi cabine elegante... alţii cu nave simple, lipsite de cabine. O duzină de polinezieni au venit într-o canoe-outrigger, dînd la rame tot drumul din Samoa, în dorinţa de a demonstra că respectau şi erau încă în stare să repete faptele strămoşilor lor.

Unul veni cu submarinul sau personal, cu intenţia vădită de a explora platforma oceanică după eveniment. Un altul a înotat de la St. Thomas şi o femeie a pedalat pe o bicicleta montată pe două pontoane venind tocmai din Cuba.

Majoritatea veniră sîmbătă cu feriboturi ce-şi împrăştiau aripile de stropi, sau cu jetul comercial, cu helicoptere private, cu avionul plutitor sau cu balonul.

Era epoca omului ca individ, cînd atît bărbaţii, cît şi femeile aveau posibilitatea şi timpul să-şi ia propriile decizii.

Sîmbătă era Ziua Răspunsului, o sărbătoare mondială,

ziua pe care omenirea o aşteptase nouăzeci de ani şi era ca şi cum lumea se trezea dintr-un somn lung, sau nu, nu somn, ci vis, un fel de realitate minunată încetinită, un vis despre umanitate şi despre ce ar putea fi omenirea dacă ar mai avea puţin timp în plus, dacă nu s-ar grăbi aşa, dacă ar avea puţin mai multă graţie şi mai puţină adrenalină. Proiectul se înfiinţase cu o sută cincizeci de ani înainte pentru a asculta mesajele stelelor. Mesajul pe care l-a primit din Capella şi pe care l-a descifrat dăduse Terrei şi oamenilor ei nouăzeci de ani de pace în care au putut explora şi alte aspecte ale umanităţii înafara agresivităţii. Problemele care păreau atît de dificile, practic de nerezolvat cu o sută cincizeci, ba chiar nouăzeci de ani în urmă, începuseră să se soluţioneze de îndată ce omenirea a început să se relaxeze.

Acum sosise Ziua. Oamenii care veniseră s-o sărbătorească aveau pielea diferit colorată şi erau de profesiuni diferite, dar culoarea pielii lor părea mai puţin distinctă decît altădată şi profesiunile lor nu mai erau atît de strict delimitate. Dar mai erau şi savanţi de toate felurile: lingvişti, filozofi, umanişti, politicieni şi figuri politice, reporteri şi analişti, compozitori, artişti şi publicul lor, poeţi, romancieri şi cetăţeni interesaţi. Mulţi dintre ei călătoreau, din comoditate, în grupuri naţionale, deşi spiritul naţionalist descrescuse şi el în ultimii nouăzeci de ani.

Observatorii soseau, în majoritate, la portul Arecibo şi călătoreau printre colinele verzi din nordul insulei Puerto Rico în autobuze şi în limuzine, pe biciclete şi pe jos. Unii vorbeau despre un adevărat pelerinaj şi-şi povesteau reciproc aventurile de pe drum, pînă cînd ajungeau la Proiect, depăşeau neverosimila vale rotundă, căptuşită cu metal strălucitor şi treceau pe lîngă radiotelescopul manevrabil, susţinut de un braţ de metal, ca să ajungă, în sfîrşit, la clădirea lungă, joasă, ce adăpostea Proiectul.

Clădirea crescuse de-a lungul unui secol şi jumătate de cînd fusese ridicată din blocuri de beton şi ciment turnat,

întinzîndu-se lateral din ce în ce mai mult, la fiecare zece ani, iar acum o nouă aripă fusese adăugată în spate. Adăpostea un Auditorium special construit pentru acest eveniment de către voluntari şi care fusese astfel proiectat, încît baza lui cobora pe colina din spatele Proiectului, iar linia acoperişului se găsea la acelaşi nivel cu acoperişul clădirii iniţiale a Proiectului. Auditoriumul semăna astfel cu tulpina unui T.

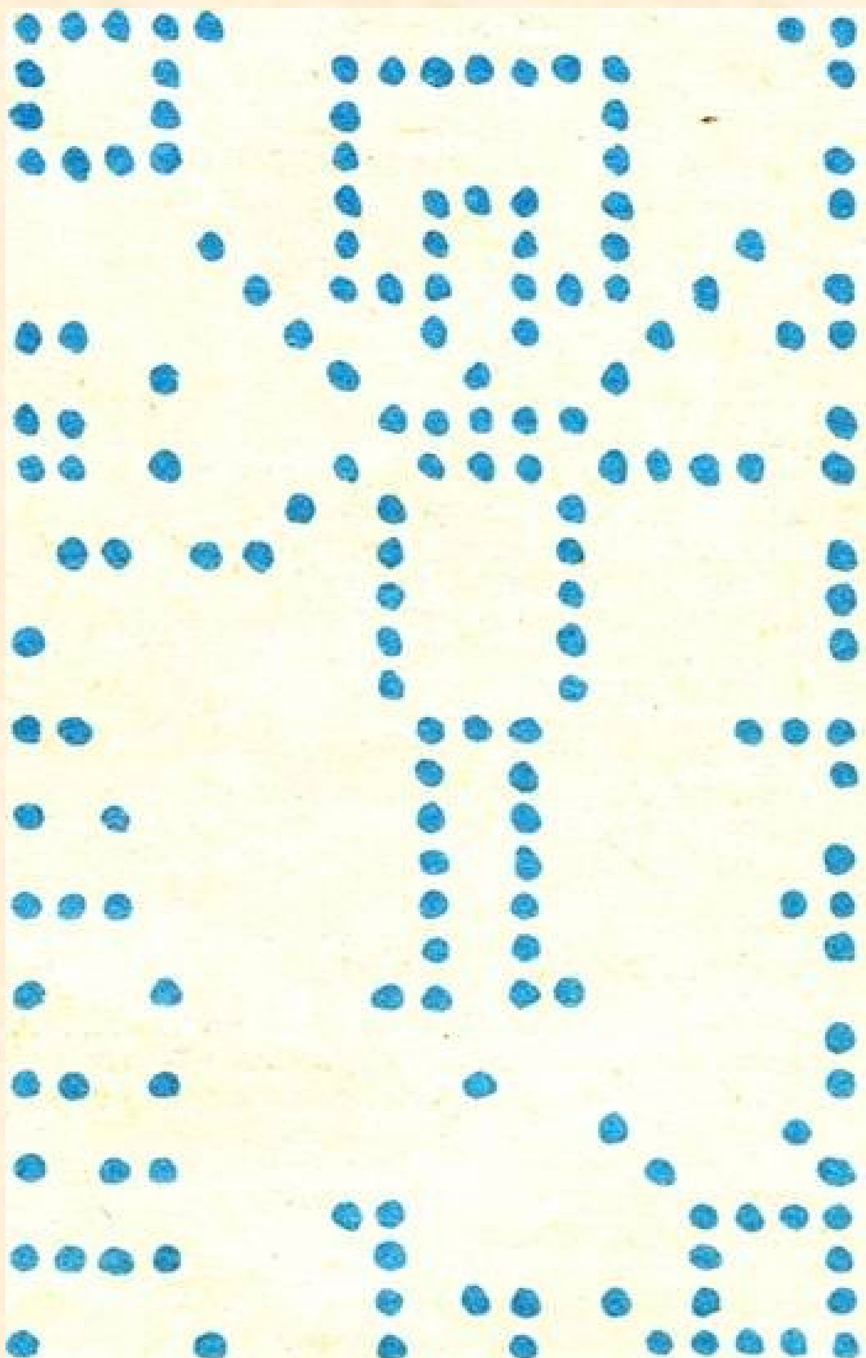
Observatorii aveau să treacă prin coridoarele vechi ale bătrînei clădiri pentru a ajunge la Auditorium. Ei admirau zidurile atît de des reparate şi straturile de vopsea care păreau că le susţin. Se uimeau de camera de ascultare şi se opreau să asculte fragmente de şuieraturi şi pocnete care reprezentau muzica sferelor, zgomotul de fond al Universului şi înregistrările originale ale Vocilor, fragmentele din programele de radio din anii ’30 ai secolului trecut cu ajutorul cărora ingenioşii capellani au reuşit să atragă atenţia ascultătorilor la proiect la cincizeci de ani de la înfiinţarea lui.

POCPRRR îs sătul PRRRPOC muzică: flecara aia mică, cea drăguţă „cu POCPOCPRRR vreau să cumpăr o raţă POCPRRPOC eroul mascat al dreptăţii PRRRPOCPOC muzică POCPOCPOCPRRR trr capitolul unsprezece una sută şi POCPRRRPOC iată-i că vin. Jack POCPOC muzică PRRR hei. Heeei. E cineva pe-aici POCPRRR e Raymond al tău POCPRRRPOCPOC muzică POCPOCPRRR muzică: fluturaţi steaguri pentru hudson PRRRPOC. hmm ce băiat rău POCPOCPOC lux prezintă sfînta PRRRPRRR muzică POCPOCPRRR familia rogers în anii douăzeci POCPRRRPOC muzică: cola s-a ridicat la doisprezece...

Şi ei dădeau din cap uimiţi şi spuneau: Se aude mult mai bine aici decît în înregistrările pe care le ştim noi. Atît de aproape... Atît de reale... Cînd te gîndeşti cum au părut ele acum nouăzeci de ani cînd le-au auzit prima oară şi şi-au dat seama că sunetele au călătorit pînă în Capella, s-au întors şi că ei ascultau de fapt prima dovadă a vieţii inteligente din alte lumi. Şi erau cu toţii de acord că aşa

stăteau lucrurile.

După aceea, drumul lor ducea prin şi mai impresionanta cameră a computerului unde puteai auzi computerul însuşi şoptind, clipind şi murmurînd în sinea lui. „Ca şi cum ar fi viu”, aşa spuneau, uitîndu-se la luminiţele care apăreau, păleau. Urmăreau aparatele de citit şi cum printerele înghiţeau sau scuipau informaţia şi miroseau parfumul de ulei şi ozon care era parfumul specific al oricăror echipamente electronice mici sau mari. Şi unii dintre ei îi întrebau pe oamenii de la proiect despre scaunele goale din colţuri, în timp ce alţii, mai în temă, îi întrebau dacă vreunul dintre ei văzuse Prezenţa şi, în funcţie de ce credeau ei că e bine să spună, oamenii de la proiect îşi ridicau sprîncenele, clipeau şi spuneau: „Da, a fost o experienţă înspăimîn-

tătoare, să ştiţi”, sau rîdeau şi spuneau: „Îmi vorbeşte ori

de cîte ori dau de necaz”, sau le spuneau adevărul: „Nu l-a mai văzut nimeni de mult timp. Deşi mai sînt unii care spun că l-au zărit”. Şi orice ar fi spus, observatorii erau mulţumiţi şi plecau mai departe.

Unul cîte unul inspectau Mesajul original înrămat şi agăţat pe peretele din biroul directorului.

Îşi alunecau mîinile peste biroul uzat peste care fuseseră împrăştiate hîrtii şi creioane şi pixuri care desenaseră, notaseră, calculaseră şi unii dintre ei se aşezau pe scaunul din spatele biroului, cu braţele lui de lemn şlefuite de generaţiile de directori, ca să stea şi ei acolo şi să mediteze asupra misterelor Universului şi dificultăţilor de comunicare, iar alţii se uitau doar şi miroseau cărţile vechi care acopereau doi pereţi ai biroului.

Clădirea era o minune antică. Îşi spuneau observatorii unul altuia, rivalizînd în anumite privinţe cu piramidele din Egipt sau castelele Europei...

Iar acum era pe cale să primească un răspuns tulburător, minunat din Capella, care ar putea schimba totul, sau poate că nu, dar ar fi oricum minunat şi lumea va fi bucuroasă că nu a aşteptat degeaba.

Dar acum aşteptarea se sfîrşea şi începuse numărătoarea inversa. Ritmul pulsului lumii se iuţea tot mai mult în aşteptarea clipei cînd uriaşele radio-urechi de afară vor auzi răspunsul ce-şi începuse călătoria spre Terra cu patruzeci şi cinci de ani în urmă, trimis de o rasă extraterestră, care înfrunta posibila ei distrugere de către explozia sorilor ei uriaşi, roşii...

CAPELLA ÎNSEAMNĂ ÎN LIMBA LATINĂ „O CAPRĂ MICĂ”. SE AFLĂ ÎN CONSTELAŢIA AURIGA, VIZITIUL, CARE, ÎN MITOLOGIA GREACĂ ERA INVENTATORUL CARULUI. PRIMUL LUI CAR, SPUNE MITUL GREC, ERA TRAS DE CAPRE.

Cei care nu au văzut niciodată un marţian viu pot cu greu să-şi imagineze oribila sa înfăţişare. Gura lui

> specifică, în formă de V, cu buza superioară ascuţită, absenţa sprîncenarului, absenţa bărbiei sub buza inferioară, care iese în relief, necontenita tremurare a acestei guri, grupurile gorgonice de tentacule, tumultuoasa respiraţie a plămînilor într-o atmosferă străină lor, evidenta greutate şi durere în mişcare datorată mai marii energii gravitaţionale a Pămîntului şi, mai presus de toate, extraordinara intensitate a uriaşilor săi ochi, sînt toate pline de vitalitate intense, inumane, diforme şi monstruoase. Şi mai era ceva fungoid în pielea maronie, uleioasă, ceva în deliberarea stîngace a mişcărilor greoaie... Ceva nespus de greţos. Chiar de la prima mea întîlnire, am fost covîrşit de teroare şi dezgust... H.G. WELLS, 1898..

Programul propriu-zis a început sîmbătă pe la asfinţit. Întîrziaţii au putut vedea o imagine spectaculară a soarelui ce apunea în spatele norilor ce urcau, colorîndu-i în nuanţe variate de auriu, oranj şi roşu, întunecîndu-i apoi pînă la violet şi înnegrind în cele din urmă totul. Cei care credeau în semne, spuseră că era vorba de un semn şi cei care nu credeau spuseră că fusese un spectacol frumos, oricum.

Vizitatorii treceau prin clădirea Proiectului şi parcurgeau întreaga lui istorie şi amintiri fascinante, apoi intrau în Auditorium şi coborau rampele ca să se aşeze pe scaunele tapiţate. Se uitau în jurul lor la ceilalţi care se adunau şi apoi la sala Auditoriumului şi la frescele de pe pereţii laterali, la scena aflată mai jos de nivelul scaunelor. De fapt, nu era chiar o scenă, ci un podium pentru vorbitor. În spatele podiumului se aflau ecrane mici de computer cu butoane, cadrane şi cîteva osciloscoape. La fiecare capăt al ecranelor se afla cîte un scaun în umbră. Scaunele erau goale. După ce vizitatorii se aşezară pe scaune, oamenii de la Proiect coborîră în grup în centrul scenei, conduşi de William MacDonald, directorul Proiectului.

— Cetăţeni ai lumii, spuse MacDonald, şi cuvintele lui fură amplificate în tot Auditoriumul şi transmise în lumea largă, de parcă MacDonald conversa cu fiecare om din lume. Pămînteni, bun-venit la Proiect, cu ocazia Zilei Răspunsului. Acest eveniment şi ceremonia care-l marchează sînt transmise pe fiecare continent şi în fiecare diviziune continentală, în coloniile noastre de pe Lună şi Marte şi tuturor oamenilor care lucrează în spaţiu, deoarece aceasta este Ziua Pămîntului, Ziua pe care am aşteptat-o cu toţii nouăzeci de ani, şi este prima zi cînd putem spera să primim din Capella un răspuns la Răspunsul pe care Terra l-a trimis capellanilor acum nouăzeci de ani.

Dar înainte de orice, permiteţi-mi să injectez cîţiva centilitri de realism în inima euforiei noastre. În aproximativ jumătate de oră, dacă am măsurat bine distanţa pînă la ei, începe să fie posibilă clipa cînd am putea anticipa primirea Răspunsului. Asta nu înseamnă că realmente ne putem aştepta la un răspuns chiar în momentul acela. Mesajul nostru a necesitat probabil o muncă de interpretare. Răspunsul lor poate avea nevoie de o perioadă de redactare mai îndelungată. Cu alte cuvinte, poate să întîrzie ore, zile sau săptămîni. Nu trebuie să fim dezamăgiţi sau descurajaţi de întîrzieri ce sînt inevitabile. Noi ne-am dezvoltat capacitatea de a răbda în ultimii nouăzeci de ani şi, iată, avem prilejul s-o punem la încercare.

— Eu mă numesc William MacDonald şi sînt directorul Proiectului. Sînt al treilea MacDonald ce a deţinut această funcţie. Nu este ereditară, deşi unii pot crede acest lucru.

Rîsete înfundate se auziră din sală.

— Poate că numai un MacDonald, continuă MacDonald, este dispus să-şi petreacă viaţa, aşteptînd şi ascultînd... Nu am nici un fiu, dar pentru cei dintre dumneavoastră care sînt interesaţi, trebuie să spun că am o fiică şi că ea lucrează acum la Proiect

Munca efectivă de la Proiect nu este realizată de

director, ci de întregul personal. Ei stau în faţa mea acum şi aş dori să se ridice şi să vi-i prezint…

După ce aplauzele s-au stins pînă la o bătaie răzleaţă de palme, MacDonald spuse:

— Mii de bărbaţi şi femei şi-au închinat timpul, energia, devotamentul, viaţa lor Proiectului vreme de aproape un secol şi jumătate şi munca lor a permis Proiectului să ajungă la acest moment în timp şi istorie. Aş dori să-i numesc pe toţi, dar asta ne-ar lua mai mult de cele treizeci de minute pe care le avem la dispoziţie. Veţi găsi numele lor în broşura Proiectului aflată lîngă uşa pe care veţi ieşi, iar ca un tribut plătit tuturor am aşezat cîte un scaun în stînga şi în dreapta podiumului vorbitorului spre aducere aminte a contribuţiei lor inestimabile. Puteţi, desigur, considera că ele sînt ocupate de către oricare dintre oamenii noştri din trecut, de John White, de exemplu, sau de fiul lui, Andrew, de Ronald Olsen, sau de Charles Saunders, sau de oricare dintre ei şi de toţi, sau de însuşi spiritul trecutului, de oameni anonimi de la Proiect. Eu le consider ocupate de tatăl şi de bunicul meu.

Premierul australian se ridică brusc în picioare şi spuse:

— Domnule MacDonald, am auzit spunîndu-se că în camera computerului de la proiect au fost văzute duhurile tatălui şi bunicului dumneavoastră, sau, mai bine zis, ceea ce unii numesc „Prezenţa”. Am auzit de la o autoritate în domeniu că acest computer este perfect capabil de asemenea iluzii optice şi că a fost programat cu vocea tatălui, sau bunicului dumneavoastră.

MacDonald se uită drept în sus către omul mare în roba şi-i spuse:

— Computerul poate prezenta afişaje holografice informative, aşa cum vă veţi putea convinge în curînd, sper, dar este credinţa noastră că o asemenea iluzie optică cum e aceea la care vă referiţi, se află în afara capacităţii lui actuale. Dacă unii dintre noi cred că duhurile oamenilor care au lucrat la Proiect dăinuiesc în computer sub forma dialogului, şi a altor intrări, ei bine, atunci trebuie să vă

spun că avem cu toţii nevoie de ajutor şi înţelegere spirituală. Computerul va prelua în cîteva minute majoritatea elementelor acestei prezentări, deoarece nici o fiinţă umană nu e în stare să interpreteze atît de rapid semnalele aşteptate pe măsură ce ele sosesc – şi chiar pentru acest lucru a fost pregătit computerul în ultimii o sută cincizeci de ani. Această pregătire şi informaţiile acumulate, programele şi asociaţiile pe care le-a făcut sînt o creaţie incredibil de complexa, dar noi n-ar trebui s-o proiectăm în temerile sau în speranţele noastre. Cînd veţi auzi computerul vorbind, veţi putea să vă daţi singuri seama dacă vorbeşte ca tatăl, sau bunicul meu, sau, cum se susţine, ca mine, sau ca un complex al tuturor vocilor auzite vreodată.

APROXIMATIV DOUĂ MILIARDE DE OAMENI S-AU STRÎNS ÎN JURUL HOLOVIZOARELOR ASTĂZI, SAU ÎN NOAPTEA ASTA – DEOARECE EXISTĂ DIFERENŢE DE FUS ORAR – PENTRU A URMĂRI CEREMONIA DE DESCHIDERE A ZILEI RĂSPUNSULUI, CE SE TRANSMITE DE LA ARECIBO. ALTE DOUĂ MILIARDE AU ÎNCERCAT SĂ AJUNGĂ ÎN FAŢA UNUI HOLOVIZOR...

Fii pregătit, o, suflet al meu.
Pentru citirea inconceptibilului,
Pentru baleiajul milioanelor de forme
De existenţă pe care stelele ni le oferă
Atunci cînd, la rîndu-ne. Le arătăm un Om.

... ALICE MEYNELL. 1913.

JUMĂTATE DINTRE ELEVII DIN PRIMUL AN AI ŞCOLII MEDICALE DIN STANFORD AU ALES PROGRAMUL INTENSIV DE ZECE ANI.

BIROUL POPULAŢIEI A ANUNŢAT AZI O CREŞTERE DE DOI LA SUTĂ A NATALITĂŢII MONDIALE FAŢĂ DE ACEEAŞI PERIOADĂ A ANULUI TRECUT.

OFICIUL PENTRU MEDIUL ÎNCONJURĂTOR A

DECLARAT AZI CĂ AU FOST RAPORTATE DE CETĂŢENI CINCI CAZURI DE POLUARE INDUSTRIALĂ ŞI TREI CAZURI DE POLUARE INDIVIDUALĂ, ÎN CURSUL SĂPTĂMÎNII TRECUTE. DOAR ZECE CAZURI AU FOST RAPORTATE ÎN CURSUL ANULUI TRECUT...

Oh, Capella, oh, Capella,
Ţi-am auzit glasurile spunîndu-ne
Peste spaţiul interstelar
Că nu sîntem singuri.
Fraternitate oferindu-ne;
Am dori să ne alăturăm corului.
Dar iată, trebuie să cîntăm singuri.
Pentru tine vorbele, pentru noi un cînt.
Dar pîn’ la tine drumul e mult.
A, Capella, a, Capella...

Dacă ambele rase ar putea fi avertizate totuşi, şi dacă fiecare din ele ar şti că cealaltă nu doreşte lupta, şi dacă ar putea comunica una cu alta, dar să nu-şi poată afla coordonatele pînă la atingerea unor grade de încredere reciprocă –

— Reorientaţi navele! urlă comandantul. Întoarceţi navele şi daţi-i drumul acasă!

... MURRAY LEINSTER, 1945.

Repovestind istoria Proiectului, prin imagini statice sau mobile în pătratul holografic care se ivea în spatele lui MacDonald, computerul atinsese un moment dramatic şi anume acela cînd radiotelescopul de pe orbita Pămîntului, denumit Marea Reţea, înregistrase o bandă care, o dată cu altele, fusese trimisă ca de obicei la proiect şi un om pe nume Saunders începuse o muncă grea de descifrare care a revelat vocile. În acest moment computerul se opri brusc şi spuse, cu acelaşi glas neutru:

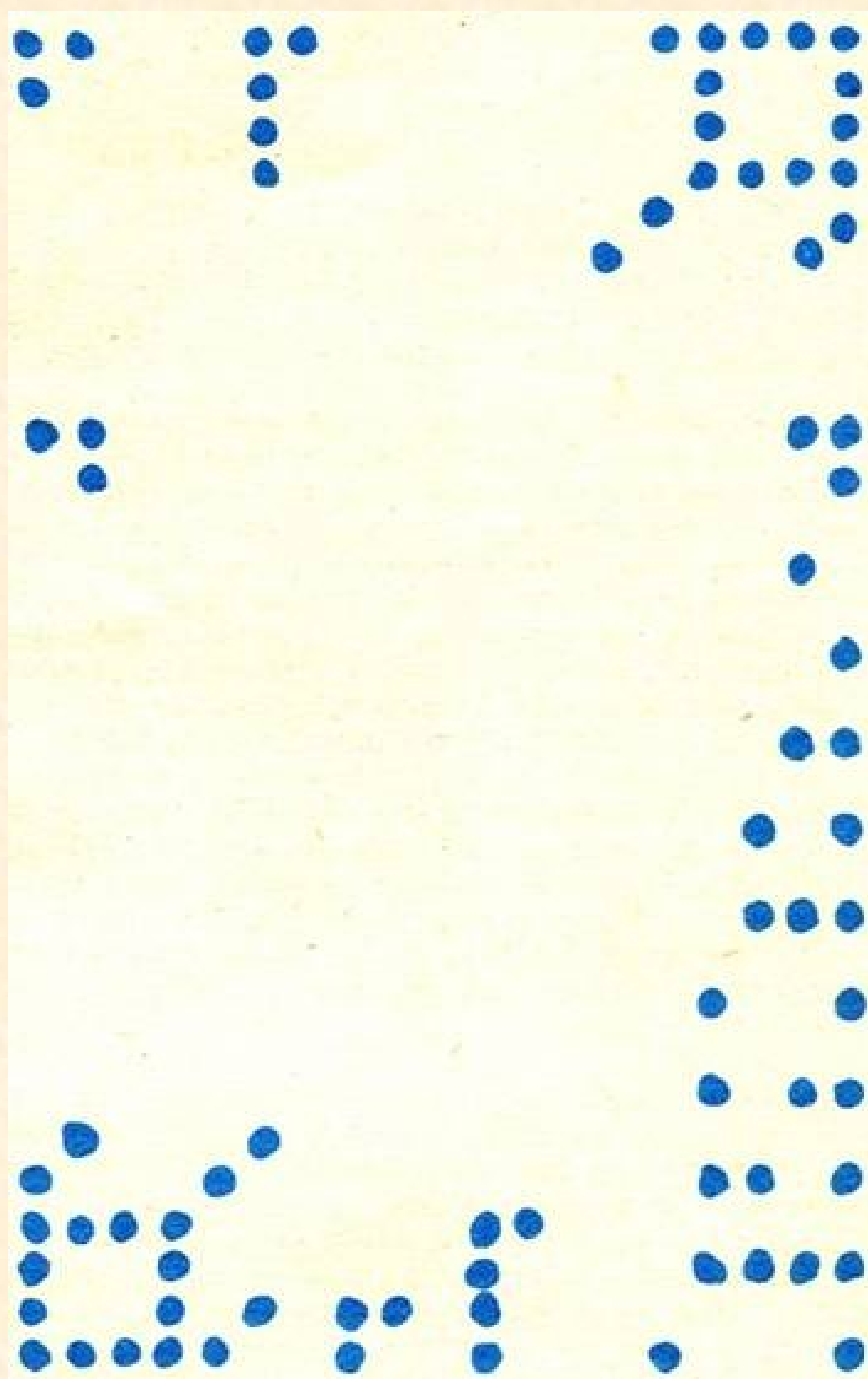
— Primesc noi semnale din Capella.

Publicul se înfiorase. Se ridicară cu toţii în picioare. În întreaga lume bărbaţi, femei şi copiii se apropiară de holovizoare. Printre spectatorii din sala un bărbat îşi pierdu cunoştinţa şi o femeie începu să plîngă.

— Semnalele pe care le primesc acum din Capella, spuse computerul, sînt asemănătoare celor pe care le-am primit în mod continuu în ultimii nouăzeci de ani, dar există o diferenţă semnificativă. Semnalul este repetat acum, aşa încît să nu se piardă în spaţiu, sau să fie întrerupt de posibile interferenţe. Acum semnalele vin unul după altul.

Spectatorii se aplecară să vadă mai bine.

— Acum pot să afişez noul mesaj, spuse computerul.

— Mesajele se primesc mult prea rapid pentru a fi afişate în acest moment, spuse computerul. Voi selecta cîteva pentru dumneavoastră.

Primul mesaj fu înlocuit de altele, izbucnind în pătrat la fiecare zece secunde.

— Aceste mesaje par să construiască un vocabular de cuvinte, numere şi operatori, spuse computerul. Apoi, după cîteva secunde, spuse: da. Acum pot afirma cu un anumit grad de exactitate că mesajele transmit un vocabular. În ritmul actual de recepţie, în douăzeci şi patru de ore vom dispune de un dicţionar suficient de complet şi poate şi de o gramatică. Imaginile, continuă computerul, care nu mai sînt potrivite pentru transmiterea următoarelor mesaje complexe sînt înlocuite cu simboluri. Imediat ce se va completa dicţionarul, pot anticipa că imaginile vor înceta să fie transmise şi mesajele vor consta exclusiv din simboluri şi noţiuni abstracte, care vor ridica nivelul comunicări la cel al istoriei, romanului şi ecuaţiei matematice.

— Da, spuse computerul, acum primesc anumite mesaje simple transmise doar în simboluri.

În partea sălii unde se afla premierul australian, oamenii se întorceau unii către alţii, discutînd ceva în şoapte zgomotoase şi cei din jurul lor se încruntau nemulţumiţi că sînt deranjaţi. Premierul australian se ridică din nou în picioare, deşi cîţiva oameni de ştiinţă îl trăgeau de robă. Grupul australian era cel mai omogen.

— Domnule MacDonald, spuse premierul, în jurul meu s-a exprimat neliniştea în legătură cu ritmul rapid al transmiterii informaţiilor. Credem că acest computer nu va reuşi să facă faţă.

— Nu-i cazul, spuse MacDonald

— Ceea ce încerc să vă spun. Domnule MacDonald, spuse premierul, trăgîndu-şi nervos roba din mîinile celor care trăgeau de ea, este că pot exista pericole inimaginabile dacă se continuă această recepţie.

— Vă asigur, spuse MacDonald, că nu există nici un fel

de pericole.

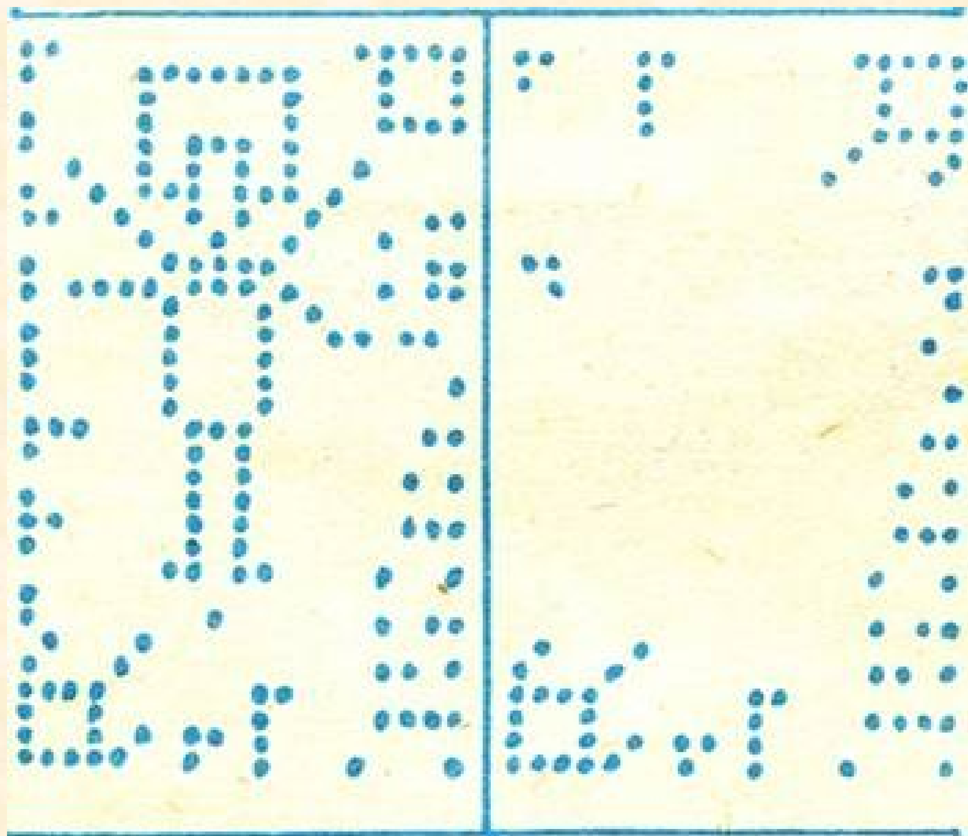
— Asigurarea dumneavoastră nu este de ajuns, spuse premierul. De vreme ce cuvintele noastre sînt auzite şi înregistrate de acest computer, nu am dorit să vorbesc deschis, în speranţa că ne vom înţelege fără să ne spunem totul, ca doi oameni diplomaţi, dar acum trebuie să renunţ la tact. Capellanii sînt avansaţi tehnologic şi, în acelaşi timp, disperaţi. Această combinaţie poate ameninţa computerul dumneavoastră, al cărui control şi energie pot fi preluate de ei. O rasă ca aceasta trebuie să stăpînească perfect computerele şi poate dispune de cine ştie ce alte mijloace de comunicare şi transport. Va rog să vă luaţi precauţiile pe care şi le ia un om inteligent şi să închideţi aparatul pînă cînd putem evalua această situaţie.

Un savant australian se ridică şi el în picioare şi spuse:

— Cer scuze în numele conducătorului nostru. Este evident că domnia-sa nu înţelege nici natura computerului, nici cea a mesajelor primite.

Nivelul zgomotului de fond din Auditorium crescuse pînă într-atît, încît era greu să mai auzim ceva. MacDonald ridică mîna:

— Totuşi impresiile domniei-sale sînt naturale şi pot fi împărtăşite şi de alţii aici prezenţi. Nu putem elimina total posibilitatea ca un program extraterestru să prevaleze asupra instrucţiilor date de noi computerului, dar cum pot ei face asta cînd sînt la patruzeci şi cinci de ani-lumină depărtare, fără nici o cunoaştere a modului de funcţionare, de programare a computerului nostru, fără posibilitatea de

feed-back? Probabilitatea este infinitesimală. Şi în ce scop?

Mai mult, spuse MacDonald, nu trebuie să ne temem de capellani. Acest lucru este evident în răspunsul pe care tocmai l-am primit. Afişaţi din nou Răspunsul!

Răspunsul fu afişat din nou în pătratul holografic

— Şi Mesajul iniţial pe care l-am primit din Capella,

spuse MacDonald, cel de acum nouăzeci de ani. Plasaţi-l alături de Răspuns.

Cele două mesaje fură afişate unul lîngă celălalt:

O LUME ÎNTREAGĂ AŞTEAPTĂ O EXPLICAŢIE A RĂSPUNSULUI PRIMIT DIN CAPELLA, ACUM CÎTEVA MINUTE! DIRECTORUL MACDONALD TREBUIE SĂ FACĂ CUNOSCUTĂ DINTR-UN MOMENT ÎN ALTUL SEMNIFICAŢIA CELOR DOUĂ MESAJE. PREMONIŢIILE ÎNCONJOARĂ TOT GLOBUL PĂMÎNTESC. UNII ANALIŞTI INSISTĂ ASUPRA APARENŢEI CURIOS DE „GOALĂ” A RĂSPUNSULUI

SE PARE CĂ ÎN LUME CIFRA SPECTATORILOR A ATINS TREI MILIARDE.

Nu ştiu cum apar în faţa lumii, dar mie mi se pare că am fost doar un băiat ce s-a jucat pe ţărmul mării, bucurîndu-mă de clipa prezentă, găsind apoi cîte o pietricică mai netedă, sau o cochilie mai frumoasă ca de obicei, în timp ce măreţul ocean al adevărului se întindea necunoscut înainte-mi.

... ISAAC NEWTON,
ÎNCEPUTUL SECOLULUI XVIII...

Într-o seară, pe cînd se înteţea întunericul şi lucrurile reîncepeau să urle către Lună, Fander îşi oferi vîrful tentaculului său pentru a suta oară... Gestul fusese întotdeauna foarte desluşit, chiar dacă motivaţia era neclară, şi totuşi fusese refuzat mereu. Dar acum, cinci degete se înlănţuiră în juru-i în dorinţa timidă de a-i face plăcere.

Dorind cu ardoare ca nervii umani să poată funcţiona ca ai marţienilor, Fander îşi depănă gîndurile rapid, aşa ca atingerea caldă să nu se desprindă prea curînd.

— Nu-ţi fie frică de mine. Nu pot nici eu, după cum nu poţi nici tu, să ne stăpînim forma. Sînt prietenul, tatăl, mama ta. Am tot atîta nevoie de tine, cît ai şi tu de mine.

— Veţi remarca, spuse MacDonald, că unele părţi din mesaje sînt identice şi altele diferă. Cea mai importantă deosebire este absenţa figurii centrale din Răspuns. Următoarea în importanţă este alterarea simbolului soarelui din colţul din dreapta sus. Acum soarele seamănă cu cel din stînga jos şi simbolurile care descriu cei doi sori sînt identice.

Un astronom de culoare se ridică din primul rînd:

— Bine, dar e imposibil, spuse el încet. Sorii aceia nu pot să fi devenit nove. Am fi avut dovada vizuala pînă acum şi apoi imaginile din Capella au rămas neschimbate.

— Asta înseamnă, spuse MacDonald, că acum nouăzeci de ani am făcut o presupunere greşită cînd ne-am gîndit că Mesajul afirma că sorii erau în curs de a deveni nove. Ne-a preocupat mult acest lucru şi unii dintre noi am speculat asupra posibilităţii care acum pare confirmată. Ceea ce spunea Mesajul despre sori se referea la un moment în timp cînd sorii mai mari din Capella urmau să-şi consume tot hidrogenul din miezuri şi să se deplaseze de pe orbita lor normala. Miezul lor a început să se contracte, straturile de suprafaţă s-au dilatat şi astfel au devenit gigante roşii cu o temperatură şi luminozitate crescute. Aceasta a fost schimbarea de dimensiune şi eliberarea de căldură a sorilor pe care le-a descris Mesajul iniţial.

— Şi cînd s-a întîmplat asta? întreba premierul australian.

— Cîndva între un trecut recent şi trecutul îndepărtat, spuse MacDonald. Poate că acum o mie de ani, sau milioane de ani…

Publicul fu tulburat de implicaţiile conţinute de afirmaţiile lui MacDonald, doar premierul australian rămase sigur de sine:

— Şi ce s-a întîmplat cu capellanii?

— Vă rog să vă uitaţi din nou la mesaje, spuse MacDonald. Observaţi că Răspunsul a eliminat toate

aşa-zisele cuvinte, sau simboluri din partea stînga, pe toate, cu excepţia unuia dintre ele şi anume cuvîntul pentru „capellan”, iar el e precedat de ceea ce acum cred că reprezintă simbolul capellan pentru negaţie.

— Negaţie? întrebă premierul.

— Capelanii, spuse MacDonald obosit, au murit, s-au dus, au fost incineraţi. Chiar şi simbolurile pentru planetele lor poartă mărturia destinului lor. Superjupiteriana este oarecum mai redusă ca dimensiuni din cauza dilatării şi căldurii soarelui proxim care este, poate, acum de zece ori mai mare ca înainte şi sateliţii mai mici ai superjupiterienei au fost distruşi în întregime cu excepţia unei planete de mărimea Terrei – pe care am considerat-o în trecut planeta capellanilor – şi aceasta se pare că şi-a pierdut mult din masa ei, probabil datorită evaporării prin fierbere a oceanelor ei şi a atmosferei, cît şi datorită exploziilor interne.

— Înseamnă că am comunicat cu o rasă dispărută de mult, spuse premierul.

— Se pare, spuse MacDonald, că au instalat unele echipamente automate capabile să se autorepare, cu scopul captării semnalelor unor civilizaţii viitoare şi al transmiterii de mesaje către acestea. Dacă aparatele primeau vreun răspuns ce indica faptul că o civilizaţie tehnologică asculta mesajele venite din spaţiu, ele începeau să trimită...

— Cum? spuse premierul. Ce rost mai avea să facă asta, dacă ei sînt morţi de mult?!

— Am un mesaj, spuse computerul. A fost transmis în vocabularul simplu dezvoltat pînă acum şi există unele neclarităţi în sensul exact al unor cuvinte şi expresii. Mesajul, cu posibilele alternative alăturate, vă va fi înfăţişat imediat. Îl voi vizualiza pentru o mai bună înţelegere.

Oameni/
fiinţe civilizate/

creaturi inteligente/
frați/
ne adresăm tuturor celor care ne ascultă
Salutari din partea oamenilor de pe Capella/
Primul satelit miraculos/
care au murit
s-au dus/
au fost distruşi
Noi am trăit
Am muncit
Am construit
Şi ne-am dus.
Acceptaţi acestea, moştenirea noastră/
relaţie de rudenie/
admiraţie/
fraternitate/
dragoste/

— Capellanii sînt morţi, spuse MacDonald.

— Şi Proiectul? spuse premierul. Sarcina dumneavoastră a luat sfîrşit.

— Într-un fel, spuse MacDonald. Acum începe munca omenirii întregi. Mesajele pe care le primeşte, le depozitează, le analizează şi le interpretează computerul conţin întreaga informaţie în legătură cu o civilizaţie străină nouă din aproape toate punctele de vedere, cu excepţia inteligenţei şi a emoţiei, o civilizaţie mult mai avansată decît a noastră, nu numai în ce priveşte istoria ei, dar dacă presupunerile mele sînt corecte, şi în ce priveşte filozofia, cultura, arta, ştiinţa, tehnologia, teologia şi literatura ei.

Am primit o moştenire mult mai valoroasă decît posesia fizică a unei alte lumi, cu toate comorile ei naturale, şi toţi oamenii de ştiinţă şi specialiştii lumii cît şi oricine doreşte s-o exploreze, îşi pot petrece vieţile studiind-o, interpretînd-o, adăugind bucăţi şi părticele din ea civilizaţiei noastre, îmbogăţind-o cu o noua lume şi tot

ceea ce a fost ea.

În ceea ce priveşte Proiectul ca atare, căutarea noastră a durat mai puţin de un secol şi jumătate şi am adus la cunoştinţa lumii o descoperire majoră. Cine ştie ce alte civilizaţii, ce alţi oameni stranii, minunaţi vom descoperi aiurea, între aici şi capătul Universului?!

Transmisia din Capella va continua zile, săptămîni, sau luni, dar în cele din urmă pînă la ultima fărîmă de moştenire de pe o îndepărtată stea va fi înmînată. Mesajele vor înceta şi liniştea se va ridica uşor înspre trecut...

Şi radiotelescopul, ca o ureche a Terrei, susţinut de un braţ pentru a asculta secretele Universului şi radiotelescopul ca un vas în care se strînge praful stelar, se vor însufleţi din nou şi vor începe o nouă cercetare a cerurilor pentru un alt mesaj venit din stele.

Cam pe atunci, computerul va deveni cel puţin pe jumătate capellan. Nimeni, în afara lui, nu va şti acest lucru timp de o jumătate de secol. Iar pînă atunci Proiectul va recepţiona un mesaj venit din nebuloasa Crabului.

Traducere de: **NINA GEORGE DĂIANU**
şi **ION-MIREA SERBĂNESCU RĂCOASA**

